

Dokument nr. 15:8

(2012–2013)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1051 – 1200

21. mars – 19. april 2013

Innhold

Spørsmål	Side
1051. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. import av metervarer til eit EU-land, besvart av finansministeren	13
1052. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. rettighetene til spesialundervisning for hjerneslagpasienter, og andre med hjerneskade etter ulykke eller sykdom ved SIHF Lillehammer, besvart av helse- og omsorgsministeren	14
1053. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. politidekning, besvart av justis- og beredskapsministeren	15
1054. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Rana havn, besvart av fiskeri- og kystministeren	17
1055. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. budsjettet til Sør-Trøndelag politidistrikt for 2013, besvart av justis- og beredskapsministeren	18
1056. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. ressurspersoner med opparbeidet kompetanse på indentifisering av mulige ofre for menneskehandel, besvart av justis- og beredskapsministeren	20
1057. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. budsjettet til Romerike politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	21
1058. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nedleggelse av bomstasjoner, besvart av samferdselsministeren	23
1059. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. tolk i fengselshelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	24
1060. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. ID i fengselshelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	25
1061. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. budsjettet til Follo politidistrikt for 2013, besvart av justis- og beredskapsministeren	27
1062. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. budsjettet til Østfold politidistrikt for 2013, besvart av justis- og beredskapsministeren	29
1063. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. utvikling av Quick Reaction Alert (QRA) i Bodø, besvart av forsvarsministeren	31
1064. Fra stortingsrepresentant Karin Yrvin, vedr. brukervedvirkning innenfor psykisk helse, besvart av helse- og omsorgsministeren	32
1065. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. miljøsertifisering, besvart av miljøvernministeren	33
1066. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. miljøgifter, besvart av miljøvernministeren	34
1067. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. hydrogen i Oslo og Akershus, besvart av samferdselsministeren	35
1068. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. smerteklinikker, besvart av helse- og omsorgsministeren	36

	Side
1069. Fra stortingsrepresentant Ida Marie Holen, vedr. prosentsatsen for arbeidsgiveravgift, besvart av finansministeren	38
1070. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skolen underlagt uavhengig kontroll, besvart av helse- og omsorgsministeren	38
1071. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. rusbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	40
1072. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Innovasjon Norge og konkurransevridding, besvart av nærings- og handelsministeren	41
1073. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. OECDs kontaktpunkt i Norge, besvart av finansministeren	42
1074. Fra stortingsrepresentant Kjell Arvid Svendsen, vedr. barnehus, besvart av justis- og beredskapsministeren	43
1075. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. DNA-laben i Tromsø, besvart av helse- og omsorgsministeren	44
1076. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. skytefeltet på Hjerkin, besvart av forsvarsministeren	45
1077. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. politihuset i Bergen, besvart av justis- og beredskapsministeren	45
1078. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. skytevåpen, besvart av justis- og beredskapsministeren	46
1079. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. politidekning og store utfordringer for Bodø politistasjon, besvart av justis- og beredskapsministeren	47
1080. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. avtalene rundt kjøp av nye F 35 jagerfly, besvart av forsvarsministeren	47
1081. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. parkeringsplasser ved det nye Østfoldsykehuset, besvart av helse- og omsorgsministeren	48
1082. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. førerkort, besvart av samferdselsministeren	49
1083. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. globale temperaturmålinger, besvart av miljøvernministeren	50
1084. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ordninger som hyller terrorister og terrorisme, besvart av utenriksministeren	52
1085. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. økonomiske støtte til fanger dømt for terrorisme, besvart av utenriksministeren	53
1086. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. abort med abortpiller, besvart av helse- og omsorgsministeren	54
1087. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. rovdrygjerde for å skille bufe og rovdyr spesielt i områdene i Oppland og Hedmark, besvart av miljøvernministeren	55
1088. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. gårdsnavn, besvart av miljøvernministeren	55
1089. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. veiskulders bredde, besvart av samferdselsministeren	56
1090. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. begrense sosiale ytelser og helsehjelp til innvandrere, besvart av arbeidsministeren ..	57
1091. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. pepperspray til selvforsvar i tollvesenet, besvart av finansministeren	57
1092. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. utslippsfrie energibærere, besvart av olje- og energiministeren	58

	Side
1093. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Telenor-ansatte, besvart av justis- og beredskapsministeren	59
1094. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. konkurransen i meierimarkedet, besvart av landbruks- og matministeren	59
1095. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. kjønnsdelte skoler, besvart av utenriksministeren	61
1096. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. barns rettigheter til å ha et verdig sted å bo, besvart av arbeidsministeren	61
1097. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. surrogati, besvart av utenriksministeren	63
1098. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. F35 fly, besvart av forsvarsministeren	63
1099. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. sørlandsbanen, besvart av samferdselsministeren	64
1100. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. politiressurser i Buskerud, besvart av justis- og beredskapsministeren	65
1101. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. politibemanning på Flesland flyplass, besvart av justis- og beredskapsministeren	67
1102. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. opprettelse av fengselsplasser, besvart av justis- og beredskapsministeren	68
1103. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. voldsoffererstatning, besvart av justis- og beredskapsministeren	69
1104. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. oppmykning av regelverket for samdrifter, besvart av landbruks- og matministeren	69
1105. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. kjøp av skog, besvart av landbruks- og matministeren	71
1106. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. innløsning av festetomter til hytteformål, besvart av landbruks- og matministeren	71
1107. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Sørlandsbanen, besvart av samferdselsministeren	72
1108. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. flyforsinkelser, besvart av samferdselsministeren	73
1109. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Gjeldsoffer-alliansen, besvart av arbeidsministeren	74
1110. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. kommunal kontantstøtte, besvart av finansministeren	75
1111. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. bærekraft, besvart av finansministeren	76
1112. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. konsulentbruk, besvart av samferdselsministeren	78
1113. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Bamble lensmannskontor, besvart av justis- og beredskapsministeren	89
1114. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. tekstilavfall, besvart av miljøvernministeren	91
1115. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. biodrivstoff, besvart av miljøvernministeren	91
1116. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. oversikter Innovasjon Norge opererer med med hensyn til realiserte og urealiserte tap på lån og garantier, besvart av nærings- og handelsministeren	92
1117. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. rentefradrag for lån, besvart av finansministeren	98

	Side
1118. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. rusmisbrukernes bomiljø, besvart av helse- og omsorgsministeren .	99
1119. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. akuttmottakene, besvart av helse- og omsorgsministeren	100
1120. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. statlig boliglån, besvart av finansministeren	101
1121. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen, vedr. Nordic Mining, besvart av miljøvernministeren	102
1122. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. støtte til aviser hvor eierne har tatt utbytte, besvart av finansministeren	103
1123. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. lånefinansiert OPS-utbygging, besvart av samferdselsministeren	104
1124. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. sammenslåing av DN og Klif, besvart av miljøvernministeren	105
1125. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Vansjø regelendring, besvart av miljøvernministeren	106
1126. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. fysiske krav til politiansatte, besvart av justis- og beredskapsministeren	107
1127. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. surrogati, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	108
1128. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. garantiordning for Nord-Norge-linjen, besvart av samferdselsministeren	109
1129. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nytt forslag til rutemodell på Sørlandsbanen, besvart av samferdselsministeren	110
1130. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. nødmelding på sms, besvart av justis- og beredskapsministeren	111
1131. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. undervisnings-tilbudet ved Fossumkollektivet og Tyrili, besvart av kunnskapsministeren	111
1132. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. Schengen-avtalen, besvart av justis- og beredskapsministeren	112
1133. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Avinor, besvart av samferdselsministeren	113
1134. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. vaksine mot hjernehinnebetennelse, besvart av helse- og omsorgsministeren	114
1135. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. forbedringer i ligningsregelverkene, besvart av finansministeren	115
1136. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. 35 000 personer som ikke lenger lever som blir kalt inn til helsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	116
1137. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. forskrift om motorsport på lukket bane eller annen avsperrert område, besvart av samferdselsministeren	117
1138. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. elever som blir oppfordret til å søke fritak for eksamen i tiende klasse, besvart av kunnskapsministeren	117
1139. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. forhandlingene mellom Israel og palestinerne, besvart av utenriksministeren	118
1140. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. habilitet og gyldighet, besvart av justis- og beredskapsministeren	119
1141. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. MINURSOs mandat, besvart av utenriksministeren	119
1142. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. kvalitetssikre oppfølgingen til berørte etter ulike katastrofer, besvart av helse- og omsorgsministeren	120

	Side
1143. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. KOFA, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	122
1144. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. sertifiseringsordninger, besvart av justis- og beredskapsministeren	123
1145. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. regelverket for utmåling av tilskudd til private barnehager, besvart av kunnskapsministeren	124
1146. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. kravet til grunnbemanning i barnehagene, besvart av kunnskapsministeren	125
1147. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. alkoholloven, besvart av helse- og omsorgsministeren	125
1148. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. beredskap ved overgrep, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	126
1149. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. salgsprossess i SAS, besvart av nærings- og handelsministeren	127
1150. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Ryanair, besvart av samferdselsministeren	128
1151. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. varebeholdning utland, besvart av justis- og beredskapsministeren	131
1152. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Nord-Norge-linjen, besvart av samferdselsministeren	131
1153. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Bitcoin, besvart av finansministeren	132
1154. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. forhandlinger mellom Kina og Norge, besvart av nærings- og handelsministeren .	133
1155. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. at personer med senkomplikasjoner som følge av sin diabetes får nødvendig behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	134
1156. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. tvang i psykiatrien, besvart av helse- og omsorgsministeren	135
1157. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. lungtransplantasjon og LAR, besvart av helse- og omsorgsministeren	136
1158. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. fødetilbud i Lofoten, besvart av helse- og omsorgsministeren	137
1159. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Ryanair, besvart av arbeidsministeren	138
1160. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. honnørkort, besvart av arbeidsministeren	139
1161. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. søskenmoderasjon for tannbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	139
1162. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. deltidsplasser i barnehagene, besvart av kunnskapsministeren	140
1163. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. internasjonale regler etterfulgt fra norsk politi, besvart av justis- og beredskapsministeren	141
1164. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. trygdebil av Nav, besvart av arbeidsministeren	142
1165. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. kostnader til innvandring, besvart av finansministeren	143
1166. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. auke i byråkratiet, besvart av kommunal- og regionalministeren	144

	Side
1167. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. Guolas kraftverk, besvart av olje- og energiministeren	145
1168. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. bruk av piggråd til gjerding i skog og utmark, besvart av landbruks- og matministeren	147
1169. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. gjennomsnittlige timelønnen og årsinntekt for bønder, besvart av landbruks- og matministeren	148
1170. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. Jakobselv, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	148
1171. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. politimesteren på Helgeland og HA, besvart av justis- og beredskapsministeren	150
1172. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. tillatelse til flyfoto, besvart av samferdselsministeren	150
1173. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. utredningen om pengespill, besvart av kulturministeren	151
1174. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Bodø fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	152
1175. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. nytt lov- og regelverk for luftfarten, besvart av samferdselsministeren	152
1176. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. leverpostei, besvart av helse- og omsorgsministeren	153
1177. Fra stortingsrepresentant Sigvald Oppebøen Hansen, vedr. nynorsk og bokmål på Altinns nettportaltenester til skattytarane, besvart av nærings- og handelsministeren	154
1178. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Oslopolitiets innsatsgruppe mot lommetyverier, besvart av justis- og beredskapsministeren	155
1179. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. Siragrunnen havvindpark utenfor Egersund, besvart av finansministeren	155
1180. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. fylkesvei 17 gjennom Meløy kommune i Nordland, besvart av samferdselsministeren	156
1181. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Postkodelotteriet, besvart av kulturministeren	157
1182. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. legemidler mot rus- og nikotinavhengighet, besvart av helse- og omsorgsministeren	158
1183. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. næringslivsaktører som vil investere eller etablere seg på Taiwan, besvart av finansministeren	159
1184. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. ordningen der enkelte selskaper har en fratredelseplikt for enkelte ansatte eller ledere, besvart av nærings- og handelsministeren	159
1185. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Bodø fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	160
1186. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. salær fra Nav for bistand, besvart av arbeidsministeren	161
1187. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. hovedveisystemet for Moss og Rygge, besvart av samferdselsministeren	162
1188. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. broer som oppgraderes for tyngre kjøretøy, besvart av samferdselsministeren .	162
1189. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kabotasjekjøring i Norge, besvart av samferdselsministeren	163
1190. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. jernbanenettet, besvart av samferdselsministeren	164

	Side
1191. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. konsekvensene av EFFEKT-programmet, besvart av justis- og beredskapsministeren	166
1192. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. kart med samiske stedsnavn, besvart av miljøvernministeren	167
1193. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. utslipp i forhold til kvotekjøp i utlandet, besvart av miljøvernministeren ...	169
1194. Fra stortingsrepresentant Alf Egil Holmelid, vedr. likeverdige rettigheter for ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon), besvart av kunnskapsministeren	170
1195. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. ukontroversielle utbyggingsprosjekter av småkraft, besvart av olje- og energiministeren	171
1196. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. ulv, grenseflokker og samarbeid med naboland, besvart av miljøvernministeren	172
1197. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. rehabilitering for på privat institusjon i Helse Sør-Øst RHF, besvart av helse- og omsorgsministeren	173
1198. Fra stortingsrepresentant Ida Marie Holen, vedr. nye finansieringsløsninger når det gjelder veibygging, besvart av finansministeren ..	174
1199. Fra stortingsrepresentant Ida Marie Holen, vedr. skatt på tilbakebetaling av overkurs i aksjeselskap, besvart av finansministeren	175
1200. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. forutsigbarhet for ideelle aktører på barnevernsfeltet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	176

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1051 - 1200) for sesjonen 2012-2013.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Anundsen, Anders (FrP)	1143, 1144, 1195
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	1093
Aspaker, Elisabeth (H)	1075
Astrup, Nikolai (H)	1065, 1066
Bakke-Jensen, Frank (H)	1121
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	1056
Bredvold, Per Roar (FrP)	1076, 1087, 1088, 1104, 1105, 1151, 1168,
Dahl, André Oktay (H)	1057, 1132
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	1079, 1080, 1171, 1174
Flåtten, Svein (H)	1094
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	1170, 1172
Giltun, Vigdis (FrP)	1186
Gitmark, Peter Skovholt (H)	1099
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	1137
Graham, Sylvi (H)	1160
Grande, Trine Skei (V)	1067, 1073, 1141, 1156, 1181
Grimstad, Oskar J. (FrP)	1114, 1115, 1193
Gundersen, Gunnar (H)	1120, 1196
Gåsvatn, Jon Jæger (FrP)	1059, 1060
Hagesæter, Gjermund (FrP)	1070, 1072, 1140, 1148
Hansen, Sigvald Oppebøen (A)	1177
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	1055, 1124, 1145, 1146
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	1071, 1097, 1134, 1155, 1176, 1197
Hoksrud, Bård (FrP)	1058, 1082, 1089, 1112, 1113, 1129, 1189,
Holen, Ida Marie (FrP)	1069, 1198, 1199
Holmelid, Alf Egil (SV)	1194
Horne, Solveig (FrP)	1173, 1200
Høie, Bent (H)	1182
Håbrekke, Øyvind (KrF)	1161, 1162
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1167
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1118, 1119, 1136, 1142
Kristiansen, Ivar (H)	1054, 1063, 1152, 1185
Leirstein, Ulf (FrP)	1078, 1081, 1090, 1091, 1125, 1130, 1163,
Michaelsen, Åse (FrP)	1102, 1103, 1126
Nesvik, Harald T. (FrP)	1116, 1147, 1149, 1184
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	1086, 1096, 1164, 1166
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1085, 1084, 1092, 1107, 1127
Sandberg, Per (FrP)	1191
Sanner, Jan Tore (H)	1053, 1131, 1159
Schou, Ingjerd (H)	1061, 1062, 1187, 1188
Sjøli, Sonja Irene (H)	1068
Skumsvoll, Henning (FrP)	1179, 1192

Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	1098, 1123, 1153, 1154
Sortevik, Arne (FrP)	1077, 1083, 1101, 1108, 1133, 1175
Starheim, Åge (FrP)	1051
Staahe, Tom (FrP)	1139
Svendsen, Kenneth (FrP)	1180
Svendsen, Kjell Arvid (KrF)	1074
Syversen, Hans Olav (KrF)	1150
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	1183
Tenden, Borghild (V)	1128, 1157, 1158
Thommessen, Olemic (H)	1052
Thomsen, Ib (FrP)	1122
Thorsen, Bente (FrP)	1138
Trettebergstuen, Anette (A)	1110, 1111
Trældal, Torgeir (FrP)	1106
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1109, 1117, 1135, 1165
Werp, Anders B. (H)	1100
Woldseth, Karin S. (FrP)	1095
Yrvin, Karin (A)	1064

Dokument nr. 15:8

(2012-2013)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1051

Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 5. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Eg viser til spørsmål nr. 985 vedrørende tollregler på import av metervarer til eit EU-land, som er avgiftspliktige.

Eg viser til nye moment i problemstillinga i begrunninga for mitt nye spørsmål, og stiller statsråden følgjande spørsmål; vil statsråden på bakgrunn av nemnde grunngjeving i tidlegare spørsmål nr. 985 og ytterlegare grunngjeving i noverande spørsmål vurdere om det bør føretakast endringar av gjeldande regelverk, slik at verksemder unngår store økonomiske kostnader p.g.a. ufornuftige reglar?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til problemstillingar grunngjeve i mitt tidlegare spørsmål nr. 985.

Eg forstår av svaret på mitt spørsmål nr. 985 at dette er reglar som i utgangspunktet har sin opprinnelse i EØS-avtalen. Det framstår likevel for meg som eit problem på følgjande bakgrunn:

Import av metervarer til eit EU-land er avgiftspliktig, men import av metervarer til Noreg er i dei fleste tilfelle ikkje avgiftspliktig.

Når metervara vert vidaresendt til eit EU-land for vidareforedling, vert heile produktet tollpliktig ved import til Noreg. Dvs. at ein betalar toll på meirverdien som metervara vert tilført i eit EU-land.

Vert vara vidareseid i EU-området er det KUN metervara som er tollpliktig. Satsen varierer, men eg meiner at det ligg mellom 6,8 % og 12 %.

I dei aller fleste tilfelle utgjer metervara ein vesentleg mindre andel av den totale produktprisen enn det tilførte arbeidet. Dermed vert den eksakte same vara rimelegare i EU-sona enn den vert ved import til Noreg.

Verksemder som er i denne situasjonen meiner at dette er i strid med EØS-avtala, som skal sikre fri flyt av varer og tenester.

Ein stiller seg også undrande til at dette skulle vere intensjonen med EØS-avtala.

Svar:

Spørsmålsstillinga tyder på ei misoppfatning om innhaldet av EØS-avtala. Noreg er ikkje ein del av tollunionen til EU.

Når ei metervare vert innført til EU frå eit tredjeland for vidareforedling i EU er det klart at det ikkje kjem ytterlegare toll på vidareforedlinga av vara innanfor tollunionen, dersom vara er for omsetjing i EU.

Når derimot ei metervare frå eit tredjeland vert importert til EU, og metervara deretter vert sydd om til bukser, skjorter og liknande i EU, vert desse varene tollpliktige ved seinare import til Noreg. Reglane i EU er tilsvarande. Når ei metervare til dømes vert importert frå eit tredjeland til Noreg for vidareforedling her og deretter vert eksportert til EU vert desse varene tollpliktige ved import til EU. Forklaringa er som nemnt i mitt tidligare svar at EØS-avtala, som vilkår for tollfritak, stiller krav om opphav i EØS.

SPØRSMÅL NR. 1052**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 3. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre rettighetene til spesialundervisning for hjerneslagpasienter, og andre pasienter med hjerneskade etter ulykke eller sykdom ved SIHF Lillehammer, slik at de fortsatt kan sikres tidlig innsats og rask vurdering av logoped ved sykehuset?»

BEGRUNNELSE:

Oppland fylkeskommune har sagt opp avtalen om logopedi/spesialundervisning til slagrammede med afasi og andre språkvansker etter Opplæringsloven § 4A-2. ledd. Endringen trådte i kraft fra 1.2.2013 og fra denne dato vil Sykehuset innlandet HF, Divisjon Lillehammer(SIHF Lillehammer) ikke lenger ha logopedkompetanse i sin slagenhet. Oppland fylkeskommune viser til Rundskriv 3 -2012 - Voksnes rett til grunnskoleopplæring etter Opplæringslovens § 4A, og begrunner avgjørelsen med at det i pkt. 10.2.2 omtales at dersom den voksne skal ha rett til spesialundervisning etter nevnte paragraf, skal hensikten være opplæring, ikke behandling, aktivisering, rehabilitering, opptrening, tilsyn eller annet. Det samme rundskriv beskriver i pkt. 10.2.1 en tydelig rettighet for voksne når det gjelder opplæring og utvikling av grunnleggende ferdigheter, også ved repetisjon av tidligere innlærte ferdigheter. Dette punktet er spesielt gjeldende for hjerneslagpasienter med følgetilstander som afasi.

Hvert år rammes ca. 15000 personer av hjerneslag i Norge. Forekomsten antas å øke med alder i befolkningen. 2/3 av de som rammes av hjerneslag lever med funksjonssvikt. Mange hjerneslagpasienter opplever språkvansker, afasi, etter hjerneskaden. Svært mange av disse pasientene har et særlig behov for opplæring og repetisjon av tidligere innlærte ferdigheter og ADLI-trening(opplæring i daglige gjøremål). Pasienter med afasi/språkvansker som følgetilstand etter hjerneskade har frem til 1.2.2013 fått rask vurdering og behandling av logoped ved SIHF Lillehammer. Når oppland fylkeskommune sier opp avtalen om logopeditjenester med SIHF Lillehammer på bakgrunn av rundskrivets pkt. 10.2.2 mener jeg man ikke legger korrekt vekt på pasientenes rettigheter i forhold til rundskrivets pkt. 10.2.1. Fra leger og spesialister fremheves det også at det er av avgjørende betydning for disse pasientenes rehabilitering at tiltak og opplæring settes i gang så tidlig som mulig, og at dette skjer ved tilbud om logopeditjenester på sykehuset i tidlig fase etter oppstått skade.

Svar:

Opplæringsloven § 4A-2 annet ledd fastsetter at voksne som har et særlig behov for opplæring for å vedlikeholde eller utvikle grunnleggende ferdigheter, har rett til slik spesialundervisning. Bestemmelsen er utarbeidet med tanke på voksne som grunnet sykdom eller ulykke har særlige behov for opplæring for å kunne fungere tilfredsstillende i samfunnet og i dagliglivet.

For å sikre at voksne med rettigheter etter opplæringsloven kapittel 4A nyter godt av rettighetene til spesialundervisning, er det gitt detaljerte regler om saksbehandlingen i opplæringsloven kapittel 5, jf. § 4A-2 tredje ledd. Et vedtak om spesialundervisning skal alltid bygge på en sakkyndig vurdering fra PP-tjenesten. Dersom PP-tjenesten ikke har nødvendig fagkompetanse i en sak, må de innhente kompetanse utenfra. Dette er understreket i forarbeidene til opplæringsloven. PP-tjenesten kan i så fall innhente kompetanse fra det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped), det regionale helseforetaket, kommunehelsetjenesten eller private sakkyndige. For øvrig gjelder forvaltningslovens regler om saksbehandlingstid, jf. opplæringsloven § 15-1.

Det følger av opplæringsloven § 13-1 første ledd at det er kommunen som skal oppfylle retten til grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven. Av § 13-3a følger at det er fylkeskommunen som har ansvaret for pasienter i helseinstitusjoner og helseforetak. Om ansvaret ligger hos kommunen eller fylkeskommunen er uten betydning for den enkeltes rettigheter. Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunene og fylkeskommunene oppfyller sine plikter etter opplæringsloven, jf. § 14-1.

Av opplæringsloven § 4A-4 annet ledd følger at kommunen/fylkeskommunen kan bruke andre til å oppfylle plikten til å gi tilbud om opplæring til voksne. Hvordan den enkelte kommune/fylkeskommune ønsker å organisere sine tjenestetilbud, herunder om de ønsker å benytte avtaler med andre tjenesteytere for å oppfylle sine plikter etter opplæringsloven, ligger innenfor den enkelte kommunens/fylkeskommunens handlingsrom.

Jeg vil understreke oppfylle rettighetene til spesialundervisning for pasienter i helseinstitusjoner og helseforetak. Opplæringsloven har et forsvarlig system for å sikre rettighetene til voksne med behov for opplæring i grunnleggende ferdigheter.

SPØRSMÅL NR. 1053**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil budsjettet til Asker og Bærum politidistrikt for 2013 føre til flere ansatte, mer midler til forebyggende arbeid og bedre beredskap enn budsjettet for 2012, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

På tross av økte bevilgninger, opplever mange ledere i politiet at fagre ord blir til stramme budsjetter på veien fra Stortinget, via Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet til det enkelte politidistrikt. Jeg ber derfor om at statsråden kvantifiserer eventuelle økninger i antall ansatte og økte midler til forebygging og beredskap for Asker og Bærum politidistrikt.

Svar:

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten (kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og kap. 441 Oslo politidistrikt) er økt med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013. 404,8 millioner kroner av økningen er kompensasjon for lønns- og prisstigning. 269,1 millioner kroner er en styrking av budsjettet utover lønns- og prisvekst.

Årets avgangskull på Politihøgskolen er på 720 studenter. Forutsatt at uteksaminerte studenter søker jobb i politiet og at forventet avgang fra etaten blir som beregnet, vil det være en økning på omlag 350

stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Justis- og beredskapsdepartementet fordeles ikke bevilgninger til politidistriktene. Departementet fordeles bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeles til det enkelte politidistrikt og særorgan. Politidirektoratet har de siste årene benyttet den samme fordelingsmodellen (Først og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier.

Departementet har i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2013 fremhevet beredskap, forebyggende arbeid og effektiv kriminalitetsbekjempelse som tre innsatsområder som skal være spesielt lederforankret i organisasjonen. For å kunne realisere målene på disse innsatsområdene, vil POD måtte prioritere økt politibemanning, ledelse, kultur og kompetansetiltak, IKT og analysearbeid.

Det er den enkelte politimesterens ansvar å disponere bevilgningen slik at distriktets oppgaver samlet sett blir best mulig ivaretatt. Dette gjelder også forebyggende arbeid og bedre beredskap.

Vedlagt følger oversikt som viser bevilgning for 2013, kompensasjon for lønns- og prisstigning for 2013, antall årsverk per 31.12.2012 og antall nye politiårsverk fordelt i 2013 for politidistriktene. Tallene for Asker og Bærum politidistrikt framgår av linje ni under kap. 440.

Vedlegg til svar:

Politidistrikt	Bevilgning for 2013	Kompensasjon for lønns- og prisvekst	Antall årsverk fordelt i 2013	Antall årsverk pr 31.12.2012
Kap. 441 Oslo politidistrikt	2 059 343 000	68 091 000	70	2 555
<i>Kap. 440:</i>				
Østfold politidistrikt	427 257 943	16 460 607	20	577
Follo politidistrikt	245 644 421	8 948 720	10	315
Romerike politidistrikt	475 287 890	18 180 886	26	619
Hedmark politidistrikt	281 306 258	10 174 358	9	370
Gudbrandsdal politidistrikt	112 623 288	4 198 131	7	144
Vestoppland politidistrikt	158 248 125	6 011 575	9	199
Nordre Buskerud politidistrikt	139 807 955	5 184 467	7	188
Søndre Buskerud politidistrikt	323 366 329	12 238 287	20	413
Asker og Bærum politidistrikt	263 206 728	9 636 160	6	325
Vestfold politidistrikt	339 671 075	12 389 910	5	448
Telemark politidistrikt	302 262 922	10 580 824	5	382
Agder politidistrikt	454 268 137	16 872 425	10	576
Rogaland politidistrikt	532 739 101	20 367 587	26	710
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	201 800 830	7 579 830	10	256
Hordaland politidistrikt	722 915 678	27 400 604	26	930
Sogn og Fjordane politidistrikt	157 614 735	5 459 008	7	191
Sunnmøre politidistrikt	176 851 522	6 394 757	10	229
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	182 571 225	6 203 648	5	231
Sør-Trøndelag politidistrikt	467 480 250	17 689 048	20	622
Nord-Trøndelag politidistrikt	206 397 615	7 477 649	5	282
Helgeland politidistrikt	133 984 910	5 026 555	5	185
Salten politidistrikt	129 330 292	4 977 752	5	189
Midtre Hålogaland politidistrikt	199 915 148	7 150 079	5	256
Troms politidistrikt	221 174 124	8 393 398	5	300
Vestfinnmark politidistrikt	100 609 734	3 746 722	5	135
Østfinnmark politidistrikt	140 920 548	4 701 729	5	174
Sum politidistrikter	9 156 599 783	331 535 716	343	11 801

SPØRSMÅL NR. 1054**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 3. april 2013 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Rana Kommune og Mo i Rana Havn KF har et akutt behov for å få utdypet havnefasiliteter som kan ta i mot skip som krever større dybde. Problemet er akutt, bl.a. i og med at store transportlaster til Rana i forbindelse med oljeaktiviteter i Norskehavet må omlastes i større havner i Europa, noe som er lite effektivt og fordyrende.

Hvordan kan statsråden bidra til at utdyping av Rana Havn kan fremskyndes slik at havna kan fremstå som meget effektiv bl.a. ifm. de betydelige aktivitetsøkningene på sokkelen utenfor Helgeland?»

BEGRUNNELSE:

Siste eksempel som er dukket opp som illustrerer det akutte behovet for utdyping av Mo i Rana Havn, er skipningen av rør for WASCO som skjer fra fjerne Østen på store skip på rundt 50 000 DWT. Per i dag kan denne båtstørrelsen ikke anløpe lossekaiene i Mo i Rana grunnet dybdeforholdene. Rana Industriterminal har i dag 8 meters dybde ved egen kai, en dybde som man ikke kan øke ved dette kaiavsnitt. Løsningen på dette for WASCO, er at store skipet må losse sin last i en større europeisk havn, og at lasten fraktes til Mo i Rana på mindre skip. En slik omlasting blir meget kostbar og svekker effektiviteten.

I Mo i Rana er Toraneskaia I og II samt RO-anlegg i 2001/2 utbygget til et moderne kaiavsnitt, tilknyttet CargoNets jernbaneterminal i bakområdet. Den utbygde kaia har en dybde ved kai på 8 meter, denne dybden kan økes til 14 meter eller mer om nødvendig. I tillegg til alt dette prosjekterte man en dypvannskai på vestenden, med en dybde på 23 meter som nå kan realiseres.

Det nylig avholdte Kystseminar 2013 handlet mye om NTP 2014 – 2023. Rana kommune og Mo i Rana Havn KF har uttrykt at de er fornøyd med at

Kystverket har pekt ut et prosjekt i Mo i Rana havn mht. utdyping.

At utdypingen først kommer i siste periode av nevnte NTP er ikke tilfredsstillende i og med at betydelig økt aktivitet og endring i fartøystørrelse krever akutte tiltak.

Svar:

Regjeringen vil i den kommende meldingen til Stortinget om Nasjonal transportplan legge fram sine forslag til samferdselsprioriteringer for perioden 2014 – 2023. I februar 2012 la transportetatene fram sitt planforslag. I dette planforslaget er innseilingen til Mo i Rana foreslått startet opp i perioden 2018 – 2023.

I Nordland fylkeskommunes høringsuttalelse til transportetatenes forslag til Nasjonal transportplan 2014-2023 slutter fylkeskommunen seg til Kystverkets prioriteringer. Fylkestinget peker i uttalelsen på at det er mange positive farledstiltak i planforslaget, og framholder at den ikke har forslag til omprioriteringer av prosjekter.

Representanten Ivar Kristiansen viser i begrunnelsen for sitt spørsmål at Rana kommune og Mo i Rana Havn KF har uttrykt at de er fornøyd med at Kystverket har pekt ut et prosjekt i Mo i Rana havn mht. utdyping, men representanten framholder samtidig at det ikke er tilfredsstillende at utdypingen kommer i siste del av planperioden. Jeg er glad for at det er økende aktivitet i Mo i Rana havn. Transportetatenes planforslag viser imidlertid at det er mange gode prosjekter som det må prioriteres mellom. Gjennomføringstakten vil avhenge av den totale investeringsrammen for transportplanen og de årlige budsjetter.

Arbeidet med meldingen til Stortinget om Nasjonal transportplan for perioden 2014 – 2023 er nå under slutføring, og Regjeringens plan er å legge fram meldingen for Stortinget i vårsesjonen 2013.

SPØRSMÅL NR. 1055**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil budsjettet til Sør-Trøndelag politidistrikt for 2013 føre til flere ansatte, mer midler til forebyggende arbeid og bedre beredskap enn budsjettet for 2012, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

For å sikre trygge lokalsamfunn og god beredskap er det viktig med et tilgjengelig og tilstedeværende politi i hele landet. Bevilgningene til politiet er høyere enn noen gang. Allikevel opplever mange ledere i politiet at fagre ord blir til stramme budsjetter på veien fra Stortinget, via Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet, til hvert enkelt politidistrikt. Dette fører til stor frustrasjon, fordi politiet ikke settes i stand til å utføre det oppdraget samfunnet har pålagt dem.

Svar:

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten (kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og kap. 441 Oslo politidistrikt) er økt med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013. 404,8 millioner kroner av økningen er kompensasjon for lønns- og prisstigning. 269,1 millioner kroner er en styrking av budsjettet utover lønns- og prisvekst.

Årets avgangskull på Politihøgskolen er på 720 studenter. Forutsatt at uteksaminerte studenter søker jobb i politiet og at forventet avgang fra etaten blir

som beregnet, vil det være en økning på omlag 350 stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Justis- og beredskapsdepartementet fordeler ikke bevilgninger til politidistriktene. Departementet fordeler bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeler til det enkelte politidistrikt og særorgan. Politidirektoratet har de siste årene benyttet den samme fordelingsmodellen (Først og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier.

Departementet har i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2013 fremhevet beredskap, forebyggende arbeid og effektiv kriminalitetsbekjempelse som tre innsatsområder som skal være spesielt lederforankret i organisasjonen. For å kunne realisere målene på disse innsatsområdene, vil POD måtte prioritere økt politibemanning, ledelse, kultur og kompetansetiltak, IKT og analysearbeid.

Det er den enkelte politimesterens ansvar å disponere bevilgningen slik at distriktets oppgaver samlet sett blir best mulig ivaretatt. Dette gjelder også forebyggende arbeid og bedre beredskap.

Vedlagt følger oversikt som viser bevilgning for 2013, kompensasjon for lønns- og prisstigning for 2013, antall årsverk per 31.12.2012 og antall nye politiårsverk fordelt i 2013 for politidistriktene. Tallene for Sør-Trøndelag politidistrikt framgår av linje 19 under kap. 440.

Vedlegg til svar:

Politidistrikt	Bevilgning for 2013	Kompensasjon for lønns- og prisvekst	Antall årsverk fordelt i 2013	Antall årsverk pr 31.12.2012
Kap. 441 Oslo politidistrikt	2 059 343 000	68 091 000	70	2 555
<i>Kap. 440:</i>				
Østfold politidistrikt	427 257 943	16 460 607	20	577
Follo politidistrikt	245 644 421	8 948 720	10	315
Romerike politidistrikt	475 287 890	18 180 886	26	619
Hedmark politidistrikt	281 306 258	10 174 358	9	370
Gudbrandsdal politidistrikt	112 623 288	4 198 131	7	144
Vestoppland politidistrikt	158 248 125	6 011 575	9	199
Nordre Buskerud politidistrikt	139 807 955	5 184 467	7	188
Søndre Buskerud politidistrikt	323 366 329	12 238 287	20	413
Asker og Bærum politidistrikt	263 206 728	9 636 160	6	325
Vestfold politidistrikt	339 671 075	12 389 910	5	448
Telemark politidistrikt	302 262 922	10 580 824	5	382
Agder politidistrikt	454 268 137	16 872 425	10	576
Rogaland politidistrikt	532 739 101	20 367 587	26	710
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	201 800 830	7 579 830	10	256
Hordaland politidistrikt	722 915 678	27 400 604	26	930
Sogn og Fjordane politidistrikt	157 614 735	5 459 008	7	191
Sunnmøre politidistrikt	176 851 522	6 394 757	10	229
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	182 571 225	6 203 648	5	231
Sør-Trøndelag politidistrikt	467 480 250	17 689 048	20	622
Nord-Trøndelag politidistrikt	206 397 615	7 477 649	5	282
Helgeland politidistrikt	133 984 910	5 026 555	5	185
Salten politidistrikt	129 330 292	4 977 752	5	189
Midtre Hålogaland politidistrikt	199 915 148	7 150 079	5	256
Troms politidistrikt	221 174 124	8 393 398	5	300
Vestfinnmark politidistrikt	100 609 734	3 746 722	5	135
Østfinnmark politidistrikt	140 920 548	4 701 729	5	174
Sum politidistrikter	9 156 599 783	331 535 716	343	11 801

SPØRSMÅL NR. 1056**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 5. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for å bevare ressurspersoner med opparbeidet kompetanse på identifisering av mulige ofre for menneskehandel?»

BEGRUNNELSE:

Siden 2007 har Hvalstad transittmottak hatt et eget team som jobber med saksfeltet menneskehandel. Teamet, som utgjør 2 årsverk, gir forebyggende informasjon til beboerne og jobber med å avdekke menneskehandel. De har øremerkede vakter til å gjøre nettopp dette arbeidet.

Teamet har høy kompetanse og stor erfaring knyttet til identifisering av mulige ofre for menneskehandel. I 2011 identifiserte teamet 26 mulige ofre for menneskehandel. I 2012 hadde teamet samtaler om menneskehandel med 95 ungdommer. Av disse ble 42 identifisert som mulige ofre for menneskehandel.

Det siste året har Hvalstad mottak drevet på stadig midlertidige kontrakter med UDI, etter at kontrakten Hero ble sagt opp. For to uker siden fikk de ansatte på Hvalstad beskjed om at svar fra UDI var kommet og at dette ville medføre store nedskjæringer.

Som følge av nedskjæringen på Hvalstad legges menneskehandel-teamet ned. Samtlige av menneskehandel-teamets medlemmer rammes av nedskjæringene. Det vil dermed ikke være noen videreføring av den kompetansen teamet har bygget opp på feltet gjennom flere år.

Svar:

Driftsavtalene for transittmottakene for enslige mindreårige asylsøkere har nylig vært konkurranseutsatt. Mysebu transittmottak med Link AS som driftsoperatør vant anbudsrunderen. Dette medfører at funksjonen som hovedankomsttransitt flyttes fra

Hvalstad transittmottak til Mysebu og at bl.a. gjennomføring av intervjuer, helseundersøkelser og alderstesting heretter vil foregå mens asylsøkerne er på Mysebu.

UDI har inngått ny kontrakt med Hero som er driftsoperatør for Hvalstad transittmottak som innebærer en ny rolle som avlastningstransittmottak. Som en følge av nye oppgaver, har Hero besluttet å omorganisere driften og redusere bemanningen. Omorganiseringen omfatter også menneskehandelsarbeidet. Hero har besluttet å oppløse menneskehandelsteamet de i sin tid valgte å opprette, men har informert UDI om at arbeidet mot menneskehandel videreføres og ivaretas av personer med kompetanse på feltet.

UDI har retningslinjer som skal sikre at mottakene klarer å identifisere mulige ofre for menneskehandel og gi disse tilpasset oppfølging. Disse retningslinjene er like for alle mottak og stiller krav til arbeid mot menneskehandel i mottak. Det stilles blant annet krav om at alle mottak skal ha en medarbeider med ansvar for mottakets menneskehandelsarbeid. Vedkommende skal inneha spisskompetanse på feltet, og skal bidra til å sikre oppdatert kunnskap blant de øvrige mottaksansatte samt bidra til å opprettholde fokus på temaet. Mottaket kan innenfor rammen av UDIs retningslinjer velge hvordan de vil organisere arbeidet for best mulig å tilfredsstille de kravene som er stilt.

Identifisering av mulige ofre for menneskehandel er en forutsetning for å kunne yte bistand og beskyttelse til ofrene. I tillegg til det pågående arbeidet i mottak har Regjeringen egne tiltak for å styrke arbeidet med identifisering av sårbare barn i mottak både i regjeringens handlingsplan mot menneskehandel (2011-2014) Sammen mot menneskehandel og i Meld. St. 27 (2011-2012) Barn på flukt. Gjennomføringen av disse tiltakene og utviklingen av arbeidet mot menneskehandel i mottak, er noe Justis- og beredskapsdepartementet følger tett.

SPØRSMÅL NR. 1057**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil budsjettet til Romerike politidistrikt for 2013 føre til flere ansatte, mer midler til forebyggende arbeid og bedre beredskap enn budsjettet for 2012, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

For å sikre trygge lokalsamfunn og god beredskap er det viktig med et tilgjengelig og tilstedeværende politi i hele landet. Bevilgningene til politiet er høyere enn noen gang. Allikevel opplever mange ledere i politiet at fagre ord blir til stramme budsjetter på veien fra Stortinget, via Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet, til hvert enkelt politidistrikt. Dette fører til stor frustrasjon, fordi politiet ikke settes i stand til å utføre det oppdraget samfunnet har pålagt dem.

Svar:

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten (kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og kap. 441 Oslo politidistrikt) er økt med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013. 404,8 millioner kroner av økningen er kompensasjon for lønns- og prisstigning. 269,1 millioner kroner er en styrking av budsjettet utover lønns- og prisvekst.

Årets avgangskull på Politihøgskolen er på 720 studenter. Forutsatt at uteksaminerte studenter søker jobb i politiet og at forventet avgang fra etaten blir

som beregnet, vil det være en økning på omlag 350 stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Justis- og beredskapsdepartementet fordeles ikke bevilgninger til politidistriktene. Departementet fordeles bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeles til det enkelte politidistrikt og særorgan. Politidirektoratet har de siste årene benyttet den samme fordelingsmodellen (Fürst og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier.

Departementet har i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2013 fremhevet beredskap, forebyggende arbeid og effektiv kriminalitetsbekjempelse som tre innsatsområder som skal være spesielt lederforankret i organisasjonen. For å kunne realisere målene på disse innsatsområdene, vil POD måtte prioritere økt politibemanning, ledelse, kultur og kompetansetiltak, IKT og analysearbeid.

Det er den enkelte politimesterens ansvar å disponere bevilgningen slik at distriktets oppgaver samlet sett blir best mulig ivaretatt. Dette gjelder også forebyggende arbeid og bedre beredskap.

Vedlagt følger oversikt som viser bevilgning for 2013, kompensasjon for lønns- og prisstigning for 2013, antall årsverk per 31.12.2012 og antall nye politiårsverk fordelt i 2013 for politidistriktene. Tallene for Romerike politidistrikt framgår av tredje linje under kap. 440.

Vedlegg til svar:

Politidistrikt	Bevilgning for 2013	Kompensasjon for lønns- og prisvekst	Antall årsverk fordelt i 2013	Antall årsverk pr 31.12.2012
Kap. 441 Oslo politidistrikt	2 059 343 000	68 091 000	70	2 555
<i>Kap. 440:</i>				
Østfold politidistrikt	427 257 943	16 460 607	20	577
Follo politidistrikt	245 644 421	8 948 720	10	315
Romerike politidistrikt	475 287 890	18 180 886	26	619
Hedmark politidistrikt	281 306 258	10 174 358	9	370
Gudbrandsdal politidistrikt	112 623 288	4 198 131	7	144
Vestoppland politidistrikt	158 248 125	6 011 575	9	199
Nordre Buskerud politidistrikt	139 807 955	5 184 467	7	188
Søndre Buskerud politidistrikt	323 366 329	12 238 287	20	413
Asker og Bærum politidistrikt	263 206 728	9 636 160	6	325
Vestfold politidistrikt	339 671 075	12 389 910	5	448
Telemark politidistrikt	302 262 922	10 580 824	5	382
Agder politidistrikt	454 268 137	16 872 425	10	576
Rogaland politidistrikt	532 739 101	20 367 587	26	710
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	201 800 830	7 579 830	10	256
Hordaland politidistrikt	722 915 678	27 400 604	26	930
Sogn og Fjordane politidistrikt	157 614 735	5 459 008	7	191
Sunnmøre politidistrikt	176 851 522	6 394 757	10	229
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	182 571 225	6 203 648	5	231
Sør-Trøndelag politidistrikt	467 480 250	17 689 048	20	622
Nord-Trøndelag politidistrikt	206 397 615	7 477 649	5	282
Helgeland politidistrikt	133 984 910	5 026 555	5	185
Salten politidistrikt	129 330 292	4 977 752	5	189
Midtre Hålogaland politidistrikt	199 915 148	7 150 079	5	256
Troms politidistrikt	221 174 124	8 393 398	5	300
Vestfinnmark politidistrikt	100 609 734	3 746 722	5	135
Østfinnmark politidistrikt	140 920 548	4 701 729	5	174
Sum politidistrikter	9 156 599 783	331 535 716	343	11 801

SPØRSMÅL NR. 1058**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 9. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«I forbindelse med at bompengefinansierte vei-prosjekter blir nedbetalt, så skal bomstasjonene fjernes og området ryddes. Jeg ber om å få en spesifisert oversikt over alle prosjektene som er nedbetalt, og hva det har kostet å fjerne bomstasjonene og rydde opp, og at dette spesifiseres på hvert enkelt prosjekt.

Kan jeg også be om at oversikten inneholder en oversikt over hva man forventer at kostnadene vil bli på de prosjektene som legges ned i 2013?»

Svar:

Representanten Hoksrud etterspør informasjon på høyt detaljeringsnivå for lang tid tilbake. Statens vegvesen er ikke pålagt å utarbeide slike detaljerte

historiske oversikter knyttet til enkeltprosjekter. Det vil derfor være ressurskrevende å utarbeide og sammenstille en slik oversikt. Samferdselsdepartementet vil på denne bakgrunn komme tilbake med et mer detaljert svar på deler av den informasjonen som etterspørres, innen utgangen av mai 2013.

Tilleggssvar 4. juni 2013:

Etterfølgende tabell gir en oversikt over kostnader ved fjerning av innkrevingsutstyr og istandsetting av vegen etter avvikling av bompengennektingen for prosjekter som er avviklet de siste ti årene (2003-2012). Tabellen omfatter også anslag for avviklingskostnadene for prosjekter som etter planen skal avvikles i 2013.

(1 000 kr)

Bompengeprojekt	Bompengennekting avsluttet	Avviklingskostnader
Rv 546 Utlekking av overskuddsmasser fra E39 Trekantsambandet ved Hundvåkøy/Huftarøy ¹⁾	2003	0
Fv 207 Bjorøytunnelen	2005	750
Rv 64 Skålavegen	2005	700
Trondheimspakken	2005	6 500
Rv 17 Helgelandsbrua	2005	40
E39 Nordhordlandsbrua	2005	1 900
Ryfylkepakken - forhåndsinnkreving på ferje til planlegging ¹⁾	2005	0
E39 Rennfast	2006	3 000
Rv 562 Askøybrua	2006	750
Rv 61 Hareid sentrum ¹⁾	2007	0
Rv 755 Skarnsundbrua	2007	1 100
Rv 108 Fastlandssamband til Kirkøy i Hvaler	2009	1 000
Rv 658 Ålesundstunnelene	2009	1 100
Rv 5 Lærdal – Fodnes – Mannheller – Kaupanger ¹⁾	2009	0
Fastlandssamband til Hitra og Frøya	2010	200
Rv 5 Naustdal – Svarthumle (Sunnfjordtunnelen)	2010	2 900
Rv 5 Fjærland – Sogndal	2010	2 300
E39 Teigen – Bogen ¹⁾	2011	0
Fv 661 Ny bru over Straumen i Skodje	2011	600
E69 Kåfjord – Honningsvåg (Fatima)	2012	500
E39 Kristiansund og Freis fastlandsforbindelse (Krifast)	2012	15 000
E39 Trekantsambandet	2013	30-40 000
E18 Gutu – Kopstad – Gulli	2013	39 000
Rv 35 Lunner – Gardermoen	2013	5 000
Rv 4 Reinsvoll – Hunndalen	2013	8 000

¹⁾ Innkreving på ferje.

Iht. bompenggeavtalen som inngås mellom Statens vegvesen og det enkelte bompengeselskap, skal bompengeselskapet finansiere alle kostnader ved fjerning av innkrevingsutstyret og nødvendig istandsetting av vegen etter avvikling av bompenggeinnkrevningen. Øvrige tiltak i forbindelse med avviklingen skal ikke finansieres med bompenger med mindre dette er særskilt bestemt.

Kostnadene ved å fjerne innkrevingsutstyret og sette området i stand etter avsluttet innkreving vil variere betydelig med størrelsen på stasjonsområdet. Normalt vil derfor avviklingskostnadene være høye-

re for prosjekter med manuell innkreving enn for prosjekter med helautomatisk innkreving.

De bompengeprojektene som er avviklet de siste ti årene, har som hovedregel hatt manuell innkreving. For flere av prosjektene har det derfor vært nødvendig med relativt store arbeider for å rydde opp og tilbake stille områdene etter at innkrevningen ble avsluttet. Dette vil også være situasjonen i noen år framover. Jeg forventer imidlertid en gradvis reduksjon av kostnadene, etter hvert som flere prosjekter med helautomatisk innkreving blir avviklet.

SPØRSMÅL NR. 1059

Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 5. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det finnes ingen overordnet avtale om hva kommunale helsetjenester i fengsel skal yte. En ny veileder sier nå blant annet at helsetjenesten skal betale for egen bruk av tolk. Tidligere var dette politiets ansvar for de som var i varetekt.

Vil statsråden sørge for at fengselshelsetjenesten som betjener et stort antall utenlandske innsatte får tilstrekkelig med midler til tolketjeneste, og vil han arbeide for å få på plass en formell avtale mellom justis- og helsedepartementet slik en har på utdannings-siden?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes i dag ingen overordnet avtale om hva kommunale helsetjenester i fengsel skal yte. Det har kommet en revidert Veileder (IS-1971), men denne tar ikke for seg detaljerte utfordringer fengselshelsetjenesten trenger å få definert. Det er mange aktører som skal samarbeide: Kriminalomsorgen, politiet, Helseforetak og kommunehelsetjenesten.

Skolen (Fylkeskommunen) har en formell avtale som er utarbeidet mellom justis- og utdanningsdepartementet. Det er et påtrengende behov for å få på plass en slik avtale også mellom justis- og helsedepartementet.

Østfold er et grensefylke og Halden fengsel har i dag rundt 45 % utenlandske innsatte. I forbindelse med den reviderte veilederen, har det blitt bestemt at helsetjenesten skal betale for egen bruk av tolk. Dette påfører fengselshelsetjenesten ved Halden fengsel en

vesentlig merutgift uten at de er tilført nødvendige økonomiske midler til å kunne sørge for tilstrekkelig tolketjeneste. Tidligere var dette politiets ansvar for de som var i varetekt. De økte utgifter ovenfor tolk fører til mindre penger i den øvrige kommunale helsetjenesten.

Svar:

Helse- og omsorgstjenester i fengsel skal være likeverdige med tjenestene den øvrige befolkningen har krav på. De innsatte skal gis et tjenestetilbud tilpasset den enkeltes behov etter en individuell vurdering. I fengsel, som utenfor fengsel, er det faglige vurderinger som skal legges til grunn. Innsatte i fengsel har krav på nødvendige og forsvarlige tjenester. Etter innføringen av importmodellen ytes disse tjenestene av fengslenes vertskommuner og for spesialisthelsetjenestenes del av helseforetakene. Veilederen for helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel, som utkom i revidert utgave i januar 2013, gir informasjon og anbefalinger om helse- og omsorgstjenestetilbudet til innsatte.

Utgifter til kommunale helse- og omsorgstjenester dekkes gjennom et øremerket tilskudd på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett til vertskommunene for fengsel, mens spesialisthelsetjenestene dekkes gjennom rammeoverføring til de regionale helseforetakene. Tilskuddsmidlene fordeles av Helsedirektoratet. En arbeidsgruppe nedsatt av direktoratet har vurdert fordelingsmodellen for tilskuddsmidlene til kommunene og anbefaler at tilskuddet baseres på

antall plasser og sikkerhetsnivå. Det er en økning av antall innsatte i norske fengsel med begrensede norskkunnskaper. For kommunene medfører mer bruk av tolk økte utgifter til helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel. Helse- og omsorgsdepartementet vil be Helsedirektoratet vurdere om antall innsatte av utenlandsk opprinnelse med dårlig norskkunnskap bør telle med i fordelingsmodellen.

Tolketjenester og finansiering av disse er regulert i UDI-rundskriv 23/ 94 TIA ”Veiledende retningslinjer for dekking av utgifter ved bruk av tolketjenester”, hvor det bl.a. står:

«I mangel av bestemmelser i særlover må forvaltningslovens bestemmelser legges til grunn ved offentlig tjenesteyting. Dette innebærer bl.a. at vedkommende forvaltningsorgan må sikre innhenting av opplysninger (jf. § 17). Organet har videre plikt til å gi opplysninger på en forståelig måte (jf. § 11), også når saken gjelder en fremmedspråklig. Når han har bruk for tolk eller skriftlig oversettelse for å sikre forsvarlig kommunikasjon under arbeidet, er det derfor naturlig at etaten selv tilkaller tolk og svarer for utgiftene som dette fører med seg. Det er mao. tjenesteyterens, etatens, institusjonens eller f.eks. den behandlende legens behov for tolkebistand som skal vektlegges og også gjøres synlig i etatens regnskap og budsjett. Det er det offentliges brukeransvar som understrekes bl.a. i Helsedirektoratets veiledning for tolkebruk i helsearbeid for flyktninger og innvandrere og det trekkes

frem også i Integreringsguiden som Utlendingsdirektoratet utgir.»

Det er ikke nødvendig med ytterligere regulering av utgiftsdekningen for tolk, men det kan være hensiktsmessig med samarbeidsavtaler i de enkelte fengsler, slik at tolk kan benyttes til flere tjenester samtidig.

Tilrettelagt kommunikasjon via tolking er et nødvendig verktøy for at det offentlige skal kunne yte likeverdige tjenester av god kvalitet til innsatte med begrensede norskkunnskaper. Helse- og omsorgspersonell har ansvar for å vurdere behovet for å bestille kvalifisert tolk i møte med pasient/bruker som har begrensede norskkunnskaper, og i møte med samiskspråklige, døve, hørselshemmede og døvblinde. Helsedirektoratet utarbeidet i 2011 en egen veileder om kommunikasjon via tolk. Når personell i helse- og omsorgstjenesten vurderer at de har behov for tolk for å kunne utføre sine tjenester, må tjenesten selv bestille og betale for tolketjenesten. Det samme gjelder for andre offentlige tjenesteytere hvor ikke annet er spesifisert i særlover.

Dersom politiet har behov for tolk for å få utført sine oppgaver hos varetektsinnsatte, må politiet dekke utgifter til dette.

SPØRSMÅL NR. 1060

Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 3. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvordan ser statsråden for seg at en kan løse de økonomiske merbelastningene fengselshelsetjenesten påføres når et stort antall innsatte ikke har ID nummer, og således ikke får refundert egenandelen ved elektronisk bestilling av medisiner på blå resept?»

BEGRUNNELSE:

Apotekene har nytt IT-system, hvor pasienter skal legges inn med 11-sifret personnummer. De som ikke har dette skal kunne få et D-nummer fra Likningskontor/Folkeregister. Dette er særlig en utfordring for Halden fengsel med hele 45 % utenlandske innsatte. Mange av disse personene har ikke rett til å få D-nummer, men de har fortsatt rett til nødvendig

helsehjelp. Pasienter som får medisiner utskrevet på blå-resept og ikke har personnummer eller D-nummer, får ikke refundert egenandel. Fengselshelsetjenesten ser at utgiftene deres har skutt i været. Som kommunal helsetjeneste må de dekke hele summen som om medikamentene ble bestilt på hvit resept. Dette får igjen den konsekvens at det blir mindre penger igjen til den øvrige kommunale helsetjenesten. Kommuner med fengsel med mange utenlandske innsatte får dermed en særlig økt økonomisk belastning og det er ønskelig å få vite hvordan statsråden mener at denne saken kan løses.

Svar:

Det er noe uklart hva som er problemet her. Så langt departementet kan se skal det ikke være noe i regelverket eller de tekniske løsningene i apotek og

Helfo som tilsier at norske fengsler skal få økonomiske merbelastninger på grunn av blåresepter til utenlandske innsatte uten personnummer eller D-nummer.

Utenlandske innsatte i norske fengsler sin rett til å få legemidler forskrevet på blå resept er ikke avhengig av om de har norsk personnummer eller D-nummer. Retten til helsehjelp for ovennevnte følger av pasient- og brukerrettighetsloven, med tilhørende presiseringer i forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket §§ 2 og 5. Når det gjelder dekningen av utgifter til legemidler, følger det av folketrygdloven § 2-17 (Medlemskap under fengselsopphold mv.) fjerde ledd at «utgifter til helsetjenester for personer som ikke er medlemmer i trygden under frihetsberøvelsen, dekkes som om vedkommende var medlem i trygden, forutsatt at utgiftene ikke dekkes av andre eller av vedkommendes egne midler».

For innsatte som ikke er medlem av folketrygden, er følgelig trygden en sekundærkilde for dekning av utgifter til helsetjenester. Dersom den innsatte har egne midler, blir utgifter til legemidler ikke dekket gjennom blåreseptordningen. Eksempel på når "andre" dekker utgiftene vil være innsatte EØS-borgere som er omfattet av EØS-avtalens trygdeforordning (forordning 883/2004) og som oppholder seg midlertidig i Norge. Disse er gjennom forordningen sikret retten til å bli omfattet av norsk lovgivning, herunder folketrygdloven. Enkelte innsatte i norske fengsler vil således få dekket sine utgifter som om de var medlemmer, men for hjemlandets regning.

Når legemidler forskrives på blå resept, dekker trygden utgiftene til legemidlene minus en egenandel. Egenandelen på blå resept er i 2013 på 38 prosent av reseptbeløpet, men ikke mer enn 520 kroner per utlevering av et kvantum svarende til tre måneders forbruk. Egenandeler på blå resept inngår i egenandelstak 1. Når egenandelstaket er nådd (2040 kroner i 2013), får pasienten frikort. Folketrygden dekker

deretter alle egenandeler som påløper resten av kalenderåret.

Ved forskrivning av legemidler på resept skal vanligvis personnummer eller D-nummer oppgis, både på resepten og i apotekenes datasystem. Ved forskrivning av e-resept til personer uten personnummer eller D-nummer, blir det automatisk generert en låst resept. Den er knyttet til et referansenummer som må oppgis på apoteket ved uthenting. Ved ekspedering i apotek er det mulig å legge inn kun fødselsdato og navn for personer som mangler et slikt nummer. Helfos oppgjørsordning godtar også dette. Det skal dermed ikke være noe ved de tekniske løsningene i apotek eller Helfo som gjør at utenlandske innsatte ikke kan få legemiddelutgifter dekket på blå resept på vanlig måte.

Automatisk frikort ble innført i 2010. Dette innebærer at alle betalte egenandeler rapporteres inn til Helfo gjennom oppgjørskrav fra apotek/behandler, og når datasystemet i Helfo har registrert at en persons innbetalte egenandeler overstiger taket, blir frikort automatisk sendt vedkommende. Frikort blir imidlertid ikke utstedt automatisk for personer uten person- eller D-nummer. For pasienter uten personnummer eller D-nummer er det mulig å få utstedt frikort ved oppnådd egenandelstak ved å sende inn dokumentasjon på betalte egenandeler til Helfo. Dette kan gjøres i form av originale, spesifiserte kvitteringer fra apoteket eller utskrift fra apotekenes datasystem. Dersom blåresepter til samme person er ekspedert ved ulike apotek, må dokumentasjon fremskaffes fra hvert av apotekene dersom alle egenandeler skal bli regnet med. I disse tilfellene vil HELFO behandle kravet manuelt, rekvirere D-nummer og deretter fatte vedtak om frikort.

Dersom det er flere spørsmål knyttet til denne saken, vil jeg oppfordre Halden fengsel til å ta direkte kontakt med Helfo for å avklare eventuelle problemer.

SPØRSMÅL NR. 1061**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil budsjettet til Follo politidistrikt for 2013 føre til flere ansatte, mer midler til forebyggende arbeid og bedre beredskap enn budsjettet for 2012, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

For å sikre trygge lokalsamfunn og god beredskap er det viktig med et tilgjengelig og tilstedeværende politi i hele landet.

Bevilgningene til politiet er høyere enn noen gang. Allikevel opplever mange ledere i politiet at fagre ord blir til stramme budsjetter på veien fra Stortinget, via Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet, til hvert enkelt politidistrikt.

Dette fører til stor frustrasjon, fordi politiet ikke settes i stand til å utføre det oppdraget samfunnet har pålagt dem.

Svar:

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten (kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og kap. 441 Oslo politidistrikt) er økt med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013. 404,8 millioner kroner av økningen er kompensasjon for lønns- og prisstigning. 269,1 millioner kroner er en styrking av budsjettet utover lønns- og prisvekst.

Årets avgangskull på Politihøgskolen er på 720 studenter. Forutsatt at uteksaminerte studenter søker

jobb i politiet og at forventet avgang fra etaten blir som beregnet, vil det være en økning på omlag 350 stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Justis- og beredskapsdepartementet fordeler ikke bevilgninger til politidistriktene. Departementet fordeler bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeler til det enkelte politidistrikt og særorgan. Politidirektoratet har de siste årene benyttet den samme fordelingsmodellen (Fürst og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier.

Departementet har i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2013 fremhevet beredskap, forebyggende arbeid og effektiv kriminalitetsbekjempelse som tre innsatsområder som skal være spesielt lederforankret i organisasjonen. For å kunne realisere målene på disse innsatsområdene, vil POD måtte prioritere økt politibemanning, ledelse, kultur og kompetansetiltak, IKT og analysearbeid.

Det er den enkelte politimesterens ansvar å disponere bevilgningen slik at distriktets oppgaver samlet sett blir best mulig ivaretatt. Dette gjelder også forebyggende arbeid og bedre beredskap.

Vedlagt følger oversikt som viser bevilgning for 2013, kompensasjon for lønns- og prisstigning for 2013, antall årsverk per 31.12.2012 og antall nye politiårsverk fordelt i 2013 for politidistriktene. Tallene for Follo politidistrikt framgår av andre linje under kap. 440.

Vedlegg til svar:

Politidistrikt	Bevilgning for 2013	Kompensasjon for lønns- og prisvekst	Antall årsverk fordelt i 2013	Antall årsverk pr 31.12.2012
Kap. 441 Oslo politidistrikt	2 059 343 000	68 091 000	70	2 555
<i>Kap. 440:</i>				
Østfold politidistrikt	427 257 943	16 460 607	20	577
Follo politidistrikt	245 644 421	8 948 720	10	315
Romerike politidistrikt	475 287 890	18 180 886	26	619
Hedmark politidistrikt	281 306 258	10 174 358	9	370
Gudbrandsdal politidistrikt	112 623 288	4 198 131	7	144
Vestoppland politidistrikt	158 248 125	6 011 575	9	199
Nordre Buskerud politidistrikt	139 807 955	5 184 467	7	188
Søndre Buskerud politidistrikt	323 366 329	12 238 287	20	413
Asker og Bærum politidistrikt	263 206 728	9 636 160	6	325
Vestfold politidistrikt	339 671 075	12 389 910	5	448
Telemark politidistrikt	302 262 922	10 580 824	5	382
Agder politidistrikt	454 268 137	16 872 425	10	576
Rogaland politidistrikt	532 739 101	20 367 587	26	710
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	201 800 830	7 579 830	10	256
Hordaland politidistrikt	722 915 678	27 400 604	26	930
Sogn og Fjordane politidistrikt	157 614 735	5 459 008	7	191
Sunnmøre politidistrikt	176 851 522	6 394 757	10	229
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	182 571 225	6 203 648	5	231
Sør-Trøndelag politidistrikt	467 480 250	17 689 048	20	622
Nord-Trøndelag politidistrikt	206 397 615	7 477 649	5	282
Helgeland politidistrikt	133 984 910	5 026 555	5	185
Salten politidistrikt	129 330 292	4 977 752	5	189
Midtre Hålogaland politidistrikt	199 915 148	7 150 079	5	256
Troms politidistrikt	221 174 124	8 393 398	5	300
Vestfinnmark politidistrikt	100 609 734	3 746 722	5	135
Østfinnmark politidistrikt	140 920 548	4 701 729	5	174
Sum politidistrikter	9 156 599 783	331 535 716	343	11 801

SPØRSMÅL NR. 1062**Innlevert 21. mars 2013 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil budsjettet til Østfold politidistrikt for 2013 føre til flere ansatte, mer midler til forebyggende arbeid og bedre beredskap enn budsjettet for 2012, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

For å sikre trygge lokalsamfunn og god beredskap er det viktig med et tilgjengelig og tilstedeværende politi i hele landet. Østfold med sin plassering har særlige oppgaver og utfordringer.

Bevilgningene til politiet er høyere enn noen gang.

Allikevel opplever mange ledere i politiet at fagre ord blir til stramme budsjetter på veien fra Stortinget, via Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet, til hvert enkelt politidistrikt.

Dette fører til stor frustrasjon, fordi politiet ikke settes i stand til å utføre det oppdraget samfunnet har pålagt dem.

Svar:

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten (kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og kap. 441 Oslo politidistrikt) er økt med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013. 404,8 millioner kroner av økningen er kompensasjon for lønns- og prisstigning. 269,1 millioner kroner er en styrking av budsjettet utover lønns- og prisvekst.

Årets avgangskull på Politihøgskolen er på 720 studenter. Forutsatt at uteksaminerte studenter søker

jobb i politiet og at forventet avgang fra etaten blir som beregnet, vil det være en økning på omlag 350 stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Justis- og beredskapsdepartementet fordeler ikke bevilgninger til politidistriktene. Departementet fordeler bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeler til det enkelte politidistrikt og særorgan. Politidirektoratet har de siste årene benyttet den samme fordelingsmodellen (Fürst og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier.

Departementet har i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2013 fremhevet beredskap, forebyggende arbeid og effektiv kriminalitetsbekjempelse som tre innsatsområder som skal være spesielt lederforankret i organisasjonen. For å kunne realisere målene på disse innsatsområdene, vil POD måtte prioritere økt politibemanning, ledelse, kultur og kompetansetiltak, IKT og analysearbeid.

Det er den enkelte politimesterens ansvar å disponere bevilgningen slik at distriktets oppgaver samlet sett blir best mulig ivaretatt. Dette gjelder også forebyggende arbeid og bedre beredskap.

Vedlagt følger oversikt som viser bevilgning for 2013, kompensasjon for lønns- og prisstigning for 2013, antall årsverk per 31.12.2012 og antall nye politiårsverk fordelt i 2013 for politidistriktene. Tallene for Østfold politidistrikt framgår av første linje under kap 440.

Vedlegg til svar:

Politidistrikt	Bevilgning for 2013	Kompensasjon for lønns- og prisvekst	Antall årsverk fordelt i 2013	Antall årsverk pr 31.12.2012
Kap. 441 Oslo politidistrikt	2 059 343 000	68 091 000	70	2 555
<i>Kap. 440:</i>				
Østfold politidistrikt	427 257 943	16 460 607	20	577
Follo politidistrikt	245 644 421	8 948 720	10	315
Romerike politidistrikt	475 287 890	18 180 886	26	619
Hedmark politidistrikt	281 306 258	10 174 358	9	370
Gudbrandsdal politidistrikt	112 623 288	4 198 131	7	144
Vestoppland politidistrikt	158 248 125	6 011 575	9	199
Nordre Buskerud politidistrikt	139 807 955	5 184 467	7	188
Søndre Buskerud politidistrikt	323 366 329	12 238 287	20	413
Asker og Bærum politidistrikt	263 206 728	9 636 160	6	325
Vestfold politidistrikt	339 671 075	12 389 910	5	448
Telemark politidistrikt	302 262 922	10 580 824	5	382
Agder politidistrikt	454 268 137	16 872 425	10	576
Rogaland politidistrikt	532 739 101	20 367 587	26	710
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	201 800 830	7 579 830	10	256
Hordaland politidistrikt	722 915 678	27 400 604	26	930
Sogn og Fjordane politidistrikt	157 614 735	5 459 008	7	191
Sunnmøre politidistrikt	176 851 522	6 394 757	10	229
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	182 571 225	6 203 648	5	231
Sør-Trøndelag politidistrikt	467 480 250	17 689 048	20	622
Nord-Trøndelag politidistrikt	206 397 615	7 477 649	5	282
Helgeland politidistrikt	133 984 910	5 026 555	5	185
Salten politidistrikt	129 330 292	4 977 752	5	189
Midtre Hålogaland politidistrikt	199 915 148	7 150 079	5	256
Troms politidistrikt	221 174 124	8 393 398	5	300
Vestfinnmark politidistrikt	100 609 734	3 746 722	5	135
Østfinnmark politidistrikt	140 920 548	4 701 729	5	174
Sum politidistrikter	9 156 599 783	331 535 716	343	11 801

SPØRSMÅL NR. 1063**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 4. april 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det uttrykkes stor bekymring for utviklingen i Luftforsvaret. Nøkkelpersonell forlater sine stillinger. Det er skapt en betydelig usikkerhet mht. tidspunkt for innfasing av nye kampfly og for avvikling av Quick Reaction Alert (QRA) i Bodø. Forsvarsledelsen deler denne bekymringen, og viser til at Luftforsvaret ikke vil makte de økonomiske utfordringer som følge av vedtakene i LTP. Forsvarssjefen uttaler til dagbladet.no at han deler bodøpersonellens bekymring for avvikling av QRA i Bodø.

Er dette en oppfatning som nå også deles av statsråden?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 22. mars 2013 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen om utviklingen i Luftforsvaret.

Etableringen av en ny basestruktur for Luftforsvaret er langtidsplanens mest omfattende og kompliserte grep, og henger uløselig sammen med anskaffelsen av nye kampfly – forsvarssektorens største materiellinvestering noensinne. Det er avgjørende å sikre at infrastruktur, organisasjon og kompetanse, understøttet av et tilstrekkelig økonomisk grunnlag, er på plass på rett sted til rett tid.

Ved behandlingen av Innst. 388 S (2011-2012), jf. Prop. 73 S (2011-2012), vedtok Stortinget bl.a. oppretting av én hovedbase for kampfly på Ørland flystasjon og at Bodø hovedflystasjon legges ned. Det ble også vedtatt å etablere en fremskutt operasjonsbase for kampfly i Nord-Norge på Evenes. Dette ligger fast.

Hensikten med omstillingen i Luftforsvaret er å kraftsamle og utvikle robuste kompetansemiljøer samt frigjøre ressurser som gir grunnlag for å anskaf-

fe og drifte moderne våpen og systemer. En vellykket omstilling av Luftforsvaret avhenger av at ulike satsinger, endringstiltak og prioriteringer som den nye langtidsplanen inneholder, og som henger nært sammen med hverandre, ses som en helhet.

Forsvarssjefen har, med bakgrunn i Forsvarsdepartementets iverksettelsesbrev til forsvarssektoren for langtidsperioden 2013-2016 (IVB LTP), gitt generalinspektøren for Luftforsvaret (GIL) oppdrag om å utarbeide en overordnet og helhetlig omstillingsplan for Luftforsvaret.

Jeg er kjent med at GIL har tilskrevet Forsvarsstaben om utfordringer Luftforsvaret ser når det gjelder enkelte deloppdrag i IVB LTP. Spesielt gjelder dette etablering av NATO QRA med F-16 på Evenes fra utgangen av 2016, samt tidsfasing for opphør av faseettersyn vedlikehold på F-16 og nedlegging av enkelte spesialverksteder på Bodø. GIL mener at drift av parallell aktivitet på flere baser enn nødvendig i en omstillingsperiode bør unngås så langt det er mulig, da dette er personell- og kompetansemessig krevende og økonomisk utfordrende. Forsvarsstaben opplyser at de har startet arbeidet med å avklare gjestående utfordringer og Forsvarsdepartementet avventer Forsvarsstabens videre behandling av saken.

Luftforsvaret skal gjennomføre en krevende omstilling. I arbeidet med å følge opp Stortingets beslutninger har det vært lagt vekt på å ivareta ulike hensyn på en forsvarlig måte innenfor rammen av de overordnede mål som er satt for den videre utviklingen av Forsvaret. Luftforsvarets omstilling skal være kostnadseffektiv og mest mulig forutsigbar for personellet. For meg er det viktig at det legges fullt trykk på snarlig å få på plass en endelig fremdriftsplan. Jeg har tiltro til at forsvarssjefen gjennomfører omstillingen av Forsvaret på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1064**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Karin Yrvin****Besvart 3. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hva gjør statsråden for å sikre brukermedvirkning innenfor psykisk helse?»

BEGRUNNELSE:

Brukermedvirkning vil si å sette brukerens behov i sentrum. Det gjelder særlig når brukeren benytter offentlige tjenester, spesielt innen helse, sosial, arbeid og trygd. Brukerne skal medvirke og ta beslutninger i forhold som angår dem. Brukermedvirkning skjer når brukerne er aktive deltakere i planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak. Det er viktig å legge til rette for reell brukermedvirkning.

Svar:

Jeg vil begynne med å si at jeg deler representantens syn om at brukermedvirkning er viktig, og da som mer enn pene ord. For at brukere skal sikres reell påvirkning som omfatter både planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak, må brukerne delta på både system- og individnivå. Jeg er derfor fornøyd med at Helse- og omsorgsdepartementet over tid har lagt grunnlaget for en aktiv brukerrolle på begge nivåer i tjenestene - gjennom lover, meldinger, veiledere, oppdragsdokumenter og retningslinjer.

At brukermedvirkning er viktig og riktig er ikke en ny erkjennelse. Vi utvikler allikevel vår forståelse. I Meld. St. 10 (2012-2013) "God kvalitet – trygge tjenester" har Regjeringen lagt vekt på en mer aktiv pasient- og brukerrolle som et sentralt element i kvalitetsarbeidet. Dette innebærer at det skal tilrettelegges for at bruker/pasient kan ta et aktivt grep om egen tilfriskningsprosess og egen livssituasjon. Dette igjen forutsetter at bruker og behandler inngår i et likeverdig samarbeid, hvor brukernes verdier og erfaringer og profesjonell kunnskap går hånd i hånd. En slik endring krever omstilling, nytenkning og opplæring i nye arbeidsformer.

Det er ikke noe område hvor det har vært lagt større vekt på å styrke brukerrollen enn innen psykisk helse. De siste 15 årene har tjenestene utviklet seg mot å bli åpne, aktivt inkluderende og mer brukerstyrte. Et konkret eksempel er at det etableres stadig flere brukerstyrte plasser ved distriktpsikiatriske sentre over hele landet. Dette er senge-plasser som brukerne selv bestemmer om de ønsker å benytte ut fra en avtale mellom brukeren og avdelingen. Ord-

ningen er uttrykk for at holdninger endrer seg og for at nye arbeidsmåter tas i bruk.

Også gjennom tilskudd til blant annet brukerorganisasjoner, selvhjelp, talspersonordningen og verktøykassa for brukermedvirkning bidrar Helse- og omsorgsdepartementet til å styrke brukerperspektivet på psykisk helsefeltet.

Selv om mye er blitt bedre, er vi ikke i mål. Mens brukermedvirkning på systemnivå er godt etablert, tror jeg det fortsatt er en vei å gå før brukerne alltid får medvirke reelt på individnivå i møte med tjenesten. Dette var også det klare signalet jeg fikk da jeg møtte mange av brukerorganisasjonene i januar. Jeg vil derfor invitere dem til et innspillmøte hvor vi skal utfordre hverandre på hvilke konkrete tiltak vi kan sette inn for å få en bedre og mer reell brukermedvirkning.

Det konkrete arbeidet for å endre dette og dermed bedre kvaliteten i tjenesten, må skje ute i virksomhetene. Systematisk kvalitetsarbeid er et ansvar for ledere på alle nivåer i tjenesten. Derfor har jeg for 2013 gitt tydelige styringssignaler til de regionale helseforetakene om at kvalitetsarbeidet blant annet må bygge på en ny pasient- og brukerrolle i tråd med signalene i stortingsmeldingen. Det er også tidligere gitt signaler om betydningen av brukermedvirkning, men oppdragsdokumentet for 2013 tydeliggjør mine økte forventninger på dette området.

På et overordnet nivå arbeider også departementet for å inkludere brukerne tidlig når det skal gjøres endringer i tjenestene. I møtet med brukerorganisasjonene innen psykisk helse i januar, inviterte jeg til å legge frem de sakene de brenner for. Dette ga meg verdifulle innspill, blant annet knyttet til utviklingen av medikamentfrie behandlingsalternativer. Jeg vil fortsette å ha en tett dialog med brukerorganisasjonene.

Konkret vil departementet i tiden som kommer bidra til å utvikle nettløsninger, legge frem forslag om å styrke pasientrettighetene, styrke pårørendes stilling, sørge for at brukerperspektivet får en sentral plass i nasjonale faglige retningslinjer, utvikle og implementere verktøy for beslutningsstøtte som grunnlag for aktiv medbestemmelse, vurdere tiltak for å bedre kommunikasjon, videreutvikle brukererfæringsundersøkelser og stimulere til økt brukermedvirkning i forskning og innovasjon. Dette er nærmere omtalt i stortingsmeldingen om kvalitet og pasient-sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1065**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup****Besvart 4. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«For to år siden ble den offentlige utredningen "Et Norge uten miljøgifter" ferdigstilt og overlevert til daværende miljø- og utviklingsminister Erik Solheim. Solheim uttalte da at miljøgifter er en av våre største miljøutgifter. Det ble foreslått 18 tiltak i utredningen.

Hva har regjeringen gjort for å følge opp utredningen, og hvilke konkrete tiltak har blitt gjennomført?»

Svar:

Etter at det ble varslet i Stortingsmelding nr. 14 Sammen for et giftfritt miljø, forutsetninger for en tryggere fremtid (2006-2007), ble det i mars 2009 oppnevnt et utvalg som skulle foreslå hvordan utslippene av miljøgifter kan stansen innen 2020. Den offentlige utredningen "Et Norge uten miljøgifter" ble overlevert til daværende miljø- og utviklingsminister Erik Solheim 9. november 2010, og identifiserte 18 prioriterte tiltak som ble ansett som avgjørende for at Norge skulle kunne nå 2020-målet. Både sektorovergrepene, sektorvise tiltak, og tiltak knyttet til kunnskapsoppbygging ble foreslått. For eksempel foreslås en mer slagkraftig kjemikalieforvaltning, økt kunnskap om miljøgifter, økte ressurser til forskning og overvåking, utfasing av miljøgifter i produkter og økt innsamling og bedre miljøsanering av miljøgiftsholdig avfall.

Utredningen fra miljøgiftsutvalget ble i desember 2010 sendt på bred høring. Høringsinstansene støttet opp under flere av utvalgets vurderinger, slik som behovet for å styrke innsatsen i EU/EØS-området og globalt, styrket overvåking og forskning, og mer kunnskap og kompetanse i kommunene og i virksomheter.

Jeg mener utvalget peker på mange viktige overordnede problemstillinger og tiltak som det er nødvendig å prioritere for at 2020-målet skal nås. Samtidig var mange av anbefalingene i tråd med den politikk og de prioriteringer som ble trukket opp i stortingsmelding nr. 14, og det tas ikke til orde for noen helt nye grep i kjemikaliepolitikken. De fleste av de foreslåtte tiltakene følges derfor allerede opp gjennom pågående arbeid. Samtidig påpeker utvalget at vi må intensivere innsatsen mot miljøgifter for å sikre tilfredsstillende måloppnåelse. Dette er en vurdering jeg er helt enig i. Miljøgiftsutfordringen er fremdeles en av våre største miljøutfordringer og arbeidet med å redusere bruk og utslipp av miljøgifter er høyt pri-

oritert. Arbeidet krever dessuten innsats på mange fronter, slik utvalgets anbefalinger illustrerer. Anbefalingene som gis av utvalget er derfor et viktig bidrag til vårt arbeid med å stanse utslipp av miljøgifter frem mot 2020.

Et særlig viktig forslag fra utvalget er å styrke Norges internasjonale kjemikaliearbeid. Fordi vi i stor grad har felles regelverk med EU på kjemikalieområdet er vi avhengig av gode reguleringer på europeisk nivå for at vi skal nå våre nasjonale mål. Også fordi miljøgiftene langtransporteres til våre områder med hav- og luftstrømmer, og fordi de tilføres det norske markedet gjennom import av produkter, må vi arbeide internasjonalt for å fase ut bruken. Både arbeidet vårt mot EU og det øvrige internasjonale arbeidet med miljøgifter er avgjørende for å kunne fase ut miljøgifter i forbrukerprodukter, noe vi prioriterer høyt og som er i tråd med utvalgets anbefaling.

Vi arbeider derfor kontinuerlig for strenge reguleringer av stoffer og produkter i det felleseuropeiske regelverket, og Norge er nå blant de mest aktive landene når det gjelder å vurdere stoffer og foreslå reguleringer. Norge har blant annet utarbeidet forslag om å forby produksjon, import, omsetning og bruk av fem fenykvikksølvforbindelser i hele EU/EØS, som nå er vedtatt i det europeiske kjemikalierregelverket REACH. I tillegg arbeider vi nå sammen med Tyskland for at PFOA skal forbys i det samme regelverket. Vi arbeider også for å videreutvikle regelverket slik at det skal møte nye utfordringer, som for eksempel utfordringer fra nanomaterialer. Her har vi levert konkret innspill til EU om at vi mener regelverket må sikre at helse- og miljøspekter ved nanomaterialer vurderes og eventuelt reguleres på lik linje som for øvrige kjemikalier.

Vi arbeider også aktivt for å styrke de globale miljøgiftsavtalene, blant annet ved å foreslå at nye stoffer skal omfattes av avtalene og reguleres globalt. Norge har vært pådriver for regulering av bromerte flammehemmere i Stockholm- konvensjonen gjennom å foreslå to stoffer, og Norge forbereder nå en tredje nominasjon før sommeren. Norge og Sveits var de som først foreslo global regulering av kvikksølv, og Norge har vært en svært aktiv pådriver for at det i januar i år ble enighet om en ny global kvikksølvkonvensjon.

Jeg er også enig i den betydning utvalget gir økt kunnskap om miljøgifter for å nå 2020-målet. Økt kunnskap er avgjørende for at vi skal kunne identifisere nye miljøgifter som skal omfattes av 2020-må-

let, og det er også avgjørende for at vi skal få på plass gode reguleringer og tiltak for miljøgifter. Slik kunnskap kommer først og fremst gjennom forskning og overvåkning og må prioriteres. En viktig milepæl for kunnskapsoppbyggingen var åpningen av den nasjonale miljøprøvebanken for miljøgifter i november 2012. Miljøprøvebanken lagrer prøver fra norsk natur og vil gi et viktig grunnlag for vurdering av tiltak etter hvert som nye miljøgifter identifiseres.

Arbeidet med økt innsamling og forsvarlig behandling av avfall som inneholder miljøgifter er også svært viktig for å nå 2020-målet, og trekkes frem av utvalget. Dette er arbeid vi prioriterer høyt. I det pågående arbeidet med nasjonal avfallsstrategi vurderer vi flere av utvalgets anbefalinger vedrørende miljøgiftsholdig avfall. Strategien vil bli lagt frem før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1066

Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 4. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Staten har gitt støtte til utvikling av miljøsertifiseringsordninger i Norge. Mange kommuner og private virksomheter har valgt å miljøsertifisere sine virksomheter. Oslo kommune har for eksempel miljøsertifisert samtlige av sine virksomheter.

Hvordan vurderer statsråden nytteverdien av miljøsertifisering, hvor mange av statens virksomheter er miljøsertifisert, og hva vil det koste å gjennomføre miljøsertifisering av de virksomhetene som i dag ikke er sertifisert?»

Svar:

Miljøsertifisering eller innføring av miljøledelse handler om å kartlegge og identifisere de mest kritiske miljøpåvirkningene av egen drift, og jobbe systematisk for å redusere belastningen på det ytre miljø. Ved å innføre miljøledelse vil virksomhetene kunne redusere sine kostnader gjennom mer miljøeffektiv drift. Ved å velge tredjepartsertifisert system er det andre som ser en i kortene. Dette betyr både transparens og økt troverdighet og tillitt både hos samarbeidspartnere, kunder og ansatte.

Jeg ser på bruk av miljøledelsessystemer i statlige virksomheter som et viktig grep for å fremme miljøhensyn ved offentlige innkjøp, samt å se tiltak knyttet til innkjøp som en del av en helhetlig miljøpolitikk i virksomheten. Dette vil bidra til å rette fokus mot miljøkonsekvensene av driften i den enkelte virksomhet og gi ledelsen et verktøy for å følge opp miljøarbeidet. Gjennom handlingsplanen for miljø-

og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser som kom i 2007 er alle statlige virksomheter pålagt å ha et miljøledelsessystem som er godt integrert i virksomhetens øvrige styringssystem. Det er fagdepartementene som har ansvar for oppfølging av miljøledelse i underliggende etater med rapportering til Miljøverndepartementet.

Statlige virksomheter med betydelige miljøkonsekvenser er bedt om å innføre tredjepartsertifiserte miljøledelsessystemer som ISO 14001 eller EMAS. Det vil si at en tredjepart går god for systemet. Øvrige etater skal som et minimum ha et enkelt miljøledelsessystem som ikke krever sertifisering. Dette gjelder særlig kontorvirksomheter. Prioriterte områder er virksomhetenes innkjøp, avfall, transportbruk og energiforbruk.

Direktoratet for forvaltning og IKT har fått ansvaret for å følge opp arbeidet med miljøledelse i staten. De har utviklet et rapporteringsskjema Miljørapp som de statlige virksomhetene kan rapportere oppnådde resultater på, som for eksempel energiforbruk pr årsverk eller andel av anskaffelser der det er stilt miljøkrav. Skjemaet ligger ute på Altinn. Når Miljørapp nå gradvis blir tatt i bruk av de statlige virksomhetene vil vi få tallmateriale som viser både hvilke etater som har innført miljøledelsessystemer, om de er sertifisert eller ikke og hvor miljøeffektivt virksomheten er. Statistikken vil dermed gi grunnlag for sammenligning mellom virksomheter slik at man kan identifisere gode eksempler.

SPØRSMÅL NR. 1067**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 9. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Hvorfor har statsråden valgt å overprøve Transnovas faglige anbefaling om støtte til hydrogenfyllestasjoner i Oslo og Akershus?»

BEGRUNNELSE:

I samferdselsdepartementets tildelingsbrev for Transnova framgår det at for at Transnova skal kunne støtte drift av og investeringer i hydrogenstasjoner, så må det også være bidrag fra næringslivet.

Transnova har fått svar fra Samferdselsdepartementet at den næringslivsstøtten som er synliggjort i søknaden ikke er stor nok hvis det skal være i tråd med de intensjonene som er gitt i tildelingsbrevet til Transnova for 2013 og at det ikke er grunnlag for å inngå en avtale om driftsstøtte med HYOP. Transnova har søkt samferdselsdepartementet om å kunne gi videre driftsstøtte til HYOP AS og støtte til kjøp av hydrogenstasjoner på Gaustad, som nå eies av H2 Logic i Danmark og som nå vil selge eller demontere denne.

Samferdselsdepartementet ber Transnova utlyse en konkurranse om drift og videreutvikling av hydrogensasjoner og hvor det stilles krav til næringslivsbidrag og hvor Samferdselsdepartementet har satt en øvre ramme for hvor mye Transnova kan gi i årlig støtte.

Transnova kan dermed ikke gi videre støtte til HYOP frem til en konkurranse er avgjort. Transnova kan heller ikke gi garantier for kjøp av hydrogenstasjonen på Gaustad. Stasjonen koster 5,5 mill. Akershus fylkeskommune har bevilget 3 millioner kroner for å sikre at hydrogenstasjonen på Gaustad ikke tas ned og selges ut av landet. Hyop har driftsmidler ut april måned.

Akershus og Oslo er den regionen som er fremst i Europa når det gjelder tilrettelegging for tidlig innfasing av hydrogenkjøretøy. Flere av bilprodusentene har bekreftet at de vil levere hydrogenbiler til markedet i Norge i 2014. Dersom driften av hydrogenstasjonene nå må stanses og fagkompetansen blir borte, vil muligheten for tidlig innfasing av hydrogenbiler i Norge forsinkes vesentlig.

Svar:

Først og fremst vil jeg presisere at Samferdselsdepartementet ikke har avvist Transnovas anbefaling om å støtte drift av hydrogenfyllestasjoner i Oslo og Akershus. Vi ber Transnova om å lyse ut et hydro-

genprosjekt i 2013, i tråd med tildelingsbrevet. HYOP er velkommen til å søke om midler på lik linje med andre aktører. Samferdselsdepartementets holdning i denne saken har vært helt klar siden Statoil trakk seg ut av driften av hydrogenstasjonene i begynnelsen av 2012. I tildelingsbrevet til Transnova for 2012 sto det følgende: Det er usikkerhet om framtiden til flere av hydrogenstasjonene, og vi ber Transnova følge utviklingen. Dersom det er nødvendig ber vi Transnova gå i dialog med relevante aktører for å få til løsninger/samarbeidsformer for å opprettholde driften av en hensiktsmessig hydrogenstasjonsstruktur i de nærmeste årene. Det forutsettes at Transnova ikke skal fullfinansiere drift av pumpene, og at næringslivet må bidra med egen økonomisk og administrativ innsats. Eventuell støtte fra Transnova skjer på vanlige vilkår og må vurderes opp mot andre prosjekt for å redusere klimagassutslippene.

Departementet har fulgt opp dette i budsjettproposisjonen for 2013 budsjettet og basert på Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 13 S (2012-2013) er det i tildelingsbrevet til Transnova for 2013 tatt inn følgende tekst om hydrogenstasjonene:

Eventuell støtte til driften av hydrogenstasjonene forutsetter at næringslivet bidrar. Transnova bør lyse ut et hydrogenprosjekt i 2013 der det forutsettes at næringslivet bidrar med støtte til hydrogenstasjonene.

Samferdselsdepartementet ber Transnova følge opp Innst. 13 S ved å invitere til en dialog om på hvilken måte næringslivet kan bidra til driften av hydrogenstasjonene.

Bakgrunnen for departementets holdning er at dersom markedet/næringslivet ikke viser interesse for teknologien, er det på prinsipielt og faglig grunnlag feil at myndighetene fortsetter å drifte hydrogenstasjonene. Dette bryter med prinsippet om teknologinøytralitet og at det er markedet og ikke myndighetene som må finne frem til de beste teknologiene.

Det er bevilget store summer til forskning og utvikling av hydrogen i Norge de siste 10 årene. I tillegg er hydrogenbiler med brenselceller fritatt fra alle avgifter, har tilgang til kollektivfelt, samt gratis parkering og bomring. Dette bør være så gode incentiver at næringslivet også bør kunne ta en aktiv rolle i finansieringen av driften av hydrogenstasjonene.

Det er riktig at Transnova har belyst en næringslivsstøtte i driften av hydrogenstasjonene. Størrelsen på denne støtten har ikke vært av betydning for departementets vurdering. Departementet mener at det

er behov for en aktiv deltakelse fra næringslivet for å sikre en effektiv drift av hydrogenstasjonene. Den belyste næringslivsstøtten kan ikke anses for å være aktiv. Driften av hydrogenstasjonene i 2012 har i all hovedsak vært basert på statlige midler.

Jeg vil også presisere at det er usikkerhet knyttet til når og hvor mange hydrogenbiler som vil komme til Norge i fremtiden. Transnova antyder at det vil ta 4 til 7 år før hydrogenbilene blir kommersielt tilgjengelig til en akseptabel pris. Mye av fremtidsutsiktene for disse bilene baserer seg på intensjonsavtaler. Det

er ingen bindende avtaler knyttet til når vi vil ha et bestemt antall hydrogenbiler i landet.

Videre vil jeg påpeke viktigheten av å legge til rette for infrastruktur for elektriske kjøretøy. Vi har nå passert 10 000 elektriske kjøretøy i landet, dette plasserer oss på verdenstoppen for antall elbiler per innbygger. Det medfører et stort behov for infrastruktur, både for normalladning og hurtiglading. Næringslivet har deltatt aktivt i utbyggingen av infrastruktur for elektriske kjøretøy. Dette, i kombinasjon med gode incentivordninger, mener jeg har bidratt til den positive utviklingen vi har sett for elbiler i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1068

Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 3. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det er anslått av opp mot 30 % av den voksne befolkningen lider av kroniske smertetilstander. Siden 2007 har HOD stilt krav om at helseforetakene i samarbeid med primærhelsetjenesten skal styrke tilbudet til denne pasientgruppen ved at det skal etableres smerteklinikker i alle fylker. Mange kroniske smertepasienter kommer dårlig ut av dagens refusjonsordning med individuelle refusjon.

Hva er status for arbeidet med å etablere smerteklinikker, hva tenker statsråden når det gjelder refusjonsordningen?»

BEGRUNNELSE:

Ved en konferanse om smertebehandling i Oslo den 9. mars 2012, som samlet bortimot 300 leger og sykepleiere fra hele landet, ble det ifølge et oppslag i Dagens medisin 21. mars 2012 hevdet at helseforetakene ikke følger opp helsedepartementas oppdrag om å styrke tilbudet til kroniske smertepasienter. I en interpellasjonsdebatt i Stortinget 12. mars 2012 uttalte helseminister Strøm Erichsen at det var etablert tverrfaglige smerteklinikker i alle fylker unntatt to. Erfaringen viser at det bare er fem-seks smerteklinikker, og at det feilrapporteres ved at man teller med tilbudet om lindrende behandling.

Siden 2007 har departementet stilt krav om at foretakene i samarbeid med primærhelsetjenesten skal styrke tilbudet til pasienter med kroniske smerter. Det skal legges til rette for tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. Det ble ved nevnte konferanse

også tatt opp problemene med refusjonsordningen ved kroniske smerter. I dag kan allmennlegene forskrive morfinlignende medikamenter til de som har behov for det, men det er bare sykehusspesialistene som kan foreskrive slike legemidler på blå resept. Fra enkelte faglig hold er det tatt til orde for å endre reglene for forskrivning av smertestillende legemidler på forhåndsgodkjent refusjon for selekterte pasienter med langvarige smerter av kjent årsak som f.eks. pasienter med artrose og langvarige smerter.

Det begrunnes med at dagens ordning gir pasienter med god økonomi og bosted med god spesialistdekning best tilgang på god og nødvendig behandling.

Svar:

Helsedirektoratet utarbeidet i 2009 en prioriteringsveileder om smertetilstander (IS-1711). Veilederen beskriver de vanligste smertetilstander og rettinger knyttet til prioritert helsehjelp. Det fremgår av veilederen at det er behov for en tverrfaglig tilnærming i smertebehandlingen.

Som representanten Sjøli viser til, har departementet de senere årene stilt krav til de regionale helseforetakene om å styrke tilbudet til pasienter med kroniske smerter.

Ifølge opplysninger fra Helsedirektoratet er det nå etablert smertepoliklinikker ved de fleste helseforetakene. Det er imidlertid store forskjeller når det gjelder bemanning, tverrfaglig kompetanse og ressurser. Helse Sør-Øst RHF utarbeidet i 2011 en egen

veileder for tilbud til pasienter med kroniske smerter. Denne veilederen omhandler hvordan tilbudet til denne pasientgruppen bør organiseres, med vekt på desentralisert virksomhet.

Jeg er opptatt av at pasienter med kroniske smerter skal få et godt behandlingstilbud. For å bedre tilbudet til denne pasientgruppen, har departementet i 2013 gitt Helsedirektoratet i oppdrag å vurdere tiltak for å styrke utredning og behandling av pasienter med langvarig smerte. Helsedirektoratet har nylig nedsatt en arbeidsgruppe som skal utarbeide en veileder for organisering og drift av tverrfaglige smerteklinikker. Veilederen vil bli utarbeidet i samarbeid med fagmiljøene og brukerorganisasjonene.

Fra 2008 kan legemidler mot kroniske, sterke smerter forskrives på blå resept. Flere typer ikke-vanedannende legemidler kan forskrives direkte på blå resept (forhåndsgodkjent refusjon, § 2) av fastlege/allmennlege. Ved behov for vanedannende smertestillende legemidler (opioider), må det søkes om individuell refusjon (§ 3a). Søknaden skal komme fra relevant spesialist, og det stilles flere vilkår for refusjon. Spesialistkravet og vilkårene knyttet til refusjon for vanedannende smertestillende legemidler har vært satt for å sikre at folketrygden ikke bidrar til å finansiere misbruk av legemidler.

Det er kun ved oppstart og endringer i behandlingen av kroniske, sterke smerter at det er krav om spesialisterklæring. Ved fortsatt behandling med samme virkestoff og dosering utover to år, kan fastlegen etter å ha konferert med relevant spesialist skrive ny søknad. Det samme gjelder ved oppstart for pasienter over 75 år med et avklart smerteproblem.

Ved palliativ (lindrende) behandling i livets sluttfase kan en rekke legemiddelgrupper, også opioider, forskrives direkte på blå resept. Fastlegen kan for-

skrive uten å gå veien om spesialist, og det er heller ingen krav om langvarig behandling eller vurdering av avhengighetsfare.

Overføringen av sterke smertestillende legemidler fra bidragsordningen til blåreseptordningen i 2008 gav pasientene bedre rettigheter, lavere egenandel og innebar en forenkling av refusjonsordningen. Da forslaget til endringer var på høring, ble det gitt bred støtte til at opioider til behandling av kroniske, sterke smerter kun skal dekkes etter individuell refusjon. De fleste av høringsinstansene var i utgangspunktet også positive til kravet om spesialistvurdering, men uttrykte samtidig bekymring for at dette kan føre til at pasienter ikke får tilgang til nødvendige legemidler.

Selv om departementet så at ordningen ville medføre en viss økning i bruk av begrensede spesialistressurser, ble det den gang ansett som nødvendig for å sikre at folketrygden ikke bidrar til å finansiere misbruk av legemidler. Det er viktig med mekanismer, også i refusjonssystemet, som sikrer at denne type legemiddelbehandling er velbegrunnet og jevnlig blir tatt opp til ny vurdering.

Det har i ettertid kommet en del kritikk mot ordningen, særlig på grunn av tilgangen til relevante spesialister. Flere har blant annet tatt til orde for at også spesialist i allmenmedisin bør kunne søke om individuell refusjon. Jeg ser at det kan være flere utfordringer knyttet til dagens ordning, og vil derfor vurdere behovet for eventuelle endringer i regelverket.

Avslutningsvis vil jeg vise til en rapport fra Folkehelseinstituttet i 2009 som konkluderte med at det ikke er grunnlag for å hevde at visse sosioøkonomiske grupper har lettere tilgang på legemidler på individuell refusjon eller legemidler på forhåndsgodkjent refusjon som må være instituert av spesialist.

SPØRSMÅL NR. 1069**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Ida Marie Holen****Besvart 5. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva blir prosentsatsen for arbeidsgiveravgift dersom man innfører samme sats over hele landet, og legger til grunn at endringen skal være provenynøytral?»

BEGRUNNELSE:

Lav arbeidsgiveravgift er viktig for bedrifter som ligger langt fra markedene. Hensikten er blant annet å øke sysselsettingen i distriktskommunene. Flere kommuner ser på soneinndelingen som urettferdig, spesielt de små distriktskommunene. NHO Buskerud har uttalt at de ønsker like vilkår i Hallingdal og Valdres. Kommunene i Hallingdal har en prosentsats på 10,6, Valdres har 6,4 %.

I Meld. St. 13 (2012-2013) Ta heile Noreg i bruk, om distrikts- og regionalpolitikken legger regjeringa opp til samme prosentsats og soneinndeling slik som den er i dag og at de nye retningslinjene gjeldene fra 2014 skal være provenynøytrale.

Svar:

Arbeidsgiveravgiften er regionalt differensiert. Satsen varierer fra 0 til 14,1 pst. Det anslås at arbeidsgiveravgiften må settes til om lag 13 pst. dersom den skal være den samme over hele landet og samlet påløpt proveny skal opprettholdes.

Anslaget tar utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås statistikk over grunnlaget for arbeidsgiveravgiften i 2011.

SPØRSMÅL NR. 1070**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 5. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Kontrollen av private skoler er streng. Derimot er kontrollen av offentlige skoler ivaretatt av skoleeiere, nemlig kommunene og fylkeskommunene. Dette er uheldig og det burde ikke være tvil om at kontrollen ville ha blitt bedre om den ble ivaretatt av en uavhengig instans.

Vil kommunalministeren ta initiativ til at også kommunale skoler og fylkeskommunalt drevne skoler blir underlagt uavhengig kontroll?»

BEGRUNNELSE:

Mange skoler har dårlig innelima, noe som kan være en direkte eller indirekte årsak til fravær både når det gjelder elever og ansatte. Stort fravær hindrer læring og frafallet i norsk skole på videregående nivå er altfor høyt.

Selvfølgelig kan dette tilskrives flere forhold enn innelima, men dårlig innelima kan være en medvirkende faktor.

Tiltalende fysiske omgivelser gir et godt læringsmiljø. Derfor må kontrollen også av offentlige skoler styrkes.

Svar:

Det er i dag både kommunalt og statlig tilsyn med offentlige og private skoler. Det stilles de samme krav til innelima og fysisk skolemiljø for begge skoleslag. Kommunen skal dokumentere særskilt i sin internkontroll at tilsynet er organisert slik at uavhengighet og likebehandling sikres. Dette kravet er nytt fra 2012 og følger av folkehelseloven § 30 annet ledd. Regjeringen har videre i Meld. St. nr. 24 (2012-2013) Framtidens barnehage varslet en gjennomgang av dagens lovverk for barnehagemiljøet.

De senere år har det blitt gjennomført flere undersøkelser av arbeidsmiljøet for elever og ansatte ved landets skoler fra både arbeidsmiljø-, utdannings- og helsemyndighetene. Det er kjent at det fysiske miljøet ved mange skoler ikke samsvarer med krav i gjeldende regelverk. Kartlegginger som er gjennomført har vist at kun 50 % (2007) og 68 % (2009) av skole-

ne var godkjente. Dette er alvorlig siden det er en forutsetning for elevenes læring og helse at skolemiljøet tilfredsstillende grunnleggende helsekrav.

Regelverket

Krav til skolebarns fysiske og psykososiale miljø er regulert både gjennom helselovgivningen og opplæringslovgivningen. Det er skoleeier som er ansvarlig for at skolene drives i tråd med lovverket.

Folkehelseloven og forskrift 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler stiller krav om at skoler skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at kravene til fysisk og psykososialt miljø oppfylles. Skolene skal ha et tilfredsstillende inn klima, og det stilles krav til rengjøring, vedlikehold, lydforhold, sanitære forhold m.v. Alle skoler skal være godkjent, og for å få godkjenning skal kravene i forskriften være oppfylt. Kommunen (miljørettet helsevernmyndighet) fører tilsyn og er klageinstans.

Opplæringsloven kapittel 9a gir elevene i grunnskolen og i videregående skole rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Opplæringsloven § 9a-2 stiller krav til at det fysiske miljøet skal være i samsvar med de faglige normer som fagmyndighetene til enhver tid anbefaler. Bestemmelsen inneholder de samme kvalitative krav til det fysiske miljøet som forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Fylkesmannen fører tilsyn og er klageinstans. Opplæringsloven kapittel 9a om elevenes skolemiljø gjelder også for private skoler som er godkjent etter privatskoleloven og private grunnskoler som er godkjent etter opplæringsloven § 2-12. Utdanningsdirektoratet fører tilsyn med private skoler.

Kommunens ansvar

Kommunen som godkjennings- og tilsynsmyndighet skal etter folkehelseloven § 9 og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 25 føre tilsyn med miljørettet helsevern. Dette innebærer at tilsynsmyndigheten har oversikt over alle barnehager, grunnskoler og videregående skoler i kommunen (kommunale, fylkeskommunale og private) og over elevenes skolemiljø. Kommunen skal godkjenne barnehager og skoler som oppfyller kravene om fysisk og psykososialt miljø i forskriften. Kommunen har også et ansvar for å drive råd og veiledning, jf. § 4 i folkehelseloven.

Kommunens ledelse har ansvar for at det føres et forsvarlig tilsyn med skolene og barnehagene i kommunen, uavhengig av om de er offentlige eller private. Kommunen skal gjennom sin internkontroll dokumentere særskilt at tilsynsoppgaven er organisert slik at faglighet, uavhengighet og likebehandling sikres. Det betyr for eksempel at tilsynsoppgaven ikke kan

legges til skoleetaten eller etat med ansvar for skolebygg. Dokumentasjonskravet er nytt fra 2012 og følger av folkehelseloven § 30 annet ledd.

Kommunens tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 25 er uforsvarlig dersom tilsynsmyndigheten ikke

- har oversikt over godkjenningspliktige skoler
- unnlater å følge opp forhold som tilsier at miljøet i skolene er uforsvarlig, inkl. skoler som ikke har søkt om godkjenning
- ikke fører et regelmessig tilsyn med skolene.

Tilsynsmyndigheten bør regelmessig rapportere til kommunens ledelse om status for miljøet i skolene. En slik oversikt bør være offentlig tilgjengelig.

Fylkesmannens ansvar

Kunnskapsdepartementet har ansvaret for det statlige tilsynet med skolenes og skoleeierens oppfyllelse av kravene som følger av opplæringsloven. Oppgaven har departementet delegert til fylkesmannsembetene. Dersom det ved et statlig tilsyn blir oppdaget forhold som står i strid med lovens krav, kan fylkesmannen gi pålegg om å rette på forholdene. I tillegg til å gi pålegg skal fylkesmannen gi veiledning i hvordan kravene kan møtes og samarbeide med skoleeier for å sikre et godt resultat for elevene.

Fylkesmannen har også ansvar for å gi råd og veiledning til kommunene når det gjelder miljørettet helsevern. Videre er fylkesmannen klageinstans for saker som omhandler miljørettet helsevern, jf. folkehelseloven § 19.

Oppfølging

Jeg har sammen med kunnskapsministeren sendt et brev til alle landets kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn der vi gjør rede for regelverk og ansvar. I brevet understreker vi hvor viktig det er at kommuner og fylkeskommuner som skoleeiere planlegger og iverksetter de tiltak og forbedringer som må til for at skolene oppfyller kravene i regelverket. Vi varsler også at det i 2013 skal gjennomføres en ny kartlegging av godkjenningsstatus og tilsynspraksis ved landets skoler. Kartleggingen skal ses i sammenheng med fylkesmannens oppgave med å føre tilsyn med miljørettet helsevern (jf. folkehelseloven § 31). Resultatet av kartleggingen vil være et aktuelt grunnlag i fylkesmannens dialog med kommuner som kommer dårlig ut i forhold til andel godkjente skoler i kommunen, eller hvor det avdekkes svikt i tilsynspraksis.

Regjeringen har i Meld. St. nr. 24 (2012-2013) Framtidens barnehage varslet en utredning av krav til fysisk og psykososialt miljø i barnehageloven. Erfaringene med eksisterende klage- og tilsynsordninger

og kunnskap om den faktiske etterlevelse av opplæringsloven og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler vil være en nødvendig del av utredningen av eventuelle nye lovbestemmelser. Målet

med å eventuelt endre reglene på dette området vil være å sikre alle barn et miljø som fremmer fysisk og psykososial helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og forebygger sykdom og skade.

SPØRSMÅL NR. 1071

Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 11. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Statsråden uttalte 18. mars 2013 i Stortinget at det har vært en økning i antall plasser til tverrfaglig spesialisert rusbehandling fra ideelle aktører fra 2005 til 2012 fra litt under 800 til om lag 950.

Hva utgjør denne økningen for ideelle aktører i antall døgnopphold og polikliniske konsultasjoner?»

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har ikke tilgjengelig aktivitetstall for hele perioden for de private avtalepartene og kan derfor kun gi tall for årene 2009-12. Helse Sør-Øst opplyser at årsaken til dette bl.a. er at man i sørdelen av regionen hadde rammebaserte avtaler, og at alle aktivitetstallene fra de to tidligere helseregionene ikke lenger er tilgjengelige.

Liggedøgn og poliklinisk aktivitet for ideelle aktører innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelbrukere (TSB)

	2009	2012
Liggedøgn - forbruk	209 931	208 374
Polikliniske kons. - forbruk	29 934	28 137

Helse Vest

	Antall Oppholdsdøgn	Antall pol. Konsult.
Faktisk forbruk 2004/06	¹⁾ 54 285	²⁾ 17 626
Faktisk forbruk 2012	57 267	25 637

1) Tall for 2004. Faktisk forbruk døgnplasser 2005 ikke tilgjengelig.
2) Tall for 2006

Helse Midt-Norge

	Antall Oppholdsdøgn	Antall pol. Konsult.
Forbruk 2005	20 216	2 803
Forbruk 2012	38 629	7 825

Helse Nord

	Antall Oppholdsdøgn	Antall pol. Konsult.
Forbruk 2005	2 920*	0***
Forbruk 2012	8 086**	0***

* Helse Nord har ikke oversikt over antall døgn ved private ideelle TSB-institusjoner i 2005, men hadde avtale om 8 døgnplasser ved ideell institusjon i 2005. Forutsettes disse fullt belagt gjennom hele året, utgjør det ca 2 900 døgn.

** Helseforetakene har også ved behov i tillegg kjøpt spotplasser. Dette utgjorde 4 111 døgn i 2012 ved de ideelle institusjonene vi har avtale med, dvs totalt ca 12 200 døgn

*** Helse Nord kjøper ikke polikliniske konsultasjoner fra private TSB-institusjoner.

Enkelte regioner opplyser at det knytter seg noe usikkerhet til kvaliteten på rapporteringen fra private tjenesteytere innen TSB for bl.a. 2005.

SPØRSMÅL NR. 1072**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 11. april 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at Innovasjon Norge sine ulike tilskudds- og låneordninger ikke kommer i strid med regelverket knyttet til forbud mot statsstøtte?»

BEGRUNNELSE:

Nettstedet E24 hadde 22.mars 2013 en artikkel med følgende overskrift: «Legger ned etter at staten ga millioner til ny konkurrent».

Ifølge artikkelen presser det nye rockehotellet i Namsos - Rica Rock City - de etablerte hotellene ut av markedet. Hotellet skal angivelig være bygget med 18 millioner kroner i støtte fra Innovasjon Norge. I tillegg har staten, gjennom næringsutviklingsselskapet SIVA SF, gått inn på eiersiden.

EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 fastsetter at støtte gitt av statsmidler i enhver form, som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjon av enkelte varer, er uforenlig med EØS-avtalen i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene.

Svar:

Innovasjon Norge er organisert som et særlovsselskap i henhold til lov om Innovasjon Norge. Tilknytningsformen innebærer at selskapet er et eget rettssubjekt med et selvstendig og faglig ansvar for beslutninger knyttet til enkeltsaker. Bakgrunnen for organiseringen som særlovsselskap var selskapets forretningsmessige virksomhet kombinert med rollen som sektorpolitisk virkemiddel, der myndighetenes behov for styringsmulighet på et overordnet nivå skulle balanseres mot selskapets selvstendighet og faglige ansvar for beslutninger i enkeltsaker. Hovedstyret i selskapet er således ansvarlig for den faglige behandlingen av enkeltsaker.

Nærings- og handelsdepartement skal, som eier i Innovasjon Norge, påse at selskapet har et kompetent styre og gode rutiner for intern kontroll, jf. Reglementet for økonomistyring i staten § 14 og 15. Samtidig har den enkelte oppdragsgiver ansvar for å sette vilkårene for ordningene Innovasjon Norge forvalter for dem, jf. Lov om Innovasjon Norge § 8, herunder kommer betingelser om at forvaltningen av tilskudd skal være i tråd med de til enhver tid gjeldende regler for statsstøtte.

Det er slått fast i oppdragsbrevene fra Nærings- og handelsdepartementet til Innovasjon Norge at be-

vilgninger som er stilt til rådighet og ordninger som forvaltes på vegne av staten, skal disponeres i samsvar med statens økonomiregelverk og det til enhver tid gjeldende regelverk for statsstøtte.

Når det gjelder den aktuelle saken som foranlediger spørsmålet, har vi innhentet opplysninger både fra Innovasjon Norge og SIVA SF. De oppgir at de har tilknytning til i Industrihallene Eiendom AS som er eier av bygget Rica Rock City Hotell leier.

Vi har fått opplyst fra SIVA at de i 2004 organiserte alle sine eiendomsengasjementer i Namsos i SIVA Namsos Eiendom AS hvor også Jaras Eiendom AS og Namsos Trafikkselskap ASA er medeiere. SIVA Namsos Eiendom AS er sammen med Utstillingsplassen Eiendom AS og Vulkan Eiendom AS eier av Vestre Havn Bygg AS i som igjen eier hele Industrihallene Eiendom AS. Industrihallene Eiendom AS har en markedsmessig langsiktig utleieavtale med Rica Rock City Hotell, og det er således ikke et støtteelement i leieavtalen.

Innovasjon Norge opplyser at de den 23. april 2008 fattet vedtak om å innvilge til sammen 18 mill. kroner i tilskudd til Sverres gt. 33 AS (som senere skiftet navn til Industrihallene Eiendom AS) i forbindelse med planene om bygging av nytt hotell i Namsos. Industrihallene Eiendom AS inngikk senere en leieavtale med Rica Rock City Hotell og hotellet ble ferdigstilt i november 2011. Innovasjon Norge har bidratt med ordinære investeringstilskudd, hvor støtten stammer fra midler bevilget over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 60 Tilskot til fylkeskommunar for regional utvikling og post 61 Næringsretta midlar til regional utvikling, kompensasjon for auka arbeidsgivaravgift. Midlene på disse postene går til fylkeskommunene. Nord-Trøndelag fylkeskommune har gitt Innovasjon Norge i oppdrag å forvalte de aktuelle midlene som tilskuddene er gitt fra.

All støtte som gis skal være innenfor ordninger som er meldt inn eller notifisert til EFTAs overvåkningsorgan ESA, eller som bagatellmessig støtte. Kommunal- og regionaldepartementet regulerer bevilgningene til fylkeskommunene gjennom dokumentet Retningslinjer Kapittel 551, post 60 Tilskot til fylkeskommunar for regional utvikling Kapittel 551, post 61 Næringsretta midlar til regional utvikling, kompensasjon for auka arbeidsgivaravgift. Der fremgår det at "midlane [skal] forvaltast innanfor dei avgrensingane EØS-avtalen set for offentleg støtte, jf. The EFTA Surveillance Authority State Aid Guideli-

nes, kommisjonsforordninga om gruppeunntak og bagatellstøtte”.

Når det gjelder etterlevelsen av statsstøtteregulverket har vi fått følgende opplyst fra Innovasjon Norge:

”Innovasjon Norge gjør i alle saker en vurdering av om støtte ligger innenfor lovlig støtte etter EØS-regulverket. Det ble også gjort i denne saken.”

SPØRSMÅL NR. 1073

Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 5. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Har Finansdepartementet godkjent at Norges Bank ikke vil svare på de spørsmålene OECDs kontaktpunkt i Norge har stilt knyttet til Statens Pensjonsfond-Utlands investering i POSCO, og deler finansministeren Norges Banks vurdering av at banken ikke underlagt OECDs retningslinjer?»

BEGRUNNELSE:

Forum for utvikling og miljø (paraplyorganisasjon for 54 norske miljø-, utviklings- og fredsorganisasjoner) klaget i oktober 2012 Norges Bank inn for OECDs kontaktpunkt i Norge for investeringen i det sørkoreanske stålselskapet POSCO. Klagen er også rettet til kontaktpunktene i Sør Korea hvor selskapet er registrert, og i Nederland fordi et nederlandsk pensjonsfond ABP/APG også har investert i POSCO. Klagen mot selskapet og investorene er knyttet til miljødeleggelse og menneskerettighetsbrudd i forbindelse med etablering av et enormt stålverk i den fattige delstaten Orissa i India.

Klagen fra Forum for utvikling og miljø har ført til at OECDs kontaktpunkt i Norge for første gang har åpnet en sak mot det norske oljefondet. Som medlem av den internasjonale organisasjonen OECD har Norge underlagt seg OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv. OECD har et kontaktpunkt i hvert land, som skal vurdere om selskaper og investorer overholder regelverket.

Mens det nederlandske pensjonsfondet som er klaget inn i samme sak har innrømmet at de har et medansvar og inngått en avtale om å bruke sitt handlingsrom overfor selskapet, nekter Norges Bank å svare på spørsmålene som det norske kontaktpunktet har stilt om investeringen med svarfrist 25. januar. Dette til tross for at Kapittel 2 i mandatet for forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland slår fast at: «

§ 2-2. Eierskapsutøvelse (2) Eierskapsutøvelsen skal baseres på FNs Global Compact, OECDs retningslinjer for eierskapsutøvelse og OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper. Banken skal ha interne retningslinjer for utøvelse av eierrettighetene hvor det framgår hvordan disse prinsippene er integrert.» Fondet i Nederland har til sammenligning ingen slik referanse til OECDs retningslinjer.

Til Dagsavisen 8. mars i år opplyser det norske kontaktpunktets leder, Hans Petter Graver at Norges Bank har svart at banken ikke er underlagt OECDs retningslinjer som en begrunnelse for ikke å svare på spørsmålene som er sendt fra OECDs kontaktpunkt i Norge.

I fjor fremmet undertegnede og Borghild Tenden et firedelt representantforslag (Dokument 8:81 S (2011-2012) for å styrke den etiske forvaltningen av Statens Pensjonsfond-Utland. Et av forslagene (forslag 4) var at Norges Bank bør utvise mer åpenhet i sitt eierskapsarbeid. Til dette forslaget svarte finansministeren i brev til stortingets finanskomite, datert 19. april 2012 at det er stor åpenhet om flere av virkemidlene NBIM bruker i eierskapsarbeidet, bl.a. stemmegivning, høringsuttalelser og forventningsdokumenter. Det er i denne sammenheng interessant å registrere at Norges Bank så langt har nektet å svare på OECDs norske kontaktpunkt på alle de 33 spørsmålene kontaktpunktet har stilt om investeringen i det sørkoreanske selskapet POSCO. Et av disse er hvordan NBIM har integrert OECDs retningslinjer i sitt aktive eierskap. NBIM avviser også at OECDs kontaktpunkt har grunnlag for å behandle klagen Forum for utvikling og miljø har framsatt om at investeringen i selskapet POSCO bryter med OECDs retningslinjer. Dette til tross for at nettopp OECDs retningslinjer utgjør det formelle grunnlaget i mandatet for Norges Banks eierskapsutøvelse.

Svar:

Norges Bank forvalter Statens pensjonsfond utland etter et mandat fastsatt av departementet. Mandatet er rammepreget og prinsippbasert og forutsetter at forvalter fastsetter mer detaljerte interne regler. Rammeverket for forvaltningen av Statens pensjonsfond innebærer at Norges Bank har en viss grad av frihet i gjennomføringen av forvaltningen. Løpende detaljstyring fra departementet er verken mulig eller ønskelig.

Mandatet for Statens pensjonsfond utland slår fast at Norges Bank skal ha som overordnet målsetting i sin eierskapsutøvelse å sikre fondets finansielle interesser. I mandatets § 2-2 andre ledd er det også vist til internasjonalt anerkjente prinsipper, herunder OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper. I bankens strategi for ansvarlige investeringer

går det fram at eierskapsutøvelsen er basert på disse prinsippene.

Jeg er kjent med at det norske OECD kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv har henvendt seg til Norges Bank. I tråd med den etablerte ansvars- og rolledelingen mellom departementet som eier og Norges Bank som forvalter og kravene stilt i mandatet, er det Norges Bank selv som må ta stilling til besvarelse av slike henvendelser. Det er ikke noe som skal forelegges departementet for godkjenning.

Norges Bank har opplyst at det har vært møter og kontakt mellom Norges Bank og OECDs kontaktpunkt i den aktuelle saken, hvor banken blant annet har gjort rede for sin eierskapsutøvelse. Så vidt jeg er kjent med, ligger saken fortsatt til behandling hos det norske OECD kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 1074

Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Kjell Arvid Svendsen

Besvart 5. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Vi har 8 barnehus i dag, samt 2 nye i 2013, som skal foreta dommeravhør og medisinske undersøkelser av barn i saker om vold og overgrep. De er spredt geografisk rundt i landet. For å sikre et godt og forsvarlig tilbud til alle barn og unge, bør man sikre at det foreligger et barnehus i rimelig geografisk nærhet av alle barn i Norge.

Har regjeringen planer om å bygge ut tilbudet om barnehus til andre deler av landet enn de 2 nye foreslåtte barnehus, hvor vil de opprettes, og når vil dette eventuelt skje?»

BEGRUNNELSE:

Barnehusene er et tilbud til barn og unge hvor det foreligger anmeldelse i sak om vold eller seksuelle overgrep, hvor barnet selv har blitt utsatt eller har vært vitne til dette. Tilbudet er også for voksne med en psykisk utviklingshemming.

Statens Barnehus gir råd og veiledning til privatpersoner og offentlige instanser i anonyme saker som er uavklarte. De tilbyr støtte til barn og foresatte/følgperson underveis og i etterkant av dommeravhør. I tillegg blir det foretatt en vurdering av behov for eventuell oppfølging eller behandling. Barnehusene skal sikre barn og unges rettssikkerhet.

Formålet med opprettelsen av barnehus var å samle en tverrfaglig oppfølging av barn som selv har opplevd overgrep eller vært vitne til dette, hvor kompetanse på feltet skulle konsentreres og bygges opp. Man skulle sikre at barnet og de foresatte skulle slippe å forholde seg til flere etater.

På grunn av store geografiske avstander avhøres barn der de bor i tilknytning til nærmeste tinghus, og dermed kan man gå glipp av den oppfølging barna både har krav på og behov for.

Årsmeldingen fra Barnehusene fra 2012 viser at det tar 63 dager i snitt før barn som er utsatt for vold og seksuelle overgrep blir avhørt. Det er 49 dager lengre enn straffeloven tillater. Det viser at kapasiteten til barnehusene er stor, og at man ikke klarer å oppfylle lovens krav. Barna blir dermed den skadelidende part.

Forskningen viser klart at barn som er utsatt for overgrep kan få store traumer og utvikle psykiske lidelser. Tidlig intervensjon er derfor svært kritisk for å bekjempe skadeomfanget.

I tillegg kan lang ventetid av den medisinske undersøkelsen medføre at viktige bevis går tapt. Dette kan bety at saken svekkes betydelig, og rettssikkerheten til barnet svært redusert.

Svar:

Arbeidet mot overgrep og vold er høyt prioritert av regjeringen. Dette gjelder i særlig grad overgrep og vold mot barn og unge. For å sikre et mer helhetlig og bedre hjelpe- og behandlingstilbud til barn som utsettes for vold og seksuelle overgrep, har regjeringen siden 2007 etablert Statens barnehus, i alt åtte, i alle helseregioner.

Basert på de seks først etablerte barnehusene ble ordningen evaluert i 2012. Evalueringen viser at i stigende grad gjennomføres hovedtyngden av dommeravhør på barnehusene. Samarbeidet mellom de ulike yrkesgruppene som er knyttet til barnehusene oppleves som positivt og fører til bedre ivaretagelse av barna. Evalueringen peker også på at bruken av barnehusene i stor utstrekning synes styrt av ressurs situasjonen, herunder geografisk avstand og reisevei til nærmeste barnehus.

I evalueringen pekes det på at det i første rekke er to tingretter som i mindre grad enn andre bruker barnehus til gjennomføring av dommeravhør. Det er Salten og Helgeland-regionen og Vestfold/Telemark.

Regjeringen har bestemt at det skal etableres to nye barnehus høsten 2013, lokalisert til Bodø og Sandefjord, for å avhjelpe utfordringene som bl.a. reiseavstand medfører både for barn/foreldre og for sakens øvrige aktører.

Videre vil jeg styrke ressurs situasjonen ved de eksisterende barnehusene, da det er grunn til å vente at fortsatt økning i antall avhør vil gi kapasitetsutfordringer ved barnehusene, slik det også framgår av evalueringen. Gjennom denne styrkingen økes bemanningen ved de eksisterende barnehusene med til sammen 17 stillinger.

Ordningen med barnehus er landsdekkende. Etter min mening vil vi med to nye barnehus og en betydelig ressursøkning ved de etablerte, få en betydelig styrking av kapasiteten ved barnehusene.

Evalueringen og oppfølgingen av den er omtalt i regjeringens Meld. St. 15 Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner som nylig ble oversendt Stortinget.

Det er naturlig å se an effekten av de allerede vedtatte tiltakene før man tar stilling til spørsmålet om etablering av ytterligere barnehus. I denne sammenheng vil jeg også understreke viktigheten av å sikre kvaliteten i de eksisterende barnehusene.

SPØRSMÅL NR. 1075

Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 3. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«DNA-laben i Tromsø som i Statsbudsjettet for 2013, endelig fikk midler til ordinær drift, har likevel ikke kommet i gang med analyser av DNA-prøver fordi det gjenstår å avklare hvordan arbeidet med DNA-analyser i Norge skal organiseres. Fire år etter stortingsvedtaket har ennå ikke regjeringen avklart premissene for virksomheten i Tromsø.

Når kan det pågående utredningsarbeidet i Helsedepartementet og Folkehelseinstituttet forventes sluttført slik at det kan gis klarsignal for analyser ved DNA-laben i Tromsø?»

Svar:

Organiseringen av rettsgenetiske tjenester er et spørsmål som interesserer og berører flere departementer, etater og andre aktører. På bestilling fra Helse- og omsorgsdepartementet har Nasjonalt folkehelse-

seminstittutt (FHI) levert et forslag til hvordan spørsmålet kan utredes. Forslaget omtaler også en alternativ tilnærming fra Universitetet i Tromsø. Saken er til behandling i departementet, og tidspunkt for slutføring for utredningen er derfor ikke fastsatt.

Jeg kan for øvrig orientere om at jeg i tråd med Stortingets vedtak har fastsatt regelverk for tilskudd til Rettsgenetisk senter (RGS) ved Universitetet i Tromsø til kompetanseutvikling og forskning, jf. Innst. 11 S (2012-2013). Det forventes at bevilgningen bidrar til utvidet faglig samarbeid mellom RGS og FHI. I påvente av utredningen er institusjonene oppfordret til å utvikle samarbeid der dette er relevant. Nasjonalt folkehelseinstitutt rapporterer om at institusjonene har presentert og diskutert pågående og planlagte forskningsprosjekter som kan danne grunnlag for videre samarbeid, og at institusjonene har dialog om en konkret samarbeidsavtale som er i tråd med Stortingets budsjettvedtak.

SPØRSMÅL NR. 1076**Innlevert 22. mars 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 5. april 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvor langt har man kommet med rydding og "reparasjon" av det militære skytefeltet på Hjerkinns og ligger man i rute iht. det tidsskjemaet som ble laget for dette prosjektet?»

Svar:

Prosjektet for tilbakeføring av Hjerkinns skytefelt til sivile formål er forutsatt gjennomført i perioden 2006-2020, med fase 1 i 2006-2012 og fase 2 i 2013-2020. Tilbakeføringen er banebrytende, både når det gjelder omfang og kompleksitet knyttet til eksplosivrydding, og naturrestaurering med strenge krav til standard i krevende høyfjellsterreng. Erfaringen fra fase 1 er at søk i forbindelse med eksplosivryddingen er mer tidkrevende enn opprinnelig antatt.

Framdrift på eksplosivrydding ligger til rette for en ferdigstilling av prosjektet som planlagt i 2020.

Ved utgangen av 2012 var 127 av skytefeltets 165 kvadratkilometer ryddet med ett eller flere søk.

Naturrestaurering av områdene med store skyteanlegg og masseuttak er i slutfasen, og anleggsarbeidene planlegges avsluttet i 2013. Noe revegeteringsarbeid vil skje i 2014. Naturrestaureringen vil da trappes ned inntil fjerning av veganlegg i løpet av de tre siste årene av prosjektet.

Fjerning av Snøheimvegen fra Stridåbrua til Snøheim (4 km) er ikke gjennomført i fase 1, siden Stortinget har forutsatt ny behandling av hva som skal skje med vegen. Fjerning av veg gjennom Grøndalen (8 km) er utsatt til fase 2 av hensyn til tilgjengelighet for gjenstående eksplosivrydding i området.

Nødvendige arealplaner, kulturminneundersøkelser og tillatelse til forurensningstiltak foreligger godkjent for hele prosjektet.

Økonomisk og framdriftsmessig status tilsier at prosjektet kan avsluttes i henhold til planen i 2020.

SPØRSMÅL NR. 1077**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 5. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spm. nr. 587 om arbeidstilsynets rapport om arbeidsforholdene for politiet i Hordaland/Bergen i Allehelgens gt. 6 i Bergen. Jeg viser videre til oppslag i Bergensavisen 20.3.2013 der det fremgår at det fortsatt ikke er avklart en løsning vedrørende bygg; dvs. tiltak som kan skaffe politiet arbeidsforhold som tilfredsstillende kravene i AML og ikke minst krav til tjenesteutøvelse mer i tråd med politiets egne mål og publikums forventninger til et moderne politi.

Når kommer avklaring om bygg?»

Svar:

I brev til Politidirektoratet av 03.04.2013 har departementet uttalt at vi er åpne for at leieavtale for det nye politihuset i Bergen kan inngås med en privat utleier dersom dette er økonomisk mest fordelaktig for staten.

Departementet legger til grunn at det er betydelige kostnader knyttet til inngåelse av ny husleieavtale for politihuset i Bergen over en lengre periode. For statlige prosjekter med en antatt fremtidig leieforpliktelse for hele avtaleperioden som samlet overstiger 750 mill. kroner skal det foretas en konseptvalgutredning (KVU) og en ekstern kvalitetssikring av konseptvalgutredningen (KS1). Dette skal sikre at regjeringen har et godt beslutningsgrunnlag. Slike utredninger tar erfaringsmessig noe tid.

SPØRSMÅL NR. 1078**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 5. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvor mange saker som involverer skytevåpen, fordelt på lovlig og ulovlig våpen, ble meldt og etterforsket av politiet i 2012, og om statsråden ser behov for mer fokus på kriminalitet som involverer skytevåpen?»

Svar:

Registreringen av våpen og våpenbruk i politiets straffesaksregister er avhengig av type lovbrudd og hvordan våpenet inngår i de aktuelle straffesakene (modus operandi).

Det er innenfor kriminalitetstypen vold en særskilt koding av henholdsvis trusler med skytevåpen og legemsbeskadigelser med skytevåpen. De registrerte tallene skiller ikke mellom lovlige og ulovlige våpen.

Tall innhentet fra Politidirektoratet viser at det ble registrert 291 anmeldelser for trusler med skytevåpen i 2012. De siste fem årene har antall anmeldelser i denne kategorien variert mellom 271 og 338 anmeldelser. I 2012 ble det registrert 13 anmeldelser for legemsbeskadigelse med skytevåpen. Antall saker i denne kategorien har de siste fem årene variert mellom 8 og 19 saker.

Det er ut fra disse tallene ikke mulig å konkludere mht. en særskilt tendens innenfor voldskriminalitet med skytevåpen. Det er relativt få voldssaker som involverer bruk av skytevåpen. Til sammenlikning er tallene for bruk av kniv høyere, samtidig som den store majoriteten av voldssakene skjer uten bruk av noen form for våpen.

Kripas utarbeider en årlig nasjonal drapsoversikt. Denne viser at det ble registrert 28 drap i Norge i 2012. Av disse ble 3 utført med skytevåpen. Til sammenlikning ble 17 drap utført med kniv. Antall drap med skytevåpen har i den siste femårsperioden variert mellom 3 og 8, med unntak av for 2011 hvor tallene er meget høye grunnet terrorsaken 22. juli.

Ulovlig våpen anmeldes etter våpenloven. Det ble registrert 279 saker for ulovlig bæring av skytevåpen i 2012. Antall saker innenfor denne kategorien har gått ned de siste årene. Det ble registrert 211 saker som omfattet ulovlig innførsel, avhending eller erverv av skytevåpen/ammunisjon, samt ytterligere 60 saker som anses som grove overtredelser av våpenloven jf. § 33,2. Dette var for begge kategorier en økning siden året før. Politidirektoratet vurderer det dithen at økningen kan tilskrives kontrollmyndighetenes høye prioritering av disse sakene.

Politiet har ingen indikasjoner pr. i dag som tilsier at kriminelle nettverk har spesialisert seg på våpensmugling til Norge. Det vil likevel være kriminelle miljøer som etterspør skytevåpen/ammunisjon. Det er en prioritert oppgave for politiet å ha fokus på denne typen kriminalitet.

Regjeringen ser det som et viktig tiltak å begrense tilgangen til og øke kontrollen med våpen. Regjeringen vil fremme en proposisjon for Stortinget om ny våpenlov våren 2014. Loven vil følge opp Våpenlovutvalgets totale gjennomgang av gjeldende regelverk og forslag til ny våpenlov, NOU 2011:19 Ny våpenlov. Anbefalingene om våpen fra 22. juli-kommisjonen inngår som en del av vurderingsgrunnlaget til en ny våpenlov.

SPØRSMÅL NR. 1079**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 5. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Bodø kommune har kommet med en uttalelse om lav politidekning og store utfordringer for Bodø politistasjon. Hovedargumentene er antall innbyggere, universitetet, Forsvarets aktivitet og at byen er et knutepunkt kommunikasjonsmessig. Videre har man den siste tiden opplevd flere saker med grove seksuelle overgrep.

Er statsråden enig i de bekymringer Bodø kommune beskriver, og vil statsråden ta et initiativ slik at Bodø politistasjon får flere ressurser?»

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet fordeler ikke bevilgninger til politidistriktene.

Departementet fordeler bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeler til det enkelte politidistrikt og særorgan. I de senere årene har Politidirektoratet i fordelingen benyttet en ressursfordelingsmodell (Fürst og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier.

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten er økt med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013. 404,8 millioner kroner av økningen er kompensasjon for lønns- og prisstigning.

Departementet har i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2013 fremhevet beredskap, forebyggende arbeid og effektiv kriminalitetsbekjempelse som tre innsatsområder som skal være spesielt lederforankret i organisasjonen, og at bl.a. økt bemanning må prioriteres for å nå målene knyttet til innsatsområdene. Årets avgangskull på Politihøgskolen er på 720 studenter. Forutsatt at uteksaminerte studenter søker jobb i politiet og at forventet avgang fra etaten blir som beregnet vil det være en økning på 350 stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Bodø politistasjon, som nevnes konkret i spørsmålet, ligger i Salten politidistrikt. Politidirektoratet informerer om at dette politidistriktet har hatt en økning i antall politiårsverk fra 107 i 2010 til 111 i 2012. Tildelingen fra Politidirektoratet til Salten politidistrikt er økt fra 122,2 mill. kroner i 2012 til 129,3 mill. kroner i 2013, inkludert en økning på fem politiårsverk. Politimesteren i Salten har ansvaret for å disponere bevilgningen slik at distriktets oppgaver samlet sett blir best mulig ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 1080**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 8. april 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Atter en gang har diskusjonen rundt kjøp av nye F 35 jagerfly økt i omfang. Det fremsettes bekymringer rundt Lockheed Martins evne og mulighet til å overholde avtalt pris, flyets forventede egenskaper og leveringstidspunkt.

Kan jeg derfor be statsråden bekrefte at den pris som Forsvarsdepartementet har oppgitt fortsatt er reell, og at flyene vil bli levert i henhold til gitt tidsplan, gitt pris pr. fly og at norsk industri blir tilgodesett med industriavtaler, slik Stortinget har forutsatt?»

Svar:

Forsvarsdepartementet kan bekrefte at de foreliggende kostnadsestimatene som ble orientert om i Prop. 1 S (2012-2013) fortsatt står ved lag. Kostnadsestimatene er utarbeidet gjennom en grundig nasjonal usikkerhetsanalyse. Denne tar høyde for hele usikkerhetsbildet knyttet til flyanskaffelsen og gir grunnlag for den forventede kostnad som er presentert for Stortinget. Gjennom informasjon Norge får som partner i det flernasjonale JSF-programmet har det ikke fremkommet opplysninger som ikke er behandlet i den nasjonale usikkerhetsanalysen. Dette

innebærer at kostnadene relatert til hvert enkelt fly også er stabile i forhold til tidligere presentert kostnadsbilde.

Videre kan Forsvarsdepartementet bekrefte at den tidsplan departementet har lagt til grunn og som tidligere er presentert til Stortinget fortsatt er gyldig. I forhold til gjeldende plan i det flernasjonale programmet vil F-35 ha tilstrekkelig teknisk modenhet til å løse norske krav til initiell operativ evne i god tid innen dette planlegges oppnådd i Norge. I løpet av våren 2013 har det blitt presentert flere rapporter fra amerikanske myndigheter (eksempelvis GAO-rapporten som ble utgitt i mars 2013). Disse rapportene, sammen med rapporteringen internt i det flernasjonale programmet, bekrefter at programmets tekniske utfordringer er håndterbare og at gjeldende plan derfor er realistisk og gjennomførbar.

Som orientert om i Prop. 73 S (2011-2012) er regjeringens industrielle målsetning å sikre en nasjonal verdiskapning over tid i samme størrelsesorden som anskaffelseskostnaden for flyene, noe som utgjør om lag halvparten av anskaffelseskostnaden for hele kampflyprogrammet. Realisering av den politiske

målsetningen om industriell retur forutsetter at både industrien og de politiske myndigheter opprettholder et aktivt engasjement mot produsentene. Forsvarsdepartementet legger også stor vekt på at både Joint Strike Missile fra Kongsberg Defence Systems AS og 25 mm kanonammunisjon (APEX) fra Nammo AS, blir integrert i F-35. På disse områdene har det i den senere tid vært god fremgang, både i forhold til amerikanske myndigheter og det flernasjonale JSF-programmet. I tillegg legger Forsvarsdepartementet stor vekt på å promotere annen norsk industri. Eksempler på dette er min reise til USA før jul, og statssekretær Eirik Øvre Thorshaugs besøk til USA i begynnelsen av mars, sammen med en større norsk industridelegasjon.

Jeg kan ikke se at det har fremkommet faktainformasjon i den offentlige debatten som ikke allerede er rapportert gjennom det flernasjonale programmet. Informasjonen er derfor allerede lagt til grunn i våre analyser og i mine anbefalinger til Stortinget. Jeg er trygg på at både den norske anskaffelsesplanen og det tilhørende kostnadsbildet er solid.

SPØRSMÅL NR. 1081

Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 5. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ og sørge for at det nye Østfoldsykehuset får nok parkeringsplasser til å dekke nåværende og kjent fremtidig behov?»

BEGRUNNELSE:

Det nye Østfoldsykehuset på Kalnes er nå under bygging. Det legges kun opp til 1400 parkeringsplasser som da kun dekker halvparten av behovet. Det legges til grunn at 40 % av trafikken til sykehuset skal foregå med kollektivtransport.

Vi vet at mange innbyggere i Østfold bor på steder med dårlig kollektivtransport noe som i praksis gjør det umulig for dem å reise kollektivt til det nye sykehuset.

Mange av pasientene og besøkende er også i en helsetilstand der kollektivtransport er vanskelig og ikke ønskelig. Når man først bygger et sykehus for fremtiden er det underlig med at man ikke bygger

nok parkeringsplasser da hensynet til pasientene og de pårørende må gå foran en symbolsk miljøpolitikk.

Svar:

Jeg er av den oppfatning at det enkelte sykehus i samspill med lokale myndigheter er bedre enn departementet i Oslo til å vurdere lokale parkeringsbehov.

Sykehuset Østfold HF opplyser at den totale parkeringskapasiteten på Kalnes er basert på en beregning av antall ansatte og besøkende per døgn, samt en forutsetning om at 60 % kjører egen bil til sykehuset. Det vil si at 40 % benytter enten fellekjøring, offentlig transport, motorsykel, sykler eller går. Den aktuelle reguleringsplanen er vedtatt av kommunestyret i Sarpsborg kommune.

I tillegg kommer all pasienttransport som gjennomføres med drosje, fellestransport og helseekspress. Dette utgjør en vesentlig del av pasienttransporten til og fra sykehuset, og vil ikke belaste den planlagte parkeringskapasiteten.

Den totale parkeringskapasiteten på 1250 plasser er fordelt på ansatte, pasienter og besøkende, inklusiv egne plasser for funksjonshemmede. I tillegg kommer plasser til ambulanser, utrykningskjøretøy og spesialtransport.

Antall parkeringsplasser som blir etablert på Kalnes er ifølge Sykehuset Østfold dimensjonert for å dekke behovet når sykehuset tas i bruk. I likhet med øvrige sykehus vil det kunne oppstå behov for senere utvidelser knyttet til økt aktivitet og endringer i sykehustilbudet. I reguleringsplanen som kommunen har vedtatt for anlegget er det lagt til rette for dette, samt at tomtens størrelse og tilgjengelighet tilsier at antall parkeringsplasser raskt vil kunne utvides dersom det skulle vise seg å bli behov for det.

Ut over dette er det viktig å være klar over at anlegget tilrettelegges godt for kollektivtrafikk, med

god kapasitet for å møte fremtidige behov. Det er videre, etter hva jeg har forstått, etablert et konstruktivt samarbeid med Østfold kollektivtrafikk for å utvikle et godt kollektivtilbud med hensiktsmessige trafikkruter. Dette er basert på de ansattes gjeldende bostedsmønster og arbeidstider. Videre er det etablert egne gang- og sykkelveier for ansatte og besøkende som bor i nærområdet.

Sykehuset Østfold HF mener at den totale parkeringskapasiteten, sammen med et godt utviklet kollektivtilbud, vurderes å være tilstrekkelig for å kunne ivareta et godt tilbud til pasienter, besøkende og ansatte. Hvis det på et senere tidspunkt skulle være behov for å utvide parkeringskapasiteten, så vil dette ikke medføre vesentlige merkostnader.

SPØRSMÅL NR. 1082

Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Fra flere yrkessjåfører kommer det innspill om at det i forbindelse med føreropplæringen for de som skal ta førerkort på bil så burde man hatt noen timer hvor man får opplæring i hvordan trafikkbildet oppleves i en lastebil/vogntog, helst gjennom praktisk øvelser.

Vil statsråden vurdere om dette bør inngå som en del av den obligatoriske førerkortopplæringen?»

Svar:

Ved utformingen av dagens føreropplæring, som har vært gjeldende siden 2005, ble det gjort omfattende vurderinger av både innhold og metode i opplæringen. Utvikling av evnen til å ta andre trafikanters perspektiv er et svært viktig element i opplæringen av nye førere. Læreplanen har blant annet klare målformuleringer når det gjelder innsikt i særlige risikoforhold og evne til samhandling. Kjennskap til forutsetningene for særlige trafikantgrupper, som blant annet gående, barn, førere av kjøretøy på to hjul og

tyngre kjøretøy, skal vektlegges gjennom hele opplæringsforløpet.

Det er opp til trafikkskolene å velge metode for hvordan de vil gjennomføre undervisningen for å nå målene, bl.a. avhengig av den enkelte elevs forutsetninger. Blant trafikkskoler som tilbyr føreropplæring både for tunge og lette kjøretøy, er det noen som benytter demonstrasjon med tyngre kjøretøy i deler av undervisningen til klasse B. Det er imidlertid ikke satt obligatorisk krav til slike demonstrasjoner, da dette er ansett å være for kostbart og komplisert å oppfylle for trafikkskoler som ikke har opplæring for tyngre kjøretøy som en del av sitt eget opplæringstilbud.

Vegdirektoratet gjennomfører nå en omfattende evaluering av føreropplæringen. Evalueringen vil bli oppsummert i egen rapport med tilrådninger til eventuelle endringer og videreutvikling. I dette arbeidet vil det innkomne forslaget bli vurdert sammen med andre innspill til forbedring av opplæringen nye førere får.

SPØRSMÅL NR. 1083**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 5. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Når siste offisielle globale temperaturmålinger fra Met Office (UK) sammenlignes med prognosene fra IPCC over global temperaturøkning fremvises hvor feilaktig IPCCs temperaturprognoser har vært og fortsatt er. Dette er alarmerende informasjon sett på bakgrunn av hvordan Klimapolitikken spesielt i Norge drives av hypotesen om at menneskeskapt CO₂ øker temperaturen på jorden. Nettopp faktisk temperaturmåling av god kvalitet gir mulighet til å justere mål, strategi og tiltak i forhold til feilaktige prognoser.

Gjøres det?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til internasjonalt presseoppslag:

"Myles Allen, Oxford University's Professor of Geosystem Science, said that until recently he believed the world might be on course for a catastrophic temperature rise of more than five degrees this century. But he now says: 'The odds have come down,' – adding that warming is likely to be significantly lower.

Prof Allen says higher estimates are now 'looking iffy'. The graph confirms there has been no statistically significant increase in the world's average temperature since January 1997.

Its source is impeccable. The line showing world temperatures comes from the Met Office 'HadCRUT4' database, which contains readings from more than 30,000 measuring posts. This was added to the 75 and 95 per cent certainty bands to produce the graph by a group that amalgamates the work of 20 climate model centres working for the IPCC.

Piers Forster, Climate Change Professor at Leeds University, said: 'The fact that global surface temperatures haven't risen in the last 15 years, combined with good knowledge of the terms changing climate, make the high estimates unlikely.' Professor Judith Curry, head of climate science at the prestigious Georgia Institute of Technology, said: 'The models are running too hot. The flat trend in global surface temperatures may continue for another decade or two.'

James Annan, of Frontier Research For Global Change, a prominent 'warmist', recently said high estimates for climate sensitivity now look 'increasingly untenable', with the true figure likely to be about half of the IPCC prediction in its last report in 2007. Avo-wed climate sceptics are more unequivocal.

Dr David Whitehouse, author of a new report on the pause published on Friday by Lord Lawson's Global Warming Policy Foundation, said: 'This changes everything. It means we have much longer to work things out. Global warming should no longer be the main determinant of anyone's economic or energy policy.'

Kilde:

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2294560/The-great-green-1-The-hard-proof-finally-shows-global-warming-forecasts-costing-billions-WRONG-along.html#ixzz2NtHILWL6>

Svar:

Dette spørsmålet går inn i eit større bilete der fleire fremstående politikarar frå FrP gjer uttrykk for skepsis, eksplisitt eller implisitt, til om menneskeskapte klimaendringar eksisterer og til konklusjonene til FN's klimapanel (IPCC). Representanten Sortevik har åleine stilt tre skriftlege spørsmål til meg i år.

- Det fyrste spørsmålet gjaldt resultat frå forskningsinstituttet CERN, om kva innstråling frå sola og kosmisk stråling har å seie for skydanning og klimautviklinga. Representant Sortevik hevda at desse resultatane måtte føre til at CO₂-basert klimapolitikk vart lagt til side. I mitt svar viste eg til dei resultatane representant Sortevik viser til, frå CERN-laboratoriet, er lagt til grunn som ein del av dei vitenskaplege resultatane som blir vurdert i den femte hovudrapporten og altså er ein del av kunnskapsgrunnlaget. Vidare påpeikte eg at CERN sjølv ikkje hevder at desse resultatane fører til at konklusjonane om effekten av CO₂ og andre klimagassar i atmosfæren må endrast. Desse faktorene vart også beskrivne i den fjerde hovudrapporten til klimapanelet. Den samla vurderinga var at den globale oppvarminga ikkje kunne forklårast utan at ein tok med effekten av menneskeskapte utslepp av klimagassar.
- Det andre spørsmålet gjaldt ei undersøking representant Sortevik viste til, med påstand om at denne undersøkinga viser stor usemje blant fagfolk om korvidt menneskeskapt CO₂ påverkar klimaet. I mitt svar viste eg til at dette stammar frå ei undersøking om haldningar til klimaspørsmålet blant tilsette i oljebransjen i Alberta i Canada. Til forskjell frå dette gjer FN's klimapanel ein systematisk gjennomgang av den forskinga som er publisert og dei observasjonane som føreligg, med vurderingar frå tunge fagmiljø i mange land. Hovudrapportane til klimapanelet er derfor eit viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringas klimapolitikk.

På bakgrunn av dette vel eg å svare særleg grundig på dette spørsmålet. Eg vel også å gå gjennom om det finst noko kjend, forskningsbasert grunnlag over-

hodet for å så tvil om menneskeskapte klimaendringar.

Kunnskapen om klimaendringane er basert på forskning over meir enn 30 år. I denne perioden har det sjølvsagt vore framsatt mange hypotesar og ulike resultat, som utfyller biletet. Sjølvsagt er det ikkje full innsikt i alle detaljar. Men det er den samla vurderinga som tel. Fordi klimasystemet er komplekst og fordi klimaforskinga dekkjer mange fagfelt, er det uråd å konkludere om menneskeskapte klimaendringar på grunnlag av einskilde observasjonar og betraktningar om berre avgrensa delar. Ein systematisk gjennomgang av den forskinga som er publisert og dei observasjonane som føreligg, gjer FN's klimapanel. Som sagt er den samla vurderinga til FN's klimapanel at den globale oppvarminga ikkje kunne forklårast utan at ein tok med effekten av menneskeskapte utslepp av klimagassar. Ikkje noko enkeltresultat har til no gjort at ein kan sjå bort frå menneskeskapte utslepp av klimagassar som eit avgjerande bidrag til klimaendringar. Tvert imot har stadig meir forskning og stadig fleire observasjonar understøtta at menneskeskapte klimaendringar allereie er i gang, og at dei vil halde fram. Arbeidsmåten til klimapanelet krev at ein går gjennom all relevant publisert forskning, som har vore gjennom kritisk fagleg vurdering. Hovudrapporten inneheld gjerne fleire tusen referansar. Meir enn 800 forfattarar bidreg i utarbeiding av den femte hovudrapporten, som skal publisert i 2013-14. Det er omfattande faglege høyringar av rapportane. Det finst ikkje ei tilsvarande bredt anlagt, vitskapleg basert og grundig samla vurdering, basert på tilsvarande kvalitetssikring, som kjem til ein annan konklusjon enn FN's klimapanel.

På bakgrunn av premisset i spørsmålet om "... hvordan klimapolitikken spesielt i Norge drives av hypotesen om menneskeskapt CO₂ øker temperaturen på jorden" går eg også gjennom om det finst noko anna land i OECD-området eller verda forøvrig som, etter vår kjennskap, baserer politikken sin på eit anna grunnlag enn dette. Eg vil her gjere merksam på at FN's Klimakonvensjon vart oppretta i 1992, og har 192 medlemsland. For meir enn 30 år sidan vart altså verda samd om at ein avtale som har som føremål "...å stabilisere konsentrasjonen av klimagassar i atmosfæren på eit nivå som hindrar farlege menneskeskapte klimaendringar" (mi oversetjing). Eg vil tolke dette slik at alle dei 192 medlemslanda til Klimakonvensjonen, deler synet om at menneskeskapte utslepp av klimagassar fører til klimaendringar og auker temperaturen på jorda. FN's klimapanel har ei tilsvarande brei støtte, med 195 medlemsland, som vedtek arbeidsprogrammet til klimapanelet, og som godkjenner rapportane.

I 2010 la om lag 90 land fram mål om nasjonale tiltak for å redusere utslepp av klimagassar, fram til

2020. I 2010 fatta man også eit FN-vedtak om at dokumentasjonen frå FN's klimapanel kravde djupe kutt i globale utslepp av klimagassar, med sikte på å halde global temperaturstigning under 2 grader. Sett i lys av desse vedtaka, og framveksten av klimapolitikk og klimamål i om lag 90 land – inkludert alle dei store utsleppslanda og alle land i OECD – verker det ikkje spesielt for Noreg å ha ein klimapolitikk basert på at vi må redusere CO₂-utsleppa for å motverke klimaendringar.

Til sist går eg inn på det faktiske innholdet i det siste spørsmålet til Sortevik.

Spørsmålet til representant Sortevik gjeld etter det eg forstår, korleis ein skal forstå kortvarige svingingar (over 5-10 år) i global temperaturutvikling, samstundes som prognosar viser ein langsiktig trend med global oppvarming.

Observasjonar viser at oppvarminga dei siste ti åra har gått langsommare enn oppvarminga i tiåret før. Desse resultatane har blitt grundig drøfta og oppsummert av blant anna Met Office, NASA og andre. Kort fortalt er det ikkje uvanleg å sjå variasjonar på 10-årig basis. Oppsummeringa frå NASA forklarar at den lågare oppvarminga det siste tiåret i hovudsak skuldast naturlege og godt kjende variasjonar i havsirkulasjon. Konklusjonen er samstundes at vi er inne i ei global oppvarming, og at denne berre kan forklarast om ein tek effekten av menneskeskapte utslepp av klimagassar med i betraktninga. Temperaturmålingar og framskrivingar for korte tidsrom – til dømes fem eller ti år – vil vise kortvarige naturlege svingingar tydeleg, men er ikkje eigna til å vurdere den langsiktige klimautviklinga.

Met Office har også publisert framskriving av global temperatur for dei neste fem åra. Framskrivninga viser litt lågare temperatur enn den førre framskrivninga viste (i 2011). Met Office presiserer at begge versjonane konsekvent viser at vi framleis vil sjå rekordhøge globale temperaturar dei neste åra. Det er altså framleis snakk om global oppvarming. Nyttan av slike prognosar for 5-10 år er at ein kan få betre kjennskap til omfanget av naturlege variasjonar, og samspelet mellom naturleg variasjon og effekten av menneskeskapte klimagassutslepp. Dette er viktig kunnskap, men slike framskrivingar kan ifølgje Met Office ikkje brukast til å trekkje konklusjonar om langsiktig global oppvarming. Difor er IPCC sine prognosar langsiktige og omhandlar tidshorisonter på 100 år. Eg meiner difor representant Sortevik trekk konklusjonar på sviktande grunnlag når han hevder at prognosane til Met Office viser at IPCC sine temperaturprognosar er feilaktige.

Enten ein snakker om temperaturmålingar eller framskrivingar, er konklusjonen at ein periode på ti år vil vere prega av naturlege variasjonar og ikkje vil vere eit adekvat grunnlag for å vurdere langsiktige

klimaendringar. Alle resultatane som tek for seg lengre tidsrom enn ti år, viser ei tydeleg global oppvarming der dei menneskeskapte utsleppa av klimagassar har avgjerande betydning. Eg kan derfor forsikre representant Sortevik med at vi ikkje står overfor nokon fundamental svikt i kunnskapsgrunnlaget for klimapolitikken. Kunnskapen vi har no tilseier at menneskeskapte utslepp av CO₂ gir eit avgjerande bidrag til global oppvarming gjennom auka konsentrasjonar i atmosfæren. Dette utelukkar sjølvsagt ikkje at natur-

lege variasjonar påverkar klimaet, men det er den langsiktige og aukande trenden i menneskeskapte utslepp av klimagassar som gir grunn til bekymring og til utvikling av politikk.

Det er svært viktig at Met Office og andre raskt publiserer forskingsresultat og målingar. Alle slike klimadata bør vere lett tilgjengelege. Samstundes må vi vere oppmerksom på kva målingane og resultatane faktisk kan fortelje noko om, og kva dei ikkje kan fortelje oss.

SPØRSMÅL NR. 1084

Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 4. april 2013 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Palestinske selvstyremyndigheter har en egen «fangeminister», Issa Karake, som jevnlig besøker familiene til fanger som er dømt for alvorlige terrorhandlinger og drap på israelske statsborgere. Fangeministeren overrekker da gjerne priser, penger og hyller fangen som frihetskjemper og tar avstand fra at Israel behandler terroristen som en kriminell.

Hva mener utenriksministeren om dette, og gjøres noe for å få slutt på selvstyremyndighetenes hyllest av terrorister?»

BEGRUNNELSE:

Palestinske myndigheter tar på den ene siden avstand fra terror, men står samtidig for ordninger som hyller terrorister og terrorisme. Det finnes ikke bare støtteordninger til palestinske fanger som er dømt for terrorisme som utenriksministeren bedømmer som «problematiske». I boken «Dobbeltspill. Sviket mot fredsprosessen» gis en utførlig dokumentasjon av at de palestinske selvstyremyndighetene også har en egen «fangeminister», Issa Karake. Han besøker jevnlig familiene til fanger som er dømt for alvorlige terrorhandlinger og overrekker da gjerne priser til ære for terroristen, overrekker penger og hyller terroristen som frihetskjemper. Det tas også avstand fra at Israel behandler fangene som kriminelle. Denne praksisen skaper tvil om selvstyremyndighetenes offisielle holdning mot terrorisme og for en fredelig konfliktløsning.

Svar:

Som jeg også tidligere har gitt uttrykk for, tar jeg sterk avstand fra enhver form for støtte eller oppfordring til terrorisme. Det er problematisk at noe av Den palestinske selvstyremyndighetens (PAs) støtte til fanger i israelske fengsler kan mottas også av enkelte fanger som kan ha begått terrorhandlinger.

Jeg vil påpeke at PA under president Abbas og statsminister Fayyad gjennomgående har gitt uttrykk for at de tar avstand fra vold og vil arbeide for en fredelig løsning på konflikten. PA har lagt ned et betydelig arbeid for å øke sikkerheten for både palestinere og israelere, blant annet gjennom systematisk oppbygging av rettsapparat og sikkerhetstyrker.

Det foregår også et viktig arbeid med sikkerhetskoordinering mellom Palestina og Israel. Antallet terrorangrep med utgangspunkt i Vestbredden har falt dramatisk siden avslutningen av den andre intifadaen og har de siste årene vært på et historisk lavt nivå.

For en varig og stabil fred i Midtøsten er vi avhengig av at palestinerne lykkes med sitt mål om en to-statsløsning. Manglende fremgang på forhandlingsfronten kan fort undergrave det som er oppnådd så langt innen institusjonsbygging og sikkerhet.

Som nevnt gjør PA mye for å slå ned på terrorisme, også i samarbeid med Israel. PAs politikk overfor fangene og deres familier blir da også delvis forklart med at det skal bidra til å motvirke radikalisering og rekruttering til ytterliggående grupper. Jeg tar uansett sterk avstand fra uttalelser og handlinger som måtte hylle dem som gjennomfører terrorhandlinger, og dette er noe jeg vil meddele palestinske ledere.

Jeg har tatt opp saken med støtteordninger for palestinske fanger i israelske fengsler med palestinske ledere. Jeg kommer også til å ta opp denne saken i mine samtaler med palestinske ledere under en reise til Midtøsten denne uken.

Utenriksdepartementet vil samarbeide med andre giverland gjennom giverlandskomiteen i denne saken. Vi forutsetter at Verdensbankens kontroll av bistandsmidlene også bidrar til å sikre at giverlands-

penger ikke går til å belønne eller finansiere terrorisme. Jeg vil i så måte arbeide videre sammen med Verdensbanken, som forvalter flergiverfondet vis-à-vis PA.

For øvrig vil jeg vise til tidligere svar på skriftlige spørsmål om palestinske fanger fra KrFs representanter og mine svar på spørsmål fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite om dette saksfeltet.

SPØRSMÅL NR. 1085

Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 3. april 2013 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Statssekretær Torgeir Larsen bekreftet til NRK Dagsrevyen at støtten fra selvstyremyndighetene til palestinske fanger i israelske fengsler øker med straffens lengde. De verste terrorhandlinger gir særlig store utbetalinger til fangen og familien. Kanal 2 i Israel hevder at terrordømte Abbas al-Sayyed mottar ca. 17 000 kr. i måneden.

Har utenriksministeren sjekket om dette er tilfelle, og nøyaktig hvilke støtteordninger som kan resultere et slikt beløp?»

BEGRUNNELSE:

Kanal 2 i Israel brakte i september 2012 en rapportasje om palestinske selvstyremyndigheters økonomiske støtte til fanger dømt for terrorisme. Det ble da bl.a. vist til utbetalinger på ca. 17 000 kr. i måneden til den terrordømte fangen Abbas al-Sayyed. Han er dømt for planlegging av et terrorangrep mot et hotell i påsken 2002, der 30 mennesker ble drept og over 140 mennesker ble skadet. En annen som sitter fengslet for å ha medvirket flere til terroraksjoner der mange menneskeliv gikk tapt, er Abdullah Barghouti. Utbetalingene i hans tilfelle beløper seg til ca. 8 000 kr. i måneden. Det er meget bekymringsfullt at palestinske selvstyremyndigheter har utformet støtteordninger som i praksis framstår som belønning av grov terrorisme.

Svar:

Palestinske selvstyremyndigheter (PA) opplyser at støtteordningen for palestinske fanger i israelske fengsler er avhengig av hvor mange barn familien har og hvor mange år den innsatte har vært fengslet. Dette er en del av palestinsk lovgivning. Det ble informert om denne ordningen i daværende utenriksminister Støres svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1876 (2011-2012).

Det har ikke vært mulig å undersøke støtten til fangen Abbas al-Sayyed, som er dømt for terrorhandlinger, men materialet vi har mottatt fra PA viser at det er mulig for støtten å nå opp i en størrelsesorden som nevnes i representanten Ropstads spørsmål. Dette gjelder for fanger som har sittet mange år i fengsel og som har store familier.

Jeg tok opp støtteordningen med statsminister Fayyad under giverlandsmøtet for Palestina (AHLC) i Brussel 19.3.13, og jeg ga klart uttrykk for at jeg fant sider ved ordningen problematisk. Sammen med britiske myndigheter har Norge etterspurt mer inngående informasjon om ordningen, jfr. mine brev til Kontroll- og konstitusjonskomiteen av 11.3.13 og 19.3.13. Jeg vil ta saken opp igjen i mine møter med palestinske myndigheter under en reise til Midtøsten denne uken.

SPØRSMÅL NR. 1086**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 5. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I Bergens Tidende 22. mars kan en lese om et prosjekt som gjør at kvinner kan slippe å komme på sykehus for å få utført abort med abortpiller. Noe som vil være det beste for kvinnen som slipper sykehus og ikke minst at sykehuset vil få kapasitet til å utføre andre oppgaver. Prosjektet har vart i to - år. Men en har arbeidet med dette langt ut over disse årene. Nødvendig regelendringer og forskrifter er nå på plass. Bare finansieringen gjenstår.

Kan kvinner, spesialister og sykehus forvente en avgjørelse raskt?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende 22. Mars kan en lese om en sak om å få til aborter utenfor sykehus. En vet at sykehusene er nok presset som de er på mange områder. Og det må da være i alles interesse at sykehuset kunne ha frigjort kapasitet til andre oppgaver. Når man her finner oppgaver som spesialister kan og vil utføre så må det være svært positivt. Og ikke minst bra for samfunnet. Det er altså gått to år der blant annet denne gynekologen har deltatt i prosjektet der kvinner blir undersøkt og får abortpiller på gynekologen sitt legekontor i stede for å få det på sykehus. Samtidig har norske leger jobbet i fire år får å få dette i gjennom. Det er viktig at når ekspertene selv kommer med forslag så bør det gjøres alt for at det blir endret og ikke motarbeides. Forskrifter og regelendringer er på plass men finansieringsordningen mangler. Pro-

sjektet viser at dette fungerer og det fungerer godt. Det at de involverte nå ikke vil vente lenger på avklaringer er forståelig. Og det blir et tap hvis en nå ikke klarer å gå videre. Det handler rett og slett om å bestemme seg.

Svar:

Regjeringen har besluttet å gjennomføre et pilotprosjekt med medikamentelt svangerskapsavbrudd hos avtalespesialister.

Før prosjektet kan starte, har det vært nødvendig å gjøre en mindre endring i abortforskriftens § 4. Dette for å åpne for at medikamentelt svangerskapsavbrudd kan utføres utenfor sykehus. Endringen ble gjennomført med virkning fra 24. oktober 2011. Det ble etablert en prosjektgruppe i Helsedirektoratet våren 2012. I arbeidet med å etablere pilotprosjektet har det oppstått noen utfordringer med hensyn til å finne en juridisk holdbar og kostnadseffektiv løsning for finansiering.

Departementet arbeider nå med å avklare de finansielle rammene for prosjektet. Målsettingen er at prosjektet skal være klart for oppstart i løpet av våren, i Helse Vest og Helse Sør-Øst.

Departementet legger til grunn at pilotprosjektet med medikamentell abort hos avtalespesialister vil ivareta god kvalitet og pasientsikkerhet, og at det også vil være en kostnadseffektiv løsning sammenliknet med tilsvarende behandling i sykehus.

SPØRSMÅL NR. 1087**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 5. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Hvordan ser statsråden på planene om å bygge mer rovdrygjerde for å skille bufe og rovdyr spesielt i områdene i Oppland og Hedmark?»

Svar:

Jeg ønsker ikke å kommentere konkrete enkeltsaker som gjelder søknader om rovdryavvisende elektriske gjerder. På generelt grunnlag er jeg positiv til at denne typen tiltak, i den grad de er egnet, blir benyttet som forebyggende tiltak mot rovviltskader. Før slike gjerder settes opp må Fylkesmannen godkjenne området som skal gjerdes inn. Dette følger av

en forskriftsfestet standard for oppføring og vedlikehold av rovdryavvisende elektriske gjerder som er utarbeidet av Direktoratet for naturforvaltning. Standarden sier blant annet at det må påses at reglene i naturmangfoldloven, plan- og bygningsloven og granegjerdeloven ivaretas. Her vil det være spesielt viktig å se på konsekvensene som rovdryavvisende elektriske gjerder kan medføre for blant annet allmenn ferdsel, naturinngrep, annet vilt og reindrift. Av erfaring kan vi se at tapene er redusert i flere av områdene hvor rovdryavvisende elektriske gjerder er satt opp i tråd med standarden. Det viser at gjerdene har fungert effektivt for å forebygge rovviltskader.

SPØRSMÅL NR. 1088**Innlevert 25. mars 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 10. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Enkelte gårdbrukere og andre er ikke fornøyd med at gården eller stedet de bor på ikke får beholde navnet i den offisielle adressen. Ofte er dette navn som har eksistert i flere generasjoner.

Hva vil statsråden bidra med for å hjelpe de som må forandre på gårdens opprinnelige navn slik at de får beholde det stedsnavnet de ønsker?»

Svar:

Spørsmålet referer seg i hovedsak til regelverk som Miljøverndepartementet har ansvaret for, jf. forskrift 26. juni 2009 nr. 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften), kapittel 12 om adressering.

Gjeldende regelverk legger godt til rette for å bevare nedarvede gårdsnavn som del av den offisielle adressen til det aktuelle gårdsbruket.

Offisielle adresser angir atkomsten til bygninger i en kommune. Offisielle adresser er viktig for alle som skal finne fram, for offentlig forvaltning og mange typer næringsvirksomhet. Adresser er ikke minst viktig for sikkerhet og beredskap. Offisiell adresse fastsettes av kommunen og registreres i ma-

trikkelen. Offisiell adresse må ikke forveksles med postadresse som registreres av Posten Norge AS.

Offisielle adresser skal i utgangspunktet fastsettes i form av en vegadresse, for eksempel «Kirkeveien 12». Regler om skrivemåten framgår av lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn som ligger under Kulturdepartementets ansvarsområde.

Når adressen gjelder et gårdsbruk, kan den som har grunnbokshjemmel til eiendommen som eier, kreve at den offisielle adressen også skal omfatte gårdens bruksnavn dersom navnet faller språklig og geografisk sammen med et nedarvet stedsnavn, for eksempel «Presterud, Kirkeveien 12». Det gjelder uavhengig av når gårdsbruket ble en selvstendig matrikkelenhet. Det gjelder for eksempel også for husmannsplasser og nyrydningsbruk. Med gårdsbruket menes ikke nødvendigvis at vanlig gårdsdrift utøves av eieren i dag.

Det er ikke noe i veien for at private setter navn på egen bolig eller hytte, for eksempel «Bamsebo» og «Solgløtt», men det er ikke regnet som noen offentlig oppgave å holde orden på slike rent private navn. Private navn er lite egnet til offisiell adressering.

Matrikkelen inneholder 2,3 millioner adresseobjekter. Om lag 26 % av disse mangler fortsatt vegadresse. Det er et mål å få registrert vegadresse på så mange adresseobjekter som mulig. For adresseobjekter som mangler vegadresse, er det ikke uvanlig at det fra tidligere er registrert opplysninger om rent private navn i matrikkelen. Når kommunen da tildeler vegadresse, kan det være at eieren opplever endringen

som at vedkommende ”mister” navnet på boligen eller hytta. Det gjelder som nevnt kun i forbindelse med offisiell adressering. Eieren vil fortsatt kunne bruke navnet i private sammenhenger. Når adressen gjelder et gårdsbruk, vil det nedarvede gårdsnavnet fortsatt kunne brukes som del av den offisielle adressen.

SPØRSMÅL NR. 1089

Innlevert 26. mars 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Det legges opp til å bygge nye 4-feltsveier med 20 meter bredde og veiskulder på 1,5 m mot tidligere 3 m. Flere er svært skeptiske til dette både nødetater, lokale veimyndigheter og driftsoperatører mener at det er mye farligere. Jeg forutsetter at før beslutning om å redusere veiskulderen fra 3 til 1,5 m, så ble det foretatt risikovurdering på hva det å redusere veiskulderen fra 3 til 1,5 m. betyr for sikkerheten.

Kan jeg be om å få denne risikovurderingen, eventuelt annet som dokumenterer at dette er fornuftig?»

Svar:

Det antas at spørsmålet er knyttet til E18 i Bamble.

Vegbredden fastsettes ut fra gjeldende vegnormaler (håndbok 017 Veg- og gateutforming) og base-res i hovedsak på forventet trafikkmengde i prognoseåret, dvs. vanligvis 20 år etter vegåpning. På de

mest trafikkerte vegene (ÅDT over 20 000), som E18 i Vestfold, brukes bred motorveg. Slank motorveg (ÅDT mellom 12 000 og 20 000) med 20 m bredde kom i vanlig bruk på slutten av 1990-tallet. Erfaringen så langt er at 20 m bred motorveg fungerer godt. Det er ikke automatikk i at økt bredde gir mer sikkerhet på motorveger med middels trafikk.

Trafikken på E18 i Bamble er godt under de mest belastede motorvegstrekkene i Norge. Det avgjørende på en slik nasjonal hovedveg er å få på plass 2(3) felts veg med midtrekkverk og «mykt» sideområde. En slik løsning har betydelig trafiksikkerhetseffekt. Utvidelse til 20 m slank 4-felts veg, som planlegges på E18 i Bamble, gir betydelig økt kapasitet og en liten trafiksikkerhetseffekt. Ytterligere utvidelse fra slank til bred motorveg gir marginal effekt for både kapasiteten og trafiksikkerheten.

Nevnte vegnormal er gitt av Vegdirektoratet med hjemmel i forskrift etter vegloven § 13 om anlegg av offentlig veg av 29. mars 2007.

SPØRSMÅL NR. 1090**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 9. april 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«I Storbritannia vil regjeringen nå legge frem forslag om å begrense sosiale ytelser og helsehjelp til innvandrere fra Romania og Bulgaria.

Har Storbritannia unntak i avtalene med EU eller gjøres dette på en måte Norge også kan?»

Svar:

Spørsmålet er opprinnelig stilt til utenriksministeren, men er overført til meg for besvarelse.

Det er innledningsvis grunn til å påpeke at det regelverket som ligger til grunn for trygdekoordineringen innen EØS (forordning 883/2004) ikke omfatter økonomisk sosialhjelp. For slike sosiale ytelser er det de nasjonale reglene som er avgjørende for rettighetene.

For de ordinære trygdeytelsene er det imidlertid i henhold til forordningen slik at arbeidstakere skal likebehandles, uavhengig av om de er landets egne statsborgere eller om de kommer fra et annet EØS-land. Dette gjelder på samme måte for Norge og Stor-

britannia. Denne likebehandlingen innebærer at man har de samme pliktene, for eksempel til å betale trygdeavgifter, og de samme rettighetene. Jeg gjør for ordens skyld oppmerksom på at det for enkelte ytelser kreves lang tids opptjening for å få rett til en full ytelse.

Jeg er kjent med at man i Storbritannia nå blant annet vurderer hvilket handlingsrom man har for å iverksette forskjellige tiltak, men etter det jeg forstår har man ennå ikke konkludert.

Arbeidsdepartementet har igangsatt et internt arbeid med sikte på å foreta en helhetlig gjennomgang av gjeldende regelverk for medlemskap i folketrygden og eksport av ytelser fra folketrygden. Formålet med dette arbeidet er blant annet å få utredet omfanget av Norges handlingsrom på området, innenfor de folkerettslige forpliktelser Norge har påtatt seg gjennom bi- og multilaterale avtaler, herunder EØS-avtalen. Det er imidlertid på nåværende tidspunkt for tidlig å si noe om videre oppfølging av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1091**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 9. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for når spørsmålet om bruk av pepperspray til selvforsvar i tollvesenet er ferdig utredet, og anslå når tollbetjentene eventuelt kan få tilgang til å utstyre seg med dette?»

BEGRUNNELSE:

Vi hører stadig om en tøffere hverdag for våre tollbetjenter. Flere tollere enn før blir angrepet, slått og truet på jobb. Norsk Tollerforbund er klare på at man ønsker at tollbetjentene skal ha tilgang til pepperspray, for å kunne forsvare seg. Siden sommeren 2012 har spørsmålet om dette ligget i direktoratet til utredning.

Svar:

Spørsmålet om Toll- og avgiftsetatens tjenestemenn skal ha anledning til å benytte pepperspray til selvforsvar er et prinsipielt spørsmål som krever grundig behandling. Finansdepartementet forventer å motta en anbefaling fra direktoratet i løpet av 2. halvår 2013, og vil deretter på vanlig måte gjøre en selvstendig vurdering av spørsmålet.

Toll- og avgiftsetatens ansatte gjør en solid innsats, ofte under vanskelig omstendigheter. Som representanten Leirstein påpeker er det en risiko for trusler og vold ved utøvelsen av yrket. Både Toll- og avgiftsdirektoratet og jeg mener derfor det er viktig å arbeide for å trygge tollernes hverdag. Iverksetting av prøveprosjekt med bruk av utrykningskjøretøy i grensekontrollen er et slikt tiltak. Andre tiltak er økt

bevisstgjøring av de ansatte og kurs i å forebygge uønskede hendelser. Det er også viktig at etaten har et oppdatert instruksverk som viser hva tollerne skal gjøre ved uønskede hendelser.

Toll- og avgiftsdirektoratet har informert meg om at de ikke finner grunnlag for påstanden i begrunnelsen til spørsmålet om at flere tollere enn før blir angrepet, slått og truet på jobb. Toll- og avgiftsetaten innførte i 2008 et rapporteringssystem for alle avvik, herunder trusler og voldssituasjoner. Det er registrert en viss økning i antall hendelser som er rapportert gjennom dette systemet. Direktoratet kan imidlertid ikke konkludere med at dette betyr en reell økning, da

tallene også kan innebære at etatens ansatte har blitt flinkere til å rapportere avvik.

Siden 2007 har etaten gjennomført arbeidsmiljøundersøkelser hvor blant annet de ansattes følelse av trygghet på arbeidsplassen og deres møter med trusler og voldssituasjoner har blitt kartlagt. Resultatene fra medarbeiderundersøkelsene viser ikke en økning i de ansattes følelse av utrygghet, eller at de opplever en tøffere hverdag på jobben.

Det som vil være avgjørende er uansett ikke utrygghetsnivået i seg selv, men om pepperspray er et hensiktsmessig og kostnadseffektivt virkemiddel for å trygge tollernes hverdag.

SPØRSMÅL NR. 1092

Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 16. april 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Klimautfordringen krever omlegging fra fossile til utslippsfrie energibærere.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av forskrifter og regelverk slik at elektrisitet behandles på lik linje med andre utslippsfrie energibærere?»

BEGRUNNELSE:

Energibruk står i dag for 2/3 av klimagassutslippene - også i Norge. Klimautfordringen kan derfor bare løses gjennom omfattende omstilling av energisystemet. Skal temperaturstigningen begrenses til maksimum 2 grader, må så og si all energibruk skje uten utslipp av CO₂. Energien til sluttbrukere må leveres gjennom utslippsfrie energibærere. Eventuelle utslipp må fjernes i produsentleddet. Dette krever et regelverk som stimulerer en omlegging fra fossile til utslippsfrie energibærere, der elektrisitet vil være den viktigste.

Det eksisterer i dag en rekke forskrifter og standarder som daglig fører til beslutninger der man tillegger bruk av elektrisitet CO₂-utslipp på høyde med fossil energi. I Enovas mandat og i NVEs energimerkeordning blir bruk av elektrisitet vurdert på linje med fossil energi. Dette diskuteres også i forbindelse med revisjon av byggeforskriftene. En energiomlegging fra elektrisitet til bioenergi som regelverket overfører til, medfører ikke klimagassreduksjoner og bør derfor ikke være ledd i ett virkemiddelapparat for å redusere klimagassutslipp.

Svar:

Ulike miljøhensyn, herunder utslipp av klimagasser, begrenser hvilke energiløsninger det er akseptabelt å ta i bruk. Forsyningssikkerhet er også et viktig hensyn ved valg av energiløsninger. Dagens regelverk er etablert for å ivareta ulike hensyn og jeg legger ikke opp til en spesiell gjennomgang av reglene nå.

SPØRSMÅL NR. 1093**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«EOS- utvalget har avdekket at ansatte ved politisvarsenderet til Telenor som håndterer betydelige mengder sensitiv informasjon på vegne av politiet og PST ikke er sikkerhetsklarert. I følge Aftenposten er regelverket i dag til hinder for at man skal kunne kreve sikkerhetsklarering av ansatte. Dette medfører et betydelig sikkerhetshull i politiets innhenting av informasjon.

Vil statsråden sørge for at vi snarest får på plass et regelverk som stiller krav til sikkerhetsklarering til ansatte i slike stillinger?»

Svar:

Jeg registrerer at det har oppstått tvil om hvorvidt lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gir tilstrekkelig hjemmel til å kreve sikker-

hetsklarering av ansatte ved Telenors politisvarsenderet. Det ble ved starten av dette året nedsatt en arbeidsgruppe ledet av Forsvarsdepartementet, der også Justis- og beredskapsdepartementet deltar, som foretar en bred gjennomgang av sikkerhetsloven. Problemstillinger i tilknytning til sikkerhetsklareringer vil bli gjennomgått av arbeidsgruppen, som har som mål å sende forslag til ny lov på høring innen utløpet av 2013.

Imidlertid legger jeg til grunn at opplysninger om personer som PST følger med på gjennom metodebruk er å anse som graderte opplysninger (KONFIDENSIELT eller høyere), og at det følgelig er hjemmel for PST til å kreve at personell i Telenor som vil få slik kunnskap sikkerhetsklareres. I den grad praksis frem til nå har fraveket dette, vil dette bli endret.

SPØRSMÅL NR. 1094**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 10. april 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Konkurransen er fortsatt svak i meierimarkedet og ubetydelig endret fra 2007, jfr. begrunnelsen.

Vil statsråden sørge for at Stortingets vedtak fra 2007 om forbedrede rammevilkår på permanent basis også reflekteres i oppfølgingen av evalueringen, og at resultatet av evalueringen fremlegges for Stortinget til avgjørelse?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av St.prp.nr. 77 (2006-2007) sluttet Stortinget seg til endringer i prisutjevningsordningen for melk som skulle legge til rette for økt konkurranse i meierimarkedet. Stortingets intensjon var å dimensjonere avgifter og tilskudd på en slik måte at Tine som dominerende markedsaktør skulle pålegges strengere økonomiske betingelser i forhold til andre, mindre aktører. Stortinget var samstemmig i at det var nødvendig med så sterke konkurransepo-

litiske tiltak som kunne være virksomme på permanent basis for å oppnå de ønskede målene for god konkurranse. Ordningen skal nå, også ifølge Stortingets vedtak evalueres etter 5 år og saken har vært på høring. I den forbindelse har SLF allerede varslet endringer i prisutjevningsordningen som skal gjelde fra 1/7-13, uten at Stortinget har vært forelagt noe forslag til endringer fra regjeringen. Endringsforslagene går på avkorting av distribusjonstilskudd og manglende oppjusteringer av øvrige konkurransepolitiske tiltak.

Svar:

Prisutjevningsordningen for melk er en del av markedsordningen for melk og har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser. Ordningen skal samtidig gi melkeprodusenter muligheter for å kunne realisere jordbruksavtalens målpris på melk uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen. Ordning-

gen ble innført fra 1.7.1997 som en følge av avviklingen av Riksoppgjøret for melk og innføringen av en ny markedsordning for melk, og har etter dette tidspunktet, vært gjenstand for flere justeringer.

Ny og revidert markedsordning for melk ble iverksatt 1. januar 2004. For å øke konkurransen i meierivaremarkedet besluttet Stortinget i 2007 at det var nødvendig å bedre rammebetingelsene for Tines konkurrenter. Det ble gjort endringer i prisutjevningsordningen for melk som la ytterligere til rette for konkurranse i markedet for meierivarer.

Innenfor alle områder av foredling av meierivarer i Norge der Tine er dominerende aktør, unntatt for produksjon av tradisjonelle reguleringsvarer, ble det fastsatt en lavere avgift/et høyere tilskudd for uavhengige aktører med virkning på 25 øre pr. liter anvendt melk. Dette skulle legge til rette for høyere foredlingsmarginer for uavhengige aktører i meieribransjen, og dermed gi økt økonomisk slagkraft og større konkurranse.

Samlet innebar endringene i 2007 en beregnet forbedring av rammevilkårene for uavhengige aktører på 60-65 mill. kroner pr. år, beregnet med basis i daværende volumer. I 2011 var de reelle utbetalingene fra disse ordningene om lag 130 mill. kroner basert på nåværende volumer.

Stortinget mente at disse tiltakene samlet sett ville legge godt til rette for økt konkurranse i markedet for meierivarer innenfor forutsigbare rammer. I 2007 bestemte Stortinget at den nye ordningen skulle evalueres etter 5 år.

I brev fra Landbruks- og matdepartementet av 22.05.12 fikk Statens landbruksforvaltning (SLF) mandat til å gjennomføre evalueringen. SLF skulle benytte Bransjeforum for meierier som referansegruppe for arbeidet, og bransjeforum skulle suppleres med Konkurransetilsynet, NHO Mat og Drikke og

NHO Mat og Landbruk. SLFs evaluering ble offentliggjort i Rapport-nr: 22/2012 av 31.10.2012.

En av hovedkonklusjonene var at det norske markedet for meieriprodukter har økt både i volum og verdi fra 2007 til 2011. Importen har imidlertid tatt sin del av økningen.

Når det gjelder bruken av norsk melk, skjer det en gradvis utvikling hvor meieriselskaper utenom Tine øker sine andeler. Dette indikerer økt konkurranse innenfor norsk produksjon. Samtidig bidrar også økt import til økt konkurranse.

En annen hovedkonklusjon var at de økonomiske nøkkeltallene viser at økonomien hos de meieriselskapene som mottar tilskudd, har utviklet seg positivt siden 2007. Alle selskap har forbedret sin økonomiske situasjon, og de fleste har et markant skifte i 2007.

Evalueringen konkluderer videre at det vil være nødvendig å fortsette med de konkurransepolitiske tiltakene for å bidra til at de uavhengige aktørene kan bedre lønnsomheten for sin meieridrift, vokse og bearbeide en enda større del av den norske melkeproduksjonen.

Etter SLFs evaluering av de konkurransepolitiske tiltakene i prisutjevningsordningen for melk (PU), sendte Landbruks- og matdepartementet 1. februar ut et konkret høringsforslag med visse justeringer i prisutjevningsordningen for melk som tok utgangspunkt i forslagene fra evalueringen. Endringene foreslås gjennomført fra 01.07.13. Departementet legger opp til at man skal evaluere de konkurransepolitiske tiltakene etter en ny periode på fem år. Høringsfristen gikk ut 18. mars.

Saken er nå til behandling i mitt departement. Gjennomgangen ovenfor viser at Stortingets tidligere vedtak blir fulgt opp. Jeg vil komme nærmere tilbake til Stortinget med saken.

SPØRSMÅL NR. 1095**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth****Besvart 10. april 2013 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Vil utenriksministeren ta opp i dertil egnede fora, at skoler som drives i FNs regi, ikke følger Hamas nye lovforslag om kjønnsdelte skoler på Gazastripen?»

BEGRUNNELSE:

Hamas har vedtatt en lovendring som påbyr kjønnsdelt undervisning fra 9 års alder på Gazastripen. Dette er en undergraving av kvinners rettigheter, og en dreining mot et mer islamistisk samfunn. Lovendringen får konsekvenser for private skoler, kristne skoler, og ikke minste også for skoler drevet i FN-regi. I henhold til BBC-utsendinger i området, skal grunnen være at Hamas ønsker å styrke islamsk renommé i området.

Svar:

Jeg vil første minne om at det er en lang tradisjon for kjønnsdelte skoler i store deler av Midtøsten.

Uavhengig av lovbestemmelser er også de fleste skolene både på Gazastripen og Vestbredden allerede kjønnsdelte.

FNs organisasjon for palestinske flyktninger, United Nations Relief and Work Agency (UNRWA), har opplyst at også alle UNRWA-skolene i Gaza har kjønnsdelt undervisning. Allerede på 1960-tallet bygget UNRWA skoler med adskilte fasiliteter for

jenter og gutter. Skolene ble planlagt og bygget i dialog med foreldreutvalgene.

Det er altså bare noen få ikke-offentlige skoler som ikke har vært kjønnsdelte. Lovendringen som Hamas nylig har vedtatt i Gaza innebærer et påbud om å opprette kjønnsdelte skoleklasser fra 9-års alderen - også for de ikke-offentlige skolene. Det er det nye. Fra samme alderstrinn skal jenter heretter undervises av kvinnelige lærere og gutter av mannlige lærere.

Norge anser Den palestinske selvstyremyndigheten i Ramallah som den legitime palestinske myndigheten i hele Palestina. Palestinske lover skal fattes av den palestinske lovgivende forsamlingen, men den har ikke vært funksjonsdyktig siden splittelsen mellom Hamas og Fatah i 2007. Palestinske lover gis nå gjennom beslutninger av President Abbas.

Fremme av jenters og kvinners rettigheter er blant Norges utenrikspolitiske prioriteringer. Jenter og gutter har lik rett til utdanning. Jenters rettigheter står derfor sentralt i norsk utdanningsstøtte.

Norsk støtte til UNRWA bidrar til å sikre at alle barn i Gaza, både jenter og gutter, får skolegang. UNRWA driver 243 skoler med over 200 000 elever i Gaza. 48 prosent av elevene er jenter (tall fra UNRWA for 2012).

Jeg vil følge med på om denne praksisen i Gaza får negative virkninger for jenters utdanning.

SPØRSMÅL NR. 1096**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 15. april 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å styrke barns rettigheter til å ha et verdig sted å bo, selv om de har foreldre som ikke har mulighet til å kjøpe seg en bolig, og hva mener statsråden om at foreldre med små barn får tilbud om en campinghytte uten moderne sanitæranlegg som et husvære?»

BEGRUNNELSE:

I nettavisen Hordaland fra 1. april då, kan vi lese om en far med to små barn som gjennom kommunens sosialtjeneste har fått tildelt en campinghytte som husvære, hytten er uten innlagt toalett. Det virker som om det ikke er tatt hensyn til barnas beste ved tildeling av husvære. I andre sammenlignbare saker ville barnevernet blitt koblet inn, så derfor er det under-

lig at sosialtjenesten har valgt å bosette barn under slike uverdige og kummerlige forhold, som i dette tilfellet. Gjennom et slikt vedtak sørger kommunen for at barna vokser opp i det som vil kalles fattigdom, og det skal være unødvendig i dagens Norge.

Svar:

De fleste i Norge bor godt og trygt. Både boliger og bomiljø er jevnt over av god kvalitet, og boligpolitikken har vært innrettet slik at flest mulig skal få mulighet til å eie egen bolig. Likevel er det slik at en del husholdninger har ustabile og dårlige boforhold og sliter med å skaffe seg en bolig eller å holde på den. I et land hvor de fleste bor bra, er det uverdigg at noen faller utenfor. Særlig alvorlig er det når boligen eller bomiljøet ikke er en trygg ramme for oppveksten til barn og unge.

Regjeringen har nylig lagt fram en stortingsmelding om boligpolitikken, jf. Meld. St. 17 (2012-2013) Byggje-bu-leve. Det er satt tre hovedmål for politikken framover:

- Boliger for alle i gode bomiljø
- Trygg etablering for alle i gode bomiljø
- Boforhold som fremmer velferd og deltakelse

Meldingen presenterer et bredt spekter av strategier og tiltak for å nå disse målene, herunder en ny nasjonal strategi for boligsosialt arbeid. Strategien skal utvikles i løpet av 2013 med tanke på iverksetting fra 2014. Boforhold for vanskeligstilte barnefamilier er ett av innsatsområdene i det boligsosiale arbeidet, og i meldingen foreslås flere tiltak som skal bidra til økt bostabilitet for barn. Kommunal- og regionaldepartementet vil blant annet sende på høring et forslag om å øke minstetiden i husleiekontrakter fra tre til fem år.

Det refereres som bakgrunn for spørsmålet til en konkret sak omtalt i nettavisen Hordaland 1. april i år. Jeg kan ikke kommentere den konkrete saken, men vil gi noen generelle synspunkter om den problemstillingen som reises.

Bolig er i utgangspunktet den enkeltes ansvar. Boligpolitikken skal sammen med annen velferdspolitikke hjelpe de som ikke selv klarer å skaffe seg en bolig eller som ikke på egen hånd klarer å bli boende i den boligen de har. Det er kommunene som har hovedansvaret for gjennomføring av boligpolitikken lokalt. Staten forvalter en rekke virkemidler for å legge til rette for at kommunene ivaretar sitt ansvar på en god måte.

Kommunenes ansvar for vanskeligstilte på boligmarkedet er regulert i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Det følger av denne loven at kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer dette selv (§ 27). Kommunene skal også medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet (§ 15). Midlertidig botilbud skal avhjelpe akutt bostedsløshet, dvs. situasjoner der den enkelte ikke har et sted å sove og oppholde seg det neste døgnet, og er ikke ment å vare over tid.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har utarbeidet et veiledende rundskriv til loven. Det framgår her at midlertidige botilbud som benyttes må være kvalitetsmessig forsvarlig ut fra den enkelte tjenestemottakers behov og ha en forsvarlig standard. Det skal normalt være adgang til bad og toalett og mulighet for matlaging og vask av tøy. Tjenestemottaker skal ha rett til privatliv og kunne motta besøk.

Midlertidig botilbud skal bare unntaksvis benyttes til barnefamilier og ungdom. Kravene til botilbudet skjerpes hvis det skal benyttes til barn og unge, og tilbudet må ikke være stigmatiserende. Midlertidige botilbud må blant annet ivareta barn og unges rett til privatliv og sosialt samvær med andre, og mulighet til å gjøre lekser uforstyrret.

Når midlertidig botilbud benyttes, skal NAV-kontoret så vidt mulig umiddelbart iverksette tiltak for å sikre overgang til varig botilbud. NAV-kontoret skal sikre at tjenestemottakere innkalles til oppfølgingssamtale snarest mulig, hvor enten reetablering i eksisterende bolig eller nytt botilbud av mer varig karakter ønskes sikret.

Arbeids- og velferdsdirektoratet og Fylkesmannen følger opp kommunene gjennom ulike kompetansehevede tiltak, og både Arbeids- og velferdsdirektoratet, Helse- og omsorgsdirektorat og Husbanken forvalter tilskudd til videreutvikling av boligsosialt arbeid i kommunene.

I tillegg er tilsyn et viktig virkemiddel for å sikre at kommunene ivaretar sitt ansvar på en god måte. I 2012 ble det gjennomført landsomfattende tilsyn med tildeling av sosiale tjenester til personer som har omsorg for barn. Tilsynet viser at det i alt for mange kommuner ikke tas tilstrekkelig hensyn til barnas behov ved tildeling av sosiale tjenester. Helsetilsynet og Fylkesmennene følger opp dette, slik at de kommunene det gjelder endrer sine rutiner og sikrer at hensynet til barn ivaretas på en god måte fremover.

SPØRSMÅL NR. 1097**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 10. april 2013 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Stadig flere norske borgere velger å benytte seg av surrogatmødre i utlandet. Ansatte ved norske utenriksstasjoner i flere land må som en følge av dette håndtere problemstillinger rundt surrogati. Regjeringen har presisert at utenriksstasjonene fraråder inngåelse av surrogatavtaler og at ansatte ikke veileder om muligheter for surrogati og regelverk i andre land.

Kan utenriksministeren gjøre rede for hva slags utfordringer utenriksstasjonene møter i forbindelse med surrogatibruk, i hvilket omfang, og hvordan de håndteres?»

Svar:

Surrogati er ikke tillatt i Norge. Norske borgeres bruk av surrogati i utlandet reiser derfor en rekke spørsmål for norske utenriksstasjoner som bes om å yte konsulær bistand i slike saker. Utenriksstasjonenes utfordringer dreier seg i første rekke om at flere

land tillater surrogati, og at norske borgere inngår og gjennomfører avtaler om surrogati i utlandet.

Det kan for eksempel være tidkrevende og vanskelig å få etablert og overført foreldreskap og få barnet til Norge etter bruk av surrogati i utlandet fordi flere lands regelverk må tas i betraktning. Motstrid mellom norsk og utenlandsk regelverk, endringer i andre lands regelverk samt forventningen fra den private part om hva en utenriksstasjon likevel skal bistå med, er alle utfordringer som utenriksstasjonen møter.

Norske utenriksstasjoner gir såkalt forvaltningsmessig bistand til norske borgere. Det innebærer bistand til registrering og endring av farskap og utstedelse av pass. Etter norsk rett gjelder det ingen særregler for etablering og endring av farskap etter bruk av surrogati i utlandet. Vi kan derfor ikke tallfeste omfanget av dette i forhold til andre farskapsaker utenriksstasjonene håndterer.

SPØRSMÅL NR. 1098**Innlevert 2. april 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 9. april 2013 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«En rekke medieoppslag i Norge og utlandet sår tvil om F35 JSF vil ha de egenskaper og pris som har vært forespeilet. Flere amerikanske analytikere er skeptisk til prosjektets langsiktige robusthet. Det kan i så fall få store konsekvenser for norsk luftvåpen.

Vil forsvarsministeren sikre at det nedsettes en arbeidsgruppe ledet av FFI for å få en oppdatert analyse av 1) status og fremdrift for prosjektet og 2) konsekvensene for både anskaffelses- og driftskostnader for Forsvarsdepartementets fremtidige budsjetter?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 3. april 2013 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen om å nedsette en arbeidsgruppe

ledet av Forsvarets forskningsinstitutt for å få en oppdatert analyse av i) status og fremdrift for kampflyprosjektet og ii) konsekvensene for både anskaffelses- og driftskostnader for Forsvarsdepartementets fremtidige budsjetter.

Forsvarets forskningsinstitutt har allerede en sentral rolle som rådgiver i det norske kampflyprogrammet, og er tungt involvert i arbeidet knyttet til anskaffelsen av F-35. I tillegg til bl.a. faglig bistand knyttet til kampflyenes operative egenskaper, støtter Forsvarets forskningsinstitutt arbeidet med å utarbeide analyser for forventede anskaffelses- og driftskostnader for de norske kampflyene.

Alle sentrale beslutningsdokument for kampflyanskaffelsen har gjennomgått ekstern kvalitetssikring, og det har vært et betydelig arbeid, blant annet med bruk av eksterne konsulenter som har bidratt.

Kostnadsestimatene for både anskaffelses- og driftskostnader for F-35-kampflyene er således utarbeidet gjennom en grundig nasjonal analyse der det oppdaterte kostnadsbildet senest ble presentert i Prop. 1 S (2012-2013).

Som partnernasjon sitter Norge i styret til det flernasjonale F-35-programmet og er også representert i de sentrale, underliggende fora i partnerskapet. Dette gjør at Norge har en god innsikt i status og fremdrift i det flernasjonale programmet og i utfordringene knyttet til utviklingen av kampflyet. Gjennom informasjonen Norge får som partner i det flernasjonale programmet har det ikke fremkommet opplysninger som ikke er behandlet i de nasjonale analysene.

Forsvarsdepartementet følger fremdriften i programmet tett, herunder kostnadsbildet, og vil orientere Stortinget på egnet måte. Da det allerede er etablert et eget kampflyprogram som med støtte fra Forsvarets forskningsinstitutt deltar i og følger opp det flernasjonale programmet, herunder også utviklingsarbeidet knyttet til F-35, ser jeg ikke behov for å nedsette en egen arbeidsgruppe ledet av Forsvarets forskningsinstitutt for å få en oppdatert analyse av status og fremdrift i kampflyprosjektet. Hva gjelder de forventede anskaffelses- og driftskostnader så er disse allerede hensyntatt i Forsvarsdepartementets langtidsplanlegging og budsjetter.

SPØRSMÅL NR. 1099

Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 10. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«NSB har arbeidet tett med Jernbaneverket for å kvalitetssikre praktisk gjennomføring av to-timers frekvens på Sørlandsbanen. Prosessen har pågått i over ett år. Overraskelsen var derfor stor da departementet kunngjorde sin beslutning rett før påske.

Mener statsråden at denne beslutningen er å oppfatte som et forbedret tilbud og hva er forventet behov?»

Svar:

Samferdselsdepartementet kjøper bedriftsøkonomisk ulønnsomme togtilbud fra NSB og kjøpet er regulert gjennom Trafikkavtalen for 2012-2017.

For å sikre likebehandling av forskjellige lokale og regionale innspill til endringer i togtilbudet, har Samferdselsdepartementet og NSB gjennom Trafikkavtalen innført en prosess hvor fylkeskommunen, hvis den har endringsforslag til de kjøpte togtilbudene, fremmer skriftlig søknad om endringer i togtilbudet innen årlig frist 1. juni. NSB sender sin overordnede vurdering av endringsforslagene til Samferdselsdepartementet innen årlig frist 15. august. Samferdselsdepartementet oversender deretter relevante endringsforslag til Jernbaneverket, for vurdering av om forslaget lar seg gjennomføre med tanke på kapasitetsutfordringer og infrastrukturtiltak. Vurderingene fra Jernbaneverket skal foreligge innen årlig frist 1. november. Samferdselsdepartementet ber deretter NSB om pristilbud på relevante endringsfor-

slag innen årlig frist 15. januar slik at endringsforslagene kan vurderes i den ordinære budsjettprosessen.

Ett av endringsforslagene som flere av fylkeskommunene langs Sørlandsbanen har fremmet for Samferdselsdepartementet, er å utvide togtilbudet på Sørlandsbanen til to-timers frekvens. Endringsforslaget innebærer at sovevognene omdisponeres til øvrige nattogstrekninger og at nattoget på Sørlandsbanen opprettholdes med kun sitteplasser.

Sovevognene er et godt og miljøvennlig alternativ til fly, da reisende har mulighet til å sove gjennom hele reisen. Beleggsprosenten på sovekupeene på Sørlandsbanen er om lag 50 %, og i gjennomsnitt er 30 av 60 senger per avgang fulle. Nattogtilbudet er generelt et populært tilbud i Norge. NSB har gjort en kundeundersøkelse på slutten av 2012, som viser at 92 % av alle kundene er svært fornøyd/ganske fornøyd med sovevognene. Resultatet har styrket seg kraftig siden 2007 hvor 75 % av kundene var svært fornøyd/ganske fornøyd.

Samferdselsdepartementet ønsker ikke å fjerne et godt og miljøvennlig transporttilbud. Samferdselsdepartementet har derfor gitt NSB beskjed om at de ikke skal arbeide videre med forslaget om å fjerne sovevogntilbudet på Sørlandsbanen. Passasjerer på strekningen Oslo-Stavanger skal fortsatt ha et tilbud om sovekupeer på nattoget.

Det er ikke spilt inn forslag til departementet som innebærer både to-timers frekvens og sovevogner på nattoget på Sørlandsbanen. Et slikt forslag er derfor ikke vurdert eller utredet.

SPØRSMÅL NR. 1100**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil budsjettet til Nordre Buskerud og Søndre Buskerud politidistrikter for 2013 føre til flere ansatte, mer midler til forebyggende arbeid, og bedre beredskap enn budsjettet for 2012, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

For å sikre trygge lokalsamfunn og god beredskap er det viktig med et tilgjengelig og tilstedeværende politi i hele landet. Bevilgningene til politiet er øket. Allikevel opplever mange ledere i politiet at fagre ord blir til stramme budsjetter på veien fra Stortinget, via Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet, til hvert enkelt politidistrikt. Dette fører til stor frustrasjon fordi politiet ikke settes i stand til å utføre det oppdraget samfunnet har pålagt dem.

Svar:

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten (kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og kap. 441 Oslo politidistrikt) er økt med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013. 404,8 millioner kroner av økningen er kompensasjon for lønns- og prisstigning. 269,1 millioner kroner er en styrking av budsjettet utover lønns- og prisvekst.

Årets avgangskull på Politihøgskolen er på 720 studenter. Forutsatt at uteksaminerte studenter søker jobb i politiet og at forventet avgang fra etaten blir

som beregnet, vil det være en økning på omlag 350 stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Justis- og beredskapsdepartementet fordeler ikke bevilgninger til politidistriktene. Departementet fordeler bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeler til det enkelte politidistrikt og særorgan. Politidirektoratet har de siste årene benyttet den samme fordelingsmodellen (Fürst og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier.

Departementet har i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2013 fremhevet beredskap, forebyggende arbeid og effektiv kriminalitetsbekjempelse som tre innsatsområder som skal være spesielt lederforankret i organisasjonen. For å kunne realisere målene på disse innsatsområdene, vil POD måtte prioritere økt politibemanning, ledelse, kultur og kompetansetiltak, IKT og analysearbeid.

Det er den enkelte politimesterens ansvar å disponere bevilgningen slik at distriktets oppgaver samlet sett blir best mulig ivaretatt. Dette gjelder også forebyggende arbeid og bedre beredskap.

Vedlagt følger oversikt som viser bevilgning for 2013, kompensasjon for lønns- og prisstigning for 2013, antall årsverk per 31.12.2012 og antall nye politiårsverk fordelt i 2013 for politidistriktene. Tallene for Nordre Buskerud og Søndre Buskerud politidistrikter framgår av hhv. linje sju og åtte under kap. 440.

Vedlegg til svar:

Politidistrikt	Bevilgning for 2013	Kompensasjon for lønns- og prisvekst	Antall årsverk fordelt i 2013	Antall årsverk pr 31.12.2012
Kap. 441 Oslo politidistrikt	2 059 343 000	68 091 000	70	2 555
<i>Kap. 440:</i>				
Østfold politidistrikt	427 257 943	16 460 607	20	577
Follo politidistrikt	245 644 421	8 948 720	10	315
Romerike politidistrikt	475 287 890	18 180 886	26	619
Hedmark politidistrikt	281 306 258	10 174 358	9	370
Gudbrandsdal politidistrikt	112 623 288	4 198 131	7	144
Vestoppland politidistrikt	158 248 125	6 011 575	9	199
Nordre Buskerud politidistrikt	139 807 955	5 184 467	7	188
Søndre Buskerud politidistrikt	323 366 329	12 238 287	20	413
Asker og Bærum politidistrikt	263 206 728	9 636 160	6	325
Vestfold politidistrikt	339 671 075	12 389 910	5	448
Telemark politidistrikt	302 262 922	10 580 824	5	382
Agder politidistrikt	454 268 137	16 872 425	10	576
Rogaland politidistrikt	532 739 101	20 367 587	26	710
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	201 800 830	7 579 830	10	256
Hordaland politidistrikt	722 915 678	27 400 604	26	930
Sogn og Fjordane politidistrikt	157 614 735	5 459 008	7	191
Sunnmøre politidistrikt	176 851 522	6 394 757	10	229
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	182 571 225	6 203 648	5	231
Sør-Trøndelag politidistrikt	467 480 250	17 689 048	20	622
Nord-Trøndelag politidistrikt	206 397 615	7 477 649	5	282
Helgeland politidistrikt	133 984 910	5 026 555	5	185
Salten politidistrikt	129 330 292	4 977 752	5	189
Midtre Hålogaland politidistrikt	199 915 148	7 150 079	5	256
Troms politidistrikt	221 174 124	8 393 398	5	300
Vestfinnmark politidistrikt	100 609 734	3 746 722	5	135
Østfinnmark politidistrikt	140 920 548	4 701 729	5	174
Sum politidistrikter	9 156 599 783	331 535 716	343	11 801

SPØRSMÅL NR. 1101**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 8. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I 2013 er det kun 7 personer ansatt til å følge opp grensekontrollen på Bergen Lufthavn Flesland, landets nest største lufthavn. I 2002 var det 12 ansatte. Siden den gang er trafikken økt kraftig. Sola lufthavn v/Stavanger har 13 politi-ansatte. Bergen burde hatt 42 ansatte for å utføre grensekontroll i tråd med Schengen-avtalens forpliktelser. Dagens bemanning med-fører også at heller ikke øvrige politioppgaver dekkes tilfredsstillende.

Hva vil statsråden gjøre for å styrke politibemanningen på Flesland i 2013?»

Svar:

Politi- og lensmannsetatens budsjett, kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og kap. 441 - Oslo politidistrikt, er styrket med 673,9 millioner kroner fra saldert budsjett 2012 til saldert budsjett 2013, herav er 269,1 millioner kroner til styrking av budsjettet utover lønns- og prisvekst.

Med utgangspunkt i årets avgangskull fra Politihøgskolen er det realistisk å regne med en økning på omlag 350 stillinger i løpet av 2013. 150 millioner kroner av økningen i budsjettet er knyttet til disse årsverkene, slik at uteksaminerte studenter kan tilbys jobb fra sommeren 2013.

Justis- og beredskapsdepartementet fordeler bevilgningene til Politidirektoratet, som igjen fordeler til det enkelte politidistrikt og særorgan. Politidirektoratet har de siste årene benyttet den samme forde-

lingsmodellen (Fürst og Høverstad-modellen), med et sett forhåndsdefinerte fordelingskriterier, supplert av annet statistisk tilgjengelig relevant materialet.

I 2012 fikk Hordaland politidistrikt 14 nye politistillinger og i 2013 har Hordaland politidistrikt fått tildelt 26 nye politistillinger. Politidirektoratet følger utviklingen nøye og kunne forsikre at Politidirektoratet har tillit til at politimesterens disponering av ressursene gir en tilfredsstillende polititjeneste i hele politidistriktet, også innen grensekontrollen på Bergen lufthavn Flesland.

Politidirektoratet opplyser at Hordaland politidistrikt har besluttet at politiets lufthavnseksjon kun skal gjennomføre grensekontroll og ikke utføre andre politioppgaver på lufthavnen. Disse gjennomføres med mannskap fra Bergen sør politistasjonsdistrikt. Det er således korrekt at det tjenestegjør 7 fast ansatte politiutdannede grensekontrollører på Bergen lufthavn. I tillegg kommer en hospitant fra Bergen sør politistasjonsdistrikt og etterforskere fra Bergen sør politistasjonsdistrikt som styrker grensekontrollen ytterligere i helgene.

Dagens bemanning på lufthavnen skal ivareta grensekontroll, primært ytre Schengen- grensekontroll og fra sensommeren 2013 vil bemanningen for grensekontroll styrkes med ytterligere tre personer. De øvrige politioppgavene på flyplassen vil da fortsatt håndteres av mannskap fra Bergen sør politistasjonsdistrikt.

SPØRSMÅL NR. 1102**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 10. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvor er de 870 nye fengselsplassene opprettet, og hva slags plasser er dette?»

BEGRUNNELSE:

Jeg refererer til statsrådets svar på mitt skriftlige spørsmål nr. 1027. Her viser statsråden til at kapasiteten i kriminalomsorgen har økt betydelig under nåværende regjering, samt at det er opprettet ca. 870 nye plasser i tidsrommet 2006 til 2012.

Svar:

I perioden 2006 til 2012 er det etablert soningskapasitet i kriminalomsorgen tilsvarende om lag 870 plasser. Det er opprettet 657 nye fengselsplasser, inkludert 251 plasser ved Halden fengsel samt etablert straffegjennomføring med elektronisk kontroll som gir 221 plasser. Plassene fordeler seg som følger:

Fengselsplasser med høyt sikkerhetsnivå:

- Drammen fengsel - 14 plasser
- Oslo fengsel - 17 plasser
- Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt - 5 plasser
- Åna fengsel - 24 plasser
- Ullersmo fengsel – 10 plasser
- Vik fengsel - 21 plasser
- Hustad fengsel – 8 plasser
- Trondheim fengsel – 10 forvaringsplasser
- Ila fengsel, forvarings- og sikringsanstalt - 11 plasser
- Vestoppland fengsel, Gjøvik avd. - 2 plasser
- Halden fengsel – 227 plasser
- Totalt 341 plasser

Fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå:

- Halden fengsel - 24 plasser
- Hedmark fengsel, Bruvoll avd. - 70 plasser
- Hedmark fengsel, Ilseng avd. - 6 plasser
- Vestoppland fengsel, Vestre Slidre avd. - 5 plasser
- Bjørgvin fengsel - 90 plasser
- Ravneberget fengsel - 40 plasser
- Lyderhorn overgangsbolig - 16 plasser
- Hof fengsel - 4 plasser
- Bodø fengsel, Fauske avd. - 18 plasser
- Arendal fengsel, Evje avd. - 20 plasser
- Kristiansand fengsel, Solholmen avd. - 15 plasser
- Totalt 308 plasser

Straffegjennomføring med elektronisk kontroll:

- Oslo og Akershus fylke – 46 plasser
- Hedmark og Oppland fylke – 28 plasser
- Vestfold fylke – 22 plasser
- Agder fylkene – 20 plasser
- Rogaland fylke – 31 plasser
- Troms fylke – 22 plasser
- Hordaland fylke – 30 plasser
- Sogn og Fjordane fylke – 22 plasser
- Totalt 221 plasser

Dette utgjør til sammen en kapasitet på 878 plasser hvorav 649 av disse er fengselsplasser.

Det er også i perioden gjennomført stengning av enkelte fengselsplasser, bl. a. ved ombyggingen av flermannsceller ved Åna fengsel. Det reduserte enhetens kapasitet med 40 plasser. Jeg viser for øvrig til Prp. nr. 1 S (2012-2013) der det fremgår at den samlede nettotilveksten i fengselsplasser fra 2006 til 2013 er 513 plasser. I tillegg kommer kapasiteten etablert for straffegjennomføring med elektronisk kontroll med 221 plasser.

SPØRSMÅL NR. 1103**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 12. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at voldsofre selv slipper å kreve inn erstatning/oppreisning av gjerningspersonen?»

BEGRUNNELSE:

Vi mener at voldsofre som er tilkjent erstatning/oppreisning skal få dette forskuttert av staten, slik at det er staten og ikke den fornærmede som får ansvaret med innkrevingen. Noe har blitt endret på dette området, men mange sliter i dag med å få sin rettmessige erstatning utbetalt da saken ligger tilbake i tid. Det eneste alternativet i dag for ofre for kriminalitet begått tidligere er dessverre å enten selv forholde seg til namsmannen, eller betale en advokat for å gjøre dette.

Svar:

Utgangspunktet er at skadevolder skal betale erstatning til ofrene. Når skadevolder er ukjent eller betalingsudyktig, trer staten inn og utbetaler erstatning etter lov om voldsoffererstatning. Den øvre grense

for hva staten utbetaler i voldsoffererstatning er hevet flere ganger. Ved lovvedtak i mars 2012 ble grensen hevet til 60 G, ca. 4, 7 mill. kroner. For tilfeller hvor skadevolder plikter å betale mer enn den øvre grensen på skadetidspunktet, må det overskytende drives inn fra skadevolder.

Statens innkrevingsentral (SI) bistår voldsofre og etterlatte med å drive inn erstatningskrav på dømt i straffesaker som ofrene og de etterlatte har krav på fra gjerningspersonen. Krav tilkjent i sivil sak kan i dag begjæres tvangsfullbyrdet gjennom de alminnelige namsmyndighetene.

Lov 11. januar 2013 nr. 3 om Statens innkrevingsentral (SI-loven) gir Finansdepartementet hjemmel til å gi forskrift om hvilke krav SI skal kreve inn. Loven er fra januar i år og er ennå ikke trådt i kraft. Det legges opp til at SI kan drive inn alle erstatningskrav som faller inn under voldsoffererstatningsloven § 1, også krav som er tilkjent i sivile saker før ikrafttredelsestidspunktet for SI-loven. SI er i dialog med Domstoladministrasjonen om hvordan oversendelsen av erstatningskrav i sivile saker skal foregå.

SPØRSMÅL NR. 1104**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 11. april 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Er det noen planer om å myke opp regelverket for samdrifter for dermed å styrke næringsgrunnlaget for denne type drift?»

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten Bredvold sikter til regelverket for samdrifter som ligger i forskrift 2011-12-23 nr. 1502 om kvoteordningen for melk. I § 5 går det fram at landbrukseiendommene som inngår i samdriften må ha en avstand til driftsenteret som ikke overstiger 17 km målt langs vei, og at samdriftskvoten maksimalt kan utgjøre summen

av 5 enkeltkvoter. Videre heter det at samdriftsdeltakerne verken kan leie ut eller inn grunnkvote.

En harmonisering av regelverket mellom enkeltbruk og samdrifter har lenge vært en del av den landbrukspolitiske debatten. Debatten er imidlertid kompleks fordi endringer i kvotereguleringen også vil måtte medføre endringer i tilskuddsregelverket (forskrift 2002-03-22 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket).

Etter melkereformen i 2004 har hovedidéen vært at tilskuddsutmålingen til foretak av samme størrelse skal harmoniseres, slik at like store bruk får likt tilskudd uavhengig av organisasjonsform. Harmoniseringen av tilskuddsordningene mellom enkeltbruk og samdrifter ble initiert av Næringskomiteen på Stor-

tinget, gjennomført av Bondevik II og fulgt opp av sittende regjering. Gjennom jordbruksforhandlingene i 2010 ble driftstilskuddet i melkeproduksjonen harmonisert helt ut.

I den grad det i dag er avvik fra prinsippet om like tilskudd og rammebetingelser for like store bruk, er det samdriftene som fortsatt har bedre rammebetingelser enn enkeltbruk av samme størrelse. Dette gjelder for følgende ordninger:

- Arealtilskudd grovfôr er strukturdifferentiert, med høyere tilskudd for de første 250 daa. Samdriftsmedlemmene kan søke arealtilskudd i egne foretak, dvs. at de ikke må søke samlet for hele samdriften. De kan dermed få den høyeste arealtilskuddssatsen for mer enn 250 daa når en ser det samla arealet til medlemmene under ett. Enkeltbruk av samme størrelse som samdriften må søke samlet for hele bruket, og får høyeste sats kun for de første 250 dekarene.
- Tilskudd til husdyr har et tak for hvor mye tilskudd som kan utbetales per foretak. Samdrifts-

medlemmene kan få tilskudd opp til maksimalbeløpet på kr 280 000 både for samdriften og for hvert samdriftsmedlem. Enkeltbruk av samme størrelse som samdriften må søke samlet for hele bruket, og får maksimalt kr 280 000 i tilskudd til husdyr.

- Samdriftsmedlemmene kan søke om avløsertilskudd både for samdriften og til egne foretak. Enkeltbruk av samme størrelse som samdriften kan kun søke om ett avløsertilskudd. Videre er det ikke krav til dokumentasjon på avløsning for avløsertilskuddet til samdriften, slik det for enkeltbruk.
- Samdriftene kan i år produsere opp til et tak på 773 000 liter, mens enkeltbruk kan produsere opp til et tak på 412 000 liter.

NILFs driftsgranskinger viser også at samdriftene kommer bedre ut økonomisk enn enkeltbruk av samme størrelse, jf. tabell 1 under, uavhengig av hvilken resultatindikator som benyttes.

Tabell 1 Tall for regnskapsåret 2011, 2007 og 2004

	2011 (81 regnskap)		2007 (63 regnskap)		2004 (34 regnskap)	
	Samdrift ¹⁾	Enkeltbruk	Samdrift ¹⁾	Enkeltbruk	Samdrift ¹⁾	Enkeltbruk
Antall kyr	43	43	37,5	38,5	30,1	33,8
Gjennomsnittlig ytelse	7 644	7 310		6 442		6 088
Beregnet kvotestørrelse	328 692	314 330	241 575	248 017	183 249	208 774
Arbeidstimer ²⁾	4 972	4 474	4 764	4 450	5 030	4 681
Driftsoverskudd	771 800	612 300	694 200	500 100	505 400	354 400
Vederlag til arbeid og egenkapital i foretaket	758 200	606 400	665 100	526 000		
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk	281 400	250 100	257 600	218 100	195 200	182 500
Lønnsevne per time	142	129	119	89	92	88

¹⁾ Resultatet til samdriften er slått sammen med deltagerens regnskap for å få sammenlignbarhet. Det er likevel alltid noen tilfeldigheter når en ser på utvalg av faktiske regnskap, som driftsopplegg, soneplassering m.v..

²⁾ 1. årsverk i jordbruket er 1 845 timer

Som landbruks- og matminister er jeg opptatt av å styrke næringsgrunnlaget for jordbruket generelt. Jeg vil arbeide videre for å bedre inntektsmulighete-

ne i hele melkesektoren, uavhengig av hvordan bøndene har valgt å organisere drifta si.

SPØRSMÅL NR. 1105**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 11. april 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«I forbindelse med kjøp av skog ble det bestemt at Statskog skulle selge betydelige deler av sin eiendomsmasse.

I henhold til planen for dette salget ligger vi trolig i rute, men er det noen planer om å intensivere salget slik at private skogeiere på denne måten kan styrke sin eiendom og næringsgrunnlag ved kjøp av skog?»

Svar:

Jeg registrerer at representanten Bredvold er svært interessert i Statskog SFs arronderingssalg, et-

tersom han fire ganger tidligere har stilt lignende spørsmål knyttet til omfang og framdrift av salget.

Statskog SFs arronderingssalg er positivt, både fordi det fører til en bedre arrondering og mer effektiv drift av foretakets eiendommer, samtidig som det gir mulighet for å styrke næringsgrunnlaget til bl.a. private skogeiere.

Som representanten Bredvold er inne på, går salget etter planen som er vedtatt av foretaksmøtet i Statskog SF, og som jeg har redegjort for i tidligere svar på spørsmål fra representanten. Jeg er svært opp-tatt av at salget skal foregå på en måte og i et tempo som gjør at vi kan styrke det private eierskapet i skogbruket best mulig.

SPØRSMÅL NR. 1106**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 11. april 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Jeg er gjort kjent med at når Statskog innløser festetomter til hytteformål brukes det to måter. 1. prisen er 25 ganger festeavgiften. 2. prisen er 40 prosent av tomteverdien.

Kan statsråden redegjøre for hvilken måte Statskog håndterer innløsning av hyttetomter på og om det er en lik praksis over hele landet?»

Svar:

Statskog håndterer innløsning av festetomter til hytteformål i tråd med tomtefestelovens bestemmelser. Denne praksisen følges over hele landet, men beregning av innløsningssum varierer avhengig av hva

slags festekontrakt og tomteverdi det er snakk om i det enkelte tilfellet.

Tomtefesteloven skiller mellom tidsbestemte eller oppsigelige avtaler på den ene siden, og avtaler uten tidsavgrensning på den andre siden.

Når det gjelder avtaler uten tidsavgrensning, skal disse kunne innløses til en pris tilsvarende 25 ganger festeavgiften. For festekontrakter som er tidsavgrenset, eller kan sies opp av bortfester, kan bortfester etter loven i stedet kreve innløsningssummen satt til 40 % av råtomteverdien. For disse tomtene tilbyr Statskog SF innløsning til 25 ganger festeavgiften eller 40 % av tomteverdien, dersom dette gir et bedre resultat for foretaket.

SPØRSMÅL NR. 1107**Innlevert 3. april 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 15. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Departementet har avvist NSBs satsing på dagtog på Sørlandsbanen. Dette på tvers av faglige råd og på tross av at alle fylkeskommunene langs Sørlandsbanen hadde uttalt seg positiv til endringen.

Vil statsråden vurdere på nytt NSBs forslag om hyppigere avganger på Sørlandsbanen som et tillegg til sovevognene, og hva vil kostnaden av denne satsingen på hyppige avganger være?»

BEGRUNNELSE:

NSB har ønsket å kutte sovevognene og kjøre med kun sitteplasser i nattogene for å frigjøre ressurser til en kraftig utbygging av dagtog-tilbudet. Planen var avganger mot Oslo og Stavanger fra Kristiansand hver andre time. Antall avganger skulle nesten doubles. Dette ville ifølge NSB gitt et vesentlig bedre tilbud til de reisende.

Lokale myndigheter var entusiastiske til NSBs satsing på dagtog, men regjeringen valgte å sette foten ned for planene og i stedet opprettholde sovevognene. Regjeringens beslutning ble tatt på tvers av faglige råd, mot lokale myndigheters ønsker, og uten noen videre god begrunnelse.

Det er nå viktig at det stilles statlige midler til disposisjon slik at NSBs storsatsing på Sørlandsbanen kan gjennomføres.

Svar:

Samferdselsdepartementet kjøper bedriftsøkonomisk ulønnsomme togtilbud fra NSB og kjøpet er regulert gjennom Trafikkavtalen for 2012-2017.

For å sikre likebehandling av forskjellige lokale og regionale innspill til endringer i togtilbudet, har Samferdselsdepartementet og NSB gjennom Trafikkavtalen innført en prosess hvor fylkeskommunen har mulighet til å fremme skriftlig søknad om endringer i togtilbudet innen årlig frist 1. juni. NSB sender sin overordnede vurdering av endringsforslagene til Samferdselsdepartementet innen årlig frist 15. august. Samferdselsdepartementet oversender deretter

relevante endringsforslag til Jernbanelaget, for vurdering av om forslaget lar seg gjennomføre med tanke på kapasitetsutfordringer og infrastrukturtiltak. Vurderingene fra Jernbanelaget skal foreligge innen årlig frist 1. november. Samferdselsdepartementet ber deretter NSB om pristilbud på relevante endringsforslag innen årlig frist 15. januar slik at endringsforslagene kan vurderes i den ordinære budsjettprosessen.

Ett av endringsforslagene som flere av fylkeskommunene langs Sørlandsbanen har fremmet for Samferdselsdepartementet, er å utvide togtilbudet på Sørlandsbanen til to-timers frekvens. Endringsforslaget innebærer at sovevognene omdisponeres til øvrige nattogstrekninger, og at nattoget på Sørlandsbanen opprettholdes med kun sitteplasser.

Sovevognene er et godt og miljøvennlig alternativ til fly, da reisende har mulighet til å sove gjennom hele reisen. Beleggsprosenten på sovekupeene på Sørlandsbanen er om lag 50 %, og i gjennomsnitt er 30 av 60 senger per avgang fulle. Nattogtilbudet er generelt et populært tilbud i Norge. NSB har gjort en kundeundersøkelse på slutten av 2012, som viser at 92 % av alle kundene er svært fornøyd/ganske fornøyd med sovevognene. Resultatet har styrket seg kraftig siden 2007 hvor 75 % av kundene var svært fornøyd/ganske fornøyd.

Samferdselsdepartementet har behandlet forslaget om to-timers frekvens på Sørlandsbanen med utgangspunkt i de opplysningene som fremkom i mottatte søknader fra fylkeskommunene. Søknadene la til grunn at sovevognene ikke skulle opprettholdes på strekningen. En alternativ rutemodell med økt frekvens, i tillegg til opprettholdelse av sovevognene, er derfor ikke utredet og vurdert i denne runden. Det vil bli vurdert om vi mottar en slik søknad. Prosess for regionalt fremsatte forslag til endringer i togtilbudet er årlig, og Samferdselsdepartementet tar sikte på å ta stilling til samtlige søknader om endringer som fremmes av fylkeskommunene innen fastsatt frist den 1. juni 2013.

SPØRSMÅL NR. 1108**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 11. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«En gjennomgang av tall fra Avinor synes å tyde på at nesten samtlige av landets mest brukte flyplasser har hatt en økning i antall forsinkelser de siste årene. Gjennomgangen viser også at nesten hvert femte fly som har tatt av fra Gardermoen hittil i år har vært forsinket. Det er økning fra i fjor og året før.

Hvilke tiltak gjennomføres av Avinor for å snu denne utviklingen og for å sikre mindre omfang av forsinkelser både på landets hovedflyplass og på øvrige flyplasser i landet?»

Svar:

Punktligheten ved Avinors lufthavner er høy sammenlignet med andre land, og Avinor har vunnet flere internasjonale punktlighetspriser.

Ifølge Avinor har konsernets totale punktlighetstall ligget på fra 86 til 89 prosent de siste fire årene. I 2012 oppnådde selskapet sitt eget interne mål om 88 prosent punktlighet. For øvrig har punktligheten ved de mest trafikkerte lufthavnene gjennomgående ligget på mellom 85 og 90 prosent de siste årene. Oslo lufthavn, Gardermoen, har de siste fire årene hatt en punktlighet i området 86 til 88 prosent. Punktligheten på Gardermoen i 2012 endte på over 86 prosent i 2012, på tross av driftsforstyrrelsene sommeren 2012.

Norge har spesielle klimautfordringer om vinteren. Både Avinor og de norske flyselskapene har lang erfaring med, og kunnskap om, vinterdrift. Det vil være store naturlige variasjoner i vinterforholdene fra år til år. I deler av Norge har vinteren i år vært såpass krevende at trafikken har blitt påvirket.

Oslo Lufthavn, Gardermoen, innførte nye innflygingsrutiner i slutten av februar. De nye rutinene skal gi kortere og mer effektive innflyginger enn tidligere. Ifølge Avinor vil man ved iverksettelsen av slike endringer redusere rutinemessig antall flygninger som kan håndteres i løpet av en time. Dette gjøres av sikkerhetshensyn og kan gi seg utslag i forsinkelser, særlig i de mest trafikkerte periodene. Ifølge Avinor hadde flere flyselskap også fått mangelfulle kartdata fra sine underleverandører, noe som ga seg utslag i betydelige forsinkelser, særlig de første dagene. Avinor har opplyst at alle aktørene var orientert om omleggingen i luftrommet.

Avinor har ellers siden sommeren 2012 iverksatt en rekke tiltak som skal sikre en stabil trafikkavvikling sommeren 2013. Blant annet har Avinor leid inn flygeledere som har begynt opplæringen nå. Avinor er også i gang med å forhåndsavtale overtid med flygeledere for å være sikre på at vakter dekkes opp sommeren 2013. Selskap mener nå å ha kontroll på avviklingen av sommertrafikken, men vil for sikkerhets skyld gjøre en ny internrevisjon av planene for trafikkavviklingen.

I tiden framover skal Avinor i gang med store infrastrukturprosjekter, blant annet ved Stavanger lufthavn, Sola, samtidig som utbyggingen ved Oslo lufthavn tiltar i omfang. Dette vil medføre noen reguleringer som vil kunne skape forsinkelser, særlig i de mest trafikkerte periodene. Avinor arbeider sammen med flyselskapene for å minimere forsinkelsene, men det er på det rene at trafikken vil bli påvirket under arbeidene.

SPØRSMÅL NR. 1109**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 15. april 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Gjeldsoffer-alliansen har i mange år mottatt betydelig offentlig økonomisk støtte. Deler av denne støtten benyttes i annonsekampanjer hvor det rakkes ned på annen lovlig og seriøs privat virksomhet som bistår mennesker med gjeldsproblemer.

Mener finansministeren at Gjeldsoffer-Alliansens annonsekampanjer med offentlig tildelte midler er akseptabel, og dersom ikke, hva vil finansministeren foreta seg for å stanse Gjeldsoffer-Alliansens misbruk av fellesskapets midler?»

BEGRUNNELSE:

Gjeldsoffer-alliansen har oppnevnt seg selv som et slags "kontrollorgan" hvor de har laget en egen "svarteliste" over det de mener er useriøse private gjeldsrådgivere, og det skal ikke noe særlig mer til enn at en privat rådgiver har tatt seg betalt før man havner på denne "svartelisten". Alle virksomheter kan ikke leve av offentlige bevilgninger, og privat virksomhet må selvsagt ta betalt for sine tjenester. Selv rådgiverselskaper som aldri er blitt nevnt på Gjeldsoffer-Alliansens "svarteliste", har opplevd å bli hengt ut på det groveste ved at Gjeldsoffer-Alliansen eksempelvis benytter en bedrifts firmanavn som søkeord på en av sine kampanjer på Google. Potensielle kunder foretar gjerne noen bakgrunnsundersøkelser om bedriften de planlegger å søke hjelp fra og vil automatisk søke på firmanavnet for å forsøke å finne frem relevante opplysninger om selskapet. Når mulige kunder foretar et slikt søk dukker det alltid opp en annonse fra Gjeldsoffer-Alliansen med følgende tekst:

"Se opp for "rådgiverne" - Gjeldsoffer-alliansen advarer mot såkalte "rådgivere".

Når en aktuell kunde så sjekker nærmere nettsidene til Gjeldsoffer-alliansen om denne advarselen, så blir private rådgivere gjerne beskrevet som "skruppelløse" og som "uvesenet".

Gjeldsoffer-Alliansen har over tid opparbeidet seg et "renomme", og mange oppfatter organisasjonen som et "talerør for det offentlige". Dette fører til at mange mennesker med gjeldsproblemer unnlater å ta kontakt med andre private rådgivere, noe som åpenbart også er Gjeldsoffer-alliansens intensjon.

Svar:

Spørsmålet fra representant Tybring-Gjedde omhandler tilskudd forvaltet av Arbeids- og velferdsdirektoratet under kap. 621, post 70 Frivillig arbeid og tilskudd gitt til Gjeldsofferalliansen. Spørsmålet er derfor oversendt meg som rette vedkommende.

Bevilgningen på kap. 621, post 70 går til frivillige organisasjoner og private stiftelser som blant annet fungerer som talerør for sosialt og økonomisk vanskeligstilte og utfører likemanns og selvhjelpsarbeid. Tilskuddsordningen for tilskudd til drift av organisasjoner som arbeider mot fattigdom og sosial eksklusjon og til prosjekter/aktiviteter i regi av frivillige organisasjoner, har som målgruppe sosialt og økonomisk vanskeligstilte som opplever fattigdom og står i fare for sosial ekskludering. Formålet er å styrke mulighetene for egenorganisering, selvhjelpsaktiviteter, brukerinnflytelse og interessepolitisk arbeid.

Gjeldsofferalliansen er en frivillig organisasjon basert på medlemskap, bestående av gjeldsofre som arbeider for å hjelpe andre gjeldsofre. Den faller inn under målgruppen for ordningen og ordningens formål. Arbeids- og velferdsdirektoratet har bevilget tilskudd ut fra organisasjonens arbeid med å hjelpe gjeldsofre, sette søkelyset på deres problemer og gi innspill om å forbedre aktuelle lover, forskrifter m.v. Organisasjonen har mottatt støtte i flere år og mottok 900 000 kroner i 2012 og 1 100 000 kroner i 2013.

For tilskuddsordningen settes det krav om at organisasjonene som får driftstilskudd hvert år leverer årsrapport for organisasjonens aktiviteter og årsregnskap for det foregående år. Aktivitetene må stemme overens med de tiltak organisasjonene har fått midler til å gjennomføre. En forutsetning for å få nye driftsmidler er at årsrapport og årsregnskap for foregående år godkjennes av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Utviklingen av et levende og godt samfunn forutsetter at organisasjoner for sosialt og økonomisk vanskeligstilte deltar. Egenorganisering bidrar til bredere deltakelse i samfunnet og legger bedre grunnlag for fellesskap. Det er viktig å få fram standpunkter og kritiske meninger fra egenorganiserte. Det bidrar til å skape oppmerksomhet om aktuelle problemer ulike grupper møter.

At Gjeldsofferalliansen velger å sette kritisk søkelys på private gjeldsrådgivere og uttrykker sine meninger og standpunkt om dette offentlig, er deres valg. Jeg mener at man bør ha stor takhøyde for ulike meninger i det offentlige rom, så fremt disse er innen-

for de rammer norsk lovgivning setter. Kontroll av organisasjonens standpunkter og hvordan de presenteres, enten på deres hjemmesider eller gjennom annonsekampanjer på nett, er ikke en del av tilsyns- og

godkjenningsrollen Arbeids- og velferdsdirektoratet har. Hvis oppslag skulle oppfattes som ærekrenkende og ikke kan løses i minnelighet, vil dette i siste omgang være en oppgave for rettsvesenet.

SPØRSMÅL NR. 1110

Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 11. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Med utgangspunkt i Spydeberg kommune sin modell for kommunal kontantstøtte og eventuelle reduserte utgifter til barnehage, hvor mange barn under skolepliktig alder må en familie ha før det vil være økonomisk lønnsomt for en av foreldrene å slutte og jobbe sammenlignet med en gjennomsnittlig lønnsinntekt for kvinner?»

BEGRUNNELSE:

I likhet med flere andre borgerlig styrte kommuner har Spydeberg kommune innført en ordning med kommunal kontantstøtte. På Spydeberg sine hjemmesider kan vi lese at de vil gi kommunal kontantstøtte til alle barn under skolepliktigalder som ikke benytter seg av kommunal barnehage. Den kommunale kontantstøtten gis i tillegg til den statlige kontantstøtten. Satsene for 100 % kommunal kontantstøtte i Spydeberg pr mnd. er: Barn i alderen 13-18 mnd. 5.000 kr, 19-23 mnd. 3.303 kr og barn i alderen 24 mnd. til skolestart 6.606 kroner. Alternativet til familiene ville ofte vært å betale for full barnehagedekning.

Vis gjerne eksempler sammenlignet med gjennomsnittlig inntekt for kvinner som jobber i om-

sorgssektoren og der familien har ett, to og tre barn både over og under to år.

Svar:

Lønnsomheten av å arbeide og ha barn i barnehagen framfor å motta kontantstøtte avhenger av flere forhold, blant annet nivået på lønnsinntekten den enkelte kan oppnå ved å jobbe samt antall barn som får kontantstøtte.

Tabell 1 viser seks eksempler for en person som jobber og skatlegges i klasse 1, og som har to eller tre barn i barnehage. Det er tatt utgangspunkt i gjeldende skatteregler. Beregningene ser bort fra andre overføringer fra folketrygden og regler på skattesiden som vil kunne påvirke lønnsomheten av å arbeide. For eksempel vil enslige forsørgere kunne ha rett til overgangsstonad som trappes ned mot arbeidsinntekt. I tillegg vil ektepar der den ene personen har lav eller ingen inntekt, ha rett på skatteklasser 2 som medfører lavere skatt. Beregningene tar heller ikke hensyn til renteutgifter og andre fradrag i alminnelig inntekt.

I de to eksemplene lengst mot høyre i tabell 1 er bruttolønnsnivået tilpasset slik at nettolønnen fratrukket utgifter til barnehage er lik eksempler på kontantstøtte fra tabell 2.

Tabell 1. Eksempler på bruttolønn, lønn etter skatt (nettolønn) og barnehagekostnader i 2013. Avrundet til nærmeste hundre kroner. Kroner

Antall barn i barnehage	2	2	3	3	2	3
Bruttolønn	326 000	485 000	326 000	485 000	262 800	394 600
Nettolønn	256 500	358 500	260 600	362 700	215 900	304 700
Barnehageutgift.	50 200	50 200	66 300	66 300	50 200	66 300
Nettolønn etter barnehageutgift.	206 300	308 300	194 300	296 400	165 700	238 400

Kilde: Finansdepartementet.

Beregningene i tabell 1 forutsetter at personen ikke har andre inntekter enn lønn og ikke har skattepliktig formue. I tillegg til standardfradrag antas det at personen får foreldrefradrag på 25 000 kroner for første barn og 15 000 kroner per barn utover det første. Utgiftene til barnehage er maksbeløpet på 2 330 kroner per barn per måned (med henholdsvis 30 og 50 pst. søskenmoderasjon for andre og tredje barn) i 11 måneder. I tillegg er det forutsatt 300 kroner i matpenger per barn per måned. Lønnsnivåene som er benyttet i de fire første eksemplene, er om lag gjennomsnittlig årslønn i 2012 for kvinner ansatt i hotell- og

restaurantsektoren (313 500 kroner) og i statlig eide helseforetak (466 800 kroner) framskrevet med 4 prosent lønnsvekst til 2013.

Tabell 2 viser eksempler på hva en kan motta samlet i statlig og kommunal kontantstøtte med Spydeberg kommunes regler, jf. satsene oppgitt i spørsmålet. Det er lagt til grunn at en samlet fra folketrygden og kommunen mottar 10 000 kroner per måned for barn som er 13-18 måneder gamle og 6 606 kroner for barn som er 19 måneder og eldre (fram til skolestart). Kontantstøtten utbetales i 11 av årets måneder og er skattefri.

Tabell 2. Eksempler på kommunal og statlig kontantstøtte per år (11 måneder). Avrundet til nærmeste hundre kroner. Kroner

Antall barn	Kontantstøtte
2 barn over 18 mnd.	145 300
3 barn over 18 mnd.	218 000
1 barn under 18 mnd. (i 6 mnd.) + 1 barn over 18 mnd. ¹	165 700
1 barn under 18 mnd. (i 6 mnd.) + 2 barn over 18 mnd. ¹	238 400

¹ Ettersom man kun kan motta 10 000 kroner i kontantstøtte per måned i 6 måneder for et bestemt barn, er det her lagt til grunn at man mottar 10 000 kroner i 6 måneder og 6 606 kroner i 5 måneder for det yngste barnet.

Kilde: Finansdepartementet.

Det nederste eksemplet i tabell 2 viser at om man har ett barn som man mottar støtte for fra barnet er 13 måneder samt to barn over 18 måneder (og under skolealder), vil man motta om lag 238 400 kroner i kontantstøtte. Dette tilsvarer altså nettolønn fratrukket

ket utgifter til barnehage for en person har en brutto årslønn på om lag 394 600 kroner. Forventer man en lavere årslønn enn dette, vil det da ikke lønne seg å arbeide.

SPØRSMÅL NR. 1111

Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 12. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Dersom Spydebergmodellen for kommunal kontantstøtte blir en landsdekkende modell og alle kvinner som ville fått like mye eller mer i kontantstøtte i stedet for å jobbe sluttet i arbeid, hva ville dette hatt å si for den kvinnelige yrkesdeltakelsen og bærekraften i velferdssystemet vårt jf. utfordringene som ble synliggjort blant annet i Perspektivmeldinga?»

BEGRUNNELSE:

I likhet med flere andre borgerlig styrte kommuner har Spydeberg kommune innført en ordning med

kommunal kontantstøtte. På Spydeberg sine hjemmesider kan vi lese at de vil gi kommunal kontantstøtte til alle barn under skolepliktigalder som ikke benytter seg av kommunal barnehage. Den kommunale kontantstøtten gis i tillegg til den statlige kontantstøtten. Satsene for 100 % kommunal kontantstøtte i Spydeberg pr mnd. er: Barn i alderen 13-18 mnd. 5.000 kr, 19-23 mnd. 3.303 kr og barn i alderen 24 mnd. til skolestart 6.606 kroner. Alternativet til familiene ville ofte vært å betale for full barnehagedekning.

Svar:

Finansdepartementet har ikke tallgrunnlag eller modeller til å beregne hvordan Spydeberg-modellen vil slå ut for yrkesdeltakelsen om den ble gjort landsdekkende. Svaret på spørsmål 1110 viser imidlertid at kommunal og statlig kontantstøtte kan gi relativt høye inntekter. For eksempel vil kontantstøtte for to barn gi en inntekt som tilsvarer en brutto årslønn på 262 800 kroner med forutsetningene beregningene bygger på, mens kontantstøtte for tre barn gir en inntekt som tilsvarer en brutto årslønn på 394 600 kroner.

Til sammenlikning viser beregninger basert på Statistisk sentralbyrås (SSB) skattemodell LOTTE-Skatt at i om lag 30 000 husholdninger med hhv. to eller tre barn i alderen 0 – 5 år har den av foreldrene med lavest bruttoinntekt en inntekt som er lavere enn nivåene nevnt ovenfor. Disse beregningene er usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig framskrevet basert på inntektsstatistikk for husholdninger for 2011. I tillegg vil bruttoinntektstallet som er benyttet, kun gi en grov indikasjon på antallet som har en årsinntekt under eller lik kontantstøtten. Lav bruttoinntekt kan reflektere at en bare har hatt inntekt deler av året. Bruttoinntektstallene i datagrunnlaget inneholder dessuten også andre inntekter enn arbeidsinntekt, slik som pensjoner, kapitalinntekt m.m. En nedgang i antall sysselsatte kvinner på 30 000 vil redusere sysselsettingsandelen for kvinner med 1-2 prosentenheter. Vi understreker at ettbarnsfamilier ikke er medregnet.

Det har blitt gjennomført flere empiriske undersøkelser av hvordan innføringen av kontantstøtten i 1998 påvirket arbeidstilbudet. Rønsen¹ (SSB) undersøker langtidsvirkningene av reformen ved å studere arbeidsinnsatsen blant et utvalg mødre med barn mellom null og seks år fra 1998 til 2002. Hun finner at den gjennomsnittlige arbeidstiden for mødrene i utvalget ble redusert med om lag 3,75 timer per uke som følge av at kontantstøtten ble innført. Dette tilsvarer en reduksjon på 20 pst. av arbeidstiden for mø-

dre med barn i denne aldersgruppen. På dette grunnlaget anslår Rønsen at innføringen av kontantstøtteordningen har gitt en total nedgang i arbeidsinnsatsen blant mødre tilsvarende om lag 11 000 årsverk. Undersøkelsen til Rønsen viser at det først og fremst var arbeidstiden som ble påvirket den første tiden etter reformen, ved at andelen som arbeidet heltid ble redusert. På lengre sikt var det imidlertid flere mødre som trakk seg tilbake fra arbeidslivet. Undersøkelsen viser at også fedres arbeidstilbud ble påvirket. Rønsen finner at samlet arbeidstid blant fedrene i utvalget gikk ned med 1,2 timer per uke, eller tre pst., som følge av reformen. Anvendt på alle fedre med barn under seks år tilsvarer dette om lag 3 300 årsverk.

Den samlede vurderingen av hvorvidt man ønsker å jobbe hjemme eller ute, avhenger av flere forhold. Kontantstøtte bidrar imidlertid entydig negativt i denne avveiningen, fordi kontantstøtte øker den arbeidsfrie inntekten. Det blir dermed mer attraktivt å ikke være i arbeid sammenliknet med å jobbe. Overføringer fra folketrygden og regler på skattesiden vil også kunne påvirke lønnsomheten av å arbeide, jf. svar på spm. 1110. I tillegg er det mange andre forhold som avgjør hvorvidt man ønsker å arbeide eller ikke, slik som at arbeid gir opptjening av rettigheter i folketrygden.

Høyere utdanningsnivå og en familievennlig arbeidslivspolitik er viktige årsaker til at yrkesdeltakelsen blant kvinner har økt over lang tid og nå ligger tett opp mot menns yrkesdeltakelse. Sysselsettingsandelen for kvinner med barn der yngste barn er under skolealder ligger vel 15 prosentenheter over den samlede sysselsettingsandelen for kvinner. Videre er deltidsandelen klart lavere enn deltidsandelen for kvinner generelt. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser også at om lag 65 pst. av kontantstøttemottakere er i arbeid. Med andre ord har kvinner med barn en tett tilknytning til arbeidslivet i dag. Det er uheldig med ordninger som kan gi økonomisk motivasjon til å stå utenfor arbeidslivet og dermed bidra til å undergrave de gode resultatene vi har oppnådd på dette området. Bærekraften i de fellesfinansierte velferdsordningene avhenger at vi lykkes med arbeidslinja, slik det ble understreket i Perspektivmeldingen.

¹ Rønsen, M.: Kontantstøttens langsiktige effekter på mødres og fedres arbeidstilbud. Rapport 2005/23 Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 1112**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Årsrapporten fra Statens vegvesen viser at man i 2012 har brukt 2,4 mrd. kroner på utgifter til konsulenter mot 1,5 mrd. i 2010. Dette er en kraftig økning på 2 år.

Kan jeg derfor be om en oversikt over hvilke konsulenter som er benyttet, og hvor mange av disse som har vært ansatt i Statens vegvesen, samt hvor stor andel av utgiftene som har gått til disse?»

Svar:

Statens vegvesen har hatt en stor økning i bevilgningene de siste årene. For å få omsatt tildelte midler er det både tilsatt nye medarbeidere og kjøpt tjenester i det private markedet. Hvor mye som bør kjøpes av tjenester og hvor mye som bør være egen produksjon, kan diskuteres, men Statens vegvesen hverken kan eller bør produsere alt selv. Kjøp av tjenester til gjennomføring av KVU/KS1 og KS2 må finne sted. Kjøp, og hvor mye som skal kjøpes, av planleggings-, byggherre- og prosjekteringstjenester er mer en vurderingssak. Det er ikke unaturlig at slike kjøp øker når bevilgningene øker betydelig. Dette er oppgaver som er helt nødvendige for etatens produksjon og gjennomføring av prosjekter.

Det er en kontinuerlig utfordring å beholde flinke ansatte med ettertraktet kompetanse. Mange av de ansatte i Statens vegvesen arbeider naturlig nok tett sammen med konsulenter og entreprenører, og det er ikke uvanlig at ansatte får tilbud om tilsetting hos disse. På tross av at de private firmaene stort sett kan lokke med høye lønninger, klarer Statens vegvesen å beholde de aller fleste som får slike tilbud. Det er bare en håndfull av etatens medarbeidere som går over til konsulenter. Hvor mange personer som opp gjennom tidene har arbeidet i Statens vegvesen og som nå arbeider hos et konsulentfirma, har ikke Statens vegvesen oversikt over.

Fra regnskapet vedlegges en oversikt over hvilke leverandører Statens vegvesen har benyttet i 2012. De fem største i 2012 var Norconsult, Rambøll, Multiconsult, Dr. Ing. A Aas-Jakobsen og Steria.

Vedlegg:

Regnskap 2012 - konsulenter, leverandør

Leverandørnavn

NORCONSULT AS
 RAMBØLL NORGE AS
 MULTICONSULT AS

DR ING A AAS-JAKOBSEN AS
 STERIA AS
 ASPLAN VIAK AS
 SWECO NORGE AS
 COWI AS
 CIBER NORGE AS
 REINERTSEN AS
 VIANOVA PLAN OG TRAFIKK AS
 TRIONA AS
 ACANDO AS
 AAS-JAKOBSEN TRONDHEIM AS
 STIFTELSEN SINTEF
 BEKK CONSULTING AS
 EVRY CONSULTING AS
 JERNBANEVERKET
 STRÅLFORS AS
 TRANSPORTØKONOMISK INSTITUTT
 STATENS KARTVERK
 JOHS HOLT AS
 INTEROPERABILITETSTJENESTER AS
 OBJECTNET AS
 EFLA VERKFRÆDISTOFA
 VIANOVA SYSTEMS AS
 DIGITAL INNOVATION AS
 TELEPLAN CONSULTING AS
 STIFTELSEN NORGES GEOTEKNISKE
 INSTITUTT
 CONSTRADA AS
 VIANOVA KRISTIANSAND AS
 FAVEO PROSJEKTLEDELSE AS
 STEMA RÅDGIVNING AS
 ENTREPRENØRSERVICE AS
 DOVRE GROUP AS
 VECTURA CONSULTING AS
 NETLIGHT AS
 VEXTA AS
 DET NORSKE VERITAS AS
 GEOMATIKK AS
 BRUCON AS
 SCAN SURVEY AS
 GEOPHYSIX AS
 HJELLNES CONSULT AS
 TERRAMAR AS
 NORKART AS
 BANESERVICE AS
 ALMENNA VERKFRÆDISTOFAN
 IF SKADEFORSIKRING NUF
 INSPECTA AS
 NORCONSULT INFORMASJONSSYSTEMER
 AS

ELEKTROPROSJEKT AS
 TUNNEL OG GEOCONSULT AS
 UNIVERSITETET I BERGEN
 FOKUS PROSJEKT AS
 UNIVERSITETET I AGDER
 METIER AS
 ADVOKATFIRMAET HAAVIND VISLIE AS
 VIANOVA LILLEHAMMER AS
 AXICON AS
 MANPOWER AS
 EVRY AS
 VIATECH AS
 VEIDEKKE INDUSTRI AS
 SBV CONSULT AS
 ANKO NOVA AS
 DET NORSKE METEOROLOGISKE INSTITUTT
 FORNEBU CONSULTING AS
 GEOPLAN ØST AS
 VISTA ANALYSE AS
 MORECOM AS
 MEDIACOM AS
 DIMENSJON RÅDGIVNING AS
 HR PROSJEKT AS
 NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING
 REIULF RAMSTAD ARKITEKTER AS
 MESTA DRIFT AS
 RASMUSSEN & STRAND AS
 CARL-VIGGO HØLMEBAKK AS
 EVRY CARD SERVICES AS
 PLAN- OG PROSJEKTPARTNER AS
 UNIVERSITETET I OSLO
 JOHS J SYLTERN AS
 GEODATA AS
 TJT DA
 DR TECHN OLAV OLSEN AS
 NORDPLAN AS
 HJELP24 AS
 ENOKSEN CONSULTING
 ADECCO NORGE AS
 NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE
 UNIVERSITET
 TORKILDSEN, TENNØE & CO ADVOKAT-
 FIRMA AS
 SVEIN A STIGRE
 IBM - INTERNATIONAL BUSINESS
 MACHINES AS
 PLANIA AS
 PLAN VEST AS
 VERDAL INSPECTION & TECHNOLOGY
 CENTER AS
 FIRSTVENTURA AS
 OLEICO AB
 NORGES VASSDRAGS- OG ENERGI-
 DIREKTORAT (NVE)
 HOLTE CONSULTING AS
 A-2 NORGE AS

FORBES CONSULTING AS
 ATELIER PETER ZUMTHOR & PARTNER
 RANUM EDB AS
 EL-RÅD J. H. THORISMITD & INGEBRIGTSEN
 AS
 GHILARDI+HELLSTEN ARKITEKTER AS
 ATEA AS
 VAGSTAD PROSJEKTSERVICE AS
 PLAN URBAN AS
 ASTER AS
 ELECTRONOVA AS
 ADVOKATFIRMAET GRETTE DA
 DINAMO AS
 SIVILINGENIØR NILS RØMOEN AS
 JIM CONSULT AS
 STIFTELSEN NORSK INSTITUTT FOR
 KULTURMINNEFORSKNING
 VIANOVA TRANSIT AS
 JÆRCONSULT AS
 MELLOMROM ARKITEKTURPSYKOLOGI AS
 BARLINDHAUG CONSULT AS
 DELL COMPUTER AS
 LARSEN ERIK INFORMASJONSTJENESTER
 BJØRN SMITH-HALD AS
 BP CONSULT AS
 VEITEKNISK INSTITUTT
 EID KOMMUNE
 COMBIA PROSJEKT OG EIENDOM
 TS PROSJEKT TORE STEIMOEN
 NORWEGIAN ROCK GROUP AS
 JARMUND/VIGSNÆS AS ARKITEKTER MNAL
 PÖYRY SWEDPOWER AB
 TERRATEC AS
 NIDAROS OPPMÅLING AS
 GEONSENSE SA
 STIFTELSEN FOR NATURFORSKNING OG
 KULTURMINNEFORSKNING
 QUALISOFT AS
 HOJ CONSULTING GMBH
 EVRY ASA
 ELDEN AS
 AASLUND'S EL-TJENESTE
 WIFLADT KUNNSKAPSUTVIKLING AS
 NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING
 SIVILINGENIØR ROLF BRYHNI
 TECHNOGARDEN ENGINEERING
 RESOURCES AS
 ERLING ROLSTAD AS
 GEOMAP AS
 KVORNING DESIGN KOMMUNIKATION
 RG-PROSJEKT AS
 SK THORBJØRNSEN
 FESTE GRENLAND AS
 NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
 WENDIA NORGE AS
 MØREFORSKNING MOLDE AS

TEØK AS
 LØVLIEN GEORÅD AS- INGEBERG
 OSLO ECONOMICS AS
 TEKNA-TEKNISK-NATURVITENSKAPELIG
 FORENING (NORSKE SIVILING FOR)
 HOEM & AAMODT OPPMÅLING AS
 LUND RANDI STØRDAL
 DR TECHN KRISTOFFER APELAND AS
 BRO- & ANLEGGNINGSKONSULT AB
 NOVAFORM AS
 OSLO VEI AS
 JENSEN & SKODVIN ARKITEKTKONTOR AS
 R&P GEO SERVICES AS
 ELAN IT RESOURCE AS
 UNIFORM AS
 OPPLAND FYLKESKOMMUNE
 TRAFSYS AS
 ECON ANALYSE AS
 SVERRE JOHAN KVINNESLAND
 TRIONA AB
 VIANOVA TRONDHEIM AS
 OSLO KOMMUNE VANN- OG AVLØPS-
 ETATEN
 ISS FACILITY SERVICES AS
 RAMBØLL SVERIGE AB
 ROGALAND FYLKESKOMMUNE
 URBANET ANALYSE AS V/BÅRD NORHEIM
 BURSON-MARSTELLER AS
 DIMCO
 TS TENESTER
 ING FRED H FINSRUD AS
 SVEND OLE HANSEN APS
 CRENO AS
 KASPER NORDMELAN AS
 ROKTA AS
 UNIVERSITETET FOR MILJØ- OG
 BIOVITENSKAP
 PARKER MARITIME AS
 SYSTEMLØSNING AS
 WOLD KNUT
 MOWA CONSULT
 RUTER AS
 DAHLMAN INGE LANDSKAPSARKITKET MN
 CIVITAS AS
 READ ASA
 SIEMENS AS
 HØGSKOLEN I NORD-TRØNDELAGE
 OSLO KOMMUNE BYMILJØETATEN
 HEISTAD BRØNNBORING AS
 GEOSUBSEA AS
 AVENTI TECHNOLOGY AS
 TEGN 3 AS
 SAMNØY AS
 CORPORATER AS
 RAMBØLL DANMARK AS
 SYSTAD PROSJEKTSTYRING AS

ODD ERIK DELBEKK LIMITED
 ARVE J STAVIK AS
 NORPLANT AS
 STIFTELSEN HANDELSHØYSKOLEN BI
 HBI HAERTER AG
 TEKNISK DATA AS
 OMEGA IAT AS
 AKASIE SPRÅKTJENESTER AS
 AGDER OPS VEGSELSKAP AS
 KULTURMINNECONSULT
 ÅKNES/TAFJORD BEREDSKAP IKS
 BOUVET NORGE AS
 GEOMATIKK IKT AS
 KJELLER VINDTEKNIKK AS
 PIR II PLAN AS
 TRANSPORTSTYRELSEN
 PLANSMIA AS
 SYKLISTENES LANDSFORENING
 LAUKLI LANDSKAP
 JOINT COLLABORATION AS
 SVENDBY BYGG CONSULT AS
 GEOVEST-HAUGLAND AS
 RIGHT MANAGEMENT CONSULTANTS
 NORWAY AS
 FAK PROKURIA AS
 SIVILING REITAN AS
 SAFETEC NORDIC AS
 GEONORD AS
 SUNDE TERJE AS
 NIELSEN
 SIVILINGENIØR HELGE HOPEN AS
 DELOITTE STATS-AUTORISERTE
 REVISORER AS
 CAUTUS GEO AS
 ROCKMA SYSTEM AB
 EUREKA SYSTEMS AS
 Q-FREE ASA
 AREAL OG EIENDOM AS
 LARS HÅKON SEIM
 AKVAPLAN-NIVA AS
 BIOFORSK
 CODE ILLUSTRATED FUTURE AS
 GRØNDALEN UTVIKLING
 ÅF NORGE AS
 ADVOKATFIRMAET NORDIA DA
 DTZ REALKAPITAL EIENDOMSMEGLING AS
 HEIMDAL EMIL
 NORSTART NORSK ELBILFORENING
 SAMFUNNS OG NÆRINGS-
 LIVSFORSKNING
 AS
 SIV.ING. FINN-ERIK NILSEN AS
 ROADSCANNERS OY
 VIANOVA SYSTEMS TIPS FM AS
 OPINION PERDUCCO AS
 SP SVERIGES TEKNISKA FORSKNINGS-
 INSTITUT

GRINDAKER AS
 GEO DRILLING AS
 VEGTJENESTER DAVID GRØVDAL
 BERGEN KOMMUNE
 JOHANNESSEN MANAGEMENT
 VEILYSKOMPETANSE AS
 PLAN OG PROSJEKT LILLEHAMMER
 ARKITEKTTEAM AS
 B & A - OPPFØLGING
 FLATELAND VEGMERKING AS
 EIENDOMSUTVIKLING KNUT GUNDERSEN
 PROACTIMA AS
 FOSSCOM
 LIE ØYEN ARKITEKTER AS
 SINUS AS
 RESCON MAPEI AS
 INGENIØR ARNFINN PETTERSEN
 HÅVARD ØSTLID CONSULT
 OSLO KOMMUNE PLAN- OG BYGNINGS-
 ETATEN
 TRAFIKVERKET
 ROAD SOLUTIONS AS
 UNIFOB AS
 KON-SUL AS
 HAUK AS
 KLIMATOR JØRGEN BOGREN
 KNUT THØRRING DAVIDSEN
 INGE BERGUM
 AQUATEAM NORSK VANNTEKNOLOGISK
 SENTER AS
 CACON
 TUNNEL & GEO CONSULT PER ARNE MOEN
 BERG & DYRING AS
 ULSTEIN POWER & CONTROL AS
 LUND, MOHR & GLÆVER-ENGER MARIN AS
 DOMSTOLADMINISTRASJONEN
 TRØNDELAG FORSKNING OG UTVIKLING AS
 VEISERVICE V/HELGE SETTEMSDAL
 HAUGEN / ZOHAR ARKITEKTER AS
 JUSTERVESENET
 ODD IVAR BAKKEN
 AURLAND NATURVERKSTAD AS
 OLSEN FINN HOLM
 APROVA AS
 NORSK REGNESENTRAL
 OLRUDGÅRDEN AS
 INGENIØRSERVICE ØST AS
 HILDE AAGAARD
 UKJENT KUNDE AS
 NORSK RIKSKRINGKASTING AS
 VISTA UTREDNING AS
 PLAN OG OPPMÅLING VALDRES A/S
 SUBSEA INTERNATIONAL AS
 ADVOKATFIRMA SELMER DA
 CEDR CONFERENCE OF EUROPEAN
 DIRECTORS OF ROADS

COWI AS - DANMARK
 TAKST TEAM AS
 JEESSAA AS
 TRAFIKANTEN AS
 ARTIFICIAL SOLUTIONS SCANDINAVIA AB
 IMPAKT GEOFYSIK
 INSTITUTT FOR MEDSKAPENDE LEDELSE AS
 BOMEK CONSULTING AS
 PLAN ARKITEKTER AS
 TELEMARK FYLKESKOMMUNE
 TIMEOUT NEDREGÅRD OG BERTELSEN ANS
 L J B AS
 TAIEB BYGGTEKNIKK
 INDERØY KOMMUNE-997391853
 BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
 REFSDAL GEIR
 EPINION AS
 VESTNORSK BRUNNBORING AS
 RED KOMMUNIKASJON AS
 MILJØFAGLIG UTREDNING AS
 BRUER KJELL
 MANTHEY KULA ANS
 CATHRINE JUELL AS
 SIRIUS IT AS
 ARKITEKST AS
 TRONDHEIM KOMMUNE
 SMELAND MAGNE
 MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
 INTERNATIONAL RESEARCH INSTITUTE OF
 STAVANGER
 TECSIDEL NORWAY AS
 SIVILING ARNE HAUGEN VVA
 PROSJEKTERING
 MEDIEPARTNER AS
 KAI HANSEN TRYKKERI AS
 MANNVIT HF
 VAGSTAD PROSJEKTSERVICE
 TROMSØ KOMMUNE
 TROMS FYLKESKOMMUNE
 INGENIØR TERJE JAKOBSEN AS
 RUDEN LTD
 AFF KONSULENT AS
 GEMALTO NORGE AS
 ØVRE ROMERIKE PROSJEKTERING AS
 ODD HÅLAND KONSULENTTJENESTER
 DET NORDENFJELDSKE ADVOKATKONTOR
 ADVOKAT TERJE SKJØNHALS AS
 VISINDI OSLO AS
 NAMDAL RESSURS AS
 ASLE FARNER - STRATEGI OG SAMSPILL
 NORDNORSK BRØNNBORING AS
 GEO CON
 SENTER FOR INNOVASJON & BEDRIFTS-
 ØKONOMI AS
 SVEIN OLA JOHNSEN/SOJOS CONSULTING
 HØGSKOLEN I FINNMARK

ICE CONSULTING AS
 MISA AS
 MARIT GUNHILD ARNEKLEIV
 DRAMMEN KOMMUNE
 PER ANTONSEN
 NETTSKOG AS
 ROM EIENDOM AS
 ALS LABORATORY GROUP NORWAY AS
 BEVER CONTROL AS
 STÆRK & CO AS
 KSK - KAARE STEFAN KRINGLEBU
 BOVIM FUGLU SVINGEN AS ARKITEKTER
 STIFTELSEN NORSK SJØFARTSMUSEUM
 ÅNONSEN CONSULTING
 IDE HOUSE OF BRANDS AS
 ASPLAN VIAK INTERNET AS
 OPAK AS
 BUGGE ARENTZ-HANSEN & RASMUSSEN
 ØSTENGEN & BERGO AS
 IPO AS
 SKANSKA NORGE AS
 FAK PROKURIA AS-INAKTIV
 EUROSKILT DRIFT AS
 RÅDGIVENDE BIOLOGER AS
 FYLKESKASSEREREN I NORD-TRØNDELAG
 BLOM GEOMATICS AS
 ING R ROSE AS
 BJØRBEKK & LINDHEIM AS
 MULTICONSULT WSP ANALYSE &
 STRATEGI AS
 ADVOKATFIRMA DLA PIPER NORWAY DA
 SLA AS
 DNB BANK ASA
 MORTEN LØVSETH SIVILARKITEKT
 MNAL AS
 ADVOKATFIRMAET STEENSTRUP
 STORDRANGE DA
 GARTNER NORGE AS
 CONSULENTPARTNER AS
 STANDARD NORGE AS
 RENNEBU KOMMUNE
 MOSJØEN GEOLAB AS
 MARINE BUNNDYR AS
 KLAPP MEDIA AS
 SANDEN MEDIA AS
 TOFT ARKITEKTER AS
 PROSJEKTUTVIKLING MIDT-NORGE AS
 NORDBRO I STOCKHOLM AB
 STATENS VÅG & TRANSP FORSK INST
 MERCURI URVAL
 FISKUM KJELL
 SIMCON AS
 GILLEBO AS
 DESIGN MANAGEMENT AS
 HELGELAND LANDBRUKSRÅDGIVNING
 BIOTOPE AS

SAFE CONTROL AS
 SKAGERAK ELEKTRO AS
 LCI LIGHT CONSULT INTERNATIONAL
 KNUT O STRAND
 SIVILINGENIØRENE HAUG OG
 BLOM-BAKKE AS
 TANAQUIL ENZENSBERGER
 HORDALAND FYLKESKOMMUNE
 BODØ KOMMUNE
 NODE RÅDGIVENDE INGENIØRER AS
 RØE KOMMUNIKASJON AS
 BYGNINGSINGENIØR TAKSTMANN TOR
 EINAR SUNDNES AS
 SWARCO NORGE AS
 INNHERRRED HMS BA
 ADVOKAT JOHN OLAV ENGELSEN
 AUTOMASJON OG DATA AS
 PIREN HMS LIMITED
 GLABAKK SKOG INGER LISE AMUNDSEN
 JKL OSLO AS
 ANLEGGSIMPORTØREN AS
 NOVATEK AS
 COMPUTATIONAL INDUSTRY
 TECHNOLOGIES AS
 EUROPEAN FEDERATION FOR TRANSPORT
 AND ENVIRONMENT AISBL
 STEINSVIK ARKITEKTKONTOR AS
 SIVILINGENIØR EINAR HANSEN AS
 BÅSUM BORING TRØNDELAG
 BMO ENTREPRENØR AS
 SELBERG ARKITEKTER AS
 ARKIVVERKET
 TUPELO ARKITEKTUR AS
 PER A ØREN AS
 NORSK LANDBRUKSRÅDGIVNING SALTEN
 SAMETINGET
 CR GROUP AS
 NEXCONSULT AS
 ULLENSAKER KOMMUNE
 K BAUGERØD ANLEGG AS
 NESTE JAN DESIGN AS
 HEGGELIEN OPPMÅLING AS
 KJELL SANDNES
 STUEDAL KOMMUNIKASJON
 PUSHAK AS
 LANDMÅLER SØR AS
 NILS BJØRDAL
 ARTEC AS
 STRIKKAREN AS
 NATURE AS
 ERICHSEN & HORGEN AS
 ERNST & YOUNG AS, OSLO
 LANDSKAPSFABRIKKEN AS
 MAURER SÖHNE GMBH & CO. KG
 E. OPEDAL & SØNNER AS
 AGDER-TELEMARK PLANSELSKAP AS

KVIKNE RENNEBU KRAFTLAG AL
MATICULA AS
ERIK JACOBSEN MEDIA-PRODUKSJONER
BRØDRENE MYHRE AS
GEO SURVEY AS
STIFTELSEN NÆS JERNVERKSMUSEUM
RAMBØLL MANAGEMENT CONSULTING AS
TRANSPORT SIMULATION SYSTEMS
TERRATEKNIKK AS
K B CONSULT KÅRE BJØRGE
ALLKOPI AS
TAKSTKONTORET VALDRES AS
STAAHR CONSULTING AS
QUARTZ+CO NORGE AS
ASKER KOMMUNE
MARITIME CONSTRUCTION SOLUTIONS AS
AALERUD AS
KONGSVINGER KOMMUNE
SINTEF ENERGI AS
OPEN SPACE CONSULTING
IVERSEN INGE
LINDA BAKKE PRODUCTIONS
KJELL SKRETTEBERG BYGGE- OG
PROSJEKTLEDELSE AS
SIGURD LANGERØD GEOTEKNISK
RÅDGIVNING
SISTE SJANSE
DANI BÅTCHARTER
SD BYGGELEDELSE SVEIN DAG JOHANSEN
LILLEHAMMER KUNNSKAPSPARK AS
ANKO OPPMÅLING AS
INDRE SOGN TAKSTKONTOR
WIERSHOLM, MELBYE & BECH
ADV.FIRMA AS
NORSK MUGGSOPP OG BAKTERIE-
KONTROLL
SYNOVATE NORWAY AS
UNIVERSUM COMMUNICATIONS
SWEDEN AB
HAMMERØ & STORVIK PROSJEKT AS
ANLEGGSHJELP AS
AJL - ANDRESEN, JACOBSEN & LØYNING AS
SIVILINGENIØR INGER HILDE SOLSTAD
J.R DYKKERSERVICE AS
VIA TRAVEL NORGE AS
PHILIP B HAYES MIED ENGINEERING DESIGN
CONSULTANT
SULDAL ELVERK
PA CONSULTING GROUP AS
HANS GRØNVOLD
TERRATEKNIKK - TOR KVILJO
NORFILM AS
ECOFAC SØRVEST AS
GRAM HAMBRO & GARMAN ADVOKAT-
FIRMA AS
MIMIR AS

MJELDE OG JOHANNESSEN AS
AGDER BERGKONSULENT AS
SALTEN KARTDATA AS
BREKKE & STRAND AKUSTIKK AS
GEOSCAN AS
EUROFINS NORSK MILJØANALYSE AS
SYSTOR TRONDHEIM AS
DIPL. ING FLORIAN KOSCHE AS
HELMERS GABRIEL
MOLDE FORUM AS
MJØSLAB IKS
SENER FOR LEDELSE AS
PARADOKS AS
VEGAMOT AS
AGLOBER AS
RANDESUND PLANTESKOLE DRIFT AS
QUALITY HOTEL RESIDENCE AS
SVEN ERIK HEM
DR KAARE FLAATE
FJERMESTAD ARBEIDSVARSLING
70 GRADER N ARKITEKTUR AS
PAS INGENIØRER AS
JOHNSEN CONSULT
BERGEN ENERGI AS
DYNAGRAPH AB
HAFSLUND NETT AS
ROGNSTAD TROND
ADWAYS DESIGN LTD
FRU LYSHOLM AS
RØNNING SVEIN
DE UTENKTE TANKERS TÅRN U8 AS
UGLAND IT GROUP AS
NORDENFJELDSKE CREDITREFORM AS
BYGG CONTROL AS
TUE GREENFORT
GEOPLAN AS
NOR BRIDGE AS
ERIK SELMER SIVILARKITEKT M.N.A.L.
DR ING BJØRN BUEN AS
CONSOLVO AS
BETEC AS
ALLEGRO AS
SEPAS NORD AS
SLAGSVOLD HEKNE DESIGNMENT
ADVOKAT FRODE SAMUELSEN
NEOLAB AS
BLÆST DESIGN AUD GLOPPEN AS
FAUN NATURFORVALTNING AS
NCC ROADS AS
PAPIR OG FIBERINSTITUTTET AS
NORTAX ASFALT AS
VVS- OG KLIMARÅDGIVNING AS
OMEGA PLAN-CONSULT AS
HENNING HANSEN INVEST AS
GUDBRANDSDAL ENERGI AS
LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET

PROSJEKTSTØTTE AS
 STORM WEATHER CENTER AS
 METAFILM
 SVINDAL BIL
 VESETH AS
 INSTRUMENTTJENESTEN AS
 KAASAMASKIN AS
 NORSK TRETEKNISK INSTITUTT
 DOKKEN AS
 ELAN AS
 HALLGEIR SKOG
 JARLAND KRANUTLEIE AS
 SENSEBIT AB
 TECHPOWER AS
 Q-MATIC NORGE AS
 PLANCONSULT VVS AS
 ØSTLENDINGEN AS
 CATHWELL AS
 HALVORSEN & REINE AS
 QA & WELD TECH AS
 SIMA AS
 FITJAR KOMMUNE
 SPAREBANK 1 FACTORING AS
 INFO TEK
 SUSAN BROCKETT PLAN OG PROSESS
 ECT AS
 KRISTIAN GÅRDEN OG SØNNER AS
 INGE MØLLER CONSULT
 TOTAL CONSULT NORGE AS
 ELLEFSEN KARL OTTO
 AV-TEAM VIDEOPRODUKSJON
 KARL SEGLEMGASTRONOMISK
 INSTITUTT AS
 MYHRE ENTREPRENØR AS
 NILS-OTTO KITTERØD
 T C TAKST CONSULT TORGER CARLSEN
 GALLAGHER & ROBERTSON AS
 BRØDRENE JØLMELAND AS
 TJ CONSULTING
 VEGERSTØL GEIR ARNE
 ARBEIDSFORSIKRINGSINSTITUTTET AS
 ØYSTEIN JOHANSEN Plass- OG GATE-
 OPPMERKING
 BÆRUM KOMMUNE
 STATNETT SF
 BRACON AS
 CUSTOMPUBLISH AS
 SAGA INNOVATION AS
 LENSVIK MASKIN AS
 ECOFACT NORD AS
 HAUGEN ZOHAR ARKITEKTKONTOR
 SIMARUD ELECTRONIC AS
 STIFTELSEN KONTROLLRÅDET
 STATKRAFT ENERGI AS
 VIANETT AS
 KRISTIANSAND KOMMUNE
 ORACLE NORGE AS
 JESPER JAMES ALVÆR
 RADISSON BLU AIRPORT TRONDHEIM
 XTRA PERSONELL NORGE AS
 INSTANES POLAR AS
 OSLO KOMMUNE FRILUFTSETATEN
 COACHTEAM AS
 EMIL AALL DAHLE ENK
 SINTEF NBL AS
 LASSE STØVLAND
 GEHL ARCHITECTS
 KRIPOS
 ADVOKAT KNUT-ARNE EKERN
 PERSONELLASSISTANSE NORGE AS
 BRAND MANAGEMENT GROUP AS
 OG ARKITEKTER AS
 B HEYERDAHL
 SIVILINGENIØR ANDERS BLEIE
 RÅDGIVENDE INGENIØR
 BANGS OPPMÅLING AS
 KRAFTVERK AS
 HEDMARK FYLKESKOMMUNE
 BJØRN MYHRE SPORT AS
 SURNADAL UTVIKLING AS
 NAF TRAFIKKSENTER AS
 BYGDESERVICE AURSKOG HØLAND BA
 PÖYRY INDUSTRY AS
 AKER ENGINEERING & TECHNOLOGY AS
 IPP AS
 OB BRENDEMOEN AS
 BRANNKONSULT SØR AS
 GRASMO JON
 VATTENFALL POWER CONSULTANT AB -
 NORGE
 ORKLA INSPECTION SERVICES AS
 SNORRE NICOLAISEN / GEONIC STEDS-
 PROFILERING
 GUDBRANDSDØLEN DAGNINGEN AS
 BOTANISK UTREDNING
 OSE INGENIØRKONTOR AS
 SUNDLI PLAN
 ALFATEKST OVERSETTELSER AS
 NORSKE ARKITEKTERS LANDSFORBUND
 ATLES ALVOR Atle Ingolf Smedsund
 PRICEWATERHOUSECOOPERS AS
 GJERMUNDSHAUG ANLEGG AS
 ALL REK AS
 ONECO MIDT NORGE AS
 INSPIRERT AS
 ROYAL TRANSPORT AS
 SUBITO! RESEARCH&FUTURES ERIK F
 ØVERLAND
 ØKONOMISTØTTE - EIKELAND
 FOTOGRAF ARVE ULLEBØ AS
 FOLKEUNIVERSITETET ARENDAL
 NORCONSULT AB

REIDAR ANDERSBAKKEN AS
HEMIS AS
NORFLAM AS
DRONNINGA LANDSKAP AS
KAMIL ROBERT GRZYBOWSKI
FJELLRENOVERING AS
COMPONENT SOFTWARE NORGE AS
HØYDAL PROSJEKTERING AS
SOGNDAL DYKKERKLUBB
VEGFINANS AS
ROLSTAD OLE
RELACOM AS
EARTHTREE MEDIA AS
STRYVO AS
OSLOTRIKKEN AS
HAUGALAND LANDBRUKSRÅDGJEVING
3RW ARKITEKTER
NORBIT ITS AS
SITMA AS
FJELLINJEN AS
GOODTECH PROJECTS & SERVICES AS
ARBEIDSLEDER T. A. HYNNE
NORSK BETONG OG TILSLAGS-
LABORATORIUM AS
TT ANLEGG AS
HØGSKOLEN I TELEMAR
KIRKEBY AS
OSLO KOMMUNE SAMFERDSELSETATEN
ANNETTE MARIE KIERULF
STORD OPPMÅLING AS
TRIPLETX AS
MAGELI & CO ADVOKATFIRMA ANS
VENUA AS
MIDTBØ BYGG AS
DIN KANTINEPARTNER AS
FROG MUSIC AS
MESTA ELEKTRO AS
HUMAN FACTORS RESEARCH LTD
KATHRIN BÖGELSACK
HYDRO ALUMINIUM
OLE TOTLAND
INGEN INGE NESBØ
KVÆRNER ENGINEERING AS
TDC SONG AS
NOKAS AS
ONECO SAMFERDSEL AS
CAMILLA GULLAKSEN COACHING
VIAL AS
STIFTELSEN NORSK HJORTESENTER
NSO GROUP AB
INTUI AS
TEAM GRØTTE
WILSON BRYAN M
SIVILING K A SOLBERG AS
NORGES TAK AS
ONE VOICE AS

MO OG JØSTER VIDAREGÅANDE SKULE
GROW COMPETENCE CONSULTING AS
LOCUM - SIMEN SAMUELSEN
SEADIVE AS
TESAKER VANN AS
HABIT AS
EIDSIVA ANLEGG AS
LEICA GEOSYSTEMS AS
STRANDA KOMMUNEKASSA
AALUND PR & COMMUNICATIONS
HANS OLAF AANENSEN - SIVILARKITEKT
MNAL
FOSSEKALL AS
STIKK & MÅL AS
ADVOKAT ARNE JØRGENSEN
SWECO INFRASTRUCTURE AB
SERTIFISERING I SØR AS
SIDSEL K TVEØY
LANDSKAP DESIGN AS
DYNAROAD OY
GEOINGENIØRENE AS
AGDER ENERGI NETTKONSULT AS
ADITRO AS
SIVILINGENIØR RODVELT AS
E18 VESTFOLD AS
LOOMIS NORGE AS
ULSTEIN KOMMUNE
NORGEODESI AS
ØVERGÅRD'S TRAFIKKOMPETANSE
FORTELL GEIR ANDERS RYBAKKEN
ØRSLIEN
NORLEB TOLKE- OG TRANSLATØR-
TJENESTER AS
AKERSHUS FYLKE V/ØKONOMIAVD
STOA TREVARE AS
HAMAR ARBEIDERBLAD AS
VIKEN SKOG BA
GANGDAL JON
HENNING BANG AS
VEJDIREKTORATET
VESLEFLIKK AS
M-MEDIA MORTEN BROKS
OLSRUD AADNE
AGJOHNSEN AS
DELOITTE ADVOKATFIRMA AS
JONSSON CECILIA
LINE ULEKLEIV
PROSJEKTVISION Egil Sorgendal
STIFTELSEN NORSK MATKULTUR
LINDCON AS
BERG GEOMATICS
WEST LAB SERVICES AS
MULTICOM NORGE AS
CASPERSENS TRYKKERI AS
HARTMARK CONSULTING AS
GJØVIK TOTAN MEDIA AS

ØYVIND UREVATN
 EIDSVOLL KOMMUNE
 PROSTIK AS
 S KLEIVANE SAG AS
 GEOSAFE AS
 RANHEIM IDRETTSLAG
 BEDFORD ROBERT B
 MOBMAN
 GØRAN LANGEDAL AS
 GEONOR AS
 STRAND GJØVIK AS
 JEVNAKER KOMMUNE
 THUROCZY ATTILA
 BERGEN RØRINSPEKSJON AS
 INFRATEK ENTREPRENØR AS
 UNIFIED MESSAGING SYSTEMS AS
 UNIVERSITETET I TROMSØ
 SECURITAS AS
 LABNETT AS
 REHAB DYKKERENTREPENØR REIDULF
 BERGHEIM
 BEDRIFTSIDRETTSLAGET VEG
 BEDRIFTSIDRETTSLAGET LILLEHAMMER
 SVV
 DOKK HOLM AS
 HJELLNES CONSULT FLORØ AS
 LEARN BY MOTION AS
 ONLIVE RESEARCH AS
 KPMG AS
 BIOPLAN NORGE AS
 DTZ REALKAPITAL VERDIVURDERING AS
 GRANNES KARL MAGNE
 NORCON ENGINEERING AS
 SKAUGEN MASKIN AS
 DEEP SEA ANCHORS AS
 NORICOM NORD AS
 WINSENTS ELEKTRO
 APRO TELE OG DATA AS
 NOOMAS KRISTIANSUND AS
 TC CONNECT AS
 PERDUKO AS
 SEM SIKKERHET
 APPLIED TRAFFIC LIMITED
 BJØRG THORVIK HELGEN LANDSKAPS-
 ARKITEKT MNLA
 TT-TEKNIKK AS
 SOFTWARE INNOVATION ASA
 PMC SERVI AS
 TRL LIMITED
 CARL FREDRIK EKKER
 T ANDERSEN INGENIØRTJENESTER
 STEIN FYKSEN AS
 SOLVANG OG FREDHEIM AS
 ESON PAC NORGE AS
 TEMA ENK TERJE MAURING
 ANDA & HIRTH ANS

PROSJEKT SØRVIS AS
 BELT-PRODUKTER AS
 COMPARTNER AS
 CHALMERS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
 PER MULVIK AS
 HØGSKULEN I VOLDA
 STUDIO 4 ARKITEKTER AS
 DYBWAD ENGINEERING AND
 MANAGEMENT CONSULTANT
 PRINTHUSET AS
 MAKO SYSTEMER
 EVENTMEDIA PAUL SÆTRANG
 LYSE INFRA AS
 DANSK CYKLIST CYKLISTFORBUNDET
 FESTE NORDØST AS
 OLA ASBJØRN BETTUM
 GEOLOG EYSTEIN GRIMSTAD
 KARLSEN & KVILE AS
 HERMOD BJØRKESTØL
 PROMITEK AS
 V&B SOFTWARE SERVICES LTD
 OPPLANDSKE BETONGINDUSTRI AS
 KWINTET NORGE AS
 GUNNAR STUSDAL MASKIN
 OSLO KOMMUNE VELFERDSETATEN
 SUNNE ORGANISASJONER AS
 EPRO EIENDOMSUTVIKLING AS
 VESTRE TOTEN KOMMUNE
 BRAATEN MEDIEPRODUKSJON
 SPOR 3 AS
 TREDE ARKITEKTER AS
 LOSBY GODS AS
 GASTELUM ANDREA
 BRØDRENE HAGENBORG AS
 ELLING WESTERÅS
 A-PRESSEN NASJONALT SALG AS
 FRODE VINGELSGÅRD STRAND
 TELENOR NORGE AS
 BATNFJORD VASSVERK SA
 ADVOKATFIRMA HAAKSTAD & CO DA
 ADVOKATFIRMAET LND & CO DA
 HOOTON R.D., PHD.
 DANNEVIG FOTO AS
 OSLO MODELLVERKSTED ANS
 REZIDOR HOTELS NORWAY AS
 HAGENTOFT HUS AB
 ERGONOMIKONSULENTENE AS
 STEINAR JOHANSEN TRANSPORT AS
 POSTEN NORGE AS
 BJØRN BRUVOLD
 ING S LINDEBERG AS
 THOMAS LØVDAHL
 LERSTAD THOR HENNING
 LEGE GEIR FLATABØ
 OLAV ERIK HAGEN AS
 HYOP AS

UAB DET NORSKE VERITAS
LEIF GJERDE
SIV ING STENER SØRENSEN AS
STAVANGER KOMMUNE
HARDANGER OPPMÅLING AS
K O MYHRE AS
AALAND ARKITEKTKONTOR AS
FARLEIA FORLAG GJEVIK
NORGES KOMMUNEREVISORFORBUND
AKERHAUG TERJE
MAT & PERSONAL PARTNER AS
PETER BUTENSCHØN
JANE SVERDRUPSEN KUNST
SOLHEIM OG JACOBSEN ARKITEKTER AS
HEIS TEK BERGEN AS
FJELLSIKRING INTER HANDLING AS
VÅGHALSEN SKRIVERI
COMPARTNER AS
AANDERAA DATA INSTRUMENTS AS
RICA HOTELLENE OSLO AS
STIFTELSEN MILJØFYRTÅRN
SYLTE MASKINSTASJON AS
RG OPPMÅLING
PROXLL AS
SIGURD STAVE MASKIN AS
JØSOK PROSJEKT AS
AUTO METODIKK AS
SVEIN MAGNE SIRNES
FRISKVERNSFORETAKET VEGARD NILSEN
INGENIØRTJENESTER AS
TORSTEIN KJÆRVIK
NORICOM TOLKE- OG TRANSLATØR-
TJENESTE AS
DATAMETRIX AS
NORDVEST TAKST ING. ROLF BJERKESETH
DIMCO AS
FISKEHELSE OG MILJØ AS
FELIX KONFERANSESENTER AS
AKVATOR AS
OPPEDAL ANITA
KJELL TOKVAM AS
INGENIØR S J WIIK AS
OSLO KOMMUNE BYANTIKVAREN
PRINTTING PRODUKSJON AS
QUALITY SKJÆRGÅRDEN HOTEL OG
BADEPARK AS
MILLSTREAM ASSOCIATES LIMITED
KNUT HJELTNES SIVILARKITEKTER
MNAL AS
ANLEGGDATA SØR AS
LYDLARS LARS-CHRISTIAN BAKKELUND
BRØDRENE DAHL AS
PROMO1 BERGEN AS
DOZERDRIFT AS
GEOVITA AS
BRO & TUNNELSELSKAPET AS

GATA REKLAME AS
BYGGEBISTAND AS
SELSKAPET GUDME STAD AS
SCANDINAVIAN MOTORCENTER
NORSK TRAFIKKDIRIGERING AS
PIR II AS
KLIMA 2020 AS
GRAND DRIFT AS
VAKT SERVICE ALARM & LÅS VESTFOLD AS
MOLDE KOMMUNE
CHRISTIN BASTIANSEN
ARNE J ØVRETVEIT AS
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
PRIKO REKLAME AS
BYGGMESTER OG TAKSTMANN TORE
THEODORSEN
HOTEL BERGEN AIRPORT AS
SANNE BETONGSAGING AS
RAGN SELLS AS
SOGN BEDRIFTSHELSETJENESTE
SIVILINGENIØRENE SJÅTIL & FORNÆSS
KONGSVINGER AS
CATO GEOTEKNIKK SOLBERG
ULRICH LINNEMANN
SPK FORVALTNING
ADVOKATFIRMAET KYRRE ANS
BYGGMESTER SAGEN AS
PORSGRUNN KOMMUNE
GULBRANDSEN ROLF LANDSK ARK MNAL
BRAVIDA NORGE AS
ELEKTRO VENTILASJON RØR NORGE AS
XYZ OPPMÅLING AS
KLARTEKST NILS PETTER SMEBY
NORDRE EKRE GÅRD MARIT EKRE
GÖTZ AS
SOGNLAB AS
STATISTISK SENTRALBYRÅ
A7 PRINT AS
MACSIMUM DESIGN AS
GEOSOLUTIONS S.A.S DI SIMONE
GIANNECCHINI & C.
TROLLHEIMSLAB AS
ARNSTAD-HEGGENHOUGEN-HAGE AS
NORSAM AS
NIVI ANALYSE AS
RØDE KORS FØRSTEHJELP AS
CENTRUM BIRKEDAL TRAFIKKSKOLE AS
TRØNDERLINJEN AS
STATENS FORURENSNINGSTILSYN
PROFINOVA
VOSS OPPMÅLING AS
STEFFENSEN PETTER
AURE KOMMUNE-974619032
DMT ALVDAL AS
TORIL REDALEN
PÅL VIGELAND

NORGES NATURVERNFORBUND
 FORUM ETNIKO
 GRESSMYR ASBJØRN
 EIDE OTTO
 ALTA KOMMUNE
 DIREKTORATET FOR ARBEIDSTILSYNET
 EIKEN HARALD CHRISTIAN
 ASTRID SLEIRE
 ELI HAGELUND OKKELMO
 PER SOLEM ARKITEKTKONTOR AS
 VANNLABORATORIET AS
 TRØNDER- PLAN AS
 FILEMAIL AS
 ASTOR FURSETH
 TIDENS KRAV AS
 MYCOTEAM AS
 GJØVIK KOMMUNE
 SIV ING TORE NORDBY
 SANDBERG OLE
 KURT WATHNE
 BÜRO FÜR VERKEHRSÖKOLOGIE
 OTERA INFRA AS
 HØLMEBAKK CARL-VIGGO ARKITEKT
 ING JACOB REME AS
 TRONRUD ANLEGG AS
 AMDAHL JØRGEN
 UMEÅ UNIVERSITET
 SUNNLAB AS
 RØRL.MESTER JAN YNGVE MATHISEN
 JAUKKURI MAARETTA
 SCAN-MATIC AS
 ROMSDAL JORDSKIFTERETT
 KLUBB 81
 BAIN PHILIP HARBOE
 MØLLER UNDALL AS
 HARALD NESSET RÅDGIVING &
 CONSULTING
 FELLOWES NORGE AS
 OSCAR JANSEN ILLUSTRASJON
 OSKAR BRUGRAND AS
 GUNHILD KJESERUD-BØRNICH
 OMDAL SIV ELLEN
 KRISTIANSUND KOMMUNE
 MEDIAWEB
 SJÅTIL & FORNÆSS AS
 ING EGIL BRAADLAND AS
 ABS ANDREASSENS BILSKOLE AS
 RAINBOW HOTEL NORDLYS AS
 ØIEN & INDERGAARD AS
 LUNDQUIST PIANOSERVICE
 BG SULDAL AS
 ANVIK CECILIE HØJ
 WEB SYS AS
 RINGERIKS-KRAFT INDUSTRISERVICE AS
 MORFEUS AS
 ROGALAND TAXI AS

G4S SECURE SOLUTIONS AS
 EIDE INGOLF
 UNIVERSITÄT STUTTGART
 DILIGENT GROUP AFRICAN (PTY) LTD
 VEISKILTKONSULENTEN AS
 HITRA KOMMUNE
 HOWDEN VILLY
 LT KONSULTIT OY
 JENSEN BJØRN - REINE
 BERG KNUDSEN AS
 PER ARTHUR SOLLI
 SKJERVØY ARBEIDSSAMVIRKE AS
 ST OLAVS HOSPITAL HF
 NICOLAE BOGDAN
 KVISVIKS KOMBINASJON
 SEMANTIX INTERPRETO AS
 RÅDHUSKANTINA ANS
 ERIK ROAR LOFTESNES
 VRIO LÅS & NØKKEL AS
 SEHM HARALD
 SOLLIHØGDA SKI OG SALONGSKYTTERLAG
 ANDREAS BJØRKLUND
 SEG - SAMISK NÆRINGS-OG UTREDNINGS-
 SENTER AS
 TRE KOKKER VOSS AS
 TRAINOR ELSIKKERHET AS
 ASTRICS CATERING SERVICE
 TV 2 AS
 HOLTÅLEN KOMMUNE
 RICHARDBEN IDAR
 TURID WINTHER-LARSEN
 MELBY TOM
 LILLEJOD MATHIAS
 ANDENES SKOLEKORPS
 SANDE KRO & HOTELL AS
 ELTRON AS
 SKIPPER WORSE AS
 HOVDMOEN HOTELLDRIFT AS
 LARS J BERGE
 DOLMSUNDET HOTELL AS
 TOM VAN DE VEN
 ICE NORGE AS
 RINGSAKER KOMMUNE
 BRYN EIENDOM AS
 EUREST PERSONALRESTAURANTER AS
 DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET
 OG BEREDSKAP
 UNIWEB AS
 GRID STRATEGISK DESIGN AS
 NEVERDAL SKOLEMILLSTREAM
 ASSOCIATES LTD
 SVV KANTINER
 ARCTIC TRANSLATIONS MARI HAEGSTAD
 TELIASONERA NORGE AS
 ONNINEN AS

SPØRSMÅL NR. 1113**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 15. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Politiet i Telemark sine rammer i 2013 er 3,5 mill. kr mindre enn det de var i 2012. Konsekvensene er at Politimesteren nå foreslår 9 uker sommerstengt ved Bamble Lensmannskontor. Dette er et av landets største lensmannskontor. Flere andre lensmannskontorer i Telemark har også fått melding om mulig sommerstenging. Dette betyr at tilbudet til kundene vil bli langt dårligere.

Mener statsråden at dette er forsvarlig, og ser statsråden at dette vil gå ut over bl.a. straksetterforskning og tjenester til publikum?»

BEGRUNNELSE:

Bamble Lensmannskontor er et av landets største lensmannskontor.

Rammene til Politiet i Telemark er 3,5 millioner lavere i 2013 enn det de var i 2012. Allikevel fremstilles det og argumenteres det med at Politiet i Telemark i 2013 har fått tilført 5 nye stillinger. Men hvordan man skal kunne få ansatt 5 nye polititjenestemenn, samtidig som rammen for 2013 er redusert med 3,5 millioner i forhold til rammene for 2012 er et stort spørsmål. Politimesteren i Telemark har tatt dette opp med POD og jeg forutsetter at også Statsråden er klar over dette. Dette kuttet innebærer at Politimesteren i Telemark har fått en enda vanskeligere budsjettssituasjon, og hun må derfor prioritere bruken av midlene sine svært strengt. Jeg er også kjent med at det er sendt ut melding til flere av lensmannskontorene i fylket, med beskjed om at det vil bli sommerstengt. Dette betyr at store deler av fylket vil få et langt dårligere tilbud til publikum i mange uker i sommer. Jeg synes derfor det er merkelig at justisminneren fortsetter å skryte av at politidistriktene er

tilført mer midler, og at disse skal brukes til å styrke tjenestene.

Når realiteten ute i den "virkelige" verden er en helt annen enn det glansbildet regjeringen tegner. Vi ser at det er stadig færre politifolk ute i operativ tjeneste, samtidig som tilbudet ved lensmannskontorene er redusert både i forhold til åpningstid og tjenester man kan få hjelp til der. Dette er en utvikling som ikke kan fortsette.

Svar:

Det er Politidirektoratet som fordeler bevilgningene til politidistriktene. Tildelt ramme til Telemark politidistrikt har økt fra 292 mill. kroner i 2012 til 302 mill. kroner i 2013.

Politidirektoratet har opplyst følgende i forbindelse med representantens spørsmål:

Døgnberedskapen i Bamble ivaretas av Grenland driftsenhet og operasjonssentralen i politidistriktet. For å sikre tilfredsstillende vakt- og beredskapsfunksjoner i Telemark politidistrikt sommeren 2013, ansettes 22 ferievikarer på driftsenhetene. Samtidig vil Lensmannskontorer være helt eller delvis stengt under sommerferieavviklingen. Dette gjøres for å frigjøre operativt personell, og dermed sikre at også erfarne mannskaper med tilstrekkelig kompetanse er på jobb gjennom sommeren.

Jeg har tillit til at politimesterens disponering av ressursene gir en tilfredsstillende polititjeneste og publikumsservice i hele politidistriktet sommeren igjennom.

Vedlagt følger oversikt som viser bevilgning for 2013, kompensasjon for lønns- og prisstigning for 2013, antall årsverk per 31.12.2012 og antall nye politiårsverk fordelt i 2013 for politidistriktene. Tallene for Telemark politidistrikt framgår av linje elleve under kap. 440.

Vedlegg til svar:

Politidistrikt	Bevilgning for 2013	Kompensasjon for lønns- og prisvekst	Antall årsverk fordelt i 2013	Antall årsverk pr 31.12.2012
Kap. 441 Oslo politidistrikt	2 059 343 000	68 091 000	70	2 555
<i>Kap. 440:</i>				
Østfold politidistrikt	427 257 943	16 460 607	20	577
Follo politidistrikt	245 644 421	8 948 720	10	315
Romerike politidistrikt	475 287 890	18 180 886	26	619
Hedmark politidistrikt	281 306 258	10 174 358	9	370
Gudbrandsdal politidistrikt	112 623 288	4 198 131	7	144
Vestoppland politidistrikt	158 248 125	6 011 575	9	199
Nordre Buskerud politidistrikt	139 807 955	5 184 467	7	188
Søndre Buskerud politidistrikt	323 366 329	12 238 287	20	413
Asker og Bærum politidistrikt	263 206 728	9 636 160	6	325
Vestfold politidistrikt	339 671 075	12 389 910	5	448
Telemark politidistrikt	302 262 922	10 580 824	5	382
Agder politidistrikt	454 268 137	16 872 425	10	576
Rogaland politidistrikt	532 739 101	20 367 587	26	710
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	201 800 830	7 579 830	10	256
Hordaland politidistrikt	722 915 678	27 400 604	26	930
Sogn og Fjordane politidistrikt	157 614 735	5 459 008	7	191
Sunnmøre politidistrikt	176 851 522	6 394 757	10	229
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	182 571 225	6 203 648	5	231
Sør-Trøndelag politidistrikt	467 480 250	17 689 048	20	622
Nord-Trøndelag politidistrikt	206 397 615	7 477 649	5	282
Helgeland politidistrikt	133 984 910	5 026 555	5	185
Salten politidistrikt	129 330 292	4 977 752	5	189
Midtre Hålogaland politidistrikt	199 915 148	7 150 079	5	256
Troms politidistrikt	221 174 124	8 393 398	5	300
Vestfinnmark politidistrikt	100 609 734	3 746 722	5	135
Østfinnmark politidistrikt	140 920 548	4 701 729	5	174
Sum politidistrikter	9 156 599 783	331 535 716	343	11 801

SPØRSMÅL NR. 1114**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 11. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Kan statsråden orientere om regjeringens arbeid for å styrke gjenvinningen av tekstilavfall?»

BEGRUNNELSE:

Energi- og miljøkomiteen har ved flere anledninger etterlyst en mer aktiv politikk når det gjelder gjenvinning av tekstilavfall, uten at dette har blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Avfallsmengden fra 2006 av tekstiler som kastes har økt for hvert år. I år 2012 ble mengden av tekstiler som ble kastet i Oslo og Akershus anslått til å være omlag 20-25.000 tonn. Av dette ble ca. 8.000 tonn samlet inn. Noe av dette ble solgt i Fretex butikker. I hovedsak ble mengden av innsamlede tekstiler i Oslo og Akershus sendt til utlandet for sortering, ombruk og forbrenning. Når det gjelder avviket mellom tekstiler som ble samlet inn og det som ble kastet - 12-17.000 tonn - er det rimelig å anta at det meste gikk til deponi og forbrenning.

Svar:

Noreg har oppnådd gode resultat i avfallspolitikken. Mange verkemiddel og tiltak er på plass, mellom anna gode produsentansvarsordningar. Vårt generelle nasjonale mål om å gjenvinne 80 prosent av avfallet vårt er nådd, og måloppnåinga var i 2011 på 87 prosent. Dette er svært positivt, samstundes som det framleis er behov for å vidareutvikle avfallspolitikken på enkelte område.

Når det gjeld tekstilar, skjer det ei betydeleg innsamling gjennom frivilleg innsats. Berekningar viser samtidig at det er eit potensial for å samle inn ein større del av tekstilavfallet, særleg frå hushaldningane, og at ein større del av dette avfallet kan gå til ombruk og materialgjenvinning.

Miljøverndepartementet arbeider no med ein avfallsstrategi der status på avfallsfeltet blir gjennomgått og der behovet for ytterlegare tiltak og verkemiddel vil bli gjennomgått.

Nye tiltak og verkemiddel overfor tekstilavfall vil bli vurdert i denne strategien.

SPØRSMÅL NR. 1115**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 11. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«I et høringsforslag fra Klif vedrørende krav til biodrivstoff og flytende biobrensel, foreslås det at det nasjonale omsetningskravet for innblanding av biodrivstoff skal opprettholdes på 3,5 %.

Har regjeringen tatt noen beslutning om ytterligere opptrapping?»

Svar:

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) har etter oppdrag fra Miljøverndepartementet i vinter sendt på høring forslag om forskrift for innføring av fornybardirektivets krav om biodrivstoff, bærekraftskriterier m.v. Dette innebærer innføring av de siste delene

av fornybardirektivet som ikke allerede er gjennomført i andre deler av norsk regelverk. Høringen er fortsatt i prosess.

Samtidig som forslaget gikk på høring avgjorde regjeringen at det nasjonale omsetningspåbudet for biodrivstoff blir opprettholdt på dagens nivå på 3,5 prosent samtidig som bærekraftskriteriene blir innført, jamfør pressemelding fra Miljøverndepartementet 17. januar i år. Regjeringen har ikke tatt noen konkret beslutning om ytterligere opptrapping. Som det fremgår av klimameldingen vil en økning av omsetningspåbudet avhenge av at bærekraftskriteriene er tilfredsstillende og at det er opparbeidet erfaring med dem. Her vil særlig den videre utviklingen i EUs bærekraftskriterier være viktig. Utviklingen av kriterier for bærekraft for biodrivstoff internasjonalt har tatt mer tid enn ventet, samtidig som det de siste årene har kommet mer kunnskap om mulige negative ef-

fekter av arealbruk. Det har særlig vært uro knyttet til indirekte klimagasseffekter. For eksempel kan økt bruk av eksisterende jordbruksareal til dyrking av bi-odrivstoffvekster fortrenge dagens matproduksjon. Dette kan igjen øke presset på å dyrke nye arealer som skog eller torvjord. Slike indirekte arealeffekter

kan gi store klimagassutslipp. Europakommisjonen la i høst fram et forslag til endringsdirektiv om håndtering av de indirekte effektene av arealbruk. Forslaget er tidlig i prosessen ennå, og vi vil følge nøye med på den videre utviklingen på feltet.

SPØRSMÅL NR. 1116

Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 17. april 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvilke oversikter Innovasjon Norge opererer med med hensyn til realiserte og urealiserte tap på lån og garantier, samt fremlegge en oversikt over lån/tilskudd Innovasjon Norge har måtte avskrive som tap (realiserte og urealiserte) de siste tre år, fordelt på lån og garantier, bransje, region og programområde?»

BEGRUNNELSE:

Innovasjon Norge (IN) tilbyr fem tjenestetyper: finansieringstjenester, kompetansetjenester, rådgivningstjenester, nettverkstjenester og profileringstjenester.

Ifølge årsrapporten for 2011 hadde IN et netto tap på utlån på 41,2 mill. kroner, som i sin helhet var relatert til lavrisikoordningen.

Tilsvarende tall for 2010 var netto tap på utlån på 40,2 mill. kroner, hvorav 6,1 mill. kroner var knyttet til Såkornfondene og 34,1 mill. kroner til lavrisikoordningen.

Nettstedet E24 hadde 3. april 2013 en artikkel med følgende overskrift: "Giske åpner for konkursregister".

- Vi gjør store digitaliseringsfremskritt med Brønnøysundregisteret. Så vi får se. Kanskje kan det være en idé å koble det opp mot Innovasjon Norge, slik at vi kan få et sømløst system, uttaler nærings- og handelsministeren til E24.

- Dette forutsetter at vi ikke skaper mer byråkrati.

Det er veldig lett for politikere å kreve store mengder dokumentasjon på kryss og tvers, men det kan gå ut over effektiviteten og det vi faktisk får ut av pengene som Innovasjon Norge forvalter, legger han til.

Svar:

For å forsøke å gi et godt svar på spørsmålet, vil jeg først orientere om hvilke rapporteringskrav Innovasjon Norge er underlagt og hvilke oversikter Innovasjon Norge utarbeider i dag. Deretter vil jeg legge frem oversikter fra Innovasjon Norge som viser realiserte og urealiserte tap for de ulike ordningene. Tallene er basert på avlagte regnskap for 2010 og 2011, og foreløpig regnskap for 2012. For omtale av de ulike ordningene og ordinær rapportering, viser jeg til de årlige budsjettproposisjonene. Når det gjelder Innovasjon Norges tilskuddsvirksomhet, påløper ikke Innovasjon Norge tap på samme måte som for låneordningene, og jeg går derfor ikke nærmere inn på det her.

Innovasjon Norge er et særlovsselskap, og lov om Innovasjon Norge § 33 angir at selskapet skal følge regnskapsloven. Selskapet følger deretter Finansdepartementets Forskrift om årsregnskap m.v. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike, med de modifikasjoner som er nødvendig ut fra at Innovasjon Norge har virksomhet utover bankvirksomheten. Selskapet har oppstillingsplan for resultat og balanse og noter som gjelder for banker generelt.

Innovasjon Norge har som følge av regnskapsloven og årsregnskapsforskriften for banker, m.v., de samme opplysninger, herunder noter, i årsregnskapet som øvrige norske banker. Dette betyr at Innovasjon Norge i sitt årsregnskap bl.a. informerer om:

- Prinsippene for verdsettelse av utlån, herunder prinsippene for nedskrivning av individuelle utlån og grupper av utlån
- Prinsippene for resultatføring av renteinntekter
- Finansiell markedsrisiko/renterisiko
- Kredittisiko

- Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap
- Spesifikasjon av periodens endringer i nedskrivninger på utlån
- Spesifikasjon av balanseposter utlån
- Renter på utlån
- Tap på utlån og garantier, med underliggende spesifikasjoner
- Tapsdekning for de ordninger som har tapsfond

Som særlovsselskap er Innovasjon Norge ikke underlagt lov om finansierings-virksomhet og finansinstitusjoner. Kontroll kan utføres av Riksrevisjonen, og Innovasjon Norge har ekstern og intern revisor. Innovasjon Norge legger imidlertid opp til å følge sentrale retningslinjer som er fastsatt for finansieringsinstitusjoner i den grad dette lar seg tilpasse for Innovasjon Norge på en praktisk måte.

Orientering fra Innovasjon Norge om praksis for regnskapsføring

Den regnskapsmessige behandlingen av tap på utlån og garantier i Innovasjon Norge er så langt det er mulig tilpasset prinsippene i FOR 2004-12-21 nr. 1740:

”Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner”, fastsatt av Finansdepartementet.

Det gjennomføres individuelle nedskrivninger² for lavrisikolån og risikolån/garantier. Gruppevis nedskrivninger³ gjennomføres kun for lavrisikolån, da risikolån/garantier har tapsfond som er ment å skulle dekke fremtidige tap.

Innovasjon Norge foretar beregning av tap to ganger per år i forbindelse med utarbeidelse av halvårsregnskap og årsregnskap. Styret får i denne forbindelse en redegjørelse for tap på utlån. Regnskapet viser tapene på aggregert nivå. Innovasjon Norge leverer for øvrig omfattende års- og halvårsrapportering til departementene om virksomheten. For såkornvirksomheten leveres i denne forbindelse en detaljert, ikke offentlig, rapport. Tapsrapporteringen er for øvrig i disse rapportene på aggregert nivå.

Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet får i tillegg en oversikt over situasjonen for de ulike tapsfondene.

Tap som belaster resultatregnskapet

Innovasjon Norge har flere ulike låneordninger. De to hovedgruppene er lavrisikolån og innovasjonslån/risikolån. Lavrisikolåneordningen regnskapsføres som utlån i banker generelt, det betyr at lavrisikolåneordningen har egenkapital og at tapene belastes resultatregnskapet.

Innovasjons-/risikolåneordningene er annerledes enn lavrisikolåneordningen. Risikolåneordningene har ikke egenkapital, men det bevilges avsetninger til tapsfond. Brutto tap på ordningene dekkes av tapsfond, slik at netto tap blir et nullresultat. Renteinntektene skal dekke ordningenes kostnader og det overskytende tilbakeføres til eierne hvert år.

Til og med 2011 hadde såkornfondordningen netto tap i Innovasjon Norges resultatregnskap. I Prop. 1 S (2011-2012) ble det presisert at: ”Såkornfondene er en statlig ordning hvor statens interesser er forvaltet av Innovasjon Norge. Det er derfor en underliggende forutsetning at tap utover tapsfond ikke skal belaste Innovasjon Norges regnskap og egenkapital.” Fra 2012 bokføres derfor en tapsdekning i Innovasjon Norges regnskap, slik at netto tap for såkornfondordningen blir et nullresultat.

Oversikt over tap på lån og garantier

Innovasjon Norge opplyser at helhetsbildet av tap på lavrisikolån er at tapene er moderate, godt innenfor budsjettene og nær tapsnivåene i bankene, og at helhetsbildet av tap på risikolån er at disse er ganske nær budsjetterte tall og innenfor forutsatt nivå. Under følger Innovasjon Norges innspill om tap på låne- og garantiordningene.

Lavrisikolån er å sammenligne med banklån

Innovasjon Norges største låneordning er lavrisikolåneordningen, hvor det er forutsatt at Innovasjon Norge skal dekke alle kostnader, inkl. tap på utlån, over rentemarginen. Kravet er at låneordningen drives på markedsmessige betingelser, og Innovasjon Norge skal betale utbytte til staten på inntil 75 pst. av overskuddet.

Lavrisikolån fremstår i markedet tilsvarende ordinære banklån. Lånene benyttes i stor grad til å dele langsiktig risiko med bankene, og slike lån er da også regelmessig gitt basert på deling av langsiktig belåning med bankene, og på sideordnede sikkerheter. Om lag to tredjedeler av utlånene er i distriktsområder. Låneordningen har et tyngdepunkt mot landbruk, fiskebåtfinansiering, industri og tjenesteyting (jf. at Statens Landbruksbank, Statens Fiskarbank og Industribanken er fusjonert inn i Innovasjon Norge).

Innovasjon Norge har en portefølje av løpende lavrisikolån per 31. desember 2012 på brutto om lag 12,5 mrd. kroner. Det ble i 2012 utbetalt nye lån for

² *Individuelle nedskrivninger* fastsettes ved gjennomgang av konkrete engasjementer der det har oppstått en tapshendelse. Tap beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og neddiskontert verdi av forventet kontantstrøm på det enkelte lån.

³ *Gruppevis nedskrivninger* beregnes ut fra kalkulert risiko i porteføljen.

om lag 1,8 mrd. kroner, som var litt mer enn nedbetalingene på løpende lån. Porteføljen av lavrisikolån økte dermed med ca. 430 mill. kroner i 2012.

Innovasjon Norge regner med at lavrisikolåneordningen i gjennomsnitt kan bære tap på utlån i størrelsesorden 0,5 pst. av utlånsporteføljen, og det var i 2012 budsjettert med tap på slike lån på 60 mill. kroner. Som regnskapet viser ble bokførte tap mindre, med tap på om lag 25 mill. kroner, tilsvarende om lag 0,2 pst. av utlånsporteføljen. Tap på utlån på lavrisikolån de tre siste årene har vært 34 mill. kroner i 2010, 41 mill. kroner i 2011 og 25 mill. kroner i 2012.

Lavrisikolåneordningen hadde negative regnskapsresultater i forbindelse med vanskelighetene i næringslivet rett etter tusenårsskiftet. Siden etableringen av Innovasjon Norge i 2004 har resultatene imidlertid vært på plussiden. Lavrisikolåneordningen har de tre siste årene hatt et overskudd etter tap på utlån på henholdsvis 4 mill. kroner (2010), 63 mill. kroner (2011) og 139 mill. kroner (2012).

Risikolåneordningene er subsidierte låneordninger

Landsdekkende innovasjonslån og distriktsrettede risikolån er de to dominerende risikolåneordningene Innovasjon Norge forvalter, med en portefølje av landsdekkende innovasjonslån på henholdsvis 1,4 mrd. kroner i 2010 og 1,5 mrd. kroner i 2011 og 2012, og med en portefølje av distriktsrettede risikolån på 1,3 mrd. kroner i 2010 og 1,2 mrd. kroner i 2011 og 2012. Landsdekkende og distriktsrettede garantier forvaltes sammen med disse ordningene, og ordningene har felles tapsfond.

Risikolåneordningene er subsidierte låneordninger med bakgrunn i at det er lagt opp til at låneordningene skal kunne påta seg høyere risiko enn kommersielt forsvarlig, og at tapene som oppstår på denne ordningen dekkes av bevilgede tapsfond. Rentenivået er 2-3 prosentpoeng høyere enn de beste vilkårene for lavrisikolån.

Risikolåneordningene dekker løpende kostnader knyttet til forvaltningen av låneordningene over rentemarginen, men tap på utlån dekkes av tapsfond. I den grad marginen overstiger løpende forvaltningskostnader tilbakeføres nettoen til oppdragsgiverne, henholdsvis Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet ved fylkeskommunene. Fra 2012 vil om lag 24 mill. kroner så-

ledes bli tilbakeført til Nærings- og handelsdepartementet for landsdekkende risikolåneordninger og om lag 17 mill. kroner vil bli tilbakeført for distriktsrettede risikolåneordninger.

Tapsfondene etableres ved at det i hvert enkelt lånetilsagn gjøres en vurdering av risikoen knyttet til låneforholdet. Ved tilsagn om innovasjons-/risikolån eller garantier foretas en avsetning til tapsfond til dekning av fremtidige tap. Avsetningen dekkes av tildelte tilskuddsrammer. Størrelsen fastsettes normalt ut fra kalkulert risiko i det enkelte prosjekt. Innovasjon Norge må sørge for at tap som oppstår over tid på lånene er innenfor rammen av foretatt tapsfondsavsetninger.

Regelverk for låneordningene fra Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet sier at: "Innovasjon Norge skal hvert år vurdere tapsfondets størrelse opp mot anslått risiko i låneporteføljen og etterfylle tapsfondet dersom dette avviker negativt med mer enn ti prosentpoeng. Nærings- og handelsdepartementet skal informeres dersom avviket er på mer enn 5 prosentpoeng, slik at eventuelle tiltak kan settes inn på et tidlig tidspunkt."

Per 31. desember 2012 har tapsfondene for de største risikolåneordningene, landsdekkende innovasjonslån/garantier og distriktsrettede risikolån en overdekning (tapsfondet er større enn nåværende vurdering av risiko i restlåneporteføljen) på 18 prosentpoeng.

Ut fra det regimet som er etablert og den risiko-profil disse låneordningene representerer vil det i normalår oppstå tap tilsvarende om lag 5 pst. av porteføljen. Tapene for de landsdekkende innovasjonslån- og garantiordningene, som Innovasjon Norge forvalter på vegne av Nærings- og handelsdepartementet, tilsvarte i 2012 4,6 pst. av porteføljen. Tilsvarende tall for distriktsrettede risikolån og garantier er 4,8 pst. I sum var utlånstapene på disse ordningene i tråd med budsjettet.

Tap på utlån på disse låne- og garantiordningene de siste tre år har vært 130 mill. kroner i 2010, 91 mill. kroner i 2011 og 134 mill. kroner i 2012.

Tap på lån og garantier fordelt på ordning

Under følger det oversikter fra Innovasjon Norge med detaljerte oversikter over selskapets tap fordelt på ordning, geografi og bransje, for henholdsvis 2012, 2011 og 2010.

Bokførte individuelle tap¹ på utlån og garantier i 2012 fordelt på fylke (distriktskontor)²

Fylke	Lavrisikolån			Innovasjonslån og garantier		Distr.rettet låneordning	Risikolån og garantier		Risikolån landbruk	Miljølån	Fiske-garantier	SUM
	NHD			NHD		NHD	KRD		LMD	MD	FKD	
	LAV	GFL	LAL	LRL	LGA	RRL	DRL	DGA	BRL	Miljø	FGA	
Finnmark	-1						-2					-3
Troms			-1	-1			-4				2	-4
Nordland			1	8	-2		18					25
N-Trøndelag							4		3			7
S-Trøndelag					1		3					4
Møre og Romsdal	4	-1		16			9	1				29
Sogn og Fjordane		6		3	1		5					15
Hordaland	10	1		4	-2		6					19
Rogaland				1								1
Agder	8			2			3					13
Telemark				12			8					20
Buskerud/Vestfold	-2		-5	16								9
Oppland				-3			4					1
Hedmark	9		5	6		1	3					24
Oslo/Akershus/Østfold				9	-1				1			9
SUM	28	6	0	73	-3	1	57	1	4	0	2	169

¹ Bokførte tap er summen av konstaterte tap i løpet av året, og endringene i nedskrevet verdi i forhold til forrige årsavslutning.

² Forkortelser brukt i tabellene:

- LAV er lavrisikolån til industri og tjenesteyting
- GFL er lavrisikolån til fiskeflåte
- LAL er lavrisikolån til landbruk
- LRL er landsdekkende innovasjonslån (risikolån)
- LGA er landsdekkende garantier
- RRL er distriktsrettet låneordning (ytes ikke nye slike lån lenger)
- DRL er distriktsrettede risikolån
- DGA er distriktsrettede garantier
- BRL er risikolån landbruk

Bokførte individuelle tap på utlån og garantier i 2011 fordelt på fylke (distriktskontor)

Fylke	Lavrisikolån			Innovasjonslån og garantier		Distr.rettet låneordning	Risikolån og garantier		Risikolån landbruk	Miljølån	Fiske-garantier	SUM
	NHD			NHD		NHD	KRD		LMD	MD	FKD	
	LAV	GFL	LAL	LRL	LGA	RRL	DRL	DGA	BRL	Miljø	FGA	
Finnmark			1				2		2			5
Troms	1	-1	2	8			9					19
Nordland	-1	1			6		-1					5
N-Trøndelag				6			1					7
S-Trøndelag	1				1		-1					1
Møre og Romsdal	1		-1	5	2	-2	-2					3
Sogn og Fjordane	1		1		2	-4	10					10
Hordaland				4	1		0					5
Rogaland	-3			6			1					4
Agder	11		1	11			1		1			25
Telemark	3			5			9					17
Buskerud/Vestfold	5		6	-4			1					8
Oppland												
Hedmark				2			5					7
Oslo/Akershus/Østfold	8		4				11					23
SUM	25	0	14	38	13	-6	46	0	3	0	0	133

Bokførte individuelle tap på utlån og garantier i 2010 fordelt på fylke (distriktskontor)

Fylke	Lavriskolån			Innovasjonslån og garantier		Distr.rettet låneordning	Risikolån og garantier		Risikolån landbruk	Miljølån	Fiske-garantier	SUM
	LAV	GFL	LAL	LRL	LGA	RRL	DRL	DGA	BRL	Miljø	FGA	
Finnmark	5	1					12					18
Troms	2		2				-18				7	-7
Nordland	-2		1	-2								1
N-Trøndelag	1						8					9
S-Trøndelag							6					6
Møre og Romsdal	1	2		4		1	20					28
Sogn og Fjordane	-9					-11	7					-13
Hordaland		1		8			3					12
Rogaland	2		2									4
Agder	2			15								17
Telemark	2			-8			4					-2
Buskerud/ Vestfold				1					1			2
Oppland				16			3					19
Hedmark	4		1	1		1	3					10
Oslo/Akershus/ Østfold				46			4*		1			51
SUM	8	4	6	81	0	-9	52	0	2	0	7	151

Bransjemessig fordeling av tap

Under følger en oversikt over den bransjemessige fordelingen av individuelle bokførte tap (tall i mill. kroner).

Lavriskolån (Nærings- og handelsdepartementet)

Bransje	2010	2011	2012
Jordbruk/skogbruk	6	14	0
Fiske og oppdrett	4	0	6
Industri og tjenesteyting	8	25	28
Sum	18	39	34

Risikolån landbruk (Landbruks- og matdepartementet)

Bransje	2010	2011	2012
Jordbruk/skogbruk	2	3	4

Distriktsrettede risikolån og garantier (Kommunal- og regionaldepartementet/fylkeskommunene)

Bransje	2010	2011	2012
Fiske og oppdrett	25	11	6
Industri og tjenesteyting	27	35	51
Sum	52	46	57

Landsdekkende innovasjonslån og garantier (Nærings- og handelsdepartementet)

Bransje	2010	2011	2012
Fiske og oppdrett	7	27	10
Industri og tjenesteyting	73	24	60
Sum	80	51	70

Grunnen til at tallene for de tre risikolåneordningene over ikke stemmer helt overens med de tidligere refererte tapstallene, er at sistnevnte også omfatter mindre tap på risikolåneordninger som er under avvikling.

Innovasjon Norges lån til såkornfond

Statens interesser i såkornordningene forvaltes av Innovasjon Norge og de regnskapsmessige opplysningene nedenfor er basert på selskapets rapportering. Ordningene skal stimulere til private investeringer i bedrifter i tidlig fase. Bedriftene det investeres i, skal også tilføres kompetanse. Alle eksisterende såkornfond er privat eiet og forvaltes av de private eierne på kommersiell basis.

Innovasjon Norge har tilført kapital til de eksisterende såkornfondene som ansvarlige lån med forfall for hovedstol og akkumulerte renter etter 15 år, men det kan betales tilbake avdrag på tidligere tidspunkt. De tilbakebetalte avdragene skal tilbakeføres til statskassen. Til og med 2011 hadde Innovasjon Norge fått tilbakeført 79 mill. kroner i forskuddsinnbetalinger fra såkornfondene. Dette beløpet ble vedtatt

tilbakeført til statskassen gjennom behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2012. Tilbakebetalingene kommer som følge av avhendinger av porteføljeselskaper. Når midlene blir tilbakebetalt til Innovasjon Norge, blir de plassert på en ikke-rentebærende konto i Norges Bank, slik at rentene på disse midlene tilfaller staten.

Tap på de ansvarlige lånene består dels av konstaterte tap⁴ og dels av individuelle nedskrivninger. Konstaterte tap innenfor 25 pst. av utbetalte lån dekkes av etablerte tapsfond, som Stortinget allerede har bevilget midler til. Konstaterte tap utover dette dekkes av særskilte bevilgninger fra staten.

Helhetsbildet av tapene i gruppen av fond opprettet i 1997 og 2000 er at tapene er høye, og langt større enn forventet ved etableringen av fondene, mens tapene i fondene etablert etter tusenårsskiftet så langt etter Innovasjon Norges kan sies å være i tråd med forventningene.

Fond opprettet i 1997 og 2000

I 1997 ble det opprettet et landsdekkende såkornfond og fire regionale fond som dekker henholdsvis Sørlandet, Vestlandet, Midt-Norge og Nord-Norge. I 2000 ble det i tillegg opprettet et fond for indre Østlandet. Kommitert kapital under ordningen er 776 mill. kroner, hvorav 50 pst. i ansvarlige lån fra staten (388 mill. kroner). Ett fond er konkurs og et er avvirket.

Ved utgangen av 2012 hadde Innovasjon Norge utbetalt 378,4 mill. kroner i ansvarlige lån. Tilsvarende for 2011 var 374,9 mill. kroner og for 2010 367,2 mill. kroner. Tilhørende tapsfond ved utgangen av 2012 utgjorde 94,6 mill. kroner (25 pst. av 378,4 mill.

⁴ Konstaterte tap gjennomføres når det med endelig virkning kan fastslås at tap har oppstått, for eksempel etter godkjent gjeldssanering eller avslutning av konkursbo.

kroner). Ved utgangen av 2012 var 145,2 mill. kroner av hovedstolen tapsført utover tapsfond. Tilsvarende for 2011 var 164,7 mill. kroner og for 2010 142,2 mill. kroner. Konkursen i Såkorninvest Innlandet i 2007 ga en dividende til Innovasjon Norge på 2,4 mill. kroner. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2010 ble tapsfondet økt med 23,8 mill. kroner til dekning av Innovasjon Norges engasjement (inkl. akkumulerte renter) med Såkorninvest Innlandet. Såkorninvest ble avvirket i 2011. Innovasjon Norge hadde totalt 63,8 mill. kroner utestående ved avviklingen, fordelt med 44,2 mill. kroner i lån og 19,6 mill. kroner i renter. Av dette ble 1,8 mill. kroner tilbakebetalt og 11,1 mill. kroner ble dekket av tidligere bevilget tapsfond. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2012 ble det bevilget 50,9 mill. kroner til dekning av tap etter avviklingen.

Distriktsrettede fond opprettet i 2003 og 2004

Det er opprettet fem distriktsrettede såkornfond. Fondene er lokalisert i Tromsø, Bodø, Førde og to fond i Namsos. Ordningen har en økonomisk ramme på 996,5 mill. kroner hvorav 642,7 mill. kroner er i form av ansvarlig lån fra Innovasjon Norge. Det er til ordningen knyttet tapsfond på 25 pst. av utlånet fra Innovasjon Norge. Det er ikke påløpt tap på lånene ut over det som er satt av til tapsfond.

Landsdekkende fond opprettet i 2005

Fondene er lokalisert til Oslo, Stavanger, Bergen og Trondheim. Ordningen har en økonomisk ramme på 1 379,2 mill. kroner fordelt på fire fond hvorav 667 mill. kroner er i form av ansvarlig lån fra Innovasjon Norge. Det er til ordningen knyttet tapsfond på 25 pst. av utlånet fra Innovasjon Norge. Det er ikke påløpt tap på lånene ut over det som er satt av til tapsfond.

Oppsummert bilde av tap på såkornfondene – akkumulerte tall i 1 000 kroner

	Utbetalte ansvarlige lån			Bokførte tap		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Fond opprettet i 1997 og 2000	304 175	344 875	367 165	12 365	28 092	45 052
Distriktsrettede fond opprettet i 2003 og 2004	388 064	338 164	274 500	30 175	10 933	6 386
Landsdekkende fond opprettet i 2005	484 390	415 890	337 390	21 221	11 676	10 762
Totalt	1 176 629	1 098 929	979 055	63 761	50 701	62 200

SPØRSMÅL NR. 1117**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 12. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mange norske pensjonister har kjøpt bolig eller feriested i andre land enn Norge.

I hvilken grad kan pensjonister som har gjort dette trekke fra gjeldsrenter på selvangivelsen i Norge knyttet til slike eiendomskjøp i Spania, Thailand, Kypros og Pakistan?»

Svar:

Jeg antar at du med “norske pensjonister” sikter til pensjonister som er skattemessig bosatt i Norge, og som følgelig har alminnelig skatteplikt hit.

Skattytere med alminnelig skatteplikt til Norge har i utgangspunktet full fradragrett for alle gjeldsrenter ved den norske ligningen. Hvis skattyter erverver fast eiendom i utlandet, vil imidlertid retten til fradrag begrenses dersom inntekten av den faste eiendommen er unntatt fra beskatning i Norge etter skatteavtale med den andre staten.

Begrunnelsen for fradragbegrensningen er symmetrihensyn, og begrensningen gjelder derfor bare der Norge har fraskrevet seg beskatningsretten til den faste eiendommen i utlandet. Dersom den aktuelle skatteavtalen bygger på kreditmetoden, vil inntekt av den faste eiendommen komme til beskatning i Norge, og rentene vil da fullt ut være fradragberettiget ved den norske ligningen. Det samme gjelder der det ikke foreligger skatteavtale med den aktuelle staten. I disse tilfellene har Norge ikke fraskrevet seg beskatningsretten til den faste eiendommen i utlandet, og symmetrihensyn tilsier da full fradragrett for gjeldsrentene ved den norske ligningen.

I hvilken grad en pensjonist som er bosatt i Norge, og som eier fast eiendom i Spania, Thailand, Kypros eller Pakistan, kan trekke fra gjeldsrenter på

selvangivelsen i Norge, vil således avhenge av skatteavtalen mellom Norge og den aktuelle staten.

Etter skatteavtalen mellom Norge og henholdsvis Spania, Thailand og Kypros, kan inntekt fra fast eiendom beskattes både i den stat hvor eiendommen ligger (kildestaten), og i skattyterens hjemstat. Videre følger det av disse skatteavtalene at skattyters hjemstat skal gi fradrag (kredit) for den skatt som er betalt i kildestaten for å unngå dobbeltbeskatning. Dette innebærer at en skattyter som er bosatt i Norge, og som eier fast eiendom i Spania, Thailand eller på Kypros, vil få fullt fradrag for sine gjeldsrenter ved den norske ligningen.

Også etter skatteavtalen mellom Norge og Pakistan kan inntekt fra fast eiendom i utgangspunktet beskattes både i kildestaten og i skattyters hjemstat. For Norges vedkommende bygger imidlertid denne avtalen på unntaksmetoden for å unngå dobbeltbeskatning. Norge som hjemstat skal således unnta fra beskatning inntekt som i henhold til avtalen kan skattlegges i Pakistan. Dette innebærer at en skattyter som er bosatt i Norge, og som eier fast eiendom i Pakistan, kun vil få begrenset fradrag for sine gjeldsrenter ved den norske ligningen.

Fradragbegrensningen skjer etter en nærmere angitt fordelingsnøkkel. For skattytere som ikke har regnskapsplikt, utgjør fordelingsnøkkelen forholdet mellom ligningsmessig verdi av den faste eiendommen i utlandet, og ligningsmessig verdi av skattyters samlede formue. Den delen av gjeldsrentene som etter fordelingsnøkkelen faller på utlandet, er ikke fradragberettiget i Norge. Dersom verdien av skattyters eiendom i utlandet utgjør 1/3 av skattyters totale formue, vil skattyters rett til fradrag ved den norske ligningen begrenses til 2/3 av skattyters samlede gjeldsrenter.

SPØRSMÅL NR. 1118**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 12. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er akseptabelt med en praksis i kommunene som bidrar til at rusmisbrukere som har gjennomført langtidsbehandling blir sendt tilbake til bomiljø der de selv mener risikoen for tilbakefall er stor, og hvordan vil statsråden forklare en slik praksis, som åpenbart strider med intensjonen i lov om helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er kjent med at en tidligere rusmisbruker har fått tilbud om en kommunal utleiebolig. I vedtaket står det: «Det gis i utgangspunktet bare ett tilbud, og det er svært strenge regler for hva som er saklig grunn til å avslå et tilbud. Dersom du avslår tilbudet vil dette medføre at du blir strøket fra ventelisten.» Jenta reagerer på at hun blir tildelt en plass som hun uttrykkelig har gitt beskjed om at hun ikke ønsker, da hun tidligere har opplevd flere psykiatriske akuttinnleggelser, selvmordsforsøk og overdoser der og dermed mener bestemt at dette vil gi henne tilbakefall.

Lov av 2011-06-24 nr. 30 (Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.) § 3.3, sier om Helsefremmende og forebyggende arbeid at "Kommunen skal ved ytelse av helse- og omsorgstjenester fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale problemer". Jeg stiller spørsmål ved forsvarligheten når man velger å flytte mennesker til adresser de historisk sett har dårlige erfaringer med, ikke minst når den enkelte bruker selv frykter tilbakefall. At mennesker risikerer å havne på gata fordi de blir strøket fra ventelisten om de takker nei til dette tilbudet, er ikke akseptabelt.

Viser samtidig til at Nordlandsforskning tidligere i år går ut med et notat som sier det stikk motsatte, nemlig at "En trygg bolig gir mindre rus" (NF-notat 1001/2013).

Svar:

Egnet bolig gir den enkelte trygghet og vil ofte være en forutsetning for at andre tjenester vil være virksomme. Bistand med bolig kan være viktig for å få god effekt av behandling. Mange rusavhengige har ikke egnet bolig eller kan ha vanskeligheter med å mestre et boforhold. Oppfølging og bistand i form av personlig assistanse, som omfatter praktisk bistand,

opplæring eller støttekontakt, er kommunale tjenester som skal bidra til å utvikle og styrke evnen til å mestre hverdagen og boforholdet. En undersøkelse fra 2011 viser at det i flere kommuner er utstrakt og økende bruk av slike tilbud.

I Meld. St. 17 (2012-2013) Byggje – bu – leve, har regjeringen varslet at vi vil legge frem en bred og langsiktig strategi for det boligsosiale arbeidet. Ansvar for å gi folk hjelp til å skaffe bolig og å yte ulike tjenester sorterer under flere sektorer, både i den kommunale og den statlige forvaltningen. Samarbeid på tvers er derfor en utfordring på alle nivå. Strategien skal samle og målrette den offentlige innsatsen. Den skal synliggjøre ansvarsforholdene i det boligsosiale arbeidet generelt og innenfor de enkelte innsatsområder spesielt. Strategien skal også tydeliggjøre hvilke virkemidler som kan anvendes for å hjelpe dem som sliter i boligmarkedet.

Representanten henviser i sitt spørsmål til en enkelt sak. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke har instruksjonsmyndighet eller overprøvelsesadgang når det gjelder hvordan tjenesten er organisert eller når det gjelder behandlingstilbudet som ytes til den enkelte pasient/bruker.

På et generelt grunnlag vil jeg imidlertid fremheve viktigheten av at kommunene og behandlingstiltalet samarbeider om et best mulig behandlingsforløp, herunder en konkret vurdering av bolig etter endt behandling. Dette bør være tema i de samarbeidsavtaler kommunene inngår med sykehusene i forbindelse med samhandlingsreformen.

I pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven heter det at tjenestetilbudet så langt som mulig skal utformes i samarbeid med pasienten, og at det skal legges stor vekt på hva pasienten mener. I avgjørelsen av hvor brukeren skal tilbys bolig, må derfor den enkeltes vurderinger veie tungt og hensyntas innenfor de rammene kommunen har til rådighet.

Vi har forenklet klagereglene og lagt til rette for et felles klagesystem for de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Vi har også utvidet pasient- og brukerombudenes mandat til å omfatte de kommunale helse- og omsorgstjenestene, i tillegg til spesialisthelsetjenester. Jeg vil derfor sterkt oppfordre brukere som ikke er fornøyd med kommunenes tjenestetilbud til å klage.

SPØRSMÅL NR. 1119**Innlevert 4. april 2013 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 11. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I 2008 kom rapporten hvor Helsetilsynet kom med knusende kritikk om uverdige forhold ved akuttmottakene. Den var klar på at behandlingen var uforsvarlig til tider.

Hvilke konkrete tiltak har regjeringen iverksatt siden denne rapporten kom?»

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av de siste dagers avsløringer om tilstanden ved norske akuttmottak, ser jeg det nødvendig å minne statsråden på at det helt tilbake til 2008 ble lovet av daværende helseminister Sylvia Brustad at Helse- og omsorgsdepartementet skulle ta øyeblikkelige grep for å sikre forsvarligheten.

Tilsynet fra 2007 påpekte alvorlig svikt og mangler ved den faglige styringen i akuttmottakene. I spørretimen den 3/4- 2013 opplyste Helseministeren at det var gjort en rekke tiltak for å bedre situasjonen. Vi kjenner til at Ahus, etter tilsynssak i 2012, har gjort en rekke endringer for å utbedre rutiner og bedre vilkårene for pasientene.

Det er vanskelig å se at det faktisk er gjennomført tiltak.

Svar:

Denne regjeringen er opptatt av å ha gode akuttmottak med tilgang på nødvendig kompetanse.

Etter Helsetilsynets landsomfattende tilsyn i 2007 er det gjennomført mange tiltak for å styrke kompetansen og beredskapen i akuttmottakene. Sy-

kehusene planlegger også ytterligere tiltak. Iverksatte og planlagte tiltak innebærer blant annet styrket legekompentanse, innføring av nye systemer for hastegradsvurdering, og regelmessig trening og kompetanseheving.

Det er et ansvar for det enkelte sykehus å sikre at uerfarne leger får nødvendig veiledning, og at mer erfarne leger er tilgjengelige ved behov. Det må være lav terskel for å tilkalle hjelp. Tilbakemeldingen fra sykehusene tyder på at det i stor grad er etablert slike systemer. For eksempel melder sykehusene i Nord-Trøndelag at dersom ambulansetjenesten melder om en mulig alvorlig tilstand, så kalles bakvakt til akuttmottaket før pasienten er kommet fram til sykehuset. Det betyr at de fleste alvorlige tilstander vurderes og behandles av erfarne leger i akuttmottaket. Ved mottak av pasienter etter ulykker der det er grunn til å tro at det kan forekomme skader av betydning, står et team på ca. 10 personer, derav 4 leger, klare når pasienten kommer inn.

De fleste akuttmottakene bruker internasjonalt anerkjente systemer for å hastegradsvurdere pasienter. Resultatet av denne vurderingen avgjør om erfarne leger skal tilkalles umiddelbart.

Før sommeren vil Helsedirektoratet legge fram sine anbefalinger for fremtidig spesialist-struktur for leger. Dette arbeidet vil omfatte tiltak for å styrke kompetansen i akutt- og mottaksmedisin.

Samlet sett vil de tiltakene som er iverksatt og planlagt, både nasjonalt og lokalt, bidra til en ytterligere styrking av kvalitet og pasientsikkerhet i akuttmottakene i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 1120**Innlevert 5. april 2013 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 12. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Utlånsveksten fra Statens pensjonskasse var i 2012 på 36,2 pst., fem ganger så høy som i de private bankene. Tilsvarende rapporterer Husbanken om en vekst på 37 pst. i startlånutbetalingene via kommunene.

I hvilken grad mener statsråden at den sterke veksten i statlige boliglån virker prisdrivende, og ser statsråden paralleller til utviklingen i USA frem mot finanskrisen som ble utløst i 2008?»

Svar:

I Norge er både boligprisene og husholdningenes gjeld på historiske toppnivåer, samtidig som rentene er svært lave. Både boligprisveksten og gjeldsveksten er høy. Gjeldsoppbyggingen gjør husholdningene sårbare for renteøkninger, inntektsbortfall og fall i boligprisene. Det gjør hele også økonomien samlet mer sårbar. Da er det særlig viktig at banker og andre långivere fører en forsvarlig kredittpraksis. Husholdningene må også selv passe på at de ikke tar opp større lån enn de kan betjene hvis f.eks. rentenivået skulle stige betydelig.

Den amerikanske subprimekrisen er en av mange kriser som har vist hvor farlig det er å la låneopptak – og finansmarkedets virkemåte – komme ut av kontroll. I årene før finanskrisen var det mange amerikanske husholdninger med lav inntekt som kunne få store boliglån. Lånene ble i mange tilfeller solgt videre fra opprinnelig långiver til andre investorer, ofte i form av «pakking» av låneporteføljer hvor ulike verdipapirer kunne gi ulike rettigheter til kontantstrømmen fra lånene. Den lange veien fra långiver til investor bidro til uoversiktlige finansmarkeder og svekket kontroll med risikoen – og hvor risikoen var plassert – i bolig- og kredittmarkedene.

Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse ble tariffestet for over 20 år siden, og lånerammene er et

spørsmål i tarifforhandlingene mellom partene i arbeidslivet. De som er medlem i Statens pensjonskasse, kan få boliglån der. For å få boliglån i Statens pensjonskasse må låntakeren selv stille med 20 pst. egenkapital, og det kan lånes opptil 1,7 mill. kroner per person. I 2012 ble om lag tre fjerdedeler av utbetalte lån fra Statens pensjonskasse tatt opp for å refinansiere eksisterende lån i ordinære banker. Statens pensjonskasse stiller strenge krav til låntakers gjeldsbetjeningssevne og kan pålegge trekk i lønn eller pensjon for renter og avdrag ved mislighold. Vilklårene for lån i Statens pensjonskasse er dermed på dette punkt strengere enn vilklårene som typisk gjelder for lån i private banker.

Ordningen med startlån fra kommunene skal supplere de øvrige delene av kredittmarkedet og gi lån til formål som er samfunnsøkonomisk og fordelingspolitisk ønskelige. Hovedformålet med startlånet er å gi lån til de som har vansker med å etablere seg på boligmarkedet eller bli boende i boligen sin. I 2012 ble det gitt om lag 7 mrd. kroner i startlån. Til sammenligning var den samlede økningen i husholdningenes lån fra private banker og andre kredittinstitusjoner i 2012 om lag 93 mrd. kroner, ifølge Statistisk sentralbyrå. Det er grunn til å anta at startlån i noen grad har erstattet boliglån fra andre kilder, og i noen grad bidratt til at banker har delfinansiert boliglån sammen med startlån. Det er imidlertid vanskelig å anslå hvilken nettovirkning startlån har på husholdningenes låneopptak.

Boligprisene og husholdningenes gjeld er høye i Norge. Det var de også i USA før finanskrisen. Men det er samtidig store forskjeller i utvikling og virkemåte for de to økonomiene. Det er likevel viktig at vi sikrer at bankene er solide og at andre långivere fører en forsvarlig utlånspraksis. I motsatt fall kan en god økonomisk utvikling og lave renter gi ubalanser i husholdningenes finanser og i boligmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 1121**Innlevert 5. april 2013 av stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen****Besvart 15. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Forvaltningsmessig står lovsaker, budsjettsaker, meldinger og lignende i en annen stilling enn saker med konkret berørte private parter. Det vises til begrunnelse under.

Mener statsråden at det er i tråd med god forvaltningsskikk å gi informasjon om saksbeslutninger til andre enn sakens berørte parter før partene selv får slik informasjon, her konkret børssensitiv informasjon, og hvilken forvaltningsmessig betydning mener statsråden at såkalt sperrefrist har?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede stilte 15. mars d.å. følgende spørsmål til Miljøvernministeren: Er det statsrådets oppfatning at underretningen til sakens parter om at reguleringsplan ikke kan godkjennes er i tråd med lov og god forvaltningsskikk, at statsrådets handlemåte har muliggjort en god håndtering for selskapet Nordic Mining ASA og vil statsråden offentliggjøre Klima- og forureiningsdirektoratets utredninger om landdeponi?

Svar forelå 2. april, hvor det blant annet fremkom:

"Når det gjelder offentliggjøring av departementets brev av 13. mars 2013, ble Naustdal og Askvoll kommuner samt Nordic Mining ASA varslet ca to og en halv time før brevet ble offentliggjort i pressen og lagt ut på departementets nettside. Dette er etter min vurdering tilstrekkelig til at bedriften kunne vurdere om informasjonen var av en slik betydning at Oslo Børs burde varsles.

Det er min vurdering at behandlingen av saken har skjedd i tråd med forvaltningslovens bestemmelser og intensjon."

I oppslag i NRK Sogn og Fjordane 2. april vises det til uttalelse fra nyhetsredaktør i BT Tor Olav Mørseth:

"I vår kontakt med MD fekk vi beskjed om at saka kunne publiserast om lag klokka 14. Det var begrunna med at dei ville sikre seg at begge partane hadde fått informasjonen først. Det vart frå departementet si side ikkje sagt noko om børssensitiv informasjon."

Undertegnede ønsker med dette skriftlige spørsmål belyst statsrådets syn på sakens generelle forvaltningsmessige sider.

Svar:

Partene i en sak er de første som underrettes om de avgjørelser som treffes i saken. Dette gjelder både avgjørelser som treffes under saksbehandlingen i departementet, og vedtak som saken eventuelt munner ut i.

Mange av de avgjørelser og vedtak departementet treffer har stor allmenn interesse. For Miljøverndepartementet vil dette ikke minst være tilfelle i saker med miljø- og samfunnsinteresser av stor regional eller nasjonal betydning, men også saker som er omfattet av stort lokalt engasjement. Allmennhetens interesser i slike saker vil normalt ivaretas gjennom informasjon via media. Departementet vil derfor også vektlegge hensynet til de som i forvaltningsmessig forstand ikke er parter i en sak. Jeg forutsetter her at det ikke er tale om opplysninger som er undergitt lovbestemt taushetsplikt.

Også i saker hvor forvaltningen finner grunn til å informere allmennheten, er utgangspunktet at partene informeres først. Unntaksvis vil det likevel kunne forekomme tilfeller hvor pressen får tilgang til opplysningene samtidig med eller rett før partene. Dette henger ikke minst sammen med frister i redaksjonene, mulighetene for å rigge opp teknisk opptaksutstyr osv. I slike situasjoner vil det bli fastsatt en sperrefrist for å unngå at opplysningene publiseres før partene er informert. Sperrefristene er også knyttet til pressens kontakt mot andre interessenter. Dette er vel etablert praksis for håndtering av saker med stor allmenn interesse. En sperrefrist vil på avtalemessig grunnlag være bindende for den som mottar opplysningene, men den begrenser ikke retten til innsyn i forvaltnings saksdokumenter. Jeg kan ikke se at verken forvaltningsloven eller ulovfestede krav til god forvaltningsskikk er til hinder for den ordning som er etablert.

Når det gjelder den delen av spørsmålet som har tilknytning til min håndtering av Engebøsaken, herunder om opplysningene som omfattes av verdipapirhandelens regler om innsideinformasjon, finner jeg det ikke riktig å gå nærmere inn på dette nå. Forholdet er anmeldt til Økokrim, og jeg vil avvente behandlingen der før jeg uttaler meg nærmere om det.

SPØRSMÅL NR. 1122**Innlevert 5. april 2013 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 12. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«AP har vært negative til at skoleeiere tar utbytte, fordi det er samfunnets midler. Man skal altså ikke få avkastning på kapital investert i skoleverket. Veldig mange aviser får statlig støtte. Samtidig tar eierne ut store utbytter.

Kan finansministeren fremskaffe oversikt over hvor mye penger som er gitt i støtte til aviser hvor eierne har tatt utbytte siste 5 år, hvor mye har eierne tatt i utbytte fra disse avisene, og samt redegjøre for prinsippforskjell på å ta utbytte fra offentlig støttede aviser og skoler?»

Svar:

Statlig støtte til aviser gis over Kulturdepartementets budsjett. I tillegg mottar papiravisene indirekte støtte gjennom fritaket fra merverdiavgift. Aviser som mottar produksjonstilskudd kan under gjeldende forskrift om produksjonstilskudd til dagsaviser ikke betale utbytte til aksjonærene. Aviser i konsernforhold kan heller ikke betale konsernbidrag, ut over en administrasjonsutgift begrenset oppad til 1 pst. av avisens driftsinntekter. Regelverket inneholder også bestemmelser som skal sikre mot skjulte utbetalinger. Medietilsynet kan kreve en oversikt over vesentlige transaksjoner med andre selskap i konsernet og en bekreftelse fra forretningsmessig leder, styreformann og revisor på at transaksjonene er skjedd til markedsvilkår. Formålet med bestemmelsene er å sikre at de statlige tilskuddsmidlene faktisk blir brukt i henhold til forutsetningene.

I Prop. 1 S (2012-2013) for Kulturdepartementet, side 170-171, er det gitt nærmere opplysninger om formålet med ordningen med produksjonstilskudd, og den økonomiske situasjonen for avisene som mot-

tar produksjonsstøtte. I perioden 2009-2013 er det nominelt bevilget til sammen 1 415 mill. kroner til produksjonsstøtte over kap. 335 Mediestøtte, post 71 Produksjonstilskudd.

I Prop. 1 LS (2012-2013), side 287-291, er det gitt anslag på verdien av den indirekte pressestøtten gjennom fritak fra merverdiavgift. For årene 2011 til 2013 er verdien av den indirekte støtten anslått til om lag 1,8 mrd. kroner per år. Dette er anslag som har blitt gjort før en kjenner den faktiske utviklingen. Basert på regnskapstall for papiraviser, innhentet av Medietilsynet, er det anslått at verdien av merverdiavgiftsfritaket utgjorde omtrent 1,6 mrd. kroner i hvert av årene 2009 og 2010.

Finansdepartementet er ikke kjent med at det foreligger særskilt statistikk over utbytter til eierne av aviser som mottar indirekte støtte i form av merverdiavgiftsfritak.

Privatskoleloven § 6-3 fastsetter at alle offentlige tilskudd og skolepenger skal komme elevene til gode. Dette innebærer blant annet at private skoler ikke har lov til å gi utbytte eller på annen måte overføre overskudd til eierne eller deres nærstående. I Ot.prp. nr. 37 (2006-2007) Om lov om endringer i friskolelova er det vist til at kontrollhensyn og hensynet til å begrense muligheten for kommersiell drift ligger bak privatskolelovens generelle forbud mot overføringer til eierne. Regjeringen ønsker ikke at statstilskuddet til private skoler skal gå til utbytte til private, kommersielle aktører, men til opplæring av elevene. Jeg gjør også oppmerksom på at private skoler som er godkjent etter privatskoleloven driver tilnærmet utelukkende på grunnlag av statstilskuddet, i tillegg til skolepenger fra elevene (begrenset til 15 pst. av tilskuddsgrunnlaget).

SPØRSMÅL NR. 1123**Innlevert 5. april 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 17. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Samferdselsministeren mener lånefinansiert OPS-utbygging av vei er urimelig dyrt sammenlignet med å betale veien "kontant". Samtidig bygges det ut mange titalls offentlige bomveier som også lånefinansierer utbyggingen.

Hva er snitt lånerenter på OPS-prosjekter og på offentlige bomprosjekter, hvordan påvirker offentlige garantier lånekostnadene til OPS og offentlige bomprosjekter, og hvor mye av kostnadene med dagens OPS-prosjekter dekkes av statsbudsjettet og hvor mye av bilistene gjennom bompenger?»

Svar:

Både bompengeselskap og OPS-selskap har lån som er tatt opp på ulike tidspunkt og med ulike vilkår. OPS-selskapene har 25 års fastrente (erstatte flytende NIBOR) pluss kredittmargin. Gjennomsnittlig fastrente for de tre OPS-selskapene ligger mellom 5 og 6 pst., og gjennomsnittlig kredittmargin ligger på om lag 0,5 pst.

Vedlagt følger en oversikt over bompengeselskapenes lånerenter pr. 31. desember 2011 basert på bompengeselskapenes regnskapsrapportering for 2011. Gjennomsnittlig vektet lånerente for bompengeselskapene på dette tidspunktet var 3,6 pst. Bompengeselskapenes lån kan omfatte både fast og flytende rente.

Offentlige garantier fører til at bompengeselskapene får lavere lånerenter. Det er ikke uvanlig at dette fører til ett prosentpoeng lavere rente. Det er ikke gitt spesielle garantier i OPS-prosjektene. Her er imidlertid staten kontraktspart og dermed ansvarlig for at avtalte vederlag til selskapene blir betalt.

Det er valgt ulike betalingsprofiler for de tre OPS-prosjektene, og bompenggebidragene, fra de to prosjektene med brukerbetaling, varierer mye fra prosjekt til prosjekt. Statens vegvesen anslår imidlertid at om lag 15 pst. av samlet vederlag til OPS-prosjektene (ekskl. betaling for driftsstandard) dekkes med bompenger og om lag 85 pst. med statlige midler. I tillegg er det benyttet bompenger til planlegging og forberedende arbeider på noen av prosjektene, men dette utgjør en liten andel av totalkostnaden.

Vedlegg til svar:

Vektet lånerente for bompengeselskapene pr. 31. desember 2011

Bompengeselskap	Rente
E6 Gardermoen – Moelv AS	3,08 %
E6 Oppland AS	3,18 %
Fjellinjen AS	4,59 %
Fredrikstad-Distriktets Vegfinansiering AS	4,34 %
Gausdalsvegen AS	2,83 %
Hadelandsvegen AS	3,19 %
Oslofjordtunnelen AS	3,45 %
Rv. 2 Kongsvingerveien AS	3,09 %
Oppland Bompengeselskap AS	3,45 %
Svinesundforbindelsen AS	5,05 %
Østfold Bompengeselskap AS	3,06 %
Tønsberg Hovedvegfinans AS	3,20 %
E18 Vestfold AS	3,15 %
Horten Bompengeselskap rv 19 AS	4,28 %
Aust-Agder Vegfinans AS	3,68 %
Setesdal Vegfinans AS	2,93 %
Nye Kristiansand Bompengeselskap AS	3,15 %
Lister Bompengeselskap AS	3,22 %
Folgefonn tunnelen AS	4,82 %
Jondalstunnelen AS	2,91 %
Bømlo Vegselskap AS	3,35 %
Fatlatunnelen AS	4,75 %
Bergen Bompengeselskap AS	2,82 %
Hordaland fylkeskommune:	
– E134 Åkrafjorden	3,18 %
– Fv 551 Årsnes ferjekai	3,18 %
Osterøy Bruselskap AS	4,82 %
Hardangerbrua AS	3,17 %
Voss og Omland Bompengeselskap AS	3,18 %
Gjesdal Bompengeselskap AS	2,77 %
Finnfast AS	2,70 %
Sunnhordland Bru- og Tunnelselskap AS	3,20 %
AS Austevoll Bruselskap	3,45 %
Kvam Bompengeselskap AS	3,20 %
Fastlandssambandet Halsnøy AS	4,05 %
Eiksundsambandet AS	3,75 %
Atlantehavstunnelen AS	4,36 %

Bompengeselskap	Rente
Imarfinans AS	2,26 %
E39 Knutset – Astad As	3,27 %
Namdal Bomvegselskap AS	3,54 %
Sykkylvsbrua AS	3,70 %
Trøndelag Bomveiselskap AS:	
– E6 Trondheim – Stjørdal	5,35 %
Ryaforbindelsen AS	4,50 %
Tromsø Veg AS	2,53 %
Vegpakke Salten AS:	
– Fv 17 Tverlandet - Godøystraumen	5,50 %
– Rv 80 Røvika – Strømsnes	5,15 %
– Rv 80 Løding - Vikan Tverlandsbrua	2,80 %

SPØRSMÅL NR. 1124

Innlevert 5. april 2013 av stortingsrepresentant **Linda C. Hofstad Helleland**

Besvart 15. april 2013 av miljøvernminister **Bård Vegar Solhjell**

Spørsmål:

«For å sikre en samlende og slagkraftig miljøetat er en sammenslåing av DN og Klif et godt initiativ. En kan spørre seg om hva det vil innebære at Miljødirektoratets øverste leder ikke vil ha sitt hovedsete i Trondheim.

Oppfatter statsråden dette som en omgåelse av regjeringens vedtak eller innebærer dette at det er gitt signaler til ledelsen i Miljødirektoratet om at dette er i tråd med regjeringens intensjoner?»

BEGRUNNELSE:

Sammenslåingen av Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) vil i følge miljøvernministeren føre til at miljøpolitikken blir bedre, mer effektiv og helhetlig. I regjeringens vedtak om å opprette det nye Miljødirektoratet slås det fast at den overordnede ledelsen skal være i Trondheim. Den nylig utnevnte miljødirektøren har allerede varslet at hun ikke kommer til å bosette seg i Trondheim.

Svar:

Opprettelsen innebærer at Miljødirektoratet vil ha avdelinger i både Trondheim og Oslo. Direktoratets overordnede ledelse blir lokalisert i Trondheim.

Ettersom direktoratet er lokalisert i både Trondheim og Oslo, må direktøren påregne å bruke mye tid i begge byer.

Hovedsetet for leder av Miljødirektoratet er lagt til Trondheim. Spørsmålet hviler på en feil forutsetning, nemlig at direktøren ikke skal ha hovedsete i Trondheim.

Plasseringen av direktørstillingen og lokaliseringen av direktoratet var presisert i kunngjøringen av stillingen og var en føring i selve tilsetningsprosessen. Det essensielle i valg av direktør har vært å finne den beste kandidaten. Direktørens bostedsadresse har ikke vært tema i utvelgelsesprosessen. Det er ikke boplikt tilknyttet stillingen. Derimot har vi vektlagt at direktøren må påregne utstrakt reisevirksomhet og tilstedeværelse både i Trondheim og Oslo. Jeg vil også tillegge at Ellen Hambro i ansettelsesprosessen har vært helt klar på at hun ikke kommer til å melde flytting til Trondheim, til tross for at hun vil bruke mesteparten av sin arbeidstid i byen.

Det viktige er at interne strukturer og ledelsesfunksjoner i Miljødirektoratet organiseres slik at de bygger opp under beslutningen om at direktørstillingen ligger i Trondheim. Dette er jeg trygg på at den nye direktøren vil følge opp, og jeg har også formidlet dette til henne.

SPØRSMÅL NR. 1125**Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 15. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Fylkesmannen i Østfold påpeker i et brev til blant annet Moss, Våler, Rygge og Råde kommuner at man må endre forskriften for regionale miljøtiltak i Vansjø- og Hobølvassdraget. Fylkesmannen fremholder at dette er å betrakte som en instruks fra Landbruksdepartementet.

«Dette vil kunne medføre økt høstpløying, og dermed økt avrenning og økt forurensning i Vansjø. Hva mener Miljøvernministeren om denne instruks fra Landbruksdepartementet?»

Svar:

Det er nå i gang et arbeid i hele landet for å lage regionale forvaltningsplaner for et godt vannmiljø i henhold til vannforskriften. Målet er at god kjemisk og økologisk tilstand skal oppnås innen 2021. I noen områder, herunder Vansjø- og Hobbølvassdraget, er det allerede laget slike planer der målet er at god tilstand nås innen utgangen av 2015. Tiltak for å nå dette målet er allerede satt i verk eller settes i verk nå.

I de områder der vannmiljøet er utilfredsstillende vil det måtte settes inn tiltak for å kunne nå målet om god tilstand. Det er den enkelte sektor, i dette tilfelle landbruks- og matmyndighetene, som har ansvar for å finne fram til og gjennomføre de mest egnede tiltakene for å oppnå miljømålene i disse planene.

Fylkesmennene har gjennom forskrift om produksjonstilskudd hjemmel til å fastsette regional forskrift om tiltak i jordbruket i de vassdragene der det er nødvendig. Fylkesmannen i Østfold har praktisert et regelverk hvor bratte arealer, flomutsatte og vannførende arealer ikke skal jordarbeides om høsten (ligge i stubb), og hvor det skal være buffersone på alle vassdragsnære arealer. Forskningsresultater viser at det er god effekt av slike tiltak.

Videre har Fylkesmannen også praktisert en generell regel om at minst 60 % av foretakets fulldyrke-

de areal som ligger innenfor vassdragets nedbørfelt skal overvintre med plantedekke. Dette har medført at flatere arealer som ikke ligger i nærheten av vassdrag blir omfattet av restriksjoner. Forskning utført for Statens Landbruksforvaltning fra 2011 viser både usikkerhet og store variasjoner av effekten av å la slike arealer ligge i stubb over vinteren. Det er denne generelle 60 % - regelen i forskriften som nå blir fjernet.

Landbruks- og matdepartementet har i brev av 19.12.2012 til fylkesmennene i Akershus og Østfold gitt retningslinjer om at dagens forskriftsbestemmelse med en prosentvis avgrensning av arealer som kan pløyes om høsten er for lite målrettet og har lav kostnadseffektivitet. Videre sier Landbruks- matdepartementet at det ved gjennomføring av forvaltningsplanene i henhold til vannforskriften må arbeides sterker med målretting av virkemidlene. Målrettede virkemidler i denne sammenhengen kan omfatte ytterligere buffersoner mot vassdrag, grasdekte vannveier, hydrotekniske tiltak i form av fangdammer og bedre gjødslingspraksis. Dette betyr ikke at det er fritt frem for å høstpløye på alle arealer. Restriksjonen vil fortsatt gjelde for bratte, vassdragsnære og flomutsatte arealer i de sårbare vassdragene, og kan også pålegges i det enkelte tilfelle. I tillegg har Fylkesmannen i Østfold fått 1 mill. kroner ekstra fra Landbruks- og matdepartementet for å gjennomføre rådgiving for å øke omfanget av målrettede og kostnadseffektive tiltak i jordbruket.

Det er sektormyndigheten som har ansvaret for valg av virkemidler og tiltak. Jeg har merket meg at Landbruks- og matdepartementet mener at virkemidlene i Akershus og Østfold må målrettes bedre. Jeg vil understreke at miljømålene for Vansjø- og Hobbølvassdraget skal nås innen fristen som er utgangen av 2015. Jeg forutsetter derfor at den foreslåtte målrettingen av virkemidler skjer raskt og er effektiv.

SPØRSMÅL NR. 1126**Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 12. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvorfor har vi ikke fysiske krav til politiansatte på lik linje med ansatte innen brann og redning?»

BEGRUNNELSE:

I motsetning til brannvesenet, stilles det ingen helsekrav til politiansatte.

Det er et krevende yrke, særlig operativ tjeneste, men norsk politi har ingen fysiske krav, verken til kondisjon eller styrke. Det er opp til hver enkelte tjenestemann- og kvinne å holde seg i form. Det har vært snakket om fysiske krav til politiansatte, men i dag er det ingen tester du kan stryke på. Leder av Kristiansand politiidrettslag, Jan Kåre Eriksen, viser til at ingen som jobber i politiet er pålagt å trene.

I brannvesenet er situasjonen en helt annen. En gang i året gjennomføres en obligatorisk styrke- og utholdenhetstest, en attest Arbeidstilsynet krever for å få lov til å arbeide innen branntjenesten.

Svar:

Jeg vil innledningsvis nevne at det generelle utgangspunkt i politiet er at det påhviler enhver arbeidstaker et personlig ansvar for i sin fritid å innrette seg slik at man stiller både fysisk og psykisk skikket for å løse de arbeidsoppgaver som er lagt til det yrket vedkommende har valgt.

Spørsmålet fra representanten Michaelsen har vært forelagt for Politidirektoratet som opplyser at direktoratet i skriv av 30. november 2004 til politidistriktene oppfordret til å legge til rette for tilbud om fysisk aktivitet/trening i arbeidstiden for samtlige an-

satte. Det er lagt opp til en fleksibel ordning, basert på frivillighet, og hvor tilbudet skal være tilpasset ulike aldersgrupper og individuelle forutsetninger.

Det er gitt anledning til å sette av en time pr. uke til å trene i arbeidstiden for alle tilsatte i politiet. Politidirektoratet støtter politiidretten ved årlige bevilgninger til innkjøp av utstyr, leie av trimrom, etc. så langt budsjettssituasjonen gir rom for dette. Staten kan i idrettssammenhenger gi permisjon med inntil 12 tjenestedager.

Politiets innsatspersonell skal gjennomføre årlig pålagt trening i operative disipliner. Innsatspersonellet er delt inn i forskjellige kategorier. Omfanget av den årlige pålagte treningsmengde er tilpasset kategori innsatspersonell og oppgaver den enkelte enhet skal utføre. De ulike innsatsenhetene er f.eks. Beredskapstroppen, livvakter, utrykningsenheter, hundetjeneste og ordinære mannskaper i ordenstjenesten. For de enhetene som skal utføre de mest krevende oppgavene gjennomføres det årlige konkrete fysiske tester som må bestås for å kunne tjenestegjøre i disse.

Den årlige pålagte treningen omfatter disiplinene skyting, polititaktikk, arrestasjonsteknikk, øvelser, som inneholder elementer av fysisk trening. Den årlige treningen skal avsluttes med godkjenningsprøve, som må bestås for at den enkelte tjenestemann kan bevæpnes med politiets skytevåpen. Godkjenningsprøven skal være en test på om den enkelte etter avsluttet årlig pålagt trening har de nødvendige kvalifikasjoner for å rykke ut med våpen. Våpeninstruksen setter krav om at den enkelte tjenestemann må være skikket til å utføre bevæpnet tjeneste.

SPØRSMÅL NR. 1127**Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 16. april 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Norske borgere benytter seg av surrogatmødre i andre land.

Hvor mange surrogatbarn er kommet til Norge og hvor kommer de fra, og dersom statsråden ikke har oversikt over antallet, har statsråden i så fall interesse av å finne ut hvor mange surrogatbarn som har kommet, eller utbedre praksis slik at man har oversikt over hvor mange som kommer i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Så lenge man ikke tillater surrogati i Norge bør man fraråde norske innbyggere å benytte seg av surrogati i utlandet. Regjeringen har i stedet foreslått å fjerne straffebestemmelsen som gjør at privatpersoner kan bli straffet for å bryte bioteknologiloven.

Bruk av surrogati i utlandet reiser flere dilemmaer. Surrogatmødre kommer ofte fra fattige land og vanskelige kår, og i tillegg til barna, kan også omsorgspersonene som sterkt ønsker seg barn, være sårbare. Surrogatmødre, barna og omsorgspersonene kan som følge av dette bli utnyttet, og det kan være risiko for menneskehandel og trafficking.

Det bør være av interesse å ha oversikt over hvor mange surrogatbarn som kommer til Norge. Ved adopsjon registreres informasjon og det er mulig å hente ut informasjon om hvilke land barna kommer fra og hvor mange som er kommet til Norge. Lignende informasjon burde også være om surrogatbarn.

Svar:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har ansvar for regelverk om foreldre-

skap. Det er imidlertid ikke bare regelverk om foreldreskap som får anvendelse i surrogatisaker, men også bioteknologiloven, folkeregisterloven, passloven og utlendingsloven. Det er dermed flere departementer som har ansvar for regelverk på surrogatiområdet. I tillegg har flere etater og andre myndigheter oppgaver i forbindelse med etablering, overføring og registrering av foreldreskap og foreldreansvar, og utenriksstasjonene bistår i saker med tilknytning til utlandet. BLDs brev til etatene Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat), Arbeids- og velferdsetaten (NAV) Skatteetaten (som også formidles til utenriksstasjonene via Utenriksdepartementet) gir nærmere oversikt over regelverk og hvilke oppgaver de ulike etatene og myndighetene har. Etatsbrevet er tilgjengelig på departementets hjemmesider på regjeringen.no.

Måten barn blir til på er ikke gjenstand for registrering verken ved etablering eller overføring av foreldreskap, eller ved registrering i folkeregisteret. En slik registrering av en gruppe av barn vil prinsipielt og etisk være uheldig. Det foreligger følgelig ikke samlet statistikk over hvor mange barn født av surrogatmor i utlandet som er kommet til Norge.

Eventuell samlet statistikk over antall barn i Norge født av surrogatmor, slik representanten Ropstad etterspør, vil forutsette registrering av personsensitive opplysninger om barnet, og videre innsamling og overføring av opplysninger knyttet til det enkelte barn på tvers av etater og myndigheter. Av hensyn til barnets personvern er dette etter mitt syn ikke ønskelig. Jeg vil imidlertid vurdere hvorvidt det er mulig å skaffe en oversikt over omfanget uten registrering.

SPØRSMÅL NR. 1128**Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 16. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Vil statsråden foreta seg noe i anledning nedleggelse av Nord-Norge-linjen, enten at dagsens skip «Tege» blir oppgradert og kan fortsette trafikken noen år til, eller bidra til en løsning i felleskap med flere transportører og staten slik at et nytt skip kan kontraheres?»

BEGRUNNELSE:

Et av de raskeste og kanskje mest miljøvennlige transportalternativene finner vi i bane-båt kombinasjonen på Nord-Norge-linjen. Her transporteres containerlaster med tog over Nordlandsbanen og videre på båt ut fra Bodø til fem forskjellige havner i Nord-Norge. Årlig transporteres 13 000 containere. Dette tilsvarer 6 000 vogntog som ellers ville ha belastet våre veier. Lasten utgjør 1/3 av trafikken på Nordlandsbanen. Godsselskapet Tollpost Globe vurderer å legge ned all godstrafikk med båt fra Bodø og nordover fra 1. oktober i år. Dette vil medføre om lag 6000 ekstra vogntog på allerede tungt belastede veier. Alle disse veiene er ikke dimensjonert for mer trafikk pr dags dato. Den såkalte Nord-Norge-linjen regnes som den raskeste og mest miljøvennlige transportløsningen i landsdelen. Den er basert på denne lastebåten. Regiondirektør Nord i Tollpost Globe AS, Jon Kenneth Selven, sier de ikke har råd til å opprettholde dagens frakteskip i drift. En ideell løsning hadde vært hvis flere kunne knyttet seg til en løsning med båt langs kysten, slik det gjøres på tog. For Tollpost alene blir det for dyrt.

Svar:

Det er regjeringens mål å overføre gods fra vei til sjøtransport og jernbane der det er gunstig for samfunnet. I Nasjonal transportplan 2014-2023, som nettopp er lagt frem, har Regjeringen satt av om lag 8,3 mrd. kr til godstransport på jernbanen. Regjeringens viktigste tiltak for å øke godstransporten med jernbane er å bygge ut tilstrekkelig kapasitet og sikre høy driftsstabilitet på jernbanenettet.

I Nasjonal transportplan 2014-2023 foreslås også flere tiltak for å styrke sjøtransporten. Regjeringen vil bl.a. innenfor rammen av nærskipsfartsstrategien utforme tiltak som stimulerer til økt bruk av nærskipsfart. Tiltakene vil bli nærmere konkretisert i løpet av 2013. De vil omfatte tilskuddsordning med statlig støtte til investeringer i utpekte havner, tilskuddsordning for havnesamarbeid og konsentrasjon av gods, videreutvikling av lostjenesten, samt å legge til rette for utvikling av knutepunkt gjennom økt kapasitet og effektivitet i terminalleddet og bedre vegtilknytning til terminaler og havner.

Utover å utvikle infrastrukturen slik at det legges til rette for at transportbrukere som ønsker det kan benytte sjø og jernbane, må politikken baseres på generelle virkemidler. Dette henger sammen med at godstransporten i Norge bygger på markedsbaserte løsninger. Innenfor rammevilkårene er det aktørene som selv velger transportmiddel. Samarbeid mellom flere speditører om bruk av skip er også noe som aktørene i utgangspunktet selv bestemmer. På denne bakgrunn er det ikke aktuelt å gripe direkte inn i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1129**Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 15. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«NSB har i dialog med fylkeskommunene i Agder, Buskerud og Telemark kommet frem til et nytt forslag til rutemodell på Sørlandsbanen. Det nye forslaget innebærer at man nesten dobler kapasiteten på strekningen uten at det medfører særlig økte utgifter for NSB. Forslag innebærer faste 2 timers avganger på Sørlandsbanen, og vil medføre et kraftig løft i togtilbudet.

Vil statsråden se på saken på nytt og sørge for at det nye forslaget til ruteplan iverksettes, slik at passasjerene på Sørlandsbanen kan få et bedre togtilbud?»

Svar:

Samferdselsdepartementet kjøper bedriftsøkonomisk ulønnsomme togtilbud fra NSB og kjøpet er regulert gjennom Trafikkavtalen for 2012-2017.

For å sikre likebehandling av forskjellige lokale og regionale innspill til endringer i togtilbudet, har Samferdselsdepartementet og NSB gjennom Trafikkavtalen innført en prosess hvor fylkeskommunen har mulighet til å fremme skriftlig søknad om endringer i togtilbudet innen årlig frist 1. juni. NSB sender sin overordnede vurdering av endringsforslagene til Samferdselsdepartementet innen årlig frist 15. august. Samferdselsdepartementet oversender deretter relevante endringsforslag til Jernbaneverket, for vurdering av om forslaget lar seg gjennomføre med tanke på kapasitetsutfordringer og infrastrukturtiltak. Vurderingene fra Jernbaneverket skal foreligge innen årlig frist 1. november. Samferdselsdepartementet

ber deretter NSB om pristilbud på relevante endringsforslag innen årlig frist 15. januar slik at endringsforslagene kan vurderes i den ordinære budsjettprosessen.

Ett av endringsforslagene som flere av fylkeskommunene langs Sørlandsbanen har fremmet for Samferdselsdepartementet, er å utvide togtilbudet på Sørlandsbanen til to-timers frekvens. Endringsforslaget innebærer at sovevognene omdisponeres til øvrige nattogstrekninger og at nattoget på Sørlandsbanen opprettholdes med kun sitteplasser.

Sovevognene er et godt og miljøvennlig alternativ til fly, da reisende har mulighet til å sove gjennom hele reisen. Beleggsprosenten på sovekupeene på Sørlandsbanen er om lag 50 %, og i gjennomsnitt er 30 av 60 senger per avgang fulle. Nattogtilbudet er generelt et populært tilbud i Norge. NSB har gjort en kundeundersøkelse på slutten av 2012, som viser at 92 % av alle kundene er svært fornøyd/ganske fornøyd med sovevognene. Resultatet har styrket seg kraftig siden 2007 hvor 75 % av kundene var svært fornøyd/ganske fornøyd.

Samferdselsdepartementet ønsker ikke å fjerne et godt og miljøvennlig transporttilbud, og har med bakgrunn i dette gitt NSB beskjed om at de ikke skal arbeide videre med forslaget om å fjerne sovevogntilbudet på Sørlandsbanen. Den foreslåtte ruteplanen vil derfor ikke iverksettes fra desember 2013. Det er ikke spilt inn forslag til departementet som innebærer både to-timers frekvens og sovevogner på nattoget. Et slikt forslag er derfor ikke vurdert eller utredet. Det vil bli vurdert om vi mottar en slik søknad.

SPØRSMÅL NR. 1130**Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 12. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Viser til statsrådens svar på mitt spørsmål om nødmeldetjeneste, hvor statsråden opplyser om at det eksisterer en midlertidig ordning for døve og hørselshemmede som gjør det mulig å nå nødmeldetjenesten over hele landet både med SMS og gjennom ordningen med teksttelefon for døve. Interesseorganisasjonen for døve kjenner ikke til at det er mulig å sende nødmelding som SMS.

Kan statsråden fortelle hvilket nummer døve skal sende melding til?»

BEGRUNNELSE:

Gjelder Dokument nr. 15:968 (2012-2013).

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet opplyste i brev av 15.11. 2010 til Norges Døveforbund bl.a. følgende:

«Som Døveforbundet kjenner til har Telenor siden 1984 drevet formidlingstjeneste for teksttelefonsam-

taler fra funksjonshemmede, hovedsakelig døve. For disse brukerne er det etablert et separat nummer for nødmeldinger (1412) som gis prioritet ved formidlingssentralen. Denne tjenesten er bare tilgjengelig fra stasjonære terminaler, dvs. særskilte teksttelefoner. Vi har imidlertid forstått at det også er mulig å sende en sms til 2080. Det skrives da «NØD» i tekstmeldingen og så blir beskjeden formidlet videre. Dette er ikke en fullgod løsning for behandling av nødansrop da SMS ikke har noen prioritet i forhold til andre henvendelser.»

Basert på den informasjon Justis- og beredskapsdepartementet nylig har mottatt fra formidlingstjenesten for teksttelefoner foreligger muligheten for å sende SMS til 2080 fortsatt og det er også mulig å sende SMS til 149 fra Telenor/djuice-abonnement eller Telenors mobilnett.

Før informasjonen om disse nødnumre bekjentgjøres som reelle nødnumre overfor Norges Døveforbunds medlemmer, har Justis- og beredskapsdepartementet anbefalt overfor forbundet at de ber om å få informasjonen bekreftet av Telenors formidlingstjeneste for teksttelefoner.

SPØRSMÅL NR. 1131**Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 12. april 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Undervisningstilbudet ved Fossumkollektivet og Tyrili er en viktig del av behandlingstilbudet ved disse institusjonene og helt avgjørende for at ungdommene skal komme videre. Manglende forutsigbarhet i finansieringen av tilbudet har skapt mye turbulens. For 2013 gis støtte gjennom rammen av Ny GIV. Samtidig har statsråden lovet at hun vil finne en varig løsning. Forutsigbarhet og god kvalitet er viktig både for ungdommene og lærere.

Vil statsråden presentere en løsning i revidert nasjonalbudsjett for 2013?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til pasienter ved rusbehandlingsinstitusjoner har de samme rettighetene til opplæring som alle andre. Det er fylkeskommunen der institusjonen er plassert som har ansvar for at pasienter i rusbehandlingsinstitusjon får oppfylt retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og videregående opplæring etter opplæringsloven, jf. opplæringsloven § 13-3a. Institusjonsfylket har et helhetlig ansvar (faglig, juridisk og økonomisk) for å oppfylle pasientenes rettigheter etter opplæringsloven.

Pasienter ved Tyrilistiftelsen og Fossumkollektivet har til nå fått et opplæringstilbud som strekker seg utover opplæringslovens krav, finansiert av fylkes-

kommunen. Jeg har tidligere varslet at departementet vil vurdere hvordan problemstillingen knyttet til finansieringen av dette tilbudet kan møtes.

I dag er om lag 40 offentlige og private rusbe-handlingsinstitusjoner som har innrettet seg ulikt i forhold til spørsmålet om opplæring og behandling. I vurderingen av en langsiktig løsning for helheten i

opplæringstilbudet som i dag gis ved Fossum og Ty-rili, må også hensynet til likebehandling og forutsig-barhet ivaretas.

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan si noe om eventuelle forslag i revidert nasjonalbudsjett før dette legges fram for Stortinget i mai.

SPØRSMÅL NR. 1132

Innlevert 8. april 2013 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 18. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Kan statsråden klargjøre at Schengen-avtalen fortsatt sikrer Norge bedre mot grensekryssende kriminalitet enn uten, og hvilke tiltak for styrket grensekontroll og bedre bekjempelse av grensekryssende kriminalitet vil statsråden fremover iverksette, for å motvirke noen av de mer uheldige og nasjonalistiske strengene som man kan se enkelte spille på som argument mot internasjonalt og forpliktende samarbeid?»

BEGRUNNELSE:

I etterkant av at Senterpartiets landsmøte vedtok at regjeringspartiet ønsker Norge ut av Schengen, finner undertegnede det nødvendig å stille statsråden noen spørsmål. Undertegnede tar det selvfølgelig for gitt at Arbeiderpartiets og regjeringens politikk ligger fast, i pakt med det stortingsflertallet har bestemt; At Norge er et naturlig medlem av Schengen-samarbeidet. Samtidig er det grunn til å ta på alvor de argumentene som flertallet hos Sp anførte, nemlig at internasjonal grenseoverskridende kriminalitet er svært krevende for et lite rikt land som Norge. Det tilsier ikke at man sier opp Schengen-avtalen, men det er grunn til å spørre om statsråden har gjort seg noen tanker om mulighetene for å ha en mer aktiv holdning knyttet til eventuelle nødvendige justeringer i Schengen-regelverket, styrket grensekontroll og bedre bekjempelse av grensekryssende kriminalitet. I den grad statsråden trenger mer enn de 6 virkedagene som er satt som frist for å svare på dette spørsmålet på en utfyllende måte, kan undertegnede allerede på forhånd si at det har han forståelse for.

Svar:

Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet sikrer at vi kan benytte Schengen informasjonssystem, SIS,

som informasjonskilde og kommunikasjonsverktøy i vårt brede europeiske politi- og grensekontroll-samarbeid. SIS gir rask og meget omfattende spredning av relevant informasjon til politimyndigheter i hele EU/Schengenområdet. Det innebærer at deltakende lands myndigheter kunngjør at navngitte personer er siktet og ettersøkt for kriminelle handlinger og ønskes utlevert til gjerningsstedets rettshåndhevende myndigheter. Systemet benyttes også til etterlysning av biler, båter, dokumenter, pass og andre typer gjenstander som knyttes til straffbare forhold. Gjennom SIS vil kommunikasjon om utlevering finne sted etter EU-regler som sikrer en rask og effektiv gjennomføring av utleveringen.

Gjennom SIS kan landene dessuten holde hverandre orientert om personer som oppholder seg i Schengenområdet, og som allerede har begått alvorlig kriminalitet i et land.

SIS er også informasjonsbasen for opplysning om borgere av land utenfor Schengenområdet som er erklært uønsket i et Schengenland. Andre deltakende land kan benytte informasjonen til å vurdere å treffe beslutning om å nekte vedkommende innreise til sitt territorium.

Bruk av SIS forutsetter deltakelse i Schengen-samarbeidet, og gir store gevinster i bekjempelsen av grensekryssende kriminalitet. Land utenfor Schengen-samarbeidet kan ikke benytte SIS.

Gjennom Schengen-samarbeidet kan Norge dessuten delta i arbeidet i Frontex som er EUs grensekontrollbyrå. Frontex koordinerer og bistår alle deltakende land med å forbedre grensekontrollaktiviteter.

Schengen-samarbeidet har videre vært en viktig premiss for at Norge har sikret seg avtaler med EU om deltakelse i politisamarbeidet Europol, påtalsamarbeidet Eurojust og praktisering av EUs regler

om forsterket rettslig samarbeid i straffesaker. Her skal også nevnes deltakelse i Prum-samarbeidet som sikrer tilgang på informasjon om DNA spor og fingeravtrykk fra andre europeiske land i straffesaker.

Norge er med i Visa informasjonssystemet (VIS) som skal sikre korrekt og kontrollerbare informasjon om personer som fremviser visum for å komme inn i et Schengenland. Systemet har både et innvandringspolitisk formål og et formål som gjelder bedre informasjon for å forebygge og bekjempe grov kriminalitet og terrorhandlinger

Til sammen bidrar dette til at norske myndigheter gjennom Schengen-samarbeidet står klart sterkere til å forebygge og bekjempe alvorlig, grensekryssende kriminalitet enn om vi sto utenfor samarbeidet.

Våre ulike avtaler med EU på det justispolitiske området gjør at vi er tett integrert med EU i den sam-

lede innsatsen mot kriminalitet, og det gjør at vi står i en gunstig posisjon for å forhandle om deltakelse i nye EU tiltak på dette området. Vi er for tiden i ferd med å knytte oss til et system for overvåking av EUs yttergrenser, European Border Surveillance System (Eurosur) som vil effektivisere oversikten over situasjonen på utsatte områder langs Europas yttergrenser. EU kommisjonen har nettopp fremmet forslag om et nytt system for registrering av inn- og utpasseringer over EUs yttergrenser. Systemet heter Entry- Exit, og knyttes til Schengen-regelverket. Norge deltar i forhandlingene om utforming av regelverket. Regjeringen tar sikte på fortsatt å føre en aktiv politikk når det gjelder samarbeid med EU på det samlede justispolitiske fagområdet.

SPØRSMÅL NR. 1133

Innlevert 9. april 2013 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 17. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Avinor eier og driver 46 av landets flyplasser og har derved nesten monopol på flyplassdrift i Norge. Virksomheten er i det alt vesentlig brukerfinansiert. Avinor har betydelige utfordringer med å levere stabil lufttransport grunnet vedvarende problemer med flygelederbemanning. I tillegg viser utviklingen ved Avinors flyplasser økende forsinkelser ved flyavgang og mye kø for reisende. Likevel planlegger Avinor ny merkevareprofil til 50 mill. kr.

Vil statsråden akseptere denne prioriteringen av selskapets inntekt?»

Svar:

La meg innledningsvis vise til at punktligheten ved Avinors lufthavner er høy sammenliknet med andre land, og at Avinor nådde sitt interne mål om 88 prosent punktlighet samlet for hele landet i 2012. På tross av driftsforstyrrelsene sommeren 2012 endte Oslo lufthavn, Gardermoen, på en punktlighet på over 86 prosent i 2012. Både som eier og myndighet har Samferdselsdepartementet forsikret seg om at

Avinor har iverksatt tiltak som skal sikre en stabil trafikkavvikling sommeren 2013.

Avinors samfunnsoppdrag er å eie, drive og utvikle et landsomfattende nett av lufthavner for den sivile luftfarten og en samlet flysikringstjeneste for den sivile og militære luftfarten. Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er Avinors styre og ledelse som har ansvaret for selskapets drift. Spørsmål om merkevareprofil ligger innenfor dette ansvaret.

På spørsmål fra Samferdselsdepartementet har Avinor opplyst at arbeidet med det som kalles en ny visuell identitet i Avinor, inngår i et strategisk arbeid som skal bidra til en effektivisering av selskapet. Prosjektet har ifølge Avinor en kostnadsramme på 50 mill. kr. Kostnadene ved den nye visuelle identiteten utgjør under halvparten av kostnadsrammen.

På generell basis forutsetter Samferdselsdepartementet som eier at de tiltak selskapet iverksetter, er i tråd med selskapets formål. Samferdselsdepartementet arbeider for tiden med en melding til Stortinget om virksomheten i Avinor, og vil blant annet i den sammenheng gi en vurdering av selskapets planer og strategier.

SPØRSMÅL NR. 1134**Innlevert 9. april 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 16. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Folkehelseinstituttet anbefaler at ungdom mellom 17 og 19 år tar vaksine mot hjernehinnebetennelse. Tall Aftenposten har hentet inn viser at det er store fylkesvise forskjeller i andel russ som tar denne vaksinen. Vaksinen koster om lag 600 kroner, i tillegg må det betales for konsultasjon hos lege for å få satt vaksinen.

Vil statsråden utrede om de fylkesvise variasjonene har sammenheng med pris, og om det bør innføres gratis vaksine mot hjernehinnebetennelse til alle 17-åring?»

BEGRUNNELSE:

Det er et sentralt helsepolitisk mål å sikre likeverdig helsetilbud i hele landet. Det er også viktig å forebygge sosiale helseforskjeller. En utredning av om vaksine mot hjernehinnebetennelse skal tilbys alle 17-åring gratis, bør inneholde en prioriteringsvurdering.

Trondheim kommune har opprettet vaksinasjonsteam som reiser ut til skolene og tilbyr vaksine mot hjernehinnebetennelse. Det er grunn til å anta at det øker andelen som tar vaksinen, samt at det reduserer kostnadene knyttet til å utføre vaksineringsen, sammenliknet med om hver ungdom skal oppsøke fastlegen.

Svar:

Det er viktig med fokus på risiko for hjernehinnebetennelse blant russ. Selv om risikoen for å bli smittet er liten, viser erfaring at den er større i russetiden enn i andre faser av livet.

I 2010 og 2011 fikk Folkehelseinstituttet meldt henholdsvis ni og fire tilfeller av smittsom hjernehinnebetennelse (meningokokksykdom) som kunne relateres til russefeiringen. Begge årene var det omtrent like mange tilfeller blant russ som hos ungdom som hadde festet med russen eller gikk på en skole der russ var blitt syke. I 2012 var det totalt 24 tilfeller av meningokokksykdom, hvorav sju i aldersgruppen 17-19 år. Hittil i 2013 er det ingen i aldersgruppen 17-19 år som har vært syke med hjernehinnebetennelse.

Det er viktig å være oppmerksom på at den registrerte variasjonen i vaksinerings mellom landsdeler kan skyldes ulik registreringspraksis. Det er ikke påbudt å registrere meningokokkvaksinerings i Sysvaks-systemet, slik det er for vaksinerings i Barnevaksinasjonsprogrammet. Vi kjenner derfor bare antall registrerte vaksinerings, ikke det antall vaksiner som faktisk er gitt.

Folkehelseinstituttet anbefalte i fjor at ungdom som skal delta i russefeiring, burde vurdere å vaksinere seg mot hjernehinnebetennelse. I år anbefales det i tillegg at all ungdom i alderen 17-19 år bør vurdere å la seg vaksinere. Samtidig er det viktig at det gis informasjon om hva ungdommen selv kan gjøre for å redusere risikoen for smitte; som å unngå å drikke av samme flaske, ikke dele sigaretter, unngå for mye alkohol og hvile nok.

Det har ikke vært vurdert av helsemyndighetene å gjøre vaksinen mot hjernehinnebetennelse gratis. Vaksinerings er foreløpig bare gratis i Barnevaksinasjonsprogrammet. Andre vaksiner som anbefales, for eksempel reisevaksiner, må den enkelte betale selv. Om en vaksine skal gjøres gratis eller ikke, må vurderes faglig og opp mot andre helseprioriterings.

SPØRSMÅL NR. 1135**Innlevert 9. april 2013 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 16. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Skatteetaten og Finansdepartementet har gående et prosjekt som skal se på forbedringer i ligningsregelverkene, som finansministeren har vist til ved flere anledninger.

Hvilke konkrete tiltak i dette arbeidet går på å bedre skattyters rettssikkerhet, og hvilke alternativer vurderes?»

Svar:

Jeg legger til grunn at stortingsrepresentanten sikter til departementets arbeid med forslag til ny skatteforvaltningslov.

Det er bred enighet om at rettssikkerheten for den enkelte kan ivaretas ved betryggende regler for saksbehandling i forvaltningen. Etter min mening sikrer gjeldende regelverk og Skatteetatens praksis en god, og betryggende behandling av skattyterne. Det er likevel viktig at man regelmessig ser på regelverket og praktiseringen av dette.

Jeg mener det er en utfordring at regelverket knyttet til skatte- og avgiftsforvaltningen er oppdelt og lite samordnet. Det gjør at regelverket kan være vanskelig å finne fram i, samtidig som det har oppstått ubegrunnede forskjeller i saksbehandlingsreglene for de ulike skatteartene. Ved å harmonisere og samle forvaltningsreglene på skatte- og avgiftsområdet i en felles skatteforvaltningslov ønsker departementet å oppnå en mer hensiktsmessig tilnærming

som gjør det mulig å behandle de grunnleggende rettssikkerhetsprinsippene på tvers av ulike skatte- og avgiftsarter. En samordning av forvaltningsreglene på skatte- og avgiftsområdet vil også gjøre regelverket mer oversiktlig og lettere å anvende både for skattyterne og Skatteetaten.

Med skatteforvaltningsloven tar departementet sikte på å samle forvaltningsbestemmelser som sikrer skattyterne en rettferdig og korrekt saksbehandling. Eksempler på slike bestemmelser er regler om habilitet og taushetsplikt. Retten til å klage på avgjørelser er også blant de sentrale temaer for skattyters rettssikkerhet som vil inngå som del prosjektet med ny skatteforvaltningslov.

Som jeg tidligere har opplyst om tar departementet sikte på å sende et samlet lovforslag på høring i løpet av 2014. Departementet vurderer også løpende regelverksforbedringer som kan skje parallelt med arbeidet med ny skatteforvaltningslov. I denne forbindelse vil jeg vise til departementets forslag til nye kontrollbestemmelser i ligningsloven og merverdiavgiftsloven, som nylig ble vedtatt av Stortinget. Jeg viser også til at departementet har sendt på høring et lovforslag om at skattekontoret skal kunne endre sitt vedtak til fordel for skattyter under den forberedende klagebehandlingen. Dette vil redusere skatteklagenemndenes arbeidsmengde, og medfører at de skattyterne dette gjelder vil oppleve kortere saksbehandlingstid.

SPØRSMÅL NR. 1136**Innlevert 9. april 2013 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 18. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvor mange av disse innkallelsene skjer til henholdsvis konsultasjoner og operasjoner, hvilke kostnader er forbundet med dette og hva vil statsråden gjøre for å forbedre denne situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten avslører 9. april at så mange som 35 000 personer som ikke lenger lever blir kalt inn til helsetjenesten. Dette skyldes i stor grad byråkrati og umoderne teknologiske løsninger som gjør at helsetjenesten ikke sitter med oppdatert informasjon om sine pasienter. Slike innkallelser er unødvendige, viser at helsetjenesten ikke har tilstrekkelig oversikt og representerer store kostnader. Undertegnede er opp tatt av at helsetjenesten bruker sine tildelte midler fornuftig og effektivt. Jeg mener derfor det bør kartlegges hvor mye disse unødige innkallingene som også kan bety økt belastning for pårørende i en sørgeperiode faktisk koster samfunnet.

Svar:

Det forekommer dessverre at avdøde personer mottar innkalling til konsultasjon og operasjon ved norske sykehus. Det er mange parter som skal informeres etter dødsfall, noe som krever til dels omfattende, tidkrevende og i stor grad papirbaserte prosedyrer. Jeg er enig i at dagens prosedyrer ikke er gode nok, og at det er behov for forenkling og modernisering for å redusere antall unødvendige innkallinger.

Tall gjengitt i media i denne saken er hentet fra Skattedirektoratets rapport ”Modernisering av folke registeret – Forstudierapport”, som nylig ble offentliggjort. Jeg gjør oppmerksom på at tallene som benyttes i rapporten ikke er kvalitetssikret. Tallene er estimater og benyttet for å belyse mulige konsekvenser av at sykehusene ikke får oppdaterte opplysninger fra folkeregisteret raskt nok.

I dag benytter flere sykehus folkeregisterdata som er opptil flere uker gamle. For å sikre enklere tilgang til oppdaterte data, fikk Norsk Helsenett SF i 2009 en egen folke-registerkatalog i helsenettet. Folkeregisterkatalogen i Norsk Helsenett SF oppdateres daglig. Denne tjenesten har vært tilgjengelig for sykehusene siden 2009. Jeg er kjent med at ikke alle benytter seg av denne muligheten i dag, og vil derfor oppfordre sykehusene til å ta i bruk folkeregistertjenesten i Norsk Helsenett SF.

Fra 1. januar i år fikk helse- og omsorgstjenestene i kommunene og private helsevirksomheter som utøver oppgaver på vegne av det offentlige, mulighet til å få folkeregisteropplysninger fra Norsk Helsenett SF. Tjenesten er gratis for de som er koblet til helsenettet.

Skattedirektoratet er i gang med å modernisere folkeregisteret. Dette vil bidra til at folkeregisteret oppdateres hurtigere slik at også antall unødvendige innkallinger til sykehusene reduseres. Helse- og omsorgssektoren deltar i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1137**Innlevert 9. april 2013 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen****Besvart 17. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Jeg har fått henvendelser fra folk i motorsportmiljøet i Norge når det gjelder forskrift om motorsport på lukket bane eller annen avsperrt område og om annen bruk av go-kart. De mener at denne forskriften er utdatert og i strid med konkurranseregelverket i EU/EØS.

Vil statsråden se på dette og eventuelt gjøre noe for å endre forskriften dersom det viser seg at dette medfører riktighet?»

BEGRUNNELSE:

Forskriften motormiljøet henviser til er <http://www.lovdata.no/for/sf/sd/xd-20010115-0026.html>

Jeg får opplyst at denne forskriften i dag ikke praktiseres, fordi mye av motorsporten organiserer seg gjennom egne forbund eller står helt fritt, f.eks. tractor pulling og de store gatebilarrangementene.

Norsk Motorsykkel Forbund som det nevnes i teksten i forskriften, skal ha opphørt å eksistere. Norsk Motorsport forbund eksisterer.

I Sverige skal det ha blitt en prinsipiell avgjørelse om at deres lignende lov er i strid med konkurranse-loven.

Svar:

Forskrift 15. januar 2001 nr. 26 om motorsport på lukket bane eller annet avsperrt område og om annen bruk av go-kart har ikke blitt revidert siden 2004. Vegdirektoratet har likevel gitt årlig dispensasjoner for grener som ikke er opplistet i forskriften, slik at manglene i forskriften ikke har ført til praktiske problemer. Det er planlagt en revisjon av forskriften for å ajourføre den til dagens situasjon.

Samferdselsdepartementet kan ikke se at det norske regelverket er i strid med gjeldende EU/EØS-rett.

SPØRSMÅL NR. 1138**Innlevert 9. april 2013 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 17. april 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«En god del elever blir oppfordret til å søke fritak for eksamen i tiende klasse.

Har kunnskapsministeren en oversikt over antall elever som benytter seg av dette, av fritaksgrunn, hvilke konsekvenser dette får for elevene i forbindelse med videre skolegang, og blir foreldrene gjort oppmerksomme på eventuelle konsekvenser?»

Svar:

Elever i grunnskolen skal normalt ha sluttvurderinger i form av standpunkt karakterer og eksamens karakterer. Forskrift til opplæringsloven § 3-24 annet ledd åpner imidlertid for at rektor, etter søknad fra foreldrene, kan fritta en elev fra eksamen når det foreligger tungtveiende grunner. Det er kun rektor som kan fritta fra eksamen etter denne bestemmelsen, det kan ikke gjøres av kontaktlærer eller andre. Det må vurderes konkret i det enkelte tilfellet om noe kan regnes som "tungtveiende grunner". Det er

understreket i rundskriv fra Utdanningsdirektoratet at dette er en snever unntaksregel, og at rektor må være forsiktig med å innvilge slike fritak. (Rundskriv Udir-1-2010) Jeg er ikke kjent med at elever oppfordres til å søke fritak etter denne bestemmelsen.

Ett årskull i grunnskolen er på ca. 60 000 elever. Av disse var 1467 elever fritatt fra eksamen i ett eller flere fag våren 2012. 1123 elever var fritatt fra skriftlig eksamen. 344 elever var fritatt fra muntlig eksamen. Medregnet i disse tallene er også elever som ikke skal delta i eksamen fordi de er fritatt for vurdering med karakter i fag som blir avsluttet med eksamen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-24 første ledd.

Alle elever som har fullført grunnskolen vil etter søknad ha rett til tre års videregående opplæring. Elevene har videre rett til nødvendig rådgivning for å kunne ta avgjørelser knyttet til fremtidige yrkes- og utdanningsvalg. Dersom fritak fra eksamen får betydning for inntak til videregående opplæring, skal skoleeier informere eleven om dette.

SPØRSMÅL NR. 1139**Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Tom Staahle****Besvart 16. april 2013 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«I VG den 03.04.13 kan vi lese at utenriksministeren setter en tidsfrist til 2015 for forhandlinger om en palestinsk stat. Bakgrunnen er den fastlåste situasjonen i forhandlingene mellom Israel og palestinerne. Det har vært uttrykt sterk bekymring for den fastlåste prosessen tidligere, men nå varsler altså utenriksministeren en tidsfrist og at Norge og giverlandene må se en endring.

Hvilke endringer er det utenriksministeren ser må til?»

Svar:

Da jeg besøkte Israel og Palestina 3. og 4. april i år, var et av mine budskap til både det israelske og det palestinske lederskapet at fredsprosessen må gjenopptas umiddelbart. Tostatsløsningen står i alvorlig fare som følge av at det ikke har vært ført politiske forhandlinger på flere år og som følge av palestinske selvstyremyndigheters finansielle krise og vedvarende bosettingseksponering på okkupert land.

Under besøket informerte jeg om at jeg som formann for giverlandsgruppen (Ad Hoc Liaison Committee, AHLC), har merket meg at stadig flere land stiller spørsmål ved hvor lenge de kan fortsette sine økonomiske bidrag til Palestina på samme nivå som i dag.

Det er her viktig å understreke at giverlandenes bidrag har som mål å bygge det institusjonelle fundament for den palestinske staten og et bærekraftig økonomisk grunnlag for driften av en selvstendig palestinsk stat. AHLC har konkludert med at det institusjonelle grunnlaget er nå på plass for statsdannelsen. Analysene som Verdensbanken og IMF har lagt frem for gruppen på de to siste møtene, viser imidlertid at det er vanskelig å sikre et bærekraftig økonomisk grunnlag for en palestinsk stat uten at okkupasjonen avvikles.

Det er i år 20 år siden partene signerte Oslo-avtalen. Uten snarlige fremskritt i det politiske arbeidet med å finne en løsning på konflikten, er jeg bekymret for at dette historiske forsøket vil mislykkes. Jeg tror 2013 vil bli et avgjørende år for å starte opp prosessen igjen. Dette er et synspunkt som deles av USAs utenriksminister Kerry, som har gitt seg selv en frist på to år.

Derfor var også mitt budskap til både det israelske og det palestinske lederskapet at det nå må gjøres ekstra anstrengelser for å gjenoppta forhandlingene slik at statsbyggingsarbeidet kan slutføres og konflikten avsluttes. Hvis de griper denne muligheten, vil givene gjøre sitt for å understøtte prosessen og videreføre finansielle bidrag. Jeg konstaterte at både statsminister Netanyahu og president Abbas uttrykte klar og tydelig støtte til tostatsløsningen og at de ville samarbeide med utenriksminister Kerry om å få prosessen i gang igjen.

Samtidig er relasjonene mellom israelske og palestinske ledere preget av dyp mistillit. Jeg registrerer også manglende tiltro fra deler av både det israelske og palestinske samfunnet til tostatsløsningen som løsningsmodell. Dette er svært bekymringsfullt.

Utviklingen på bakken, i form av stadige utvidelser av de folkerettsstridige bosettingene og fortsatte begrensninger på palestinsk økonomi og økonomisk utvikling, må snus i en positiv retning; ellers frykter jeg at vi snart kommer til et punkt der opprettelsen av en palestinsk stat ikke lenger er mulig.

Det er viktig å sette i gang tiltak som kan skape tillit mellom partene som kan bidra til å få de politiske forhandlingene i gang. Under besøket formidlet jeg til Israel at det er viktig med konkrete tiltak for å fremme økonomisk utvikling og fjerne hindringer for næringslivet i Palestina. Ikke minst er det viktig med økt palestinsk aktivitet i de deler av Vestbredden som Israel fremdeles administrerer etter Oslo-avtalen. Jeg formidlet til palestinerne at de må fortsette å kutte kostnader, fortsette reformarbeidet og bidra til å opprettholde sikkerheten på Vestbredden. President Abbas sa at fanger som har sittet i israelske fengsler siden før Oslo-avtalen, må bli frigitt slik han tidligere er blitt lovet, og at bosettingsvirksomheten må stoppe. Statsminister Netanyahu ønsker tegn på palestinsk anerkjennelse av det jødiske folks nasjonale rettigheter.

Som leder av AHLC har jeg sett det som mitt ansvar å si tydelig ifra. Sammen med andre givene vil vi nå forberede en diskusjon om hvor vi står og veien videre i forbindelse med det neste AHLC-møtet, i september i New York. Da vil vi forhåpentligvis også kunne registrere om det er fremgang i forsøkene på å gjenoppta forhandlingene og den politiske prosessen som er selve grunnlaget for givernes innsats.

SPØRSMÅL NR. 1140**Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 18. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«En folkevalgt med verv i kommunestyre og fylkesting har lagt ned sine verv da vedkommende har erkjent at hans oppholdstillatelse og senere statsborgerskap og familiegjenforening i Norge, er kommet i stand på falske premisser.

Kan statsråden redegjøre for om de vedtak vedkommende folkevalgte representant har vært med på er lovlige, og om han etter loven har vært valgbar, og hvordan det ville stilt seg hvis vedkommende hadde vært innvalgt som stortingsrepresentant?»

BEGRUNNELSE:

Nylig valgte en folkevalgt representant å legge ned sine verv i fylkes- og lokalpolitikken, samt melde seg ut av sitt parti fordi han har erkjent at han har løyet i forbindelse med sin asylsøknad og siden fått både familiegjenforening og statsborgerskap i Norge på falske premisser.

Vedkommende har under sitt politiske virke vært med på utforming og utførelse av politiske vedtak i egenskap av sine verv, mens det i ettertid er fremkommet at personen har fått opphold i Norge på falske premisser.

Spørderen mener dette er viktige prinsipielle spørsmål. Tatt i betraktning at vedkommende folkevalgte person også har hatt norsk statsborgerskap, kunne ha blitt innvalgt på Stortinget, reiser dette pro-

blemstillingen om hva som vil skje hvis en representant på Stortinget fratras sitt statsborgerskap og derigjennom mister stemmeretten, noe spørderen ikke kan erindre har vært en problemstilling tidligere.

Det spørderen søker å finne svar på er om de vedtakene vedkommende har vært med på å gjøre er lovlige, tatt i betraktning at han har oppholdt seg i Norge ulovlig og fått statsborgerskap på falske premisser.

Svar:

De vedtak som en folkevalgt med verv i kommunestyre og fylkesting er med på å treffe, vil ikke være ugyldige av den grunn at den folkevalgte senere får tilbakekalt oppholdstillatelse eller statsborgerskap. Tilbakekall av oppholdstillatelse og statsborgerskap gjelder kun fra det tidspunkt det er truffet endelig vedtak om tilbakekall.

For å være valgbar til kommunestyre og fylkesting må vilkårene i valgloven § 3-3 være oppfylt. Den som har oppholdstillatelse eller norsk statsborgerskap og ellers fyller vilkårene i valgloven § 3-3, vil være valgbar til kommunestyre og fylkesting. Det er først ved et eventuelt tilbakekall av oppholdstillatelsen eller statsborgerskapet at man ikke lenger vil være valgbar.

Dersom statsborgerskapet til en stortingsrepresentant tilbakekalles, vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i de samme betraktninger.

SPØRSMÅL NR. 1141**Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 16. april 2013 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«I lys av Ban Ki-Moons nylige rapport til Sikkerhetsrådet om situasjonen i Vest-Sahara, vil utenriksministeren være tydelig på at FNs operasjon i Vest-Sahara må få mandat til å rapportere om de alvorlige menneskerettighetsovergrepene i territoriet?»

BEGRUNNELSE:

Marokko begår alvorlige overgrep mot saharawier i okkuperte Vest-Sahara. For få uker siden ble ledende menneskerettighetsaktivister dømt til livstid i fengsel av en militær marokkansk domstol.

Norge har tidligere krevd at MINURSO-operasjonen i Vest-Sahara må få utvidet sitt mandat til også å rapportere om menneskerettighetsovergrep. Dette har vært i tråd med hva saharawienes frigjø-

ringsbevegelse Polisario, og flere stater i FNs Sikkerhetsråd, har bedt om. Imidlertid har Marokko og Frankrike gang på gang forhindret dette fra å skje.

På grunn av Sikkerhetsrådets manglende evne til å bli enige om mandatet til MINURSO, uttalte daværende utenriksminister Jonas Gahr Støre i et svar på spørsmål fra representanten Tenden i april 2012 at Norge «følger sikkerhetsrådets forestående behandling av fornyelsen av MINURSOs mandat», jf. Dokument nr. 15:1213 (2011-2012). Dette kunne tolkes som om Norge tonet ned og evt. forlot sitt tidligere uttalte engasjement om at overvåkning av menneskerettighetsovergrep skulle inkluderes i MINURSOs mandat.

Ifølge Reuters har FNs Generalsekretær Ban Ki-Moon nylig appellert til Sikkerhetsrådet om et akutt behov for en vedvarende og omfattende menneskerettighetsovervåkning i området.

Undertegnede ser det som nødvendig at Norge åpent gir uttrykk for samme holdning som FNs generalsekretær, og at Norge på alle måter bidrar til en endring av MINURSOs mandat i tråd med ovenstående.

Svar:

Norges konsekvente linje i Vest-Sahara-konflikten er å støtte FNs arbeid for en varig og rettferdig politisk løsning som ivaretar den saharaviske befolkningens rett til selvbestemmelse og å kreve at begge parter overholder menneskerettighetene.

Som representanten Skei Grande peker på, begås det menneskerettighetsbrudd i Vest-Sahara. Dette er bl.a. dokumentert av FNs spesialrapportør for tortur, som nylig fremla sin rapport fra sitt besøk til området.

Norge støtter utvidelse av MINURSOs mandat til å inkludere menneskerettighetsovervåkning, noe det tidligere er gitt uttrykk for i svar på spørsmål til skriftlig besvarelse fra Stortinget. I samarbeid med nærstående land arbeider vi for at Sikkerhetsrådet skal vedta en slik mandatutvidelse.

Samtidig er det viktig at partene legger til rette for at MINURSO får utnyttet sitt eksisterende mandat fullt ut.

La meg også peke på at Norge støtter en rekke humanitære tiltak og menneskerettslig innsats, hvorav jeg kan nevne:

Norges støttet det humanitære arbeidet i Vest-Sahara med 8,5 millioner kroner i 2012. Vi støtter Kirkens Nødhjelps matvarebistand med 3,5 mill. kroner årlig, og minerydding og bistand til mineofre i Vest-Sahara med 5 mill. kroner årlig gjennom organisasjonen Action on Armed Violence. Videre bidrar vi med direkte prosjektbistand og ikke-øremerkede bidrag til innsatsen til UNHCR, Unicef, Røde Kors og Verdens matvareprogram.

Norge vil også i 2013 gi støtte til UNHCRs besøksprogram i Vest-Sahara. Programmet gir mulighet for saharawier, som er blitt adskilt som følge av konflikten, til å besøke sin familie. Programmet omfatter også samlinger i Portugal for saharawier i og utenfor leiren for å utveksle og bevare kultur og skikker.

Norge støtter dessuten menneskerettighetsorganisasjonen Association Marocaine des Droits Humains (AMDH) som også følger menneskerettighets-situasjonen i Vest-Sahara.

Norge tar også opp menneskerettigheter i samtaler med marokkanske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 1142

Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 18. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Mener statsråden oppfølgingen til berørte er godt nok, eller vil statsråden vurdere og endre ansvarsfordelingen slik at staten får et større ansvar for å finansiere å kvalitetssikre oppfølgingen til berørte etter ulike katastrofer?»

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet er blitt kontaktet av 2207-stiftelsen som jobber med likemannsarbeid mellom berørte av terroren 22.07. Stiftelsen er bekymret for at resurser som blir tildelt kommunene til oppfølging etter slike katastrofer ikke i tilstrekkelig grad kommer frem til dem som har behov for det. Stiftelsen påpeker at mange får god oppfølging og hjelp, mens det andre steder er mer mangelfullt. Fremskrittspartiet er

opptatt av at berørte etter katastrofer får tilstrekkelig oppfølging. Spesielt viktig er dette for berørte etter terroren 22.07. Norske veteraner er en annen gruppe som ofte er utsatt for hendelser som krever forpliktende oppfølging over tid. En oppfølging av denne karakter kunne også være fordelaktig i tilfeller der mange norske innbyggere rammes av naturkatastrofer, eksempelvis etter tsunamien i 2004. Det er derfor avgjørende at man lykkes med å gi et godt tilbud til berørte parter i slike situasjoner. Spesielt viktig er dette der mange unge mennesker er berørt.

Svar:

Oppfølging av berørte etter alvorlige hendelser er en svært viktig del av samfunnets totale håndtering av katastrofer, og det er en prioritert oppgave for helse- og omsorgstjenesten å sikre god nok oppfølging. Katastrofer, enten de er på samfunnsnivå eller på individnivå, stiller oss overfor store utfordringer. Målet er å oppnå best mulig oppfølging og behandling av personer utsatt for fysiske og psykiske traumer.

Kommunen har et sørge-for ansvar for sine innbyggere etter helse- og omsorgstjenesteloven. Ansvaret innebærer at kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester, herunder forsvarlig oppfølging av traumeutsatte. Tilsvarende har de regionale helseforetakene en plikt etter spesialisthelsetjenesteloven til å sørge for nødvendig helsehjelp til de som har behov for det. Både den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten har ansvar for å sikre at personellet har tilstrekkelig kompetanse til at oppgavene kan utføres på en forsvarlig måte.

Tjenestene til personer utsatt for traumer følger modellen som gjelder for andre typer skader og lidelser. Det er tilstandens alvorlighet og kompleksitet som avgjør hvilket nivå som til enhver tid har ansvaret.

For å sikre at de pasientene som trenger det mest, får behandling først, skal alle pasienter vurderes etter kriterier gitt i forskrift om prioritering av helsetjenester mv. Veilederen for psykisk helsevern for barn og unge har en egen kategori for prioritering ved mistanke om, eller alvorlige psykiske reaksjoner etter traumer, kriser eller katastrofer. Prioriteringsveilederen for psykisk helsevern for voksne tar imidlertid utgangspunkt i symptomer (angst, depresjon mv.) uten å relatere til årsak. Traumatiserte tilstander vil normalt fanges opp, men da med utgangspunkt i lidelsen og ikke i årsaken. I 2013 skal prioriteringsveilederne revideres. Helse- og omsorgsdepartementet vil få i oppdrag å vurdere behovet for å tydeliggjøre prioriteringskriterier for behandling av voldsutsatte og voldsutøvere. Helse- og omsorgsdepartementet har også nå lagt fram forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven

som skal sikre at pasienter som har behov for det får raskere og bedre tilgang til sykehusbehandling.

Helse- og omsorgstjenestens kompetanse om oppfølging av traumeutsatte etter katastrofer ble generelt styrket under opptrappingsplanen for psykisk helse gjennom etableringen av de regionale ressurs-sentrene for vold og traumatisk stress (RVTS). Både psykisk helsevern for barn og unge og psykisk helsevern for voksne har kompetanse på området. Nasjonalt kompetansesenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) ble etablert i 2004 for styrke kompetansen på volds- og traumefeltet.

Regjeringenes mål og tiltak for traumeutsatte er gjort nærmere rede for i blant annet stortingsmeldingene Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner (Meld.St. 15, 2012-2013), og Terrorberedskap – Oppfølging av NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen (Meld.St. 21, 2012-2013).

Tjenestetilbud og kompetanse er styrket betraktelig de siste årene, men der er fremdeles behov for forbedringer. For eksempel har helsemyndighetene i rundskriv om nasjonale mål og prioriterte områder for 2013, bedt kommunene styrke tilbudet til personer utsatt for vold og traumer. Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer skal støtte hjelpeapparatets oppfølging av kriser, ulykker og katastrofer. Helse- og omsorgsdepartementet er gitt i oppdrag å revidere veilederen.

Helsemyndighetene har etter 22. juli gitt klare anbefalinger om at kommunene bør sørge for en proaktiv og tett oppfølging av de rammede. Behovet for hjelp hos den enkelte er ikke konstant, og aktiv oppfølging vil bidra til å fange opp de som har det vanskelig når de har behov for hjelp. Tilbakemeldingen viser at det foregår mye godt arbeid, men det er enkelte berørte som opplever tilbudet mangelfullt. Dette jobbes det videre med.

Terrorhandlingene 22. juli var så ekstraordinære at staten har iverksatt en rekke tiltak. Staten fant det nødvendig å støtte kommunene økonomisk i arbeidet med den psykososiale oppfølgingen. Til sammen er kommunene, via fylkesmennene tilført 180 mill. kroner i skjønnsmidler til fordeling til psykososial oppfølging, hvorav 50 mill. kroner i år. Jeg har fått redegjørelser fra fylkesmennene om bruken av midlene i 2011 og 2012, og de viser at midlene i hovedsak er brukt etter intensjonen. For å forsikre oss ytterligere om at pengene går til dette viktige formålet er retningslinjene for tildeling i 2013 strammet inn. Blant annet skal midler kun tildeles etter begrunnet søknad, og eventuelle udisponerte midler tilbakeføres.

Helse- og omsorgsdepartementet er gitt i oppdrag å forestå koordinert oppfølging av helsetjenestens innsats etter 22. juli. De regionale helseforetakene har samtidig fått i oppdrag å bidra til direktoratets arbeid og følge opp tiltak som gjelder spesialisthelsetjenesten.

Det er igangsatt flere forskningsprosjekter som vil gi nærmere svar på hvordan det går med de berørte etter 22. juli, samt kunnskapsgrunnlag for videre arbeid. NKVTS er ansvarlig for et forskningsprogram om de psykososiale konsekvensene for de overlevende og deres foresatte etter terroren på Utøya. Det er gjennomført to datainnsamlinger, og en tredje er under planlegging. Prosjektet bidrar også til å fange opp eventuelle udekkede helsebehov hos de rammede da intervjuene utføres av helsepersonell. Helsepersonellet vil, dersom det avdekkes behov som ikke er ivaretatt i helsetjenesten, henvise vedkommende til relevant instans for behandling. Prosjektet er dermed meget viktig både i forskningsøyemed og som et ledd i den psykososiale oppfølgingen. Videre er det startet et forskningsprosjekt for å kartlegge helse-

messige konsekvenser av angrepet i regjeringskvartalet i samarbeid mellom NKVTS og Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI).

Samlet sett mener jeg at tiltakene har bidratt til å styrke vår håndteringsevne og oppfølging av traumeutsatte ved katastrofer av både mindre og større skala. Fortsatt har vi et forbedringspotensial. Forbedring av systemer og rutiner for oppfølging av berørte ved katastrofer, og kompetanseheving er prioriterte områder. Hensikten er å styrke den fremtidige kriseberedskapen og krisehåndteringsevnen i helse- og omsorgstjenesten.

Det er viktig at alle som har behov for hjelp etter katastrofer skal få det, enten det er katastrofer som berører mange eller få.

SPØRSMÅL NR. 1143

Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 17. april 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å reversere forskriftsendringen når antallet klagesaker til KOFA nå er gått dramatisk ned, og systemet for kontroll av offentlige innkjøp og kampen mot muligheten for korrupsjon kan synes å være redusert som følge av forskriftsendringen fra 2012?»

BEGRUNNELSE:

Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) mistet 1. juli 2012 retten til å endelig avgjøre klagesaker ved ileggelse av gebyr. Etter endringen er det en dramatisk nedgang i antall klagesaker for KOFA. Bakgrunnen er neppe færre overtredelser, men manglende mulighet for endelig avgjørelse i nemnda må antas å være utslagsgivende for reduksjonen.

Formålet med KOFA er å hindre brudd på regelverket for offentlige anskaffelser og er sett på som et svært viktig organ for å ivareta felleskapets interesser slik at skattebetalernes penger brukes mest mulig effektivt og innenfor det regelverket som gjelder.

Med endringen risikerer man at fokus på feil anskaffelser i offentlig sektor reduseres. Det blir mindre ris bak speilet og mindre sjans for at overtredelser og mislighold avdekkes. Det kan også påvirke muligheten for å motarbeide korrupsjon.

Svar:

Gjennom innføring av EUs håndhevingsdirektiv er det innført nye strengere sanksjoner som gir leverandørene mer effektive muligheter til å ivareta sine interesser ved offentlige anskaffelser. Sanksjonene innebærer bl.a. at kontrakter som er inngått i strid med regelverket, kan bli kjent "uten virkning" (en form for ugyldighet). Formålet med de nye reglene er å forebygge brudd på regelverket.

Ved innføringen av disse reglene vurderte et offentlig utvalg om det var hensiktsmessig at KOFA skulle håndheve de nye og strengere sanksjonene, herunder å fortsette å ilegge overtredelsesgebyr. Utvalgets flertall (7 mot 1) anbefalte ikke en slik løsning, bl.a. fordi en da måtte innføre omfattende regler for å ivareta rettssikkerheten til de involverte aktørene. KOFA ville få preg av å være et domstolliknende organ og dermed ikke lenger være et raskt og rimelig tvisteløsningsorgan. Regjeringen og Stortinget fulgte opp utvalgets flertall. Ved Stortingets vedtak den 27. mars 2012 ble myndigheten til å håndheve de nye sanksjonene lagt til domstolene.

Disse regelendringene, sammen med økt klagegebyr, bidrar til at antall saker til KOFA går ned.

Klagenemndas sekretariat melder om en reduksjon på ca. 60 prosent fra første halvår 2012 og til siste halvår 2012 totalt for alle typer anskaffelsessaker. År-

sakene til dette er sammensatte. Endringer i regelverket har blant annet ført til at det er blitt færre saker som gjelder ulovlige direkte anskaffelser, fra 38 saker i første halvår 2012 til 3 saker i siste halvår. Jeg kan vanskelig se at et gebyr på 1000 kroner alene kan forklare denne endringen. Det kan også være en konsekvens av at direkte anskaffelser i strid med regelverket kan bli kjent uten virkning, og at de nye reglene åpner for intensjonskunngjøring. En slik kunngjøring betyr at oppdragsgiver kunngjør at han har til hensikt å tildele en kontrakt uten konkurranse og dermed gir leverandørene mulighet til å reagere og gripe inn dersom de mener at anskaffelsen skulle vært kunngjort.

KOFAs sekretariat har opplyst at reduksjonen i inngående saker har resultert i at restansene i KOFA går ned. Saksbehandlingstiden for prioriterte saker er nå på 57 dager. Prioriterte saker er saker der det er tvist om en anskaffelse som det ikke er inngått kontrakt om. Siden det haster å få løst tvisten for å kunne inngå kontrakt, er det særlig viktig at behandlingstiden for denne type saker er kort. Saksbehandlingstiden i andre saker er imidlertid fortsatt lang. Nedgangen i antall restanser er positivt og vil etter hvert føre til at saksbehandlingstiden går ned. Det bidrar til at KOFA kan fylle sin funksjon som et raskt og effektivt tvisteløsningsorgan.

Klagegebyret i Norge er etter gebyrøkningen på linje med nivået i Danmark og Island som har tvisteløsningsordninger som likner på KOFA.

Det primære formålet med regelverket om offentlige anskaffelser er å sikre at offentlige midler utnyttes best mulig gjennom kostnadseffektive innkjøp, samtidig som offentlig sektor gjennom sine anskaffelser bidrar til utvikling av et konkurransedyktig norsk næringsliv. Selv om regelverket også bidrar i kampen mot korrupsjon, så ivaretas dette primært av andre instanser som kommunal revisjon, Riksrevisjonen, politi, påtalemyndighet og finanstilsynet.

Det er også gjennomført mange kurs og andre kompetansehevende tiltak de senere årene. DIFI har utarbeidet veiledningsmaterieell for å hjelpe innkjøperne i å gjøre riktige anskaffelser.

Likevel oppleves anskaffelsesregelverket som komplisert og regjeringen har derfor satt ned et ekspertutvalg som skal gjennomgå den særnorske delen av regelverket med sikte på å forenkle reglene.

Jeg mener det er for tidlig å trekke konklusjoner om hvilke effekter gebyrordningen har hatt, men at det er naturlig å vurdere dette etter noe tid.

SPØRSMÅL NR. 1144

Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 15. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden forsikret seg om at Norsk brannvernforening har den nødvendige kompetansen som skal til for å være sertifiseringsmyndighet for profesjonelt fyrverkeri og pyrotekniske sceneeffekter og har alternative sertifiseringsordninger blitt vurdert?»

BEGRUNNELSE:

Sertifiseringsordningen for brukere av profesjonelt fyrverkeri og pyrotekniske sceneeffekter er satt bort av DSB til Norsk brannvernforening, som forøvrig er en privat stiftelse. Brannvernforeningen er dermed ikke å anse som et offentligrettslig organ.

Som en del av denne sertifiseringsordningen er Norsk brannvernforening gitt i oppgave å avholde kurs for å sikre at brukerne har tilstrekkelige kvalifikasjoner for å imøtekomme kravet om opplæring i gjeldende sikkerhetsinstruksjoner og kravet til sikker

håndtering. Den praktiske gjennomføringen av kursene er satt bort til andre private aktører.

Svar:

Dagens krav er fastsatt gjennom Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), og kravene er blant annet en konsekvens av direktiv 07/23/EF om markedsføring av pyrotekniske artikler. Jeg har full tiltro til at DSB har organisert sertifiseringsordningen på en god måte. DSB anser Norsk brannvernforening for å være en seriøs og uavhengig aktør, og kursmateriale knyttet til sertifisering er utviklet i samarbeid mellom DSB og Norsk brannvernforening. Norsk brannvernforening håndterer fra før av en stor kursportefølje, og foreningen har tilknyttet seg dyktige kursinstruktører. Norsk brannvernforenings organisasjon gjør dessuten at de har mulighet til å fordele kursene over hele landet.

Utredning av alternative sertifiseringsordninger er ikke aktuelt på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1145**Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 17. april 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sørge for en enhetlig forståelse og håndheving av regelverket for utmåling av tilskudd til private barnehager slik at barn i private barnehager og barn i offentlige barnehager sikres et likeverdig barnehagetilbud uavhengig av bostedskommune, vil Regjeringen sørge for at den enhetlige modellen for utmåling av tilskudd til private barnehager som er utarbeidet av KS og PBL tas i bruk?»

BEGRUNNELSE:

Det har vist seg at regelverket for utmåling av tilskudd til private barnehager forstås og håndheves svært ulikt i norske kommuner. Det nye og kompliserte regelverket har skapt merarbeid i norske kommuner og ført til mindre forutsigbarhet for barn, foreldre, ansatte og eiere i private barnehager. Norges Kemner- og Kommuneøkonomers Forbund (NKK) opplever en markant økning i antall henvendelser fra forbundets medlemmer sammenlignet med den forrige forskriften, og har i brev til statsråden påpekt at den nye forskriften oppleves som vanskelig å følge opp i kommunene. En av landets fylkesmenn har uttrykt bekymring for kvaliteten i barnehagen som følge av praktiseringen av den nye forskriften.

Det vises i denne sammenheng til at Private Barnehagers Landsforbund (PBL) sammen med kommunenes organisasjon KS har utarbeidet en felles veileder for beregning av tilskudd til private barnehager, og en mal som kan benyttes for å sikre korrekte og godt dokumenterte beregninger for kommunale tilskudd til private barnehager. Veilederen viser hvordan kommunene kan gjøre beregningene i tråd med regelverket, på en etterprøvable måte.

Svar:

Barnehagesektoren har i løpet av kort tid gjennomgått omfattende forandringer når det gjelder struktur, omfang og ansvarsfordeling. Rammefinansieringen av barnehagene fra 2011 har vært en stor overgang for kommunene og forskriften om likeverdig behandling har virket i forholdsvis kort tid. Det vil derfor ta noe tid for kommunene å tilpasse seg en så stor reform. Det har vært behov for veiledning fra

både Utdanningsdirektoratet, Fylkesmannen og dialog mellom kommunene og den enkelte barnehage for å løse uklarheter i forskriften.

Private barnehager har vært og er en viktig del av mangfoldet i barnehagesektoren. Private barnehageeiere har gjort en stor innsats i utbyggingsperioden. Regjeringen er opptatt av at private barnehager skal ha rimelige driftsvilkår. Vi har innført plikt for kommunene til å behandle de private barnehagene likeverdig med de kommunale barnehagene ved tildeling av tilskudd. Fra 1. august 2013 øker minimumstilskuddet til ikke-kommunale barnehager fra 92 til 94 prosent av det de tilsvarende kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig finansiering.

Både KS og PBL er viktige aktører i barnehagesektoren og jeg tok initiativ til at de sammen utviklet en veileder for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Prosjektet ble også støttet økonomisk av Kunnskapsdepartementet og veilederen ble ferdigstilt i september 2012. Veilederen er blitt godt mottatt i sektoren og på bakgrunn av veiledningsarbeidet KS og PBL sammen har gjennomført, er den blitt nyttig blant annet i arbeidet med å sikre at alle kostnadselementer som skal inngå i tilskuddsgrunnlaget blir tatt med. Både veilederen "Beregning av tilskudd til private barnehager" og mal for beregningsgrunnlaget er offentlig tilgjengelig for kommunene og barnehagene.

Utdanningsdirektoratet har et nasjonalt ansvar for å forvalte regelverket på barnehageområdet, og skal i løpet av våren fremlegge et revidert rundskriv om forskriften om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Dette vil bidra til å klargjøre de enkelte bestemmelsene i forskriften.

Jeg vil fortsette dialogen jeg har hatt med aktørene i barnehagesektoren for å sikre at forskriften om likeverdig behandling følges opp i kommunene og eventuelt avdekke feil eller misforståelser ved praktiseringen av denne. Intensjonen med forskriften har vært å sikre ikke-kommunale barnehager gode og stabile vilkår i en rammefinansiert sektor. Jeg vil derfor følge nøye med på utviklingen knyttet til likeverdig behandling og foreta en vurdering av behovet for endringer i forskriften på sikt.

SPØRSMÅL NR. 1146**Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 17. april 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvilket grunnlag skal benyttes i beregningen av kravet til grunnbemanning i barnehagene som foreslås i barnehagemeldingen, og på hvilken måte vil statsråden hjemle at kompensasjonen skal ta utgangspunkt i bemanningsnivået ni år før den nye bestemmelsen skal tre i kraft?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår i «Framtidens barnehage» (Meld. St. 24 2012-2013) at det skal innføres et krav om grunnbemanning i barnehagen på én voksen per tre småbarnsplasser (1:3) og én voksen per seks storbarnsplasser (1:6) innen 2020. Det fremkommer ikke av meldingen hvordan dette skal beregnes, om det er et øyeblikksbilde av bemanningen når barnehagenes årsmeldingsskjema leveres 15. desember som skal legges til grunn, eller om det skal brukes snittberegninger i løpet av barnehageåret, eller hvordan disse i så fall foretas.

Statsråden har ved flere anledninger uttalt at kompensasjonen kommunene skal få for innføringen av bemanningsnormen i 2020, skal ta utgangspunkt i bemanningsnivået i 2011, uten å presisere hvordan kravet skal hjemles og når slik hjemling skal skje.

Svar:

Regjeringen legger i Meld. St. 24 (2012-2013) Framtidens barnehage opp til at det skal innføres et krav om grunnbemanning i barnehagen på én voksen per tre småbarnsplasser og én voksen per seks storbarnsplasser innen 2020. Kravet vil gjelde for barnehagen i sin helhet, ikke den enkelte barnegruppe. Tilstrekkelig grunnbemanning i barnehagen skal sikres gjennom hele dagen og ved sykdom. I meldingen er det varslet at departementet i løpet av 2013 vil sette i gang en helhetlig gjennomgang av barnehageloven. Jeg vil i forbindelse med lovgjennomgangen diskutere innføringen av bemanningskravet med kommunesektoren, og komme med et konkret forslag til utforming av bestemmelsen.

Regjeringen legger til grunn at kompensasjonen til kommunene for innføring av kravet til grunnbemanning skal ta utgangspunkt i faktisk bemanningsnivå i barnehagene ved utgangen av 2011. Dette sikrer at kommunene fullt ut blir kompensert for merutgiftene ved bemanningskravet, og er slik sett i tråd med prinsippene for finansiering av kommunesektoren. Samtidig betyr det at kommunene ikke vil få økt kompensasjon dersom bemanningen i barnehagene blir redusert fram mot 2020. Dette vil bidra til å forhindre kutt i barnehagebudsjettene og sikre at det blir nok voksne i barnehagene til å passe på og følge opp hvert barn. Kompensasjonen til kommunene vil bli fremmet som et budsjettforslag, og skal ikke følges opp i lov.

SPØRSMÅL NR. 1147**Innlevert 10. april 2013 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 22. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I henhold til alkohollovens bestemmelser i § 1-6 følger det at kommunal skjenkebevilling gis for inntil 4 år av gangen, dog slik at bevilling bortfaller senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Den usikkerhet som knytter seg til dette gjør at det er

problematisk å planlegge investeringer i et lengre perspektiv. Det kan heller ikke sies å ha noen særlig alkoholpolitisk begrunnelse.

Vil statsråden bidra til at denne paragrafen endres og at skjenkebevilling gis inntil videre?»

Svar:

Jeg mener begrunnelsen for at kommunale bevil-linger kan gis for inntil 4 år av gangen, og med opp- hør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre til- trer, er riktig, og at den nåværende regelen er alko- holpolitisk viktig. Jeg vil derfor ikke sette i gang et arbeid for å endre alkoholloven § 1-6.

Ansvar for utforming av alkoholpolitikken er delt mellom stat og kommune. Staten trekker opp rammene for bl.a. bevillingssystemet gjennom lov og forskrift, mens kommunene har ansvar for å utarbeide og utøve en lokalt tilpasset alkoholpolitikk.

I dette ligger det blant annet at hvert kommune- styre skal ha reell mulighet til å utforme en strengere – eller mer liberal – alkoholpolitikk. Å gi bevillinge- ne ubegrenset løpetid ville bryte med det lokale selv- styret, og begrense kommunenes mulighet til å føre en ansvarlig alkoholpolitikk ved å regulere antallet salgs- og skjenkebevillinger og deres salgs- og skjen- ketider. For å føre en ansvarlig alkoholpolitikk er det

ikke tilstrekkelig at kommunene har fokus på kon- troll- og oppfølgingssiden av bevillingssystemet. Vi vet at begrenset tilgjengelighet gjennom å begrense antall salgs- og skjenkesteder kan bidra til å begrense skadeomfanget. I henhold til folkehelseloven har kommunene en plikt til å handle dersom det er store utfordringer i kommunen knyttet til alkoholbruk. Jeg vil ikke bidra til å begrense kommunenes muligheter til å føre en forsvarlig alkoholpolitikk.

Alkohol er ingen ordinær vare, men en vare det knytter seg en rekke skadevirkninger til, både for den som inntar alkohol, for familie og andre, og for sam- funnet. Omsetning av alkohol er derfor regulert, og det kreves at man har offentlig tillatelse til salg og skjenking. Dette er ikke en tillatelse man har krav på, men en tillatelsesordning som skal bidra til å begren- se skadeomfanget av alkohol. Folkehelsehensyn vei- er i dette tilfellet tyngre enn hensynet til næringsinte- ressene.

SPØRSMÅL NR. 1148

Innlevert 11. april 2013 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 19. april 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen

Spørsmål:

«Prosjektrapporten "Etablering av rutiner for forebygging, varsling og oppfølging ved overgrep mot mennesker med psykisk utviklingshemming" vi- ser at mange kommuner, i strid med loven, ikke har varslingsrutiner ved overgrep mot psykisk utvi- klingshemmede i institusjoner.

Hva vil statsråden gjøre for å styrke de utvi- klingshemmedes rettsikkerhet, samt bedre å fore- bygge og varsle overgrep?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektrapporten, som ble fremlagt i mars 2013, viser at psykisk utviklingshemmede i Norge i praksis har et særdeles dårlig rettsvern og at de i vesentlig større grad enn den øvrige befolkning er utsatt for vold og seksuelle overgrep. Så vidt man kan se har disse forholdene vært kjent i hele regjeringsperioden på snart åtte år, men intet er gjort.

Svar:

Det er lover og forskrifter som pålegger offentli- ge og private virksomheter å utarbeide rutiner som skal sikre et forsvarlig tjenestetilbud, og forebygge og avdekke lovstridige forhold som vold, overgrep og trakassering. Det er bl.a. helsepersonelloven, opp- læringsloven, forskrift om kvalitet i pleie- og om- sorgstjenestene og forskrift om internkontroll i sosi- al- og helsetjenesten. Den nærmere utforming av ru- tiner og systemer er overlatt til den enkelte virksom- het.

Det er også en rekke sektoroverskridende lover, regler og instanser for å forhindre, avdekke og varsle om overgrep. Arbeidsmiljøloven inneholder regler om varsling. Straffeloven har regler om plikt til å av- verge straffbare handlinger, deriblant seksuelle over- grep.

Eksisterende lover, regler og rutiner skal ivareta tjenestemottakere, pasienter, elever, og personer på arbeidsmarkedstiltak osv. I liten grad er det etablert særlige rutiner for personer med utviklingshemming. De skal ha samme rettsvern, rettigheter og plikter som resten av befolkningen, og de må sikres en reell

tilgang til det samme vernet mot overgrep som alle andre. Utviklingshemmede er mennesker med svært ulike forutsetninger. Vi må få systemene og reglene til å virke slik at de gir en reell beskyttelse for alle, uavhengig av funksjonsnivå.

Arbeid med overgrep mot utviklingshemmede reiser noen særlige problemstillinger ettersom mange personer med utviklingshemming har mindre evne til å forstå situasjoner som innebærer overgrep, og ikke minst er det vanskeligere for noen å formidle til andre hva som har skjedd.

Kommunene er sentrale aktører i arbeidet med å håndtere overgrep mot utviklingshemmede. Mange utviklingshemmede er i kontakt med kommunen via kommunens pleie- og omsorgstjeneste, helsetjeneste, skole- og oppvekstetat, eller annet. BLD sendte i mai 2011 et brev til alle kommuner om eksisterende materiell om hvordan man kan forebygge, avdekke og håndtere overgrep mot utviklingshemmede. Temaet ble fulgt opp i fem regionale konferanser for kommunene og organisasjonene på området. Dette var et ledd i oppfølging av Informasjons- og utviklingsprogrammet Mennesker med utviklingshemming skal heller ikke diskrimineres!

Rapporten som representanten Hagesæter refererer til, er laget av et prosjekt som BLD har støttet. Prosjektet har vurdert mulighetene for et sett med retningslinjer/standarder for forebygging, varsling og oppfølging av seksuelle, fysiske, psykiske, økonomiske og diskriminerende overgrep mot voksne mennesker med utviklingshemming til bruk på førstelinjenivå.

Prosjektrapporten gir ikke opplysninger om hvor mange kommuner som har vedtatt egne retningslinjer. Opplysninger i Stavanger Aftenblad tyder på at mange foreløpig ikke har det.

Prosjektgruppen foreslår en omfattende utprøving av sine forslag før de eventuelt iverksettes i alle kommuner. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har fått i oppgave å vurdere forslagene i rapporten og hvordan disse kan følges opp. Departementet vil drøfte med Bufdir, berørte organisasjoner og departementer hva som bør og kan gjøres i mellomtiden.

Prosjektgruppen retter fokus på voksne utviklingshemmede. Sommeren 2013 vil BLD i samarbeid med andre berørte departementer legge fram et strategidokument om vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom. Dokumentet skal synliggjøre regjeringens politikk, samt presentere perspektiver og tiltak for å forebygge, beskytte og hjelpe barn og ungdom som utsettes for vold og overgrep i og utenfor hjemmet. I dokumentet vil det bli gitt en generell omtale av problemområdene og hvordan personer rammes ulikt på grunn av individuelle forutsetninger. Barn med funksjonsnedsettelse er særlig sårbare, og vil bli omtalt spesielt.

Jeg vil også nevne at Bufdir har fått i oppgave å utarbeide materiell om kropp, intimitet og grensesetting til bruk i undervisningen for personer med utviklingshemming.

Nasjonalt kompetansesenter for vold og traumatisk stress skal i løpet av våren gi en kunnskapsstatus for vold og overgrep mot utviklingshemmede. Den vil være et viktig grunnlag for vårt videre arbeid på dette området. I forbindelse med handlingsplanen mot tvangsekteskap, hentes det inn kunnskap om tvangsgifte av mennesker med utviklingshemming og mottiltak.

Jeg vil til slutt nevne at Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med oppfølging av en rapport om avhør av særlig sårbare personer i straffesaker.

SPØRSMÅL NR. 1149

Innlevert 11. april 2013 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 22. april 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Statsråden har både i Stortinget og i mediene uttalt at forutsetningen for at staten skulle være med på den siste økonomiske redningspakken til SAS var at det skulle frigjøres kapital også i SAS system gjen-

nom salg av Widerøe, bakkjetjenestene og eiendommer.

Kan jeg be statsråden redegjøre for måloppnåelsen i disse prosessene, og hvor mye midler som nå er fremskaffet i selskapet, da dette er lagt som en forutsetning blant annet for trekkfasiliteten som er gitt?»

Svar:

Storingsrepresentant Nesvik ber om en statusoppdatering på salgsprosesser og tilhørende kapitalfrigjøring i SAS som ligger til grunn for trekkfasiliteten som den norske stat deltar i. Salg av eiendeler eller virksomheter er forretningsmessige forhold som ikke er offentlige så lenge selskapet er i en salgs- eller forhandlingsprosess.

Informasjon vil derfor først være tilgjengelig når salgsprosesser er ferdigstilt.

SAS er et børsnotert selskap, og offentliggjøring av salg vil enten komme i selskapets ordinære rapportering eller gjennom egne pressemeldinger. Det er ut fra det selskapet har rapportert kjent at:

- SAS i februar inngikk en såkalt sale/leaseback-avtale som omfatter 19 flymotorer. Disse salgene

innebærer omtrent 700 mill. svenske kroner i kapitalfrigjøring.

- SAS i mars inngikk en intensjonsavtale med Swissport International som omfatter bakketjenester. I første omgang er planen å opprette en joint venture hvor disse tjenestene inngår. Swissport vil eie 51 prosent av det nye selskapet, mens SAS vil eie de resterende 49 prosent. På sikt vil Swissport overta hele selskapet.

Detaljene i denne avtalen, herunder pris, er ikke offentliggjort på nåværende tidspunkt.

I sin rapport for første kvartal 2012/2013 kommenterer SAS andre salgsprosesser slik:

- Widerøe – Salgsprosessen er påbegynt og utvikler seg i forhold til plan
- Eiendommer – Prosess for å selge flyplassrelaterte eiendommer pågår.

SPØRSMÅL NR. 1150

Innlevert 11. april 2013 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 17. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Hvordan, og hvor raskt, vil statsråden sørge for at det ryddes opp i de kritikkverdige forholdene i Ryanair-saken, og vil statsråden iverksette tiltak for å gjenopprette tilliten til at norske myndigheter ivaretar flysikkerheten i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media kommer det nå fram at Luftfartstilsynet, som har ansvaret for å føre tilsyn med om lag 5000 ansatte i norsk luftfart, ikke har ført et eneste tilsyn med Ryanair etter at de i 2010 overtok Arbeidstilsynets ansvar for å kontrollere arbeidsmiljøet for flygende personell i flybransjen.

Det bør være kjent for norske myndigheter at Ryanair over tid har hatt en kontroversiell og omdiskutert drift knyttet til blant annet ansattes arbeidsvilkår. Det ville vært mer enn naturlig at Luftfartstilsynet foretok et tilsyn med Ryanair.

De ansatte i flyselskapet Ryanair er beskyttet av den norske arbeidsmiljøloven. Til tross for dette får vi nå dokumentasjon på arbeidskontrakter som er stikk i strid med norsk lovgivning, og som nærmest må karakteriseres som slavekontrakter.

Kommunikasjonsdirektøren i Luftfartstilsynet sier til NTB 10.04.2013 at man ikke kan utelukke at et arbeidsmiljø som det de ansatte hevder å ha opplevd hos Ryanair, vil kunne gå ut over sikkerheten.

Situasjonen er alvorlig.

Norsk luftfart er avhengig av tillit i befolkningen, og de flyreisene må kunne stole på at sikkerheten ivaretas. Norske myndigheter har et ansvar for å påse at flytrafikken er sikker. Det må forventes at regjeringen rydder opp i denne åpenbare systemsvikten slik at folk kan være trygge på at det er trygt å fly i Norge.

Svar:

Forutsetninger for svaret

Før jeg svarer på spørsmålet er det helt nødvendig å kommentere noen av de forutsetningene som er lagt til grunn i spørsmålet. Det skapes et inntrykk av at Luftfartstilsynet er ansvarlig for å kontrollere alle de kritikkverdige sidene ved de arbeidsforholdene som har vært belyst i mediene. Siden denne forutsetningen er lite treffende mener jeg det er nødvendig å forklare hvordan de ulike regelsettene som har vært nevnt i mediene håndheves og forvaltes i dag.

For det første er det slik at det i Norge ikke finnes lovforankrede regler om lønnsnivå, bortsett fra reglene om allmenngjøring av tariffavtaler. Tariffavtalestrukturen i luftfarten er så fragmentert at eksisterende avtaler ikke er allmenngjorte. Fordi det ikke finnes lovforankrede regler om lønn føres det heller ikke tilsyn med lønn. Verken Luftfartstilsynet eller andre myndigheter kan føre tilsyn med lønnsregler.

For det andre har medieoppslagene omhandlet mulige svakheter ved midlertidig ansettelse og stillingsvern (vilkår for oppsigelse eller avskjed). Dette finnes det regler om i den norske arbeidsmiljøloven, men de er av såkalt privatrettslig art. I det ligger det at offentlig myndigheter ikke fører tilsyn med dem slik de gjør med offentligrettslige bestemmelser (se nedenfor). Mener den ansatte at arbeidsgiver har brutt lovreglene må vedkommende bringe saken inn for domstolen. Jeg understreker at dette skillet mellom privatrettslige og offentligrettslige regler ikke er spesielt for luftfarten, men gjelder arbeidslivet generelt. Jeg nevner for ordens skyld at Borgarting lagmannsrett har avgjort at en Ryanair-ansatt med tilknytning til Moss lufthavn Rygge hadde krav på å få behandlet sin oppsigelsessak for Moss tingrett (norsk verneing). Selv om saken senere ble forlikt viser dette at ansatte i Ryanair med klar tilknytning til Norge ikke er nødt til å anlegge sak for irske domstoler.

For det tredje har oppmerksomheten vært rettet mot de Ryanair-ansatte sine trygderettigheter. Fra 2. februar 2013 er regelen at piloter eller kabinansatte som blir ansatt etter denne datoen, og som har "base" i Norge, som utgangspunkt er pliktig medlem den norske folketrygden. Medlemskapet er ikke avhengig av at det er fattet en beslutning om det. Regelen om base omfatter ansatte i luftfarten som vanligvis starter og ender sin tjeneste ved en norsk lufthavn, der som arbeidsgiveren ikke har ansvar for innkvarteringen der. Det er trygdemyndighetene som tar stilling til om en person er medlem av den norske folketrygden basert på disse kriteriene.

For det fjerde er det slik at Luftfartstilsynet eller andre norske myndigheter ikke fører tilsyn med den viktigste sikkerhetsfaglige tillatelsen de utenlandske flyselskapene må ha – Air Operator's Certificate (AOC). For å unngå ansvarspulverisering er det bestemt at ett land skal være ansvarlig for utstedelse og løpende kontroll med denne, og det er det landet der selskapet har hovedkontor – for Ryanairs del Irland.

Flysikkerhetsreglene krever at flyselskapene dokumenterer at de driver flyvirksomheten sin på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Herunder er det fastsatt regler om maksimal arbeidstid. Selv om arbeidstidsregelverket ikke er helt ferdig harmonisert i EØS-retten (ventet å bli det i løpet av 2013), er prinsippet at et selskap som flyr i henhold til flysikker-

hetslovgivningen i sitt hjemland driver sikkerhetsmessig forsvarlig.

For det femte er det skatte- og trygdemyndighetene som tar stilling til om de ansatte i luftfarten som bor i Norge skal betale skatt til Norge, eller om det skal betales arbeidsgiveravgift eller trygdeavgift i tilknytning til arbeidsforholdet i Norge.

For det sjette er det Arbeidstilsynet som driver tilsyn med den bakkevirksomhet Ryanair selv driver, eller som selskapet kjøper, ved norske lufthavner – typisk bagasjehåndtering, catering, drivstoffylling, osv.

Det som står igjen etter disse presiseringene er at Luftfartstilsynet er ansvarlig for å føre tilsyn med helse-, miljø- og sikkerhetsbestemmelsene (HMS) i arbeidsmiljøloven for så vidt gjelder Ryanairs flyvende personell med base i Norge. HMS-krav til det fysiske arbeidsmiljøet (støy, vibrasjoner, kjemikalier og gass) har direkte eller indirekte klare flysikkerhetsmessige aspekter, og er slik sett også omfattet av flysikkerhetslovgivningen. Det er vanskelig, eller praktisk umulig, å se for seg et pålegg fra Luftfartstilsynet om en fysisk endring på et luftfartøy. Det som da står igjen er først og fremst de organisatoriske bestemmelsene i arbeidsmiljøloven om verneorganisasjon, konfliktorganisering og internkontroll.

Svar på spørsmålet

Som kjent er regjeringen i disse dager i ferd med å starte opp en intern utredning av de ulike problemstillingene som den stadig tiltagende konkurransen i internasjonal luftfart skaper for norsk luftfart. Vi tenker da særlig på konsekvensene av liberaliseringen av europeisk luftfart, den stadig økende andelen av lavprisreiser, og utvikling av nye flytyper som gjør det mindre kostbart å fly langt.

Planen er at dette arbeidet skal slutføres innen utløpet av 2013.

I det følgende vil jeg kommentere noen av de delproblemstillingene jeg antar at spørsmålsstilleren er opptatt av, og som vil måtte bli sentrale i utredningsarbeidet.

Lønn

De opplysningene som har fremkommet i mediekanaler tyder på at ansatte i Ryanair har lønnsbetingelser som er vanskelige å forene med kostnadsnivået i Norge. For å kunne danne seg et sikrere bilde av lønsvilkårene i luftfarten har Samferdselsdepartementet det siste halvåret henvendt seg til arbeidsgivere og arbeidstakere i bransjen for å innhente opplysninger som kan gi forskere grunnlag for å foreta systematiske sammenligninger av lønnsnivået mellom norske flyselskaper og mellom norske flyselskaper og utenlandske flyselskaper. Dette har vist seg vanskelig å få partene til å gi oss tilgang til tilstrekkelig

informasjon om lønnsbestemmelsene i tariffavtalene til å kunne danne oss et representativt bilde av lønnsnivå- og struktur.

Lønn er underlagt avtalefrihet. Det overordnede bildet er at norske arbeidstakerorganisasjoner er enige i denne politikken fordi regelbestemt minstelønn vil kunne føre til at den nåværende avtalebestemte lønnen, som typisk er høyere, vil falle. Etter det jeg kan se har det så langt ikke fremkommet klare uttalelser fra arbeidslivets parter som tilsier at dette utgangspunktet bør endres.

Viktigheten av å gi staten tilgang til lønnsopplysninger vil avhenge av i hvilken grad man mener at det offentlige skal gripe direkte inn i lønnsdannelsen i luftfartsmarkedet. Som allerede nevnt har partene selv vist tilbakeholdenhet i så måte.

Midlertidig ansettelse og stillingsvern

Bruken av midlertidige ansettelser – herunder bruk av ansatte i ”vikarbyråer” – har vært av de mest omstridte temaene i norsk arbeidsliv de siste årene. Gjeldende norsk arbeidsmiljølov gir de ansatte et godt vern mot bruk av midlertidige avtaler. I den aktuelle saken om Ryanairs ansatte er det sentrale temaet om norske domstoler er kompetente (besvart bekreftende) og om de i så fall skal legge til grunn norsk rett til grunn (foreløpig ikke avklart). Så lenge det ligger til domstolene å besvare dette spørsmålet er det galt av meg å kommentere det.

Skulle det vise seg at disse såkalte lovvalgsspørsmålene gir uakseptable svar må endringer vurderes. Da må vi samtidig være klar over at norske interesser ikke nødvendigvis er sammenfallende med andre lands interesser. Politikere ellers i Europa opplever omfattende arbeidsledighet i sin hjemland. Selv om jeg står fullt ut bak ambisjonen om et sterkt stillingsvern, mener jeg dette vil skape krevende diskusjoner. Når denne diskusjonen løftes til et europeisk eller globalt nivå, vil det trolig være vanskelig å oppnå enighet.

Flysikkerhet og arbeidstid

Spørsmålet knytter indirekte de etter manges mening kritikkverdige forholdene i Ryanair-saken til flysikkerheten i Norge. Samtidig er det ikke gitt noen konkretisering av hvilke kritikkverdige forhold som eventuelt skulle ha negative virkinger på flysikkerheten. I internasjonal luftfartslovgivning er sikkerhet den viktigste av alle problemstillinger. Den viktigste måten man følger opp dette på overfor det enkelte

flyselskapet er gjennom den internasjonale flysikkerhetslovgivningen, herunder reglene om Air Operator's Certificate. Meg bekjent er det ikke lagt frem opplysninger som viser at Ryanair eller irske myndigheter ikke har fulgt flysikkerhetslovgivningen, herunder arbeidstidsbestemmelsene.

Øvrig HMS-lovgivning

Utgangspunktet er at den selvstendige betydningen av denne lovgivningen er begrenset ved siden av flysikkerhetslovgivningen. Slik jeg ser det nå bør det diskuteres internasjonalt hvordan grensen mellom internasjonal flysikkerhetslovgivning og nasjonal HMS-lovgivning er å forstå i dag, og om denne oppgavefordelingen er hensiktsmessig. Et av spørsmålene er hvor selvstendig virksomhet et flyselskap må drive i et annet land enn det landet som har utstedt AOCen før myndighetene i dette andre landet skal kunne drive HMS-tilsyn etter sin arbeidsmiljølovgivning. I tillegg bør det foretas en tematisk grensedragning mellom flysikkerhetstilsyn og HMS-tilsyn slik vi forstår det.

Trygderettigheter

Fra 2. februar 2013 er som nevnt nye ansettelsesavtaler underlagt norske trygderegler og medlemskap i folketrygden. Selv om norske trygderegler også inneholder visse bestemmelser om oppholdstid osv. er ikke disse annerledes for ansatte i luftfarten enn for andre ansatte. For ansettelseskontrakter som er inngått før 2. februar 2013 finnes det overgangsregler som kan innebære at de aktuelle ansatte i Ryanair er underlagt trygderegler i andre land (typisk Irland eller et annet hjemland). Jeg legger til grunn at det utredningsarbeidet vi er i ferd med å starte opp må konsentrere seg om hvordan reglene bør være i fremtiden.

Inntektsskatt og arbeidsgiveravgift

Plikten til å betale inntektsskatt og trygdeavgift for personer som har tilknytning til Norge er i denne sammenhengen først og fremst et spørsmål om konkurransevilkår mellom innenlandske og utenlandske flyselskaper. Jeg har ikke dekning for å hevde at noen flyselskaper bevisst velger å ha en svak organisatorisk tilknytning til de landene de driver virksomhet. Mitt utgangspunkt vil være at internasjonal luftfart har særtrekk som kan gjøre det krevende å avgjøre til hvilket land ansatte skal skatte.

SPØRSMÅL NR. 1151**Innlevert 11. april 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 22. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Stadig flere utenlandske kriminelle begår straffbare handlinger her i landet. Flere blir først tatt av politiet i et annet land, når de skal tilbake til sitt opprinnelige hjemland. Flere butikkeiere melder om problemer med å få tilbakelevert varebeholdning som politiet f.eks. i Sverige har gjort beslag i. Dette kan få store økonomiske konsekvenser for butikkene, og spesielt for mindre butikker.

Hva vil statsråden gjøre for at det blir enklere og raskere å få tilbakelevert de varene som er stjålet til den rettmessige eier?»

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for riksadvokaten som peker på at det etter hans oppfatning ikke er rettslige hindringer for tilbakelevering av gods som er stjålet i Norge, og senere beslaglagt av utenlandske myndigheter. Slikt gods vil gjennomgående anses som bevismateriale, og det kan således oversendes til Norge som ledd i internasjonalt samarbeid i straffesaker. Norge er part i flere internasjonale konvensjoner om rettslig bistand i straffesaker, både med de øvrige nordiske land, gjennom Europarådet og gjennom

en tilslutningsavtale med EU til EUs rettshjelpskonvensjon fra 2003. Disse konvensjonene gir adgang til å be om at beslaglagt tyvegods blir tilbakeført til det landet det er stjålet fra.

Riksadvokaten har innhentet informasjon fra den norske statsadvokaten som gjør tjeneste i Eurojust, EUs byrå for påtalesamarbeid. Derfra rapporteres det at denne type problemstillinger sjelden blir reist i saker som passerer byrået. Politiet i Oslo opplyser at man der har erfaring med tilbakeføring av stjålet gods fra utlandet. Gjennom rettsanmodning til myndighetene i rette vedkommende land har man fullført flere slike operasjoner. I enkelte tilfeller viser det seg allikevel at tilbakeleveringen kan ta noe lengre tid enn ønskelig. Årsaken til dette er å finne i de formelle rutinene for saksbehandling som ligger i det internasjonale regelverket. Som justisminister forholder jeg meg til de nedfelte prosedyrene i disse konvensjonene. I særskilte tilfeller kan fornærmede i Norge eventuelt via stedlig politi eller Kripos anmode om at vår statsadvokat i Eurojust engasjerer seg for å intensivere samarbeidet med rette vedkommende myndigheter i det aktuelle landet.

SPØRSMÅL NR. 1152**Innlevert 11. april 2013 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 19. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Tollpost Globe driver Nord-Norge-linjen som overfører gods fra vei til bane og sjø ved å kombinere bruk av Nordlandsbanen til Bodø med båt rute videre nordover. Fartøyet som benyttes er nå utdatert, og selskapet som drifter det signaliserer at de ikke vil være i stand til å drifte ruten alene da det må investeres i nytt skip. Dersom båt ruten må opphøre, vil det medføre at rundt 6000 nye vogntog kommer i trafikk på veinettet i nord.

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at Nord-Norge-linjen vil bestå og videreutvikles?»

Svar:

Jeg viser til vedlagte brev datert 16. april 2013 som svar på spørsmål nr. 1128 fra stortingsrepresentant Borghild Tenden om samme sak.

Vedlegg til svar:

Svar på spørsmål nr. 1128 fra stortingsrepresentant Borghild Tenden:

Det er regjeringens mål å overføre gods fra vei til sjøtransport og jernbane der det er gunstig for samfunnet. I Nasjonal transportplan 2014-2023, som

nettopp er lagt frem, har Regjeringen satt av om lag 8,3 mrd. kr til godstransport på jernbanen. Regjeringens viktigste tiltak for å øke godstransporten med jernbane er å bygge ut tilstrekkelig kapasitet og sikre høy driftsstabilitet på jernbanenettet.

I Nasjonal transportplan 2014-2023 foreslås også flere tiltak for å styrke sjøtransporten. Regjeringen vil bl.a. innenfor rammen av nærskipfartsstrategien utforme tiltak som stimulerer til økt bruk av nærskipfart. Tiltakene vil bli nærmere konkretisert i løpet av 2013. De vil omfatte tilskuddsordning med statlig støtte til investeringer i utpekte havner, tilskuddsordning for havnesamarbeid og konsentrasjon av gods, videreutvikling av lostjenesten, samt å legge

til rette for utvikling av knutepunkt gjennom økt kapasitet og effektivitet i terminalleddet og bedre vegtilknytning til terminaler og havner.

Utover å utvikle infrastrukturen slik at det legges til rette for at transportbrukere som ønsker det kan benytte sjø og jernbane, må politikken baseres på generelle virkemidler. Dette henger sammen med at godstransporten i Norge bygger på markedsbaserte løsninger. Innenfor rammevilkårene er det aktørene som selv velger transportmiddel. Samarbeid mellom flere speditører om bruk av skip er også noe som aktørene i utgangspunktet selv bestemmer. På denne bakgrunn er det ikke aktuelt å gripe direkte inn i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1153

Innlevert 11. april 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 19. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Bitcoin er en desentralisert global digital valuta som ikke kontrolleres av noen sentralbank. Foreløpig aksepterer få nettbutikker valutaen, og valutaen har dessuten hatt store verdisvingninger. Hvis tillitten til sentralbankene forsvinner, vil imidlertid bitcoin og andre kryptovalutaer fort kunne bli populære. For noen dager siden kom den første bitcoin-minibanken på Kypros.

Hvordan vurderer regjeringen inntreden av digitale valutaers konsekvenser for skatteinnkreving, kriminalitetsbekjempelse og økonomisk styring?»

Svar:

Jeg bemerker innledningsvis at jeg legger til grunn at spørsmålsstiller ber om min vurdering.

Bitcoin faller utenfor den tradisjonelle forståelsen av penger. I Store Norske Leksikon er eksempelvis penger definert som:

«penger, alminnelig godttatte betalingsmidler; har også som funksjon å virke som verdimåler og verdioppbevaringsmiddel. Pengebegrepet kan avgrenses til å omfatte lovlige betalingsmidler (eng. legal tender); disse pengene er tvungent eller frigjørende betalingsmiddel, fordi man kan gjøre opp forfalle gjeld ved å betale med dem. (...)»

I sentralbankloven §§ 4, 13, 14 og 15 er det bestemmelser som regulerer at den norske pengeenhet er kronen, at sedler og mynt utstedt av Norges Banker

er tvungent betalingsmiddel i Norge, og at Norges Bank har enerett til å utstede og trekke tilbake norske pengesedler og mynter.

Selv om Bitcoins ikke faller inn under vanlige definisjoner av penger eller valuta, har Bitcoins mange likhetstrekk med vanlige valutaer. Bitcoins kan for eksempel brukes til betalinger mellom personer og til betaling for varer og tjenester på internett. Bitcoins kan også «veksles» inn i andre valuter. Det kan derfor være naturlig å omtale Bitcoins som en «virtuell valuta».

I en tolkningsuttalelse fra The Financial Crimes Enforcement Network (et organ underlagt det amerikanske finansdepartementet) 18. mars 2013 til den amerikanske hvitvaskingslovgivningen (Bank Secrecy Act), er virtuell valuta definert som

«a medium of exchange that operates like a currency in some environments, but does not have all the attributes of real currency. In particular the virtual currency does not have legal tender status in any jurisdiction».

En virtuell valuta er ikke knyttet til noen nasjonalstat, og kursen vil således avhenge av tilliten til systemet som sådan, samt tilbud og etterspørsel av den virtuelle valutaen. Verdien av én Bitcoin svinger mye. I april 2013 har prisen variert mellom ca. 50 og 200 dollar per Bitcoin. Til sammenligning var prisen i januar 2012 ca. 6 dollar per Bitcoin.

Utbredelsen til virtuelle valutaer som Bitcoin vil blant annet avhenge av pris, tilgjengelighet og tillit til bankene og de ordinære betalingssystemene. For forbrukere vil det være svært høy risiko ved å bruke slike virtuelle valutaer sammenlignet med å bruke det ordinære betalingssystemet. Virtuelle valutaer har derfor særlig potensiale til å bli utbredt i markeder hvor tilliten til bankene og det ordinære betalingssystemet er lav, eller i land med dårlig utbygde elektroniske betalingssystemer eller som har innført valuta-restriksjoner.

Norge er et av de land hvor digital betaling er mest utbredt, og det er god tilgang på effektive, billige og sikre elektroniske betalingsløsninger både for kjøpere og selgere. I 2011 behandlet bankene nesten 2 milliarder betalingsoppdrag fra kunder (eksklusive minibank). Av disse ble 98,7 prosent innlevert til bank i elektronisk form. Norge ligger også i verdensstoppen når det gjelder bruk av betalingskort, og det gjennomføres i gjennomsnitt mer enn 4 millioner kortbetalinger med norske betalingskort hver dag. Med et så velfungerende ordinært betalingssystem, og med store verdisvingninger for virtuelle valutaer, er det foreløpig lite sannsynlig at Bitcoins vil oppnå stor utbredelse i Norge.

En utfordring ved Bitcoins er at systemet er desentralisert. Det er også utfordringer ved at handel

med Bitcoins er uregulert og at transaksjonene er anonyme. Dette medfører risiko for skatteunndragelse og hvitvasking. Skatteetaten følger med på dette. Det er også en utfordring at egenskapene ved Bitcoins gjør den egnet som betalingsmiddel ved annen kriminell aktivitet.

Bitcoins faller utenfor virkeområdet for de norske bestemmelsene om betalingstjenester og e-penger i finansavtaleloven og finansieringsvirksomhetsloven. Bestemmelsene gjennomfører EØS-rettslige regler i henholdsvis betalingstjenestedirektivet og e-pengedirektivet. Handel med Bitcoins omfattes ikke av disse direktivene. Handel med Bitcoins er i utgangspunktet ikke rapporteringspliktig etter hvitvaskingsloven, men rapporteringspliktige foretak vil være forpliktet til også å rapportere om Bitcoin-transaksjoner. Jeg påpeker imidlertid at medvirkning til hvitvasking er straffbart etter straffeloven § 317 uavhengig av hvilke offentligrettslige reguleringer som gjelder for virksomheten.

Jeg vil følge utviklingen og vurdere behovet for å regulere virksomhet knyttet til omsetning av virtuelle valutaer som Bitcoin. Finansdepartementet deltar i diskusjoner på europeisk nivå om behovet for regulering av slik virksomhet. En felles internasjonal tilnærming til virtuelle valutaer er etter mitt syn det mest hensiktsmessige.

SPØRSMÅL NR. 1154

Innlevert 11. april 2013 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 22. april 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Perspektivmeldingen peker på at Kina vil bli en enda viktigere handelspartner for Norge fremover. I Finansdepartementets svar på FrPs spørsmål 6 til Perspektivmeldingen kommer det frem at det var forhandlinger mellom Kina og Norge om ny frihandelsavtale frem til høsten 2010, men at Kina etter det tidspunktet ikke har invitert til nye forhandlinger.

Hva har Norge gjort for at forhandlingene kan gjenopptas så snart som mulig?»

BEGRUNNELSE:

Kina var ifølge SSB i februar 2013 Norges viktigste handelspartner i Asia og Norges tredje viktigste partner på importsiden. I SSBs "Økonomiske analyser 1/2013 økonomiske utsyn over året 2012" for-

venter man at Kinas BNP vil øke med 7,7 % i både 2013 og 2014, mens veksten vil øke til 8,2 % i 2015 og 8,6 % i 2016. IMF forventer enda høyere vekst i Kina. Dette er en økonomisk vekst som representerer en stor mulighet for Norge og norsk næringsliv.

Norge er i en unik geografisk posisjon når det gjelder Kina. Det er 40 prosent kortere å kjøre skip fra London til Yokohama (Japan) over Nordøstpassasjen enn via Suez, og fra Kirkenes er det omtrent like kort til Beringstredet som til Middelhavet. Norge er på mange måter det landet i Europa etter Russland som er nærmest Kina.

Svar:

Forhandlingene om en frihandelsavtale mellom Norge og Kina startet opp i september 2008. Åttende

forhandlingsrunde ble avholdt i Oslo i september 2010. Som ledd i oppfølgingen av åttende forhandlingsrunde oversendte Norge et revidert tilbud for reduksjon av toll på landbruksvarer til Kina i begynnelsen av november 2010. Kinesiske myndigheter har ikke respondert skriftlig på tilbudet. Kinesiske myndigheter har muntlig respondert til norske myndighe-

ter at de trenger tid til interne konsultasjoner for å ta stilling til det nye tilbudet. Kinesiske myndigheter er gjort kjent med at det fra norsk side er et ønske om å fortsette forhandlingene så raskt kinesisk side åpner for dette. Det har ikke funnet sted konkrete samtaler for å beramme eventuelle nye forhandlingsrunder.

SPØRSMÅL NR. 1155

Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 22. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at personer med senkomplikasjoner som følge av sin diabetes får nødvendig behandling?»

BEGRUNNELSE:

"Må man vente til man har blitt blind eller har amputert en fot før man får hjelp til å regulere og behandle sin diabetes" spør generalsekretæren i Norsk Diabetesforbund på sin blogg denne uken. Personer med diabetes har aldri stått i kø på poliklinikkene. Poliklinisk behandling har vært effektivt og bidratt til trygghet og mestring for personer som har en krevenne, kronisk sykdom. I dag er det derimot lange køer som stadig blir lengre. Noen venter i 3 måneder, andre venter i 12 måneder. Noen får ikke engang muligheten til å vente, men blir avvist av spesialisthelsetjenesten og sendt tilbake til en fastlege.

Svar:

Ansvar for at diabetestilbudet er av god kvalitet ligger både til den kommunale helse- og omsorgstjenesten og til spesialisthelsetjenesten.

I arbeidet med diabetestilbudet er helse- og omsorgstjenesten i kommunene nøkkelen til tidligere og bedre oppfølging, bl.a. for pasienter med diabetes type II. Den nye kommunale helse- og omsorgstjenesteloven tydeliggjør kommunenes ansvar for å tilby innbyggerne gode og tilgjengelige helse- og omsorgstjenester. Det er fremover behov for et utviklingsarbeid knyttet til disse tjenestene. Derfor skal

regjeringen bl.a. snart legge frem en stortingsmelding om innovasjon i omsorg. Det er samtidig viktig å slå fast at ansvaret for pasienter med diabetes ikke er overført fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Alle som trenger veiledning og oppfølging i sykehus skal fremdeles få det.

Helseforetakene i Helse Sør-Øst RHF har i dag for eksempel en egen tverrfaglig diabetespoliklinikk for diagnostisering, behandling og oppfølging av barn og unge med diabetes. Helseforetakene i helseregionen har også egen diabetespoliklinikk for oppfølging av voksne med diabetes type I og II. Voksne pasienter med diabetes type II blir primært fulgt opp i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, men henvises ved behov til spesialisthelsetjenesten.

Den videre satsingen på diabetesfeltet bør skje som en integrert del av det tverrsektorielle folkehelsearbeidet og oppfølging av samhandlingsreformen. Det er i forbindelse med samhandlingsreformen om-disponert 30 mill. kroner, som bl.a. skal gå til utvikling av modeller for bedre oppfølging av personer med diabetes i kommunene. I tillegg har regjeringen styrket Diabetesforbundets arbeid knyttet til informasjonsvirksomhet med 2,5 mill. kroner i 2013 til totalt 5 mill. kroner. Midlene utbetales av Helsedirektoratet.

Jeg har registrert Diabetesforbundets bekymring om lange ventetider og avvising av diabetespasienter. Jeg har derfor tatt initiativ til dialog med forbundet for å belyse og diskutere dagens utfordringer og hvordan vi vil kunne gi tjenestetilbudet til mennesker med diabetes et løft.

SPØRSMÅL NR. 1156**Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 22. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«På hvilke måter har statsråden fulgt opp anbefalingen som kom frem i strategien i «NOU 2011: 9 Økt selvbestemmelse og rettssikkerhet» om å nedsette et lovutvalg som skal arbeide med å samle all tvangslovgivning innen helse- og sosialsektoren i en felles lov, og hvordan vil statsråden sørge for en praksis som lukker helsetilsynets avvik i psykisk helsevern?»

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 8. og 9. april i år kan vi lese om flere saker om tvangsbruk innen psykisk helsevern, hvor det blant annet fremkommer at en mann på 37 år ble lagt i belter i en sykehusseng i 28 døgn og at en jente på 16 år ble lagt i belter over 30 ganger over en toårsperiode. Tvangsbruk som har blitt oppfattet som en straffereaksjon og ikke nødvendig behandling. Tvangsbruken har også i følge pasientene forverret helsetilstanden og gitt negative senvirkninger. Tvangsbruk er et alvorlig inngrep i menneskers frihet, og det er politiske føringer som ønsker å redusere bruken. Likevel går ikke tvangsbruken ned.

Det kan gjøres mye med reduksjon av tvang innen psykisk helsevern innenfor dagens lovverk. Det handler om ledelseskultur, kommunikasjon, hvordan man forholder seg til pasientene, kompetansen til helsearbeiderne, samt deres evne til å lytte til den det gjelder tidlig. Store geografiske forskjeller i omfanget av tvangsbruk, bekrefter dette.

Det er en grunnleggende forskjellsbehandling i lovverket, fordi lovverk knyttet til tvang overfor personer med alvorlige psykiske lidelser er i en egen særlov. Skal mennesker som sliter psykisk sikres likeverdighet i samfunnet, må grunnleggende forskjellsbehandling som for eksempel særloven "lov om psykisk helsevern" fjernes og psykiske helsetjenester implementeres i øvrig lovverk. Dette vil være i tråd med departementets oppfatning og anbefalinger i strategien «NOU 2011: 9 Økt selvbestemmelse og rettssikkerhet» at det bør nedsettes et lovutvalg som skal jobbe for å samle all tvangslovgivning innen helse- og sosialsektoren i en felles lov.

Helsetilsynet har tilsyn i helsevesenet der de påpeker avvik. Avvik innen psykisk helsevern er avvik som vi ser er vanskeligere å rette opp enn avvik i andre deler av helsevesenet. For å redusere bruk av tvang, er det også avgjørende å få en praksis som lukker avvik. Lovgivning, praksis og andre styringsmid-

ler må virke sammen, dersom tvangsbruken skal reduseres.

Svar:

Som representanten Grande påpeker, er det i NOU 2011:9 "Økt selvbestemmelse og rettssikkerhet" referert til en vurdering fra Helse- og omsorgsdepartementet i Prop. 91 L (2010-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. Av denne proposisjonen framgår det at departementet på lengre sikt vurderer som hensiktsmessig å samordne de forskjellige tvangsreglene i helse- og omsorgstjenesten.

Etter dette har departementet i Prop. 1 S (2012-2013) vist til at det er satt i verk en nasjonal strategi for økt frivillighet i psykiske helsetjenester: Bedre kvalitet – økt frivillighet. Nasjonal strategi for økt frivillighet i psykiske helsetjenester (2012-2015). Denne strategien inneholder tiltak som veiledning, kompetanseoppbygging, bedre dokumentasjon og styrking av kontroll- og tilsynsordningene. I tillegg er det på regionalt og lokalt nivå stilt en rekke krav til etablering og gjennomføring av tiltaksplaner for å redusere bruken av tvang. Departementet har i Prop. 1 S (2012-2013) uttalt:

"Målsetningen med strategien og forslagene i NOU 2011:9 er i stor grad sammenfallende: å sørge for at psykisk helsehjelp i størst mulig grad gis frivillig, og at tvang, når dette er nødvendig, skal skje på en riktig og ensartet måte. Erfaringene med strategien vil være viktige å bygge videre på i vurderingen av hvordan kvaliteten i psykisk helsevern kan økes og tvang reduseres. Departementet ønsker derfor ikke å gjennomføre større lovendringer nå."

Jeg mener fortsatt at det er riktig å avvente erfaringene med den nasjonale strategien for økt frivillighet i psykiske helsetjenester før det tas initiativ til å gjennomføre større endringer i tvangsreglene. Dette gjelder også for anbefalingen i NOU 2011:9 om å nedsette et lovutvalg for å utrede spørsmålet om en felles lov for tvangsreglene i helse- og omsorgstjenesten.

Når det gjelder representanten Grandes spørsmål om lukking av avvik i psykisk helsevern, har Helse- og omsorgsdepartementet gjennom sin eierstyring av de regionale helseforetakene stilt krav om oppfølging av tilsynssaker. Kravet innebærer systematisk oppfølging av rapporter fra tilsynsmyndigheter for å sikre at tiltak iverksettes, og at virksomheten kontinuerlig lærer av gjennomførte tilsyn. Videre har departementet pålagt styrene å gjøre en samlet gjennomgang av tilstanden i helseforetakene vedrørende blant

annet påviste avvik, minimum en gang i året. Resultatene av gjennomgangen skal rapporteres i årlig melding til departementet.

Med hensyn til oppfølging av frivillighetsstrategien legger departementet helseforetakenes innrapporterte resultater til grunn for vurdering av målopp-

nåelse. Dersom det innen utløpet av planperioden skulle vise seg at vi ikke har oppnådd en ønsket reduksjon av tvang, vil det være naturlig for departementet å vurdere om det er nødvendig å ta i bruk andre virkemidler, for å nå målet.

SPØRSMÅL NR. 1157

Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 22. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Mener helse- og omsorgsministeren at det på generelt grunnlag er riktig å unnta metadonbrukere på legemiddelassistert rehabilitering (LAR) fra å stå på venteliste for lungetransplantasjon, og på hvilke måter vil ministeren sørge for at disse pasientene ikke forskjellsbehandles og får en medisinskfaglige individuell vurdering i tråd med Pasientrettighetsloven?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende 9. april i år kan vi lese om en lungesyk kvinne som nektes å stå i kø for lungetransplantasjon, fordi hun er i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og bruker metadon. Uten transplantasjon vil hun ikke overleve.

Det følger av Pasientrettighetsloven at det skal foretas en individuell og medisinsk vurdering av pasientens rett til helsehjelp. Når det gjelder pasienter som mottar LAR synes det som om praksis er at behandlingen i seg selv utelukker livsnødvendig helsehjelp, som lungetransplantasjon, uten at pasienten får en individuell vurdering. Dette reiser et grunnleggende spørsmål om likebehandling, og det er grunn til å stille spørsmål ved at det stille opp generelle og rigide kriterier allerede ved inngangen til transplantasjonskøen som ekskluderer hele grupper. Ved at alle som har behov for lungetransplantasjon får stå i transplantasjonskø, sikres alle å få være med i den medisinske og etiske vurderingen og prioriteringen mellom de som venter på livreddende behandling. Ved å stå utenfor køen mister hele grupper mulighet til transplantasjon og det synes å være et brudd på Pasientrettighetsloven.

Svar:

Siden 1990 har det vært gjennomført ca. 380 lungetransplantasjoner i Norge, 25 – 30 hvert år de siste

årene. Antallet transplantasjoner er begrenset av tilgangen på brukbare donorlunger. Dette er en situasjon som er felles for Norge og Europa for øvrig.

Utvelgelse av pasienter som blir satt på venteliste for transplantasjon foregår ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet. Helsedirektoratet opplyser at man ved utvelgelsen følger internasjonale retningslinjer tilpasset nasjonale erfaringer. De pasienter som er aktuelle har alvorlig lungesykdom der alle andre behandlingsmuligheter er utprøvd, og der man vurderer at pasientene har kort forventet levetid, dvs. ett til to år. For å utnytte den begrensede tilgangen på lungetransplantater, velges pasienter der sjansen for en vellykket transplantasjon er størst. Mange pasienter er ikke aktuelle for transplantasjon på grunn av medisinske og andre risikofaktorer, i tillegg til den alvorlige lungesykdommen.

Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd at pasienter har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Retten til nødvendig helsehjelp gjelder bare dersom pasienten kan ha forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt. Om en pasient har en materiell rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, skal avgjøres etter en konkret individuell vurdering av vedkommende pasients helsetilstand. Vurderingen skal baseres på alvorlighetsgrad, pasientens lidelse, utsikt til bedring og behandlingens effekt. Vilkårene for å ha rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten er nærmere presisert i prioriteringsforskriften.

Alle pasienter har i dag krav på en konkret individuell vurdering av deres behov for helsehjelp. Dette gjelder også pasienter som får legemiddelassistert rehabilitering. Pasienter som opplever at deres pasientrettigheter blir brutt, kan klage til Fylkesmannen.

SPØRSMÅL NR. 1158**Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 24. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Vil helseministeren sørge for at det snarest utarbeides en risiko- og konsekvensanalyse for fødetilbudet i Lofoten slik den nasjonale veilederen "Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomsorgen" foreskriver?»

BEGRUNNELSE:

Da Helse Nord vedtok nye kriterier for selektering av gravide i 2012, ble fødetilbudet i Lofoten omgjort til en jordmorstyrt fødestue med akuttberedskap. I følge veilederen "Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomsorgen" skal en risiko- og konsekvensanalyse ligge til grunn før slike beslutninger tas. Helse Nord har ikke foretatt en slik analyse i forkant av omlegging av fødselsomsorgen i Lofoten som fører til store endringer i fødetilbudet. I veilederen står det også at helseforetaket skal «vurdere om enkelte små fødeavdelinger unntaksvis skal bestå av geografiske hensyn», i tillegg til at kvalitetskravene i fødetilbudet innfris.

Seleksjonskriteriene i fødselsomsorgen er ment å fremme kvalitet for fødende, men oppleves for de gravide i Lofoten som en betydelig belastning og fører til reduserte muligheter for fars deltakelse. Lofoten er et værutsatt område av betydning for både fly-, båt- og veitransporten, og selekterte fødende må reise hjemmefra én uke før termin og tilbringe siste del av svangerskapet på hotell. Gravide i Lofoten risikerer en reise på inntil 27 mil, det er ikke etablert følgetjeneste og det er en erkjent mangel på flykapasitet mellom Lofoten og Bodø.

Før omleggingen hadde Lofoten en forsterket fødestue som i realiteten fungerte som en fødeavdeling, og som ivaretok mellom 60-70 % av alle fødende.

2011 ble det født 259 barn med bosted Lofoten. Omleggingen har ført til at ca.70 % av de gravide i Lofoten nå må føde ved Nordlandssykehuset Vesterålen eller Nordlandssykehuset Bodø og alle gravide må inntil de når uke 36 i svangerskapet forholde seg til en usikkerhet om fødested.

Svar:

Norge er blant landene i verden som har tryggest fødselsomsorg. Dessverre skjer det fortsatt av og til skader og dødsfall som kunne vært unngått. Helsedirektoratet stiller derfor kvalitetskrav til fødeavdelinger som oppfølging av St. meld. nr. 12 (2008-2009) "En gledelig begivenhet" og omfatter krav til organisering, oppgave- og funksjonsfordeling og kompetanse. Veilederen inneholder egne kvalitetskrav til jordmorstyrte fødestuer, herunder kriterier for utvelgelse av hvilke kvinner som kan føde på fødestue. Med bakgrunn i entydige råd fra fagfolk i denne prosessen, fant Helsedirektoratet det ikke tilrådelig å støtte etablering eller fortsatt drift av eksisterende forsterkede fødestuer.

Kvalitetskravene skal bidra til at tilbudet blir likeverdig og av høy kvalitet i ulike deler av landet. De regionale helseforetakene, også Helse Nord, har derfor lagt kvalitetskravene til grunn for fødselsomsorgen i sin region.

Fødetilbudet i Lofoten er med bakgrunn i Helsedirektoratets krav omgjort til jordmorstyrt fødestue, noe som har medført skjerpede krav til selektering av gravide. Dette skal sikre at risikofødende føder på institusjoner med rett kompetanse som kan ivareta både mor og barn.

Helse Nord har informert meg om at det er iverksatt flere tiltak for å redusere ulempene med skjerpet seleksjon, blant annet:

- Informasjonsbrosjyre til gravide
- Informasjon til fastleger og på nettsiden
- Regionale retningslinjer for opphold i nærheten av fødested samt finansiering av oppholdet
- Følgetjeneste for gravide med lang reisevei til fødested

I Lofoten er det jordmødrene på fødestuen som ivaretar følgetjenesten.

Helse Nord er også i gang med å gjennomføre en ROS-analyse for fødetilbudet i Lofoten. Arbeidet er i startfasen og planlegges slutført over sommeren. Viktige aktører vil bli involvert i arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1159**Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 22. april 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Ryanair-sjef Michael O'Leary fastholder at selskapets ansatte bosatt på Rygge skal forholde seg til irske regler for arbeidsmiljø og skatt. Samtidig er jeg gjort kjent med at Norwegians ansatte bosatt i Spania og i Storbritannia forholder seg til nasjonal lovgivning.

Kan statsråden redegjøre for hva som er regelverket og hvem som fastsetter det knyttet til arbeidsmiljø og skatt i slike situasjoner?»

Svar:

I arbeidsmiljøloven går det et skille mellom lovens offentligrettslige og privatrettslige bestemmelser. Eksempel på lovens offentligrettslige regler, er bestemmelsene om arbeidsmiljøet. Stillingsvernsreglene, og andre regler om arbeidskontrakten er av privatrettslig art. De offentligrettslige reglene håndheves av tilsynsmyndighetene, mens de privatrettslige bestemmelsene må håndheves av kontraktspartene. Her er det altså bare domstolene som kan fatte bindende avgjørelser for partene.

Det klare utgangspunktet for all norsk offentligrettslig lovgivning er at den gjelder på norsk territorium. Både samferdselsministeren og jeg legger derfor til grunn at Ryanair er omfattet av de norske arbeidsmiljøreglene for den virksomhet de driver på Rygge. Vi er også tydelige på at Luftfartstilsynet har tilsynskompetanse overfor arbeidsmiljøforholdene for flygende personell på Ryanairs base i Norge. Jeg har da også registrert at Luftfartstilsynet har varslet snarlig tilsyn med Ryanair. I tillegg til HMS-reglene i arbeidsmiljøloven, kan det føres tilsyn med at formkravene til arbeidsavtalen er oppfylt, dvs. at arbeidstakerne har en skriftlig arbeidsavtale, og at den minst regulerer bestemte forhold som loven angir. Det nærmere innholdet i avtalen hører imidlertid til det privatrettslige. I kraft av sitt alminnelige veiledningsansvar, kan imidlertid tilsynsmyndigheten veilede partene om forståelsen av de kontraktstrettslige reglene.

Jeg gjør for ordens skyld oppmerksom på at Luftfartstilsynet ikke fører tilsyn med arbeidstiden til Ryanairs flygende personell, uansett hvor i verden de flyr. Det er egne arbeidstidsbestemmelser for luftfarten, som er en del av et EØS-regelverk om sikker drift av flyselskaper. I følge dette regelverket fører myndighetene i det landet der selskapet har sitt hovedkontor (Irland) tilsyn med arbeidstiden som del av tilsynet med den overordnede driftstillatelsen alle flyselskaper må ha – Air Operator's Certificate

(AOC). Reglene om arbeidstid i den norske arbeidsmiljøloven gjelder med andre ord ikke for flygende personell.

Når det gjelder de privatrettslige reglene, er spørsmålet noe mer komplisert. Som nevnt ovenfor, er det dessuten bare domstolene som har myndighet til å avgjøre tvister om de privatrettslige bestemmelsene, herunder spørsmålet om hvilket lands rett som gjelder. Jeg vil likevel gi en overordnet oversikt over de norske lovvalgsprinsippene.

De norske lovvalgsreglene følger av ulovfestet rett. Norge har med andre ord ikke egne skrevne regler om dette. Innenfor EU er lovvalgsspørsmål i kontraktsforhold regulert i den såkalte Roma I-forordningen (EF) 593/2008. Denne forordningen er ikke en del av EØS-avtalen, men Høyesterett har i flere avgjørelser lagt til grunn at de samme normer som følger av EU-forordningen skal legges til grunn også i norsk rett.

Det rettslige utgangspunktet er at partene kan bestemme hvilket lands rett som skal gjelde. Etter forordningen (og norsk rett) er det likevel ikke adgang til å avtale seg bort fra ufravikelige lovregler i det land der arbeidet normalt utføres i eller fra (”the contract shall be governed by the law of the country in which or, failing that, from which the employee habitually carries out his work in performance of the contract» (artikkel 8(2)). Lovvalget styres altså ikke av hvor arbeidsgiveren er registrert eller har sitt hovedkvarter. Det er det landet der arbeidet utføres i/fra som er bestemmende for hvilket lands rett som gjelder.

Konkret blir altså spørsmålet om personell som bor i Norge og er stasjonert ved en base her, skal anses for normalt å utføre arbeidet i eller fra Norge. Dersom domstolen svarer ja på dette er de aktuelle arbeidstakerne beskyttet av de norske reglene om stillingsvern, midlertidig ansettelse osv.

Når det gjelder Norwegianansatte som bor og arbeider ut fra en base i f.eks. Spania eller Storbritannia, er det de samme prinsipper for lovvalg som gjelder. Her speilvendes imidlertid situasjonen. Dette innebærer for øvrig også at Luftfartstilsynet fører tilsyn med arbeidstiden til alt flygende personell i Norwegian, selv om de har base i andre land.

Når det gjelder trygdellovgivningen, gjør jeg oppmerksom på at EØS-reglene om trygdetilknytning for flypersonell ble endret fra 2. februar 2013. Hovedregelen vil heretter være at flypersonell skal være omfattet av trygdellovgivningen i det landet de har

”hjemmebase”. Hjemmebasen er der hvor arbeidstakeren vanligvis starter og ender en tjenesteperiode, og der arbeidsgiver ikke har ansvar for innkvartering.

Når det gjelder spørsmål om skatt, hører dette under finansministerens ansvarsområde, så her må jeg henwise til ham.

SPØRSMÅL NR. 1160

Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Sylvi Graham1

Besvart 22. april 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Vil Nav endre størrelsen på og utformingen av honnørkort?»

BEGRUNNELSE:

Dagens honnørkort er påskrevet for hånd, forholdsvis store og av papir. Det medfører at det er større risiko for forfalskning i tillegg til at det er upraktisk for brukerne. Utformingen av disse kortene har tidligere blitt tatt opp i brukerutvalg i Nav uten at det til nå er kommet endringer. Det virker merkelig at denne typen gammeldagse kort fortsatt brukes av Nav, når offentlige og private instanser for øvrig er gått over til kort i vanlig kredittkortstørrelse.

Svar:

Jeg kan informere om at honnørkortordningen forvaltes av Samferdselsdepartementet. NAV For-

valtning utsteder kortet på vegne av Samferdselsdepartementet til personer som er innvilget uførepensjon. Arbeids- og velferdsetaten bestiller kortene fra Departementenes servicesenter (DSS). Dersom bruker mister kortet og det må utstedes nytt kort, utføres dette ved brukers NAV-kontor. Ordningen omfatter også synshemmede og døvblinde, og det er henholdsvis Norges Blindeforbund og kompetansesentre for døvblinde som utsteder kort til disse gruppene.

Jeg har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet om saken og direktoratet har informert meg om at det har vært en dialog med samferdselsmyndighetene om å foreta en endring av dagens honnørkort i retning av et legitimasjonskort med bilde i bankformat. Jeg har videre fått opplyst at dette skal vurderes på nytt til høsten i forbindelse med IKT-moderniseringsarbeidet i Arbeids- og velferdsetaten.

SPØRSMÅL NR. 1161

Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 22. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Mener statsråden det i lys av et moderne familiemønster og ulike samarbeidsformer mellom foreldre er behov for å se på nytt på regelverket for søskenmoderasjon for tannbehandling, og vil statsråden ta initiativ til en slik gjennomgang?»

BEGRUNNELSE:

I Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom er det bestemmelser om søskenmoderasjon. Her heter det:

"Ved samliivsbrudd omfattes den av foreldrene som har retten til barnetrygden for de aktuelle søsken av ordningen om søskenmoderasjon. Der de aktuelle

søsken har halvsøsken, er det et vilkår at barnetrygden for de aktuelle søsken utbetales til søsknenes felles mor/far."

Intensjonen med en ordning med søskenmoderasjon må være å avlaste familier som får utgifter til denne type behandling for flere barn. I lys av de ulike samarbeidsløsninger som finnes etter samlivsbrudd kan det da synes som om det er et behov for å vurdere forskriftens bestemmelser på nytt. Det trenger ikke være samsvar mellom hvem som mottar barnetrygd og hvem som betaler de faktiske utgiftene for en slik behandling. Dette kan betales av den ene av foreldrene eller de kan ha avtaler som gjør at de deler denne type utgifter seg mellom seg. I tilfeller med halvsøsken vil den forelderen som er forelder til begge barna kunne få utgifter for to behandlinger, uten nødvendigvis å motta barnetrygd for noen av dem.

SPØRSMÅL NR. 1162

Innlevert 12. april 2013 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 22. april 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Mener kunnskapsministeren det er viktig å legge til rette for at det også finnes tilbud om deltidsplasser i barnehagene, og i hvilken grad legger de ulike rammevilkår som utforming av pedagognorm, beregning av barnehageutgifter i rammefinansieringen samt beregning av overføring til private barnehager opp til at det skal være lett å tilby deltidsplasser til de familier som ønsker dette?»

BEGRUNNELSE:

Dersom de ulike rammevilkårene for barnehagene innrettes slik at det blir uhåndterlig å tilby deltidsplasser, medfører dette reduserte muligheter for fleksible løsninger for familiene og for barnehagene. Det kan medføre at familier som egentlig ønsker deltidsplass må velge å betale for heltidsplass eller at man velger å ikke benytte barnehagetilbudet i det hele tatt.

Fleksibilitet ut fra de ulike familiers behov bør være et viktig premiss for barnehagepolitikken.

Svar:

Ordningen med utvidet stønad av utgifter til kjeveortopedisk behandling (tannregulering) ble innført for om lag 10 år siden. Det er riktig at bakgrunnen for innføringen av ordningen var et ønske om å redusere utgiftene til familier med to eller flere barn med behov for kjeveortopedisk behandling.

Jeg kan opplyse at den problemstillingen som representanten tar opp er kjent i Helse- og omsorgsdepartementet og i Helsedirektoratet. Helsedirektoratet har startet et arbeid med å vurdere behov for endringer i reglene for hvem av foreldrene som skal motta stønaden til barnas tannregulering, gjeldende fra 01.01.2014. I dette inngår også vurdering av reglene for utbetaling av stønad i de tilfeller det gis søskenmoderasjon ved stønad til tannregulering.

Nytt regelverk fastsettes av departementet. Jeg vil sørge for at representantens innspill tas med i arbeidet med endringer i regelverket.

Svar:

Jeg er opptatt av at alle familier får det barnehagetilbudet de ønsker og har behov for, og mener barnehageloven legger til rette for dette. Det følger av barnehageloven § 12 at søkerens ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved barnehageopptaket. Foreldrenes valg må være styrende så langt det er mulig, og foreldrene må kunne søke om den type plass de ønsker for sitt barn, dvs. om de ønsker heltids- eller deltidsplass. Det er kommunens ansvar å sørge for at foreldre som ønsker deltidsplass i barnehage for barnet sitt, får det.

I § 1 i forskrift om pedagogisk bemanning står det at skal være minimum én pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år og barnas daglige oppholdstid er over seks timer. Departementet har presisert at normen setter en absolutt øvre grense på 18/9 barn per pedagogisk leder, og at reglene ikke gir adgang til å beregne en prosentandel av en pedagogstilling per barn. Jeg er kjent med at denne presiseringen ifølge KS har ført til at enkelte private barnehager ikke ønsker å tilby deltidsplasser da disse blir dyrere enn heltidsplasser, og det dermed blir opp

til kommunen å tilby deltidsplasser i sine barnehager. KS har i sitt innspill til det andre konsultasjonsmøtet med staten uttrykt at det er behov for et regelverk som sikrer reell likebehandling mellom kommunale og private barnehager. Jeg vil vurdere innspillet fra KS nærmere i oppfølgingen av Meld. St. 24 (2012-2013), jf. at det i meldingen er varslet en helhetlig gjennomgang av barnehageloven med forskrifter.

Beregningen av rammetilskuddet til kommunene er basert på objektive kriterier, dvs. faktorer som kommunene ikke kan påvirke. Delkostnadsnøkkelen for barnehager består av kriteriene antall barn 2–5 år, antall innbyggere med høyere utdanning og antall

barn 1 år uten kontantstøtte. Faktisk antall barn i barnehage, herunder barn med deltidsplass, påvirker ikke beregningen av rammetilskuddet til kommunene.

Tilskuddet til ikke-kommunale barnehager beregnes ut fra gjennomsnittlige kostnader per heltids-plass til ordinær drift i tilsvarende kommunale barnehager. I beregningen omregnes deltidsplasser til heltidsplasser. Finansieringsordningen legger således til rette for at ikke-kommunale barnehager skal kunne tilby deltidsplasser på lik linje med kommunale barnehager.

SPØRSMÅL NR. 1163

Innlevert 15. april 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 22. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Tidligere justisminister Knut Storberget har tidligere forsikret Stortinget om at internasjonale regler har blitt etterfulgt fra norsk politisk side.

Ser justisministeren at det i denne saken kunne vært hensiktsmessig å gjøre mer enn det absolutte minimum av det som kreves, for å sikre norske statsborgeres interesser?»

BEGRUNNELSE:

Den 8. mai 2007 ble blant andre to trønderske forretningsfolk arrestert i Natal. Arrestasjonen og den påfølgende rettsprosessen var ifølge det brasilianske rettsapparatet i stor grad rettslig begrunnet i en "Foreløpig økonomisk rapport" utarbeidet av det norske Økokrim.

Det har senere vist seg at denne rapporten inneholder en rekke faktiske feil og man kan trekke den konklusjon at norske politimyndigheter kan ha bidratt til urettmessig fengsling i Brasil av disse to nevnte forretningsfolk.

Den 22. august 2007 blir imidlertid en ny rapport, kalt "Endelig økonomisk rapport" utarbeidet, der flere påstander om forretningsfolkene tilbakevises. Rapporten er også oversendt det brasilianske rettsvesenet og myrer tyder på at rapportens innhold kan få store konsekvenser for saken. En av forretningsfolkene forsvarer har poengtert at hele rapporten må oversettes til portugisisk og påføres det norske løvestem-

pelet, for å bli akseptert av brasiliansk rett. Dette er ikke blitt gjort.

I tillegg har Sivilombudsmannen spurt Økokrim om de vurderte å forvise seg om denne rapporten hadde kommet fram til rett instans i Brasil, noe det viste seg at den ikke hadde gjort.

Selv om ikke Norge folkerettslig er forpliktet til å oversette, antyder SOM at Økokrim bør vurdere å gjøre dette, slik at saken blir opplyst best mulig.

Svar:

Norsk politi har i nærværende sak hatt et etterforskningssamarbeid med brasiliansk politi. Behandling av enkeltsaker på straffesaksområdet hører under påtalemyndigheten som ledes av Riksadvokaten. Påtalemyndigheten kan i sin behandling av enkeltsaker ikke instrueres av politiske myndigheter. Jeg har imidlertid innhentet Riksadvokatens uttalelse i anledning spørsmålet.

Den kritikken som refererer seg til oversendelse av den norske rapporten er behandlet av Sivilombudsmannen, jf. hans uttalelse av 2. september 2011 – sak 2011/678. Ombudsmannen gir uttrykk for at han vanskelig kan laste Økokrim for ikke å ha foretatt ytterligere undersøkelser for å forsikre seg om at den «endelige rapporten» var kommet frem til dommeren.

I 2012 ble tre norske statsborgere dømt av brasiliansk rett til lengre fengselsstraffer.

Det har etter domfellelsen vært kontakt mellom de domfelte, deres støttegruppe og norsk politi og påtalemyndighet. Riksadvokaten har i brev av 15. oktober 2012 gitt uttrykk for at påtalemyndigheten er beredt til å komme med ytterligere supplerende informasjon, dersom det kan dokumenteres at dommen bygger på uriktig informasjon fra norske myndigheter. Riksadvokaten har tidligere ved oversendelse av rapporter og annet via Justis- og beredskapsdepartementet også bedt om at brasilianske myndigheter gjø-

res oppmerksom på at norske myndigheter er rede til å gi ytterligere informasjon.

Riksadvokaten har pr i dag ikke mottatt noen henvendelse fra noen av de domfelte som dokumenter feil i dommen basert på uriktig informasjon fra norske myndigheter. Han har heller ikke mottatt noen henvendelse fra brasilianske myndigheter hva gjelder behov for tilleggsinformasjon.

Avslutningsvis er det grunn til å understreke at den aktuelle sak er et anliggende for brasilianske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 1164

Innlevert 15. april 2013 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 19. april 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«I Bergens Tidende onsdag 10. april kan en lese om en familie som har fått avslag på trygdebil hos Nav for sin autistiske sønn. Dette til tross for at medisinske grunner foreligger helt klart fra spesialister for en trygdebil.

Mener statsråden at man her har ivare tatt barnets beste og familiens liv, slik at dette kan bli bedre for at de også sammen kan få et bedre liv og få mulighet for samfunnsdeltakelse på lik linje som andre?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende onsdag den 10. april i år kan en lese om en familie som har kjempet for at deres autistiske sønn bør ha en spesialbil men har fått avslag for dette hos Nav. Selv om det samme Nav sier at det medisinske grunnlaget for å innvilge trygdebil er til stede. Dette er ikke en spesiell sak da det har vært flere slike. Der familier opplever en kamp for at deres liv med funksjonshemmede barn skal noenlunde oppleves litt lettere. Der en trygdebil kan være med på å gjøre livet litt lettere. Vi snakker i mange sammenhenger om barnets beste. Dette er viktig. Men barnets beste inkluderer mye. Og i dette tilfellet ser en ikke barnets beste da man først og fremst nekter familien en bil selv om det medisinske grunnlaget er klart. Så bruker en argument som går på at det ikke foreligger et reelt transportbehov som ikke kan løses på annen måte. Men hva da med den medisinske uttalelsen som nettopp sier det motsatte samt at sosial isolasjon vil være klart til stede uten egen transport. Til slutt henger Nav seg opp i at barnet kan gå og der-

med kan komme seg ut og inn av bilen uten å bruke heis eller rampe. Men er ikke dette positivt da? Det er flott at et barn har noen funksjoner som er i orden, men dette skal da ikke brukes mot en. Jeg velger å tro at det er viktig at en ser helheten for en familie med funksjonshemmede barn når en skal saksbehandle en søknad. Og at en har fokus på hvordan samfunnet kan være med å bidra med at barnets beste og familiens liv kan bli bedre på mange områder for en samfunnsdeltakelse.

Svar:

Representanten viser til et oppslag i Bergens Tidende der det fremgår at en autistisk gutt har fått avslag på stønad til bil. Jeg har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet som gitt meg en status for den aktuelle saken.

Det er riktig som representanten viser til – det er gitt et avslag på søknad om stønad til bil i den aktuelle saken. Jeg har også fått opplyst at avslaget er påklaget, og saken ligger nå til behandling i NAV Klageinstans. Jeg ønsker derfor ikke uttale meg om den bestemte saken, men kan si noe generelt om regelverket for stønad til bil.

Det vises til at den aktuelle søkeren fyller det medisinske vilkåret for rett til stønad til bil, og dermed bør være berettiget slik stønad. Det er ikke kun et spørsmål om medisinske forhold hvorvidt stønad til bil skal kunne ytes. Det må i tillegg foreligge et reelt og betydelig behov for transport som ikke kan dekkes på annen måte enn ved stønad til bil. Dette kan for eksempel være ved grunnstønad til transport, TT-reiser

eller ved hjelp av annen bil i husstanden. Dersom det gjenstående og udekkede behovet for transport ikke er reelt og betydelig, gis det ikke slik stønad. Bilstø-nadsordningen skal altså dekke et behov for transport som ikke kan dekkes på annen måte. Jeg mener at det er riktig at ordningen har en slik innretning, da det ikke nødvendigvis er utelukkende et medisinsk spørsmål hvorvidt personer har behov for særskilt transport.

Jeg legger til grunn at Arbeids- og velferdsetaten behandler bilsakene i tråd med gjeldende regelverk, og at det vurderes grundig i hver enkelt sak om alle vilkår er oppfylt. Jeg mener at dagens regelverk legger til rette for at de hensyn representanten peker på blir ivaretatt på en god måte.

Avslutningsvis vil jeg nevne at jeg har tatt initiativ til å gjennomgå dagens bilstø-nadsordning. Resultatet av denne gjennomgangen vil jeg komme tilbake til Stortinget med på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1165

Innlevert 15. april 2013 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 19. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I Finansavisen lørdag 13. april og mandag 15. april presenteres ulike oversikter over hvor mye dagens innvandring belaster ulike offentlige budsjetter økonomisk. Avisen baserer sine tall på tall mottatt fra SSB.

Har Finansdepartement noen grunn til å betvile tallene som Finansavisen presenterer, og mener finansministeren at slike kostnader og fremtidige økonomiske forpliktelser vitner om at regjeringen fører en ansvarlig og økonomisk bærekraftig innvandringspolitikk?»

BEGRUNNELSE:

Finansavisen kan blant annet rapportere om følgende;

1. Hver ikke-vestlig innvandrer vil netto koste 4,1 millioner kroner i løpet av livsløpet.
2. De 15 400 ikke-vestlig innvandrere som ankom i løpet av 2012 vil til sammen koste netto 63 milliarder kroner.
3. Påløpte og fremtidige nettokostnader ved ikke-vestlige innvandrere og deres barn som allerede befinner seg i Norge, beregnes til 1200 milliarder kroner.
4. Dersom ikke-vestlig innvandring fortsetter på samme nivå som de siste 5 årene, så vil de totale kostnadene summere seg til 4100 milliarder kroner (tilsvarer størrelsen på dagens Statens Pensjonsfond + verdien av statens Statoil-aksjer).
5. Antall nye innvandrere siden 2005 er 246 000. Kostnadene er så langt 71 milliarder kroner. I til-

legg kommer forpliktete fremtidige ytelser på 376 milliarder kroner.

Finansavisen melder om at samtlige tall overfor forutsetter 100 % integrering på sikt, m.a.o. at innvandrerne etterkommere får en økonomisk adferd som den øvrige befolkningen.

Svar:

I våre analyser av offentlige finanser i Perspektivmeldingen 2013 brukte vi mye plass på å presentere hvordan offentlige inntekter og utgifter utvikler seg over tid. Det samme gjør Statistisk sentralbyrå i rapporten med grunnlagsberegningene for Finansavisens anslag. Rapporten understreker for øvrig usikkerheten knyttet til disse grunnlags-beregningene. Generelt vil jeg si at slike beregninger er svært følsomme ovenfor forutsetningene. Spesielt er forutsetningene om valg av rentesats avgjørende for den type nåverdiberegninger som Finansavisen presenterer.

Med en videreføring av dagens ordninger og dagens atferd vil en gjennomsnitts-innbygger motta mer i offentlige tjenester og overføringer enn han eller hun betaler i skatter og avgifter. Dette vil gjelde for alle grupper av innbyggere i Norge, uavhengig av hvilket land de opprinnelig kommer fra. Noe av dette dekkes inn gjennom overføringene fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet som handlingsregelen legger opp til. Et hovedpoeng med våre analyser i Perspektivmeldingen er imidlertid at dette ikke dekker alt. Det innebærer at vi står overfor et inndekningsbehov i offentlige finanser på lang sikt.

Flere innbyggere gir flere å dele oljeformuen på. Det gjelder enten de nye innbyggerne er født i landet eller flytter hit. Jeg tror likevel det er få som vil bruke dette som et argument for å ønske seg en minst mulig befolkning i Norge. Jeg vil også minne om at en del av innvandringen til Norge er humanitært begrunnet. Det gjelder både flyktninger, asylsøkere og familieinnvandrere. Her må vi ta utgangspunkt i etiske vurderinger og i våre forpliktelser i forhold til det internasjonale samfunnet og mennesker som trenger beskyttelse.

En del innvandrere har en svakere tilknytning til arbeidslivet enn gjennomsnittsbefolkningen. Dette peker vi også på i Perspektivmeldingen. Der framhever vi også at innvandrere er en svært sammensatt gruppe, og at samletallene skjuler store forskjeller mellom innvandrere fra ulike områder.

I Perspektivmeldingen peker vi på at bedre integrering er nøkkelen, både for å styrke de offentlige finansene, for den enkelte familie og for samfunnets samlede velstand. Vi må arbeide for at ikke bare innvandrernes barn, men også innvandrerne selv inte-

gteres godt slik at flest mulig kan leve av egen inntekt. Ingenting betyr mer for å bekjempe fattigdom og heve folks levestandard enn arbeid. Betydningen av arbeidsinnsats er mye større enn de skatteinntektene den gir grunnlag for.

En rekke reformer er gjennomført for å styrke arbeidslinjen i arbeids- og velferdspolitikken de siste årene, bl.a. pensjonsreformen og NAV-reformen. En fornuftig innretning av skatte- og trygdesystemene generelt er det viktigste for å legge til rette for høy sysselsetting også blant innvandrere. I tillegg finnes det en rekke ordninger som spesifikt retter seg mot denne gruppen, herunder introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og Jobbsjansen/Ny sjanse.

Generelt er det også slik at samlet arbeidsinnsats er det som i størst grad kan bidra til å løse inndekningsbehovet over tid. En politikk som gir lav arbeidsledighet og høy yrkesdeltakelse er derfor avgjørende. Jeg viser for øvrig til den brede drøftingen av disse spørsmålene i Perspektivmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 1166

Innlevert 15. april 2013 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 22. april 2013 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I lokalavisa Os & Fusaposten kan ein den 4. april i år lesa om ei stor frustrasjon frå rådmannen i Os kommune når det gjeld auke i byråkratiet. Denne utviklinga har blitt så massiv at ein nærast opplever ein svekt tillit til staten. Iveren etter å måla og kontrollera er blitt for stor. Og ressursar går meir og meir til administrasjon til å svara staten i staden for meir nærleik til innbyggjarane.

Kva meiner statsråden om denne utviklinga og ønskjer Statsråden å gjera tiltak i høve dette?»

GRUNNGJEVING:

I lokalavisa Os & Fusaposten kan ein lesa om eit byråkrativelde som for lengst har teke over styring, der Rådmannen også går langt i at dette går ut over viktige arbeidsområde som er direkte knytt til innbyggjarar i kommunen. I dag skal ein ha kontroll på meir enn 3.300 føresegner, rettleiarar og særlover som gjeld kommunane. Berre rettleiaren om internkontroll er på 95 sider, med 85 punkt kommunen skal

følgja. Dette seier litt om arbeidsmengda. Dei fleste kommunar prøver så langt råd er å svara på det meste. Men når auka ressursar må på plass for å svare opp statlege føringar og kontrollar blir det mindre og mindre att til tenesteyting direkte til innbyggjarane. Isolert sett kan kvar enkelt rapport eller særlov vera fornuftig nok. Men det er den samanlagte mengda som er den store utfordringa. Kvar departement har sine mål og sine rapportar, summen av desse vert enorm. God styring i kommunane handlar om leiing og romslege fullmakter, men i staden må ein bruka tida på rapportar og kontroll. Og er dette god og fornuftig bruk av ressursar i ein kommune.

Svar:

Kommunal- og regionaldepartementet la i februar 2012 fram Meld.St.12 (2011-2012) Stat og kommune – styring og samspel. I denne meldinga har regjeringa trekt opp prinsippa for statleg styring av kommunane, og grunnlaget for eit godt samspel mellom forvaltningsnivåa. Regjeringa legg til grunn at

økonomisk og juridisk rammestyring framleis skal vere hovudprinsippet for styringa av kommunesektoren. Ei slik styring er ein føresetnad for at kommunane har eit handlingsrom, slik at dei kan fungere som lokale demokrati som kan gjere lokale og individuelle tilpassingar av tenestene og foreta eigne vegval.

Det kan likevel vere legitimt for staten å styre sterkare for å oppnå konkrete nasjonale mål som Stortinget har sett. Dersom regjeringa finn det naudsynt å nytte lovføresegner om til dømes korleis kommunane skal gjennomføre ei pålagt oppgåve, skal det gjerast ei avveging mellom dei nasjonale omsyna som tilseier sterkare styring – til dømes rettstryggleik eller likskap/likeverd – og omsyna til lokaldemokratiet. Denne avveginga skal vere synleg i både høyringsdokument frå departementa og i proposisjonar til Stortinget. Nyleg er det også fastsett rutinar for korleis kommunesektoren v/KS kan medverke i statlege lovutgreiingar. Denne ordninga er meint å føre til betre synleggjering av konsekvensane for kommunane av statleg regelstyring.

Stortingsmeldinga om forholdet mellom staten og kommunane har brei omtale av statleg tilsyn, kommunal eigenkontroll og statlege rapporteringskrav. Ei statleg styring som byggjer på at kommunane har ansvar for å kontrollere si eiga verksemd, gjev god effektivitet og det beste grunnlaget for eit levande lokaldemokrati og lokalt tilpassa oppgaveløysing. Statleg tilsyn bør innrettast slik at det fører til læring i den einskilde kommunen. Regjeringa legg

til grunn at ein aktiv bruk av kommunal eigenkontroll på sikt bør kunne redusere behovet for statleg tilsyn og kontroll. Meldinga inneheld også ei målsetting om at staten ikkje skal påleggje kommunesektoren rapporteringsordningar som ikkje blir nytta i staten.

Det er ei kjensgjerning at produksjonen av statlege rettleiarar retta mot kommunane har auka monaleg dei siste 10 åra. Det er difor viktig at kommunesektoren blir teken med på råd om kva for område som treng skriftleg rettleiing frå departement eller direktorat, og at kommunane i større grad også får medverke i sjølve utarbeidinga av sentrale rettleiarar.

Eit anna tiltak som er varsla i stortingsmeldinga er ein gjennomgang av direktorata sine oppgåver og kommuneretta styring. Kommunal- og forvaltningskomiteen har i Innst. 270 S (2011-2012) støtta ein kritisk gjennomgang av omfanget, mandatet og praktiseringa til direktorata. Målet med ein slik gjennomgang må etter komiteens mening vere å styrke den kommunale handlefridomen og kommunesektorens evne til å løyse dei oppgåvene dei er sette til å løyse. Ein gjennomgang av direktorata si rolle i styring av kommunane er no under gjennomføring av Direktoratet for forvaltning og IKT i samarbeid med Agenda Kaupang AS. Prosjektet skal mellom anna få fram kunnskap om korleis kommunane opplever styringa frå- og samhandlinga med direktorata. Gjennomgangen skal etter planen vere avslutta i løpet av dette året. Kunnskap frå denne gjennomgangen vil bli presentert for Stortinget på eigna måte.

SPØRSMÅL NR. 1167

Innlevert 15. april 2013 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 22. april 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Reineierne i Skarfvaggi reinbeitedistrikt i Kåfjord i Troms skal angivelig ikkje ha blitt informert om utbyggingen av Guolas kraftverk. Denne utbyggingen resulterte i at reineierne i dette distriktet mistet levebrødet sitt og ikkje fikk erstatning for dette, mens reineiere i tilgrensende reinbeitedistrikter fikk erstatning.

Kan statsråden redegjøre for hvor mye som er blitt utbetalt til de reinbeitedistriktene som ble direkte påvirket av utbyggingen i Guolas?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på Dok. 15:932 (2012-2013) vedrørende utbygging av Guolas kraftverk. Jeg merker meg at statsråden i sitt svar uttaler at:

"Jeg legger uansett til grunn at konsesjonsmyndighetenes behandling av vannkraftsaker ikke påvirkes av tiltak som allerede måtte være foretatt i forbindelse med et kraftutbyggingsprosjekt som ennå ikke har fått konsesjon."

Ifølge reindriftssamer i Skarfvaggi reinbeitedistrikt, et distrikt som hadde sitt sommerbeite i hoved-

sak innenfor utbyggingsområdet ved Guolas, ble vei-bygging i forbindelse med utbyggingen av Guolas igangsatt allerede i 1966. Jeg merker meg at det i Innst. S. nr. 146 (1967-68), jf. St. prp. nr. 55 (1967-68) står:

"Reguleringen av Guolasjåkka vil medføre ulemper for reindriften, idet betydelige arealer blir neddemmet, i alt ca. 8800 dekar. Ifølge lappfogden er området rundt Guolasjevve godt vårbeite for reinen, og i dette område er det i første rekke mangel på vår- og høstbeite."

Det fremkommer av komiteens merknader i Innst. S. nr. 146 (1967-68) at den var urolig for innvirkningen av reguleringen av Guolasjåkka, med henblikk på reguleringen av Bjerka-Plura, jf. Innst. S. nr. 36 (1962-63) om at samene hadde fått lite eller ingenting av de fordeler som kraftutbyggingen av det vassdraget gav det distriktet for øvrig, samtidig som skadevirkningene, av komiteen, ble bedømt som betydelige.

Det fremkommer av behandlingen av St. prp. nr. 55 (1967-68) at lappfogden hadde god oversikt over ulemper, skader og tap som utbyggingen av Guolasjåkka medførte for reieneierne i Skarfvaggi reinbeitedistrikt. Som det fremkommer i proposisjonen ble kraftutbyggeren pålagt å betale erstatning for skader og ulemper som ble påført reindriften, og at lappfogden disponerte midler til reindriften i samråd med formennene i hvert reinbeitedistrikt.

Jeg er blitt gjort kjent med at reieneierne i Skarfvaggi reinbeitedistrikt aldri fikk erstatning for skader, ulemper og tap som oppsto som følge av kraftutbyggingen, bortsett fra en erstatning for gjerdestolper til reingjerdet fra Guolasjavre til Haldi, og som også var et vilkår for konsesjonen som ble gitt.

Lappfogden tok to ganger kontakt med formannen i Skarfvaggi reinbeitedistrikt, mens ingen fra siidaen fikk være med på møtet. Lappfogden kunne ikke snakke samisk og hadde ikke med seg tolk, mens formannen i Skarfvaggi var analfabet og forstod ikke norsk.

Formannen i angjeldende reinbeitedistrikt skal heller ikke på andre måter ha blitt informert om hva som var planlagt vedrørende utbyggingen av Guolas

kraftverk, og det finnes heller ikke dokumentert at han skal ha blitt informert skriftlig om utbyggingen.

Jeg ønsker derfor å bringe klarhet i om dette er korrekt og om det finnes dokumentasjon om at formannen i Skarfvaggi reinbeitedistrikt hadde blitt orientert på en skikkelig måte og forstod hva utbyggingen ville innebære, og hva reinbeitedistriktet kunne forvente seg i form av erstatning.

Svar:

I mitt brev av 13. f.m. besvarte jeg spørsmål fra representanten Ørsal Johansen om Guolasutbyggingen.

Når det gjelder dette spørsmålet fra representanten om utbetaling til reinbeitedistriktene etter Guolasutbyggingen, er det nødvendig å få fram at vassdragsforvaltningen er tillagt konsesjonsmyndighet for kraftutbygginger etter vassdragsreguleringsloven og vannressursloven.

Som ledd i konsesjonsbehandlingen skal konsesjonsmyndigheten foreta en helhetlig avveining mellom alle de interesser som gjør seg gjeldende i saken, og vurdere alle skader og ulemper ved en utbygging. I en slik avveining vil miljøinteressene og hensynet til utøvelse av næringsvirksomhet slik som reindrift, vektlegges. Olje- og energidepartementet forbereder de større utbyggingssakene for Kongen i statsråd, og legger fram en tilråding med forslag til konsesjonsvilkår og pålegg blant annet av hensyn til miljø og eventuelt reindrift som konsesjonæren må overholde for å kunne foreta en vannkraftutbygging.

Uavhengig av konsesjonsbehandlingen skal eventuelle erstatninger for skader og ulemper fastsettes på vanlig måte ved domstolsbehandling gjennom etterfølgende rettslig skjønn, med mindre utbyggeren og rettighetshaverne løser spørsmålet i minnelighet. Dette er en egen prosess som konsesjonsmyndigheten ikke skal ta del i. Departementet har ingen befattning med inngåelse av eventuelle avtaler eller utmåling av erstatninger og pålegg av tiltak som foretas av skjønnsretten etter at konsesjon er gitt ved kongelig resolusjon.

Departementet har av den grunn heller ingen oversikt over hva som er utbetalt av erstatninger i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1168**Innlevert 15. april 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 23. april 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Bruk av piggråd til gjerding i skog og utmark var lov til 1. januar 2010. Det er mye av denne type gjerde som skader både vilt, bufe og også mennesker som beveger seg ute i naturen. Det heter at man kan bli pålagt å fjerne piggråd.

Hvordan tolker statsråden denne loven og vil han intensivere fjerning av brukt piggråd?»

Svar:

Det er forbudt å benytte piggråd for å regulere dyrs ferdsel. Dette generelle forbudet ble innført 1.1.2010 i forbindelse med vedtakelsen av ny dyrevelferdslov. I følge lovens § 15 skal eksisterende gjerder og andre mindre innretninger utføres eller oppføres og holdes ved like slik at dyr ikke utsettes for fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Forarbeidene til loven sier følgende om piggråd:

Ved lovens ikrafttredelse vil det etter forslaget bli forbud mot å bruke piggråd for å regulere dyrs ferdsel når nye gjerder settes opp. Eksisterende gjerder, også de med piggråd, må vedlikeholdes i samsvar med bestemmelsen i første punktum. Bestemmelsen om forbud mot bruk av piggråd medfører imidlertid at piggråd ikke kan brukes når materiale i gamle gjerder må skiftes ut. For eksisterende gjerder med piggråd vil det imidlertid være naturlig å fastsette en overgangsperiode før slike må fjernes. Krav om fjerning av eksisterende piggrådgjerder, vil bli fastsatt

med hjemmel i bestemmelsens tredje ledd. Overgangsperioden vil derfor bli gjenstand for en separat høringsprosess. Departementet har videre merket seg at enkelte høringsinstanser mener det kan være situasjoner der bruk av piggråd i gjerde er berettiget for å regulere dyrs ferdsel og vanskelig kan erstattes med annet materiale. For ikke å utelukke muligheten for at det i særlige tilfeller kan være aktuelt å bruke piggrådgjerde for å regulere dyrs ferdsel, foreslår departementet derfor at det gis anledning til å gjøre unntak fra forbudet i forskrift.

Mattilsynet har vurdert behovet for en ny forskrift som gir en overgangsordning med frist til å fjerne eksisterende piggråd, men har kommet til at en slik forskrift vil være problematisk å formulere på en entydig og god måte, samtidig som eksisterende regelverk antakeligvis vil være tilstrekkelig for å få fjernet piggråd som kan utgjør en fare for dyr. Mattilsynet vil i nær framtid se på muligheten for å utarbeide en egen retningslinje for å sikre at tilsynet framstår på en enhetlig måte.

Mattilsynet vil også gi pålegg om å fjerne piggråd der ulovlig bruk blir avdekket i forbindelse med ordinært tilsyn. Bruk av piggråd har ikke vært registreringspliktig, og Mattilsynet har derfor ingen oversikt over hvor ulovlig piggråd måtte befinne seg. De vil derfor være avhengig av å få bekymringsmeldinger for å få kunne avklare hvor gjerdet befinner seg, om bruken er ulovlig og hvem som eventuelt skal være adressaten til pålegget om å fjerne gjerdet.

SPØRSMÅL NR. 1169**Innlevert 15. april 2013 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 23. april 2013 av landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

«Det kan være vanskelig å forstå de beregninger for den gjennomsnittlige timelønnen og årsinntekt bønder har i forhold til hvilken driftsform man har enten man produserer poteter, korn, melk eller kjøtt etc.

Er statsråden 100 % sikker på at alle tall er riktige i beregningene?»

Svar:

Et årsverk i jordbruket er beregningsmessig fastlagt til 1845 utførte timeverk. Det gjelder uavhengig av hvilken driftsform bruket har.

NILFs driftsgranskinger er et viktig grunnlag for statistikk for arbeidsforbruk i ulike driftsformer. Driftsgranskningene er også grunnlaget for referansebrukene som benyttes i forbindelse med jordbruks-

forhandlingene. Deltagerne i driftsgranskningene gjør arbeidsforbruksregistreringer på sitt gårdsbruk. Dette ligger så til grunn for beregning av årsverksinntekt eller beregning av lønnsevne per time. I Budsjett-nemndas totalregnskap er det SSBs arbeidskraftsundersøkelse i jordbruket som ligger til grunn for årsverkstallet.

Jeg vil minne om at bønder er selvstendig næringsdrivende og det er stor variasjon i arbeidsforbruksregistreringene, også for noenlunde like gårdsbruk. Årsakene til dette er sammensatt og kan skyldes mange forhold, som ulike driftsopplegg, ulik grad av mekanisering, ulik effektivitet osv. Arbeidsforbrukstallene er basert på registreringer fra brukerne selv, og det må påregnes en viss usikkerhet om tallene, slik det også er beskrevet i Meld. St. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken.

SPØRSMÅL NR. 1170**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 23. april 2013 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Vestre Jakobselv er blitt forpaktet av Vestre Jakobselv og Vadsø JFF siden slutten på 50-tallet. Dugnadsarbeid fra mange medlemmer over 10 år har medført at laksetrapp og tuneller i dag fungerer veldig godt. I 2010 ble det fanget nærmere 10 tonn laks. Nå har FEFO overtatt forvaltningen og krever at de frivillige vaktene som i ti år har kultivert elva, må si i fra seg alt. Alt arbeid, som er blitt utført, hytter og innbo krever FEFO vederlagsfritt.

Mener statsråden at det er riktig at FEFO kan forlange dette vederlagsfritt?»

BEGRUNNELSE:

I tidligere tider var ikke oppfisket kg laks pr år i Vestre-Jakobselv av noe veldig høyt kvantum. På sytti tallet så var det oppfiskede kvantum på mellom 200 til 700 kg i året. Det ble bygd en laksetrapp i 1975, den ble tatt av en større flom i 1976. Statskog

som da var grunneier gjorde ikke flere forsøk på å lykkes med dette prosjektet. Det gjorde derimot Vestre Jakobselv og Vadsø JFF. Gjennom dugnadsarbeid begynte de å få til trappene på nitti-tallet etter mye tyngre arbeid med hugging og bæring av stein m.m. Utedoer, benker og annen infrastruktur er også satt opp på dugnad. Det var 1. fossen som var den store utfordringen. Etter at den ble mestret så er det i dag kommet til nye laksetrapp og tunell som fungerer godt for lakseoppgang. Noe fangsten i 2010 på nærmere 10 tonn vitner om. Det er vanskelig å beskrive alt det arbeidet som mange frivillige vakter har gjennomført over flere ti år. Og det er vel ingen som mener det var urimelig at det frivillige oppsynet fikk anledning til å sette opp noen hytter for å utøve et hensiktsmessig oppsyn. I år skulle ny forpaktningkontrakt underskrives.

Da kommer FEFO med krav om at alt, utstyr og hytter med innbo, utedoer og benker og materiell. Som medlemmene i Vestre Jakobselv og Vadsø JFF

har kjøpt og bygget, og eller fått gjennom kortsalg skulle FEFO ha vederlagsfritt. Hvor er rettighetene til de som har bygd opp en viktig lakseelv fra noen hundre kg fangst i året til nærmere ti tonn. For å ikke snakke om den verdiøkningen Vestre Jakobs elv har fått over år, takket være dugnadsarbeidet til frivillige. Skal FEFO kunne overta en forpaktning og lønnsom inntjening som andre har opparbeidet gjennom dugnadsarbeid, - gratis. Hvis dette er takken fra Staten og FEFO, så er det i tilfelle svært dårlige signaler overfor frivillige organisasjoner og dugnadsånd. Det er fire hytter som er blitt bygd, den nederste står på festet tomt, og kan slik jeg forstår loven, ikke røres av FEFO. Hytte nummer to er 3 km opp i elva, den er det ingen papirer på og JFF har vurdert å rive denne, da den ikke blir brukt. Hytte nummer tre er en liten koi 12 km opp i elva, den ble bygd da Statskog eide grunnen, denne blir brukt som et innsmett av oppsynet/medlemmer. Den øverste hytta er satt opp av JFF, men her foreligger det avtale på at den skal kunne brukes av forpakter av elva. Foreningen har tilbudt FEFO leie eller salg av hytte fire som er satt opp på dugnad, men svaret er nei. For øvrig så er det 40 andre lakseelver i Finnmark som står i fare for å få den samme behandlingen av FEFO.

Svar:

Jeg er kjent med at Finnmarkseiendommen vil stå for forvaltningen av Vestre Jakobselv i 2013. Jeg har samtidig fått opplyst at Finnmarkseiendommens intensjon er å få reetablert en lokal forvaltning i vassdraget.

Det klare utgangspunktet er at forvaltningen av vassdragene i Finnmark må skje i tråd med reglene i finnmarksloven. Finnmarksloven ble vedtatt av Stortinget 17. juni 2005, og loven er en etnisk nøytral lov om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke. Det er Fornyings-, adminis-

trasjons- og kirke departementet som er ansvarlig departement for finnmarkslovens regler om Finnmarkseiendommen.

Finnmarksloven åpner opp for mange ulike løsninger når det gjelder forvaltningen av naturressursene på Finnmarkseiendommens grunn. En løsning kan være at Finnmarkseiendommen selv står for forvaltningen av naturressursen. Finnmarkseiendommen kan også, i tråd med § 26 i loven, velge å legge forvaltningen til en lokal forvalter for inntil 10 år om gangen. Finnmarkseiendommen må sørge for at de lokale forvaltningsordningene er innenfor lovens rammer.

For Vestre Jakobselv har det lenge vært lokal forvaltning av elva. Den tidsbegrensede kontrakten mellom Finnmarkseiendommen og Fellesstyret for Vestre Jakobselv gikk ut i 2012. Hver av de to tidligere samarbeidspartene (Vestre Jakobselv JFF og Vadsø JFF) søkte om å få inngå forpakteravtale av vassdraget med Finnmarkseiendommen. Finnmarkseiendommen gikk i forhandling med den ene søkeren, Vestre Jakobselv JFF. Det ble dessverre ikke oppnådd enighet mellom Finnmarkseiendommen og Vestre Jakobselv JFF. Finnmarkseiendommen vil derfor stå for driften av Vestre Jakobselv i inneværende sesong.

Finnmarkseiendommen har signalisert at de ønsker en lokal forvaltning av elva basert på en kontrakt som gir Finnmarkseiendommen mulighet til å ivareta hensynene etter finnmarksloven. Finnmarkseiendommen har samtidig opplyst at oppsynshytter og andre aktiva i så fall vil gå tilbake til den lokale forvalteren. Jeg finner det ikke riktig å gå inn på den konkrete uenigheten om eiendomsretten til oppsynshyttene ved Vestre Jakobselv. Jeg har likevel tro på at Finnmarkseiendommen og den lokale foreningen kan komme til enighet om en løsning til det beste for alle parter.

SPØRSMÅL NR. 1171**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 22. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I følge enkelte aviser pågår det for tiden en form for utestenging av en journalist i Helgeland Arbeiderblad. Dette i regi av politimester Håvard Fjærli. Det blir hevdet at politimesteren nekter ansatte i politiet å snakke med journalisten. Politimesteren hevder også at han har hjemmel til å pålegge sine ansatte slik "taushet".

Deler statsråden politimesterens handlemåte i denne saken og i så fall bekymrer det ikke statsråden at man her ønsker å kneble pressen?»

BEGRUNNELSE:

Forholdet mellom pressen og politiet varierer sterk men begge er, slik jeg ser det, gjensidig avhengig av hverandre. Mange ganger får politiet tips fra pressen og slik bistår man til felles beste. Generalsekretær Per Edgar Kokkvold reagerer svært sterkt på

Fjærlis beslutning og ikke minst beslutningsgrunnlaget. Jeg går ut fra at statsråden støtter opp om en sterk og uavhengig presse som opererer innenfor det rommet den har. I så måte ser denne saken veldig spesiell ut samtidig som den har et "Fjærli" preg. Jeg ser derfor frem til statsrådets svar.

Svar:

Jeg har fått opplyst at Politidirektoratet har denne saken til vurdering.

Som statsråd er det vanskelig å gå inn i enkeltsaks-vurderinger. På generelt grunnlag vil jeg understreke viktigheten av at politiet viser åpenhet overfor media og publikum for øvrig. God kommunikasjon er en grunnleggende forutsetning for å skape tillit mellom innbyggerne og politiet. Politiet skal som alle andre offentlige virksomheter forholde seg til prinsippene for statens kommunikasjonspolitik.

SPØRSMÅL NR. 1172**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 19. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Fremskrittspartiets stortingsgruppe er blitt kontaktet av en bedriftseier, som driver sin egen bedrift innen luftfoto. Vedkommende har tillatelse fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) for å gjøre slike oppdrag fra luften og har alle nødvendige forsikringer som trengs dersom en ulykke skulle skje. NN sendte inn søknad om ny RPAS operasjonsmanual innen fristen 30. januar, men har enda ikke fått svar, til tross for purringer.

Hvor lang tid ser statsråden for seg det vil gå, før svar er blitt gitt fra Luftfartstilsynet?»

Svar:

Saken har vært forelagt Luftfartstilsynet. Tilsynet viser til at den operative tillatelsen fra Luftfartstilsynet skal ivareta sikkerheten for personer og eien-

dom på bakken samt annen flytrafikk, mens tillatelsen fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet skal beskytte opplysninger om rikets sikkerhet. Luftfartstilsynet har i 2013 gitt godkjenning til 23 operatører for denne type operasjoner med RPAS (Remotely Piloted Air System)-luftfartøy. Luftfartstilsynet har for å hjelpe søkerne utarbeidet og publisert en standard for hva en RPAS operasjonsmanual skal inneholde. Enkelte søkere leverer imidlertid mangelfull dokumentasjon som grunnlag for søknaden, og disse får fortløpende tilbakemelding om mangler som må rettes opp, før søknaden kan behandles. Når tilfredsstillende dokumentasjon foreligger, behandler Luftfartstilsynet søknadene fortløpende. Samtlige operasjons-håndbøker som er innlevert før 30. januar 2013, vil være ferdigbehandlet innen 1. mai 2013.

SPØRSMÅL NR. 1173**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 19. april 2013 av kulturminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

«Hvorfor mener statsråden det er nødvendig at utredningen om pengespill overlevert 15. april hemmeligholdes for offentligheten, og hva kommer statsråden til å gjøre for å legge til rette for at bl.a. Postkodelotteriet - hvis søknad har ligget til behandling i halvannet år - snarest mulig får en skikkelig avklaring omkring egen situasjon?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller er gjort kjent med at utredningen, levert 15. april 2013, har et kontroversielt innhold. Hva dette består av er uklart, som følge av det oppsiktsvekkende hemmeligholdet, som forøvrig fremstår som meningsløst for en utredning innen dette saksfeltet. Statsråden var svært klar i sine svar i spørretimen, og ga uttrykk for at hun ville komme raskt tilbake til Stortinget når utredningen var motatt, og at Postkodelotteriets søknad skulle behandles deretter.

Det er derfor med undring spørsmålsstiller registrerer at utredningen nå holdes skjult for offentligheten, og det bes derfor om en forklaring på dette samt at det etterlyses et tydelig og konkret svar på hva statsråden foretar seg overfor Postkodelotteriet.

Svar:

Utredningsrapporten om fordeling av Norsk Tipping's overskudd øremerket humanitære og samfunnsnyttige og organisasjoner er ikke hemmeligholdt. Rapporten har allerede blitt distribuert til re-

presentantene for ulike organisasjoner som har vært del av referansegruppen for utredningen. Jeg vil også gi innsyn i rapporten til andre som etterspør denne. Når vi om kort tid er klare til å sende et forslag fra departementet på høring, vil rapporten også utgjøre en del av høringsdokumentene.

Som representanten er kjent med, har jeg tidligere signalisert at foreliggende søknader om spilltillatelser, inkludert søknaden fra Postkodelotteriet, ville være stilt i bero inntil utredningen var avsluttet. Bakgrunnen for dette var at det er ønskelig å se søknader om etablering av nye pengespill og lotterier i sammenheng med en eventuell ny modell for fordeling av spillemidler. Forslagene og anbefalingene i rapporten er svært sentrale i den sammenheng, og dette er årsaken til at jeg ikke har ønsket å realitetsbehandle søknadene før jeg har fått mulighet til å vurdere hva som foreslås i rapporten. Mitt departement mottok utredningsrapporten for tre dager siden. Vi er imidlertid godt i gang med å se på disse spørsmålene og vil realitetsbehandle søknaden fra Postkodelotteriet og øvrige søknader om spill- og lotteritillatelser innen rimelig tid.

Jeg legger ved en kopi av rapporten og ønsker representanten god lesing.

Vedlegg til svar:

Utredningsrapporten om fordeling av Norsk Tipping's overskudd øremerket humanitære og samfunnsnyttige og organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1174**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 22. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Situasjonen i Bodø fengsel, er uforsvarlig." Dette hevder tillitsvalgte ved det samme fengselet. De viser til at det er kuttet med 4,4 Mill kroner sammenlignet med 2010. Statsråden har ved flere tilfeller påpekt satsingen dagens regjering skal ha gjennomført.

På bakgrunn av dette vil jeg gjerne vite hva det er de ansatte ved Bodø fengsel ikke forstår siden de åpenbart mener at virkeligheten er helt annerledes enn den virkeligheten regjeringen beskriver?»

Svar:

Jeg er kjent med at den økonomiske situasjonen i Kriminalomsorgen region nord hvor Bodø fengsel er en enhet, er utfordrende. Situasjonen er slik fordi regionen siden 2010 har hatt et merforbruk, noe som

innebærer et behov for tiltak på kort sikt for å nedbetale merforbruket. I tillegg er det nødvendig med langsiktige tiltak for å unngå nye merforbruk. Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) har en tett dialog med Region nord om situasjonen og tiltak. Denne dialogen er ikke avsluttet.

Jeg har fått forsikringer om at ingen vil bli sagt opp som følge av omleggingen i regionen. Jeg vil understreke at de ansattes sikkerhet skal prioriteres høyt. De tilsatte skal føle seg trygge på jobb. Derfor er risikovurderinger av turnuser som er et av tiltakene som gjennomføres for å ivareta sikkerheten på arbeidsplassen, viktig.

Jeg har fått forsikringer fra KSF om at situasjonen ved Bodø fengsel er forsvarlig både for innsatte og ansatte.

SPØRSMÅL NR. 1175**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 6. mai 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Flyselskapene og deres ansatte er misfornøyde med at regjeringen ser ut til å holde dem utenfor arbeidet med mulig nytt lov- og regelverk for luftfarten. Regjeringens mål og mandat for arbeidet ser ut til å være uklart. Men om man ønsker å se konkurransevilkår, rutetilbud og arbeidsvilkår i en større sammenheng bør det være nyttig å ha både selskap og ansatte med i en bredt sammensatt gruppe.

Vil statsråden sørge for deltagelse fra flyselskap og ansatte i arbeid med nytt lov- og regelverk og når vil arbeidet være ferdig?»

Svar:

Samferdselsdepartementet har startet opp et arbeid for å undersøke konsekvenser og utfordringer med videre for norsk luftfart som følge av økt konkurranse og globalisering. Utredningen vil være bred og vil ta for seg blant annet betydningen av å ha en

norsk luftfartsnæring og ulike sider ved lønns- og arbeidsvilkår.

En viktig del av arbeidet i innledende fase har vært å kartlegge hvilke forhold det har vært nødvendig å utrede. Som del av utredningsarbeidet skal det gis en omtale av hvilke regler som gjelder for arbeidsmiljø, trygderettigheter, skatteplikt, lønns- og arbeidsvilkår og eventuelt annet relevant regelverk. Det er imidlertid ikke planlagt et "nytt lov- og regelverk for luftfarten", og det er for tidlig å si om utredningsarbeidet vil vise at det er behov for nye regler eller for å foreta endringer i eksisterende regler.

Regjeringen har bestemt at utredningen skal være intern. Både markedsaktørene og arbeidstakerorganisasjonene vil likevel bli konsultert underveis i arbeidet med utredningen for å sikre riktig faktagrunnlag med videre.

Utredningen skal etter planen være ferdig innen utløpet av 2013 og skal munne ut i en rapport som skal være offentlig.

Når det gjelder regelverk for luftfarten generelt, vises det i Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal Transportplan 2014-2023 til at mye av regelverksutviklingen i dag skjer internasjonalt. For myndighetene er

det viktig at det internasjonale regelverket blir tilpasset norske forhold, og det er en prioritert oppgave for regjeringen å følge opp og påvirke arbeidet i de internasjonale organisasjonene.

SPØRSMÅL NR. 1176

Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 29. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg for å hindre at 2,2 millioner bokser med leverpostei må destrueres på grunn av en liten designfeil på boksen og stivbent EU-regelverk?»

BEGRUNNELSE:

I følge flere artikler i Fredriksstad Blad forrige uke kan en liten designtabbe føre til at Stabburet må destruere nesten 2,2 millioner bokser leverpostei. Boksene har fått et feil EFTA-stempel. Feilmerkingen forteller at boksene er produsert i Abba i Sverige, mens de i virkeligheten er laget i Fredrikstad. På stemplet som er feil, står det «SE 900 EG», mens det riktige skal være «Norge 359 EFTA».

Kommunikasjonsdirektør i Stabburet, Dag Olav Stokken, sier til Fredrikstad Blad lørdag 13. april at de to millioner boksene tilsvarer en nettovekt på 300 tonn. Foreløpig ligger de på Stabburets lager på Råbekken i Fredrikstad. Der blir de liggende inntil Mattilsynet fatter et endelig vedtak. Det vil i praksis si at Stabburet ikke får lov til å selge en eneste boks. Boksene kan heller ikke gis bort.

Svar:

Jeg vil først bemerke at det er Mattilsynet som håndterer denne saken, og at de gjør det innenfor gjeldende regelverk og etter sine vanlige rutiner. Jeg har tillit til at Mattilsynet behandler saken på en fornuftig måte.

Så vil jeg knytte noen bemerkninger til sakens realiteter. Faktum er at en virksomhet har produsert et stort antall leverposteibokser, og merket dem med feil EFTA-stempel. Dette EFTA-stempelet kalles også ovalstempel. Det viser hvor innenfor EØS-området et næringsmiddel som består av melk, kjøtt eller fisk er produsert, og en tallkode som angir hvem som er produsenten. Det er ikke tillatt å selge slike animalske næringsmidler uten at de er merket med ovalstempel. For å få lov til å bruke dette stempelet må virksomheter som produserer melk, kjøtt og fisk til menneskelig konsum godkjennes av myndighetene i landet der de er etablert. Kjøtt og fisk med ovalstempel kan omsettes innenfor hele EØS-markedet. Det betyr i praksis at ovalstempelet er en garanti for at melke-, kjøtt- og fiskeprodukter kommer fra en næringsmiddelvirksomhet som er godkjent av offentlige myndigheter i opprinnelseslandet.

Mattilsynet behandler for øyeblikket denne saken som en ordinær klagesak. Det er Mattilsynets hovedkontor som behandler klagen.

SPØRSMÅL NR. 1177**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Sigvald Oppebøen Hansen****Besvart 24. april 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Nettstaden Altinn leverer gode nettportaltjenester til skattytarane. I den samanheng er det viktig at tilgangen på elektroniske skjema er på begge målformer - både nynorsk og bokmål.

Kva slags krav har departementet sett til språkleg jamstilling på nettportalen når det gjeld bruk av begge målformer?»

GRUNNGJEVING:

I samband med nettportalen Altinn sine sider for sjølvmelding 2012, kan brukarane velje kva slags målform dei ønskjer å bruke for å orientere seg fram på nettsidene. Brukarar som er lønstakarar eller pensjonistar, får utskrift av si sjølvmelding på den målform dei ønskjer. Når det gjeld sjølvmelding for næringsdrivande er dette også tilfelle heilt til ein skal ta utskrift av sjølve sjølvmeldinga. I den samanheng kjem utskrifta bare på bokmål og ikkje nynorsk slik brukaren har eit ønskje om. Mange næringsdrivande har eit klart ønskje om å få utskrift i den målforma dei til dagleg brukar. Næringsdrivande som brukar nynorsk, vil sjølv sagt både ha utskrifta på nynorsk og kunne levere alle skjema til skatteetaten på nynorsk.

Svar:

Altinn-plattformen støttar presentasjon og utvikling av tenester på begge målformer (og engelsk). Brukarane kan velje å få Altinn-portalen presentert på den målforma dei sjølve ønskjer. Dette gjeld navigasjonsrammeverket, med menyar, hjelpetekstar, feilmeldingar, informasjonsportalen etc., og dei aller fleste skjema og tenester i Altinn finst også på både

bokmål og nynorsk. Det er lagt ned eit stort arbeid for at Altinn skal vere eit fullgodt tilbod til nynorskbrukarane.

Ansvar for skjema og tenester i Altinn ligg hos den enkelte tenesteeigaren. Det er etatane som deltek i Altinn-samarbeidet, som har ansvar for om deira skjema og tenester støttar mållova. Altinn-forvaltninga i Brønnøysund har lagt til rette for og oppmodar om at alle skjema og tenester skal finnast på begge målformer. I det tilfellet som spørsmålet viser til, er det Skatteetaten som har ansvaret for sine skjema.

Skatteetaten opplyser at dei har lagt stor vekt på å tilby likningsskjemaa på begge målformer, og brukarar som ønskjer det, kan levere sjølvmeldinga på nynorsk. Det siste året har etaten gjort eit omfattande arbeid med å overføre over 50 likningsskjema frå den 10 år gamle Altinn-plattformen til den nye Altinn II-plattformen. Tidlegare har utskrift av skjema frå Altinn vore basert på papirversjonen. Ved overgangen til Altinn II-plattformen vart oppbygginga av sjølvmeldinga for aksjeselskap (RF -1028) og tilhøyrande næringsoppgåve (RF- 1167) endra slik at papirutskriftene av desse to skjemaa frå web kom på om lag 24 sider. Skatteetaten hadde laga skjemaa på begge målformer. Organisasjonar som Revisorforbundet og NARF reagerte på at papirutskriftene vart for lange. For å kome desse brukarane i møte, valde Skatteetaten å tilby desse to skjemaa på bokmål i år slik at utskrifta vart på berre fire sider. På grunn av knapp tid, ville alternativet med skjemaa på begge målformer i dette tilfellet blitt ei løysing bransjen ikkje ønskte. Neste år vil sjølvmeldinga for næringsdrivande vere tilgjengeleg på begge målformer, og med ei papirutskrift som ønskt.

SPØRSMÅL NR. 1178**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 22. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil statsråden bekrefte representanten Bøhlers uttalelser om at Oslopolitiets nye innsatsgruppe mot lommetyverier utelukkende skal bekjempe lommetyver på Grønland?»

BEGRUNNELSE:

Representanten Bøhler hevdet i programmet sytten tretti på P4 den 15. april at Grønland politistasjon skulle styrkes med til sammen 30 nye stillinger, hvorav 10 stillinger til bekjempelse av lommetyverier.

Det er kjent at Oslopolitiet nå skal opprette en innsatsgruppe mot lommetyveri. Denne innsatsgruppen skal ifølge politiet bestå av 10 tjenestemenn. Etter spørsmålsstillers oppfatning skulle denne innsats-

gruppen bekjempe lommetyverier i hele hovedstaden, og ikke utelukkende på Grønland.

Svar:

Spørsmålet berører en side av politiets operative virksomhet og jeg har derfor innhentet opplysninger fra Politidirektoratet.

Politidirektoratet opplyser:

«Oslo politidistrikt har etablert en innsatsgruppe mot lommetyverier lokalisert på Sentrum politistasjon, som har hele Oslo som nedslagsfelt. Gruppen vil med utgangspunkt i nye tildelte ressurser, bli forsterket med 10 nye stillinger. Det skal i tillegg opprettes en innsatsgruppe mot ran ved Grønland politistasjon. Denne vil i all hovedsak konsentrere seg om Oslo sentrum hvor de fleste ran mot person skjer.»

SPØRSMÅL NR. 1179**Innlevert 16. april 2013 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 25. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«På norsk sokkel er havvindmøller i sin spede begynnelse. Kostnadene til å anlegge vindparker til havs er store, noe som igjen fører til at enhetsprisen for strøm fra havvindmøller også blir høy. Siragrunnen havvindpark utenfor Egersund planlegges nå. Opplysninger fra utbygger går ut på at anleggs-kostnadene kan komme inn under oljeskatteregime og få en kostnads-reduksjon på linje med oljeinstallasjoner på 78 %.

Medfører dette riktighet, og hvis ja, gjelder det for alle havvindmøller?»

Svar:

Petroleumsvirksomheten på norsk kontinental-sokkel skattlegges etter særregler i petroleumsskatteloven. I tillegg til alminnelig selskapsskatt med 28 pst., betaler petroleumsselskapene en særskatt på 50 pst., det vil si en marginalsattesats på 78 pst. Staten er eier av petroleumssressursene på kontinentalsokkelen. Petroleum er en begrenset ressurs, og petrole-

umsvirksomheten gir opphav til en ekstraordinær avkastning (grunnrente). Formålet med den høye skattleggingen av petroleumsvirksomheten er å sikre fellesskapet en stor del av grunnrenten fra produksjonen av petroleumssressursene.

For driftsmidler i petroleumsvirksomheten som består i produksjonsinnretning eller rørledning, gjelder særlige avskrivningsregler i petroleumsskatteloven. Slike driftsmidler kan avskrives med inntil 16 2/3 pst. over 6 år. I tillegg innrømmes et ekstrafradrag for investeringene i særskattegrunnlaget på 7,5 pst i 4 år, til sammen 30 pst. regnet nominelt. Forutsetningen for å få fradrag for avskrivninger og friinntekt etter petroleumsskatteloven, er at selskapet som eier driftsmidlet driver petroleumsvirksomhet. Videre må produksjonsinnretningen mv. benyttes i slik virksomhet.

Formålet med den særlig høye skattleggingen av petroleumsvirksomheten er ikke å støtte vindkraftproduksjon til havs, men å trekke inn grunnrente til fellesskapet.

Havvindmøller generelt faller ikke innenfor særreglene i petroleumsskatten. Forutsetningen for at et kraftverk skal omfattes av dette regelverket, er at det regnes som en (del av)produksjonsinnretning i petroleumsvirksomheten, jf. over.

Oljeskattekontoret har i en tolkningsuttalelse fra 2012 kommet til at et vindkraftanlegg til havs under nærmere forutsetninger vil kunne anses for å inngå i særskattepliktig virksomhet, slik at investeringene undergis reglene om avskrivninger og friinntekt i petroleumsskatteloven, jf. over. I tolkningsuttalelsen tar ligningskontoret forbehold om at det er Oljeskat-

tenemnda som endelig avgjør den skattemessige behandlingen ved ligningen av petroleumsselskapet for det enkelte inntektsår.

I et brev av 12. desember 2012 til Finansdepartementet har Oljeskattekontoret bedt om Finansdepartementets syn på spørsmålet. Kontoret viser blant annet til at tolkningen av petroleumsskatteloven på dette området er usikker, samt at kontorets uttalelser tillegges større vekt i media mv. enn det er grunnlag for. Departementet har ennå ikke besvart henvendelsen fra Oljeskattekontoret.

SPØRSMÅL NR. 1180

Innlevert 17. april 2013 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 8. mai 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad

Spørsmål:

«Fylkesvei 17 gjennom Meløy kommune i Nordland er over lengere perioder stengt pga. ras eller fare for ras, uten at noe blir gjort. Mens små biler kan kjøre en omvei og ta ferje, er større biler med bl.a. annet fersk laks forhindret i å passere. Fylkeskommunen som veieier ser ut til å være handlingslammet.

Aksepterer statsråden at en slik viktig vei kan være stengt i over en uke av gangen?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesvei 17 gjennom Meløy kommune har gang på gang, og over uker vært stengt på grunn av ras og rasfare. Dette har gått ut over innbyggere, næringsliv og pasienter som fraktes mellom Bodø og Nordtun rehabiliteringsklinikk. Det rasutsatte området i Kilvik er et kort område hvor det er etablert rassikring. Problemet er at rassikringen, som er to korte rasoverbygg, er for korte. Dette problemet har vært helt siden overbyggene ble bygd i 1986, men det er fremdeles ikke gjort noe.

Det går både intertrafikk i mellom Halså området og inn til industriområdet i Glomfjorden, pasienttransport fra Bodø til Nordtun rehabiliteringsklinikk og tungtransport langs kystriksveien og inn til E6 forbi dette området. Eieren av Pasienttransport sier at flere ganger har pasienter bedt om å få ta ferga på grunn av at de frykter områdene i Kilvik. De er urolige, og jeg skjønner dem godt. Jeg er heller ikke høy i hatten når jeg passerer i dette området om dagen, sier eieren. Han mener at denne frykten kan fjernes

ganske enkelt, ved å utvide rasoverbyggene på fylkesveien. Det bør være en enkel sak å utvide og bygge sammen de to overbyggene. Det er snakk om et lite prosjekt, som vil ha stor betydning for folket i Meløy, og ikke minst næringslivet, sier eieren.

Kommunen har også engasjert seg sterkt i saken, og krevd at fylkeskommunen griper inn uten at noe har skjedd.

Når veien er stengt kan personbiler kjøre en omvei og ta en ferje, mens større kjøretøy ikke kommer seg videre. Det sier seg selv at når veien er stengt en uke av gangen fører dette til store kostnader for brukerne, og rammer næringslivet i området hardt. Flere næringsdrivende som er avhengig av transport med større biler er oppgitt over at ingenting ser ut til å skje, og krever handling.

Svar:

Ved gjennomføring av forvaltningsreformen fra 2010 ble daværende rv 17 omklassifisert til fylkesveg. Det er derfor Nordland fylkeskommune som har ansvar for denne vegstrekningen.

Gjennomføringen av forvaltningsreformen i 2010 hvor fylkeskommunene overtok de fleste riksveger som ikke var stamveger, er fulgt opp fra statens side med vesentlig økte bevilgninger til fylkeskommunene. Rammetilskuddet til fylkeskommunene ble økt med 1 mrd. kr utover rammeoverføringen fra Samferdselsdepartementets budsjett. I tillegg kommer midlene som regjeringen har satt av til rassikring på fylkesvegnettet, om lag 500 mill. kr årlig etter

2010. I Nasjonal transportplan 2010-2019 ble det også opprettet en rentekompensasjonsordning for transporttiltak i fylkene. Det ble lagt til grunn en årlig låneramme på 2 mrd. kr, og med kompensasjon til fylkene for den tilhørende rentebelastningen.

I Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 økes bevilgningene til fylkeskommunene ytterligere. Det er regjeringens vurdering at fylkeskommunene ikke vil være i stand til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegnettet uten ek-

straordinær statlig finansiering. På denne bakgrunnen vil regjeringen styrke rammetilskuddet slik at fylkene kan fornye og ruste opp fylkesvegnettet. Rammen settes til 10 mrd. kr i perioden, og vil være del av det fylkeskommunale rammetilskuddet på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. I tillegg legges det opp til en årlig tilskuddsramme til raskisering på fylkesvegnettet, og nær 2,3 mrd. kr til rentekompensasjonsordningen.

SPØRSMÅL NR. 1181

Innlevert 17. april 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 19. april 2013 av kulturminister Hadia Tajik

Spørsmål:

«Når vil Postkodelotteriet få svar på sin søknad til departementet om etablering?»

BEGRUNNELSE:

Lotteritilsynet gav allerede i desember 2011 sin anbefaling til at Postkodelotteriet kan etableres, slik at viktige menneskeretts-, miljø og humanitære organisasjoner kan sikres mulighet til større inntekter til sitt arbeid.

Søknaden er imidlertid fortsatt ikke behandlet av departementet, og i spørretimen 13. februar d.å. understreket statsråden at hun avventet til en utredning om fordelingen av tippemidler til organisasjonene foreligger. Den skulle i følge statsråden foreligge 15. april, noe den etter det undertegnede kjenner til også gjør – selv om den oppsiktsvekkende nok ikke er gjort allment tilgjengelig.

Undertegnede mener på generelt grunnlag at det er underlig at godkjenningen av Postkodelotteriet knyttes så direkte opp til fordelingen av midlene fra Norsk Tipping, men når vi nå har passert 15. april, og utredningen presumptivt er gjort, er det naturlig å etterspørre en konkret avklaring fra statsråden og departementet i denne saken.

Svar:

Som representanten kjenner til, har jeg tidligere informert Stortinget om at søknader om nye spilltilatelser ville være stilt i bero inntil utredningen om

fordeling av Norsk Tippings overskudd øremerket humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner var avsluttet. Årsaken til dette er at jeg har vurdert det som ønskelig å se søknader om etablering av nye pengespill og lotterier i sammenheng med en eventuell ny modell for fordeling av spillemidler. Anbefalingene i rapporten er svært sentrale i den sammenheng.

Mitt departement mottok utredningsrapporten 15. april 2013 og forslagene i rapporten vurderes nå i departementet. Vi tar sikte på snarlige konklusjoner om hva departementet vil anbefale som fremtidig modell for fordeling av de aktuelle midlene. Vi vil med denne bakgrunn kunne realitetsbehandle søknaden fra Postkodelotteriet og øvrige søknader om spill- og lotteritillatelser innen rimelig tid.

Representanten nevner i sin begrunnelse at det er oppsiktsvekkende at rapporten ikke er gjort allment tilgjengelig. Jeg vil påpeke at rapporten er offentlig og mitt departement har gitt innsyn i denne til de som har etterspurt dette. Jeg legger ved en kopi av rapporten til informasjon. Om kort tid vil departementet sende et forslag på høring, og rapporten vil da utgjøre en del av høringsdokumentene.

Vedlegg til svar:

Utredningen om fordeling av Norsk Tippings overskudd øremerket humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1182**Innlevert 17. april 2013 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 29. april 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Legemiddelforskriften § 14-14 hindrer forhåndsgodkjent refusjon av legemidler mot rus- og nikotinavhengighet.

Hva mener statsråden i dag er den helse- og legemiddelpolitiske begrunnelsen for og verdien av § 14-14, og kan denne bestemmelsen etter hans vurdering hindre at effektiv og verdifull behandling blir tilgjengelig for pasienter?»

BEGRUNNELSE:

Legemiddelforskriftens § 14-14 slår fast at et legemiddel ikke skal innvilges forhåndsgodkjent refusjon dersom det hovedsakelig skal benyttes i behandlingen av bl.a. rus- og nikotinavhengighet.

Paragrafen åpner riktignok for at departementet kan sørge for at denne type legemiddel blir tilgjengelig gjennom å vurdere behovet for utredning av en særskilt refusjonsordning. Dette har imidlertid ikke sett ut til å affisere praksis, med unntak for LAR-behandling.

Samtidig ser vi, parallelt med en mer medikalisert forståelse av avhengighet, at det er kommet flere legemidler på markedet som bistår personer som ønsker å bli kvitt eller håndtere avhengighet av rusmidler og nikotin.

De nasjonale retningslinjene for kols-behandling fremhever viktigheten av røykeslutt for denne pasientgruppen. Bare halvparten av kols-pasienter slutter å røyke. Landsforeningen for hjerte- og lungesykes (LHL) har også ønsket at et forslag om endringer i denne paragrafen skal sendes på høring.

Helsedirektoratet har flere ganger foreslått, allerede i september 2009, at det bør gjøres endringer i denne paragrafen, nettopp for at det skal kunne søkes om forhåndsgodkjent refusjon for legemidler som bidrar til røykeslutt.

Mange har over lengre tid pekt på viktighetene av å endre denne paragrafen slik at legemidler som bidrar til røykeslutt kan refunderes, blant disse er Na-

sjonalt kolsråd, Samhandlingsreformens kols-forløpsgruppe, Nasjonalt råd for Tobakksforebygging, Kreftforeningen, LHL og Helsedirektoratet.

Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering behandlet på sitt møte 17. september 2012 spørsmål om refusjon til røykesluttmidler. Rådet anbefalte også en endring i regelverket.

Svar:

Legemiddelforskriften § 14-14 slår fast at et legemiddel ikke skal innvilges forhåndsgodkjent refusjon dersom det hovedsakelig skal benyttes til behandling av bl.a. rus- og nikotinavhengighet. Bestemmelsen kom inn i forskriften i 2003 og var begrunnet med at sykdomsbegrepet i refusjonssammenheng ikke omfattet disse tilstandene. Når det gjelder legemidler til behandling av narkotikaavhengighet (LAR), har sykehusene finansieringsansvaret.

I regjeringens nasjonale strategi i arbeidet mot tobakkskader 2013-2016 er det uttalt at det er holdpunkter for at legemidler til hjelp ved tobakksavvenning bør brukes mer aktivt. Dette er, som representanten Høie også skriver, blant annet i tråd med anbefalinger fra Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering.

Jeg vil også presisere at utfordringene på tobakksområdet, så vel som på andre avhengighetsområder, ikke løses ved mer bruk av legemidler alene, men at legemidler kan være et element i en helhetlig plan for avvenning.

I tråd med tobakksstrategien skal Helsedirektoratets plan for et systematisk og kunnskapsbasert tilbud om hjelp til røyke- og snusavvenning følges opp. Som en del av dette arbeidet vil jeg vurdere om det bør gjennomføres tiltak for å sikre en bedre bruk av legemidler til behandling av nikotinavhengighet, inkludert om det bør innføres en refusjonsordning for legemidler til røykeavvenning. I denne sammenheng vil jeg også vurdere om legemiddelforskriften § 14-14 bør endres når det gjelder legemidler til behandling av rus- og nikotinavhengighet.

SPØRSMÅL NR. 1183**Innlevert 17. april 2013 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide****Besvart 24. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Norske næringslivsaktører som vil investere eller etablere seg på Taiwan opplever dobbeltbeskatning, ettersom det ikke foreligger noen skatteavtale mellom Norge og Taiwan. En lang rekke europeiske, inkludert nordiske, land har inngått avtaler med Taiwan på måter som ikke kan utlegges som en anerkjennelse av Taiwan eller som generelt forbindes med mellomstatlige forhold.

Hvilke muligheter finnes for denne typen avtaler i Norge, og vil statsråden legge til rette for en slik avtale?»

Svar:

Finansdepartementet mottok 21. september 2012 en anmodning fra Taiwans representasjonskontor i Norge (Taipei Representative Office in Norway), om det er mulig å få til en skatteavtale slik en del andre

land har gjort i senere år. Saken er fortsatt til behandling i departementet.

Norge inngår i sin alminnelighet skatteavtaler med andre stater i medhold av dobbeltbeskatningsavtaleloven av 28. juli 1949 nr. 15. Det følger av denne loven § 1 at slike avtaler kan inngås “med fremmed stats regjering” av “Kongen med Stortingets samtykke”. Bestemmelsen forutsetter altså at avtalemotparten er en annen stat og at det for Norges del er Kongen som inngår overenskomsten.

Siden Norge ikke har anerkjent Taiwan som selvstendig stat, er vanlig framgangsmåte ikke anvendelig. I tillegg til å vurdere behovet for og ønskeligheten av en skatteavtale, vil det i dette tilfellet også eventuelt måtte gjøres en vurdering av de formelle spørsmål som saken reiser. Dette inngår i den behandlingen som ikke er avsluttet i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1184**Innlevert 17. april 2013 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 24. april 2013 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Det er en uttalt målsetting at flere skal stå lenger i arbeid i tiden som kommer. I den forbindelse er det også viktig at man ser på ordningen der enkelte selskaper har en fratredelsesplikt for enkelte ansatte eller ledere.

Kan jeg i den forbindelse be statsråden redegjøre for om noen statlige selskaper, eller selskaper der staten har en vesentlig eierpost, har en fratredelsesplikt for noen av sine ledere eller ansatte ved en gitt oppnådd alder, og i så fall i hvilket omfang praktiseres dette?»

Svar:

I utgangspunktet er arbeidstakere beskyttet av stillingsvernet etter arbeidsmiljøloven (aml.) § 15-7 første ledd frem til fylte 70 år. Lavere aldersgrense enn 70 år kan følge av annet grunnlag når grensen er saklig begrunnet og ikke uforholdsmessig inngripende, jf. aml. § 13-3 andre ledd. I den såkalte Gjensidi-

ge-saken konkluderte Høyesterett med at bedriftsinterne aldersgrense på 67 år er lovlig så fremt denne er konsekvent praktisert, kjent blant de ansatte, og at den er kombinert med en tilfredsstillende pensjonsordning.

Som eier er vi opptatt av at selskapene utnytter sine ressurser på best mulig måte, herunder at den best tilgjengelige kompetansen benyttes i alle ledd. Med mindre aldersgrense for fratredelse er fastsatt i selskapets vedtekter er dette et spørsmål som hører inn under ansvaret til selskapets styre og daglig leder og er således noe som ligger utenfor eiers ansvarsområde. Nærings- og handelsdepartementet har ikke erfart at styrene i selskaper underlagt departementets eierforvaltning har foreslått å vedtektsfeste lavere aldersgrenser enn 70 år, men vi kan ikke utelukke at slike aldersgrenser praktiseres uten at eier har vært involvert i slike vurderinger. Vi legger til grunn at eventuelle bedriftsinterne aldersgrenser praktiseres i samsvar med gjeldende rett på området.

SPØRSMÅL NR. 1185**Innlevert 17. april 2013 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 25. april 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Tillitsvalgte ved Bodø fengsel er bekymret for ansattes sikkerhet, etter at flere stillinger nå kuttes. Fengselskøen øker, sammen med antall voldelige fanger. Frigangshjemmet nedlegges, noe som betyr at eksisterende tilbud som kan bidra til å få kriminelle "tilbake til samfunnet," forsvinner. Stillingskutt kommer som følge av en ny økonomisk fordelingsnøkkel, som rammer region nord.

Er statsråden enig i beskrivelsen som tillitsvalgte ved Bodø fengsel gir, og hva vil hun gjøre for å forbedre forholdene?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til behovet for at kapasitetsplan for kriminalomsorgen blir underlagt behandling i Stortinget. Undertegnedes parti har gjentatte ganger foreslått dette, men dessverre har dette blitt nedstemt. Dette er en viktig grunn til at dimensjoneringen av kriminalomsorgen preges av ad hoc løsninger og at også varetekstssituasjonen i store deler av landet er så vidt krevende som den er.

Svar:

Jeg er opptatt av at sikkerhet i fengslene gis høy prioritet. De ansatte i fengslene skal føle seg trygge på jobb. Sikkerhet prioriteres av kriminalomsorgen. Ett av de tiltakene som gjennomføres for å ivareta sikkerhet på arbeidsplassen, er risikovurderinger av turnusene.

Regjeringen har styrket kriminalomsorgens driftsbudsjett med 14 mill. kroner i 2013 for å sikre fleksibilitet og samtidig opprettholde et høyt aktivitetsnivå som ivaretar tilsatte og domfelte/varetektsinnsatte. Jeg er kjent med den økonomiske situasjonen i Kriminalomsorgen region nord, og at den er utfordrende. Situasjonen er utfordrende fordi regionen siden 2010 har hatt et merforbruk, noe som innebærer et behov for innsparingstiltak på kort sikt for å nedbetale merforbruket. I tillegg er det nødvendig med langsiktige tiltak for å unngå nye merforbruk. Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) er i tett dialog med Region nord om situasjonen og om ulike tiltak. Denne dialogen er ikke avsluttet og ingenting er besluttet ennå. Jeg har fått forsikringer om at ingen vil bli sagt opp som følge av omleggingen i regionen.

Et av innsparingstiltakene som vurderes ved Bodø fengsel er å legge ned frigangsavdelingen med 6 plasser og bygge den om til administrasjon. I 2013 utvides straffegjennomføring med elektronisk kontroll i Nordland med 16 nye plasser og det er bevilget 6 mill. kroner til dette formålet. De seks frigangsplassene planlegges erstattet med lukkede fengselsplasser inne i fengslet. Disse tiltakene vil samlet sett kunne innebære et forbedret soningstilbud i Nordland og Salten området.

Når det gjelder soningskøen er køen for ubetinget fengselsstraff kraftig redusert siden denne regjeringen tiltrådte. Fengselskøen har de de siste to-tre årene ligget på et stabilt, lavt nivå. I dag er soningskøen for ubetinget fengselsstraff på 820 dommer.

SPØRSMÅL NR. 1186**Innlevert 18. april 2013 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 25. april 2013 av arbeidsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Mange har behov for bistand når de skal søke om rettigheter, eller når de skal klage på saker i NAV, eller til Trygderetten. I noen tilfeller benyttes advokater, mens i andre tilfeller kan andre bistå med nødvendig hjelp. Det må være forutsigbart for den som benytter bistand om NAV dekker utgiftene.

Hvilke kriterier legges til grunn for at et familiemedlem, en venn, eller andre med bistandskompetanse skal få utbetalt salær fra NAV for den jobben de gjør med å hjelpe en bruker med å fremme sin sak?»

Svar:

Utgangspunktet er at man ikke har noen generell rett til å få dekket kostnader man har hatt i forbindelse med en sak som nevnt av representanten Giltun. Fra dette utgangspunktet finnes det noen unntak.

Det viktigste unntaket finner vi i forvaltningsloven § 36 om dekning av saksomkostninger. Etter denne bestemmelsen kan man få dekket ”vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket”. Dette gjelder der vedtaket er endret til gunst for brukeren. Det er bare sakens parter som kan få dekket saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36. Bestemmelsen gir brukeren rett til å få dekket egne reelle utgifter til advokat, sakkyndige og andre som har bistått ham eller henne i saken. I vurderingen av om utgiftene til slik bistand skal dekkes, legges det vekt på den aktuelle bistandsyterens kvalifikasjoner for å sikre brukeren forsvarlig bistand. I praksis har det vært vanlig å kreve at bistandsyteren har ytt bistand i kraft av sin profesjon, for eksempel som advokat (jurist), revisor, lege eller lignende. Utgifter til familiemedlemmer, venner eller andre som har ytt bistand mer som rene ”vennetjenester”, dekkes som regel ikke. Det er videre bare de ”nødvendige” utgiftene som skal dekkes. Hvorvidt kostnadene har vært nødvendige, avgjøres etter en konkret vurdering, der det legges vesentlig vekt på hva brukeren selv (og

hans bistandsyter) med rimelighet har oppfattet som nødvendige og naturlige tiltak for å få endret vedtaket. Videre må det være årsakssammenheng mellom utgiftene og det forhold at vedtaket ble endret.

Dersom en bruker skal få dekket utgifter utover det som er hjemlet i forvaltningsloven § 36, må dette gjøres gjennom alminnelig erstatningsrett.

Lov om fri rettshjelp gir også et grunnlag for å få dekket utgifter man har hatt i forbindelse med en sak. Arbeids- og velferdsetaten har ikke kompetanse til å innvilge fri rettshjelp. Kompetansen er lagt til fylkesmennene og advokatene.

Fri rettshjelp er en subsidiær ordning i forhold til dekning av saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36. Det vil si at dersom brukeren velger å benytte dekning etter rettshjelploven, gjelder denne ordningen uttømmende, og man kan ikke i tillegg kreve dekning etter forvaltningsloven. Ordningen med fri rettshjelp gjelder som hovedregel for bistand av advokater eller andre sakkyndige (jurister), slik at familiemedlemmer eller venner som yter bistand også faller utenfor denne ordningen.

Jeg mener at de etablerte ordningene gir tilstrekkelig forutsigbarhet i forhold til dekning av eventuelle utgifter man har i forbindelse med en sak for arbeids- og velferdsforvaltningen.

Avslutningsvis vil jeg nevne at Regjeringen la frem en stortingsmelding om offentlig rettshjelp i 2009 (St.meld. nr. 26 (2008-2009)). Det er her tatt til orde for å etablere en førstelinjetjeneste der alle, uavhengig av inntekt og formue, får tilgang til gratis førstegangskonsultasjon hos advokat eller rettshjelper. Som det framgår av Prop. 1 S (2012-2013) for Justis- og Beredskapsdepartementet, har dette vært prøvd ut som et forsøksprosjekt i noen kommuner i Buskerud, Rogaland og Vest-Agder. Ordningen er nå under evaluering, og resultatene vil foreligge våren 2013. Regjeringen vil komme tilbake til dette etter at evalueringen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1187**Innlevert 18. april 2013 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 23. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Når mener statsråden at KS1 for hovedveisystemet for Moss og Rygge vil være ferdig og at statsråden har valgt konsept, slik at det videre planarbeidet i Moss kan startes opp igjen?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med KVUen for hovedveisystemet i Moss og Rygge ble det i løpet av januar sendt inn høringsuttalelser fra de berørte kommunene og Østfold fylkeskommune.

Høringsfristen var kort for å rekke gjennomføring av KS1 før fremlegget av NTP.

Ordføreren i Moss beskriver prosessen frem til ferdig KVU og behovet for påfølgende prosess i skriv oversendt statsråden 28. januar 2013. I svar fra statsråden 20. mars skrives det at KS1 er i slutfasen.

I Nasjonal transportplan står følgende å lese om prosjektet:

"Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning, KVU, for hovedveisystemet i Moss og Rygge.

Utredningen er sendt til eksternt kvalitetssikring, KS1. Samferdselsdepartementet vil legge opp til videre planlegging når valg av konsept er avklart."

Svar:

Rapport fra eksternt kvalitetssikring KS1 av KVU for hovedveisystemet i Moss og Rygge ble mottatt i Samferdselsdepartementet 19. april 2013. Kvalitetssikringen har vært gjennomført av konsulentgruppingen Terramar/Oslo Economics.

Samferdselsdepartementet tar sikte på at avklaring i saken på bakgrunn av KS1 vil foreligge innen sommeren 2013.

SPØRSMÅL NR. 1188**Innlevert 18. april 2013 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 26. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at broer som oppgraderes for tyngre kjøretøy omklassifiseres umiddelbart?»

BEGRUNNELSE:

Fra næringslivet etterlyses det langt sterkere næringsorientering i Vegdirektoratet. Blant annet er det viktig at en veg må omklassifiseres umiddelbart når forbedringer er foretatt.

Det kommer meldinger om at broer som oppgraderes og forsterkes sensommer ett år ikke blir registrert omklassifisert før ny liste lages 1,5. hvert år. Høyre er opptatt av at dette arbeidet skjer fortløpende og umiddelbart.

En hel vinter gikk uten at f.eks. skogeiere som transporterte tømmer fikk tatt ut forbedret effekt. Og ved denne praksis først fikk tatt i bruk og nyttiggjort gevinsten når ny liste ble sendt ut 1.5.

Svar:

Næringslivet må ha gode og forutsigbare rammevilkår. Blant annet må de som planlegger og utfører transporter ha tilgang til oppdatert informasjon om hvilke begrensninger som gjelder for vegnettet. Opp- og nedskrivninger av største tillatte vekt og dimensjoner for kjøretøy på vegene, fastsettes av Statens vegvesen i veglistene en gang i året.

Hyppigere oppdatering av veglistene vil gjøre det mulig å utnytte forbedringer på vegnettet raskere. Vegdirektoratet tilrettelegger nå for dette. Forslag til nødvendige forskriftsendringer har allerede vært på høring.

Jeg vil understreke at fastsetting av veglistene, er avhengig av et kartleggingsarbeid i forkant, og det er ofte behov for å se vegstrekninger i sammenheng. Endringer og oppdateringer må selvsagt også følge ordinære regelverksprosedyrer, da veglistene har status som forskrift. Dette innebærer at umiddelbar og fortløpende oppdatering av veglistene ikke er mulig eller tilrådelig. Oppgraderinger bør imidlertid skje med jevne mellomrom, og langt oftere enn i dag.

SPØRSMÅL NR. 1189**Innlevert 18. april 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 29. april 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«I lang tid har det vært debatt om store utfordringer i transportbransjen, som følge av kabotasjekjøring i Norge. Statsråden er utfordret både av bransjen og FrP flere ganger på når og hva regjeringen vil gjøre med problemet. Nå har Finland (nok et EU land) innført nasjonale regler som både gjør det vanskeligere å drive med kabotasjekjøring, samtidig som de også har gjort varekjøper ansvarlig ved brudd på regelverket.

Statsråden har i lang tid tenkt, men når vil hun handle og gjøre lignende tiltak som i Finland?»

Svar:

Jeg er klar over at det finnes utfordringer knyttet til kabotasje, særlig de ulike lønns- og arbeidsvilkårene for sjåfører innad i EØS. Som nevnt tidligere (i mitt svar på spørsmål nr. 975), arbeider departementet med å kartlegge utviklingen av kabotasjekjøring, samt at vi ser på om dagens sanksjoner etter yrkestransportlova er tilstrekkelige når det gjelder kabotasje. Dette er for å få et bredere grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som eventuelt kan iverksettes.

I EU er kabotasje i dag regulert gjennom forordning 1072/2009 art. 8-10 for godstransport, og forordning 1073/2009 art. 14-17 for persontransport. Disse forordningene avløser tidligere bestemmelser om kabotasje i EU. De nye forordningene er ennå ikke tatt inn i EØS-avtalen. I påvente av at forordningene blir gjennomført i norsk rett, har Norge innført

tilsvarende bestemmelser om kabotasje i norsk rett, jf. forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje §§ 2, 2a og 4. Dette medfører at det i hovedsak er de samme regler som gjelder for kabotasje innen hele EØS, og det er derfor ikke anledning til å lage egne nasjonale bestemmelser som regulerer adgangen til kabotasje.

Når det gjelder spørsmål om å gjøre transportkjøper ansvarlig for brudd på regelverket, viser jeg til at straffebestemmelsen i yrkestransportlova § 41 også rammer den som medvirker til brudd på loven. Det betyr at transportkjøper kan bli ansvarlig for brudd på yrkestransportlova, inkludert brudd på kabotasjereguleringene. Derfor anser jeg per i dag et tiltak om utvidelse av medvirkningsansvaret for brudd på regelverk knyttet til yrkestransportlova som lite hensiktsmessig. Jeg vil prioritere først å kartlegge omfanget av kabotasje, for deretter å se hvilke tiltak som bør iverksettes. Jeg vil uansett fremheve viktigheten av at transportkjøperne forholder seg til seriøse leverandører.

Det kan nevnes at EU-Kommisjonen arbeider med nye regler for godstransportkabotasje. Jeg er i den forbindelse opptatt av at det i et fremtidig regelverk for kabotasje skal tas hensyn til de ulike lønns- og arbeidsvilkår som er mellom de ulike medlemsland. Jeg vil jobbe for å få en felles nordisk holdning til et fremtidig kabotasjeregulering som kan kommuniseres til Kommisjonen.

SPØRSMÅL NR. 1190**Innlevert 18. april 2013 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 2. mai 2013 av samferdselsminister Marit Arnstad****Spørsmål:**

«På Jernbaneverkets hjemmesider er det en oversikt over nøkkeltall for jernbanenettet per januar 2013. Tabellen viser bl.a. antall km dobbeltspor og vi kan regne oss frem til antall km enkeltspor.

Kan statsråden i tabellform, tilsvarende ovennevnte oversikt, gjøre rede for antall km med enkeltspor, dobbeltspor og kryssingsspor ved inngangen til 2005 og hvor mange km av enkeltspor, dobbeltspor og kryssingsspor som er bygget frem til inngangen av 2013 samt prognose for 2013?»

Svar:

Nedenfor følger tabell som viser antall km enkeltspor, dobbeltspor og kryssingsspor ved inngan-

gen til 2005. Tabellen angir kun kryssingsspor over 600 m. Totalt er det om lag 320 kryssingsspor på det norske jernbanenettet med en samlet lengde på om lag 175 km. Total sporenlengde er større fordi det på en rekke stasjoner er flere spor.

Fra og med 2005 til i dag er det tatt i bruk ca. 38,6 km dobbeltspor, ca. 8,1 km enkeltspor, to nye kryssingsspor og fire kryssingssporforlengelser.

Ingen nye dobbeltsporparceller ferdigstilles og tas i bruk i 2013, men tre store prosjekter som til sammen utgjør ca. 54 km dobbeltspor er under bygging. Prosjektene er planlagt ferdigstilt mellom 2015 og 2018. To nye kryssingsspor er planlagt tatt i bruk i 2013.

Strekning / Line	Antall km bane hovedspor / Route-km	Km dobbelt spor / Double track km	Kryssnings- spor > 600 m / Passing loops > 600 m	Antall bruere / Bridges	Antall tunneler / Tunnels	Antall planoverganger / Level crossings	Antall stasjoner ¹ / Stations ¹
■ Nordlandsbanen (Trondheim - Bodø)	729	-	24	361	156	882	45
■ Sørlandsbanen (Drammen - Stavanger)	545	-	17	495	190	152	46
■ Dovrebanen (Eidsvoll - Trondheim)	485	-	36	384	42	378	28
■ Rørosbanen (Hamar - Støren)	383	-	7	291	6	509	26
■ Bergensbanen (Hønefoss - Bergen)	372	-	18	192	155	280	38
■ Østfoldbanen, v.linje	170	63	8	190	16	89	23
■ Vestfoldbanen (Drammen - Skien)	148	23	-	117	16	151	11
■ Gjøvikbanen (Oslo S - Gjøvik)	124	3	2	102	7	158	30
■ Kongsvingerbanen	115	-	7	49	-	90	18
■ Raumabanen	114	-	1	100	6	244	4
■ Solørbanen	94	-	-	31	-	232	-
■ Østfoldbanen, ø.linje	80	-	1	42	2	115	15
■ Meråkerbanen (Hell - Storlien)	71	-	-	64	1	59	5
■ Hovedbanen (Oslo S - Eidsvoll)	68	21	6	62	2	11	21
■ Gardermobanen (Etterstad - Eidsvoll)	64	60	-	37	3	-	3
■ Randsfjordbanen (Hokksund - Hønefoss)	54	-	-	27	-	101	2
■ Bratsbergbanen (Skien - Notodden, uten Nordagutu - Hjuksebø)	44	-	-	57	24	56	4
■ Drammenbanen (Oslo S - Drammen)	42	42	-	58	11	2	16
■ Ofotbanen	42	-	1	6	20	43	6
■ Arendalsbanen	37	-	-	16	3	48	7
■ Roa - Hønefosslinjen	32	-	-	25	3	46	-
■ Flåmsbana	20	-	-	2	21	41	9
■ Spikkestadlinjen	14	-	-	12	-	8	7
■ Brevikbanen (Eidanger - Brevik)	10	-	-	-	1	13	-
■ Alnabru - Loenga	7	-	-	3	-	-	-
■ Stavne - Leangen	6	-	-	2	1	-	1
■ Alnabru - Grefsen	5	-	-	5	-	9	-
■ Skøyen - Filipstad	2	2	-	4	-	-	-
■ Dalane - Suldal	1	-	-	-	-	-	-
Sum, baner med regulær trafikk /Total, lines with regular traffic	3878	214	128	2734	686	3717	365
Sidebaner uten regulær trafikk /Branch lines without regular traffic	199	0	0	70	16	532	0
Totalt / Total	4077	214	128	2804	702	4249	365

■ :Elektrifisert jernbanestrekning / Electrified lines

■ :Ikke elektrifisert jernbanestrekning / Non-electrified lines

¹ Antall stasjoner med persontrafikk pr. 09.01.05 / Stations with passenger traffic per 09.01.05

SPØRSMÅL NR. 1191**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 3. mai 2013 av justis- og beredskapsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hva har Statsministeren gjort for å følge opp de uheldige konsekvensene av EFFEKT-programmet?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller tok opp flere kritikkverdige forhold ved EFFEKT-ordningen i Stortingets spørretime den 20. mars.

UDI ønsker å endre saksbehandlingsrutinene for innvilgning og fornyelse av oppholdstillatelse. Dette gjøres uten at politiets interesseorganisasjoner har hatt en rolle i prosessen. Dette er i seg selv kritikkverdig.

Problemet med den konkrete løsningen som foreslås, er at denne med stor sannsynlighet vil redusere muligheten for kontroll ved søknad om fornyelse. Dette fordi ingen dokumenter skal lagres i disse sakene.

Søknadene vil altså ikke behandles i tradisjonell forstand, noe som vanskeliggjør politiets kontrollarbeid.

I spørretimen 20. mars hevdet Statsministeren at han ikke hadde oversikt over detaljene i saken, og replotiserte følgende:

"Jeg kan love representanten Sandberg at jeg skal ta det opp med justisministeren og vise til det brevet og de problemstillingene representanten tar opp."

Videre besvarte Statsministeren oppfølgingsspørsmålet til representanten Leirstein slik:

"Jeg kjenner ikke detaljene i dette EFFEKT-programmet. Det høres ut som et forsøk på å forenkle. Det er mulig det ikke er et vellykket forsøk. Det skal jeg spørre justisministeren om."

Spørsmålsstiller understreker i denne sammenhengen viktigheten av å bedre kontrollen med personer med opphold i riket, og vil sterkt advare mot å svekke dagens ordning i noen form.

Svar:

Spørsmålet er oversendt meg fra Statsministeren for besvarelse på vegne av Regjeringen.

EFFEKT-programmet er et omfattende fornyelsesprogram i utlendingsforvaltningen som nå avsluttes. Det effektiviserer saksbehandlingen og bedrer servicen overfor brukere i utlendingsforvaltningen. Hovedinnholdet i EFFEKT-programmet ble fremlagt for Stortinget i Prop. 1 S (2010-2011). Spørsmålet fra Sandberg gjelder en liten del av programmet, kalt kurante fornyelser. Løsningen legger opp til en enklere

saksbehandling i kurante fornyelsessaker. Kurante fornyelser gjelder for personer med lovlig opphold. Løsningen gjør det lettere å få fornyet tillatelse om opphold, samt at det gis varsler når en tillatelse er i ferd med å utløpe. Når flere søker før fristen utløper, bidrar løsningen til at vi får færre personer med ulovlig opphold i Norge.

I en del typer fornyelser er innvilgelsesprosenten i dag svært høy (over 99 %). Ordningen for kurante fornyelser legger opp til en enklere saksbehandling i de fornyelsessakene som erfaringsmessig anses som særlig kurante. Saker der kontrollbehovet tilsier en grundigere saksbehandling behandles som tidligere og vil ikke omfattes av løsningen.

Personer som er omfattet av ordningen for kurante fornyelser må fremvise dokumenter for kontroll ved oppmøte hos politiet, men det er ikke lagt opp til skanning og lagring av dokumentene. Løsningen er imidlertid ikke til hinder for dette, dersom politiet mener det er nødvendig i enkelte saker og sakstyper. Politiet har også anledning til å stoppe en sak og sende den til UDI for en grundigere behandling. Min vurdering er at kontrollbehovet ivaretas på en forsvarlig måte.

Utlendingsforvaltningen har allerede i dag en risikobasert tilnærming i sin saksbehandling. Det vil si at noen saker kontrolleres grundigere enn andre. Løsningen for kurante fornyelser støtter opp om og effektiviserer en allerede eksisterende arbeidsform.

Videre foregår ikke kontroll kun i politiets første linje ved søknad om fornyelse. Omgåelse av regelverket avdekkes også i andre sammenhenger. Blant annet kontrolleres saken grundig ved første gangs vedtak og ved permanent oppholdstillatelse. Utlendingsmyndighetene følger også med på hvordan regelverket slår ut for de ulike sakstypene og tillatelsene.

Ordningen for kurante fornyelser er en del av en felles satsing på utlendingsfeltet der både UDI og politiet har deltatt. Dette er en satsing som har vært gjennom en omfattende kvalitetssikringsprosess. Politiet har vært med på å utvikle løsningen og også vært med på å bestemme hvilke saker som omfattes av løsningen.

Sandberg tar spesielt opp politiets interesseorganisasjoner og hvilken involvering disse har hatt i prosessen. Jeg er kjent med at det nylig har vært avholdt et møte mellom POD og organisasjonenes tillitsvalgte angående dette spørsmålet. Jeg legger til grunn at prinsippet om medbestemmelse blir ivaretatt i forbindelse med gjennomføringen av ny ordning, herunder lokale tilpasninger av løsningen.

SPØRSMÅL NR. 1192**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 26. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Synes statsråden det er greit at Kartverket sine kart for deler av Nord-Norge kun lages med samiske stedsnavn?»

Svar:

Stedsnavn er en viktig del av offisielle kart. Kartverket legger vekt på at stedsnavnene skal være representative, tilpasset den aktuelle kartmålestokken og egnet for de ulike formålene kartet er ment å dekke, herunder hensynet til beredskap og trygg ferdsel.

Bruken av stedsnavn i offisielle sammenhenger er regulert i lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn. Formålet med loven er å ta vare på stedsnavnene som kulturminner uansett språklig opphav, gi navnene en høvelig skriftform og medvirke til kjennskap og til aktiv bruk av navnene. § 9 andre ledd i loven sier spesifikt at:

«Samiske og kvenske stadnamn som blir nytta blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal til vanleg brukast av det offentlege t.d. på kart, skilt, i register saman med eventuelt norsk namn.»

I områder med overveiende samisk språktradisjon er situasjonen at de fleste stedene har samiske navn. Ofte uten at stedet har et eget norsk navn. De fleste stedsnavnene i kartet vil dermed være samiske. Det gjelder i særlig grad for indre Finnmark.

Finnes det navn på begge språk, føres i utgangspunktet begge navnene i kartet. For noen kartmålestokker vil dette kunne være upraktisk. Det er da anledning til å utelate ett av språkene, jf. forskrift 1. juni 2007 nr. 592 om skrivemåten av stadnamn § 7 fjerde ledd:

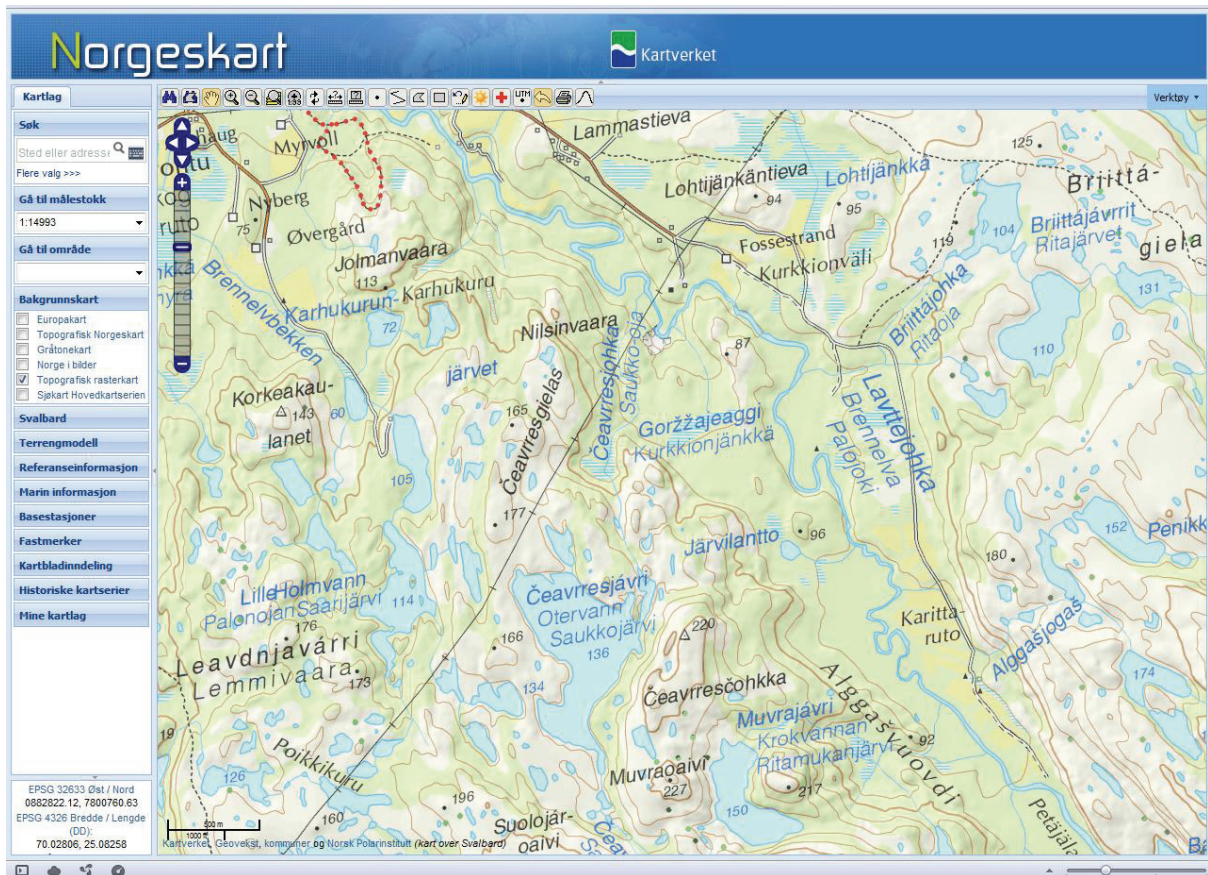
«Der det av praktiske årsaker er særskilt vanskelig å bruke fleire namn, skal det ved valet mellom norsk, samisk og kvensk leggjast vekt på kva for eit namn som har lengst tradisjon og er best kjent på staden. Det norske namnet treng ikkje vere med dersom det er ei fornorska form av det samiske eller kvenske namnet, skil seg lite frå det og ikkje er i vanleg bruk i den norske forma. (Døme: norsk Skaidi av samisk Skáidi.)»

Bruken av samiske navn på offisielle kart er i samsvar med gjeldende regler og er uttrykk for den sentrale posisjonen samisk språk har i deler av landet. Det synes jeg er bra.

Kartverket er hele tiden opptatt av å kvalitetssikre innholdet i kartene. Gjennom tjenesten "Rett i kartet", som en finner på nettsidene til Kartverket, kan alle informere om eventuelle feil på kartet, både om stedsnavn og annet kartinnhold, og en kan informere om stedsnavn som en mener burde komme inn på kartet i tillegg til de som alt står der.

Vedlagt utsnitt fra topografisk hovedkartserie i målestokk 1:50.000 ved Brennelva i Lakselv kommune illustrerer navnebruken i et område med både samisk, norsk og kvensk navnetradisjon.

Vedlegg til svar:

SPØRSMÅL NR. 1193**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 26. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvordan man følger opp om kvotekjøp i utlandet faktisk fører til mindre utslipp?»

Svar:

Norge fører en aktiv nasjonal klimapolitikk, og vi bruker et bredt sett av virkemidler for å redusere de nasjonale utslippene. Avgifter og det europeiske kvotesystemet er to av hovedvirkemidlene i Norges klimapolitikk. Disse virkemidlene setter en pris på utslipp av klimagasser og bidrar dermed til å endre produksjons- og forbruksmønstre over tid. Riktig utformede avgifts- og kvotesystemer gir insentiver til at utslippsreduksjonene gjennomføres til lavest mulig kostnad for samfunnet. Som et supplement til tiltak nasjonalt kan Norge også kjøpe klimakvoter fra utlandet. Norske bedrifter som er en del av EUs kvotehandelssystem har rett til å bruke et begrenset antall kvoter fra prosjekter i andre land for å oppfylle sin kvoteplikt. Staten kjøper i tillegg en del kvoter som brukes til å overoppfylle utslippsforpliktelsen på 10 prosent under Kyotoprotokollens første forpliktelsesperiode i 2008-2012, hovedsakelig fra Den grønne utviklingsmekanismen (CDM). Statens kvotekjøpsprogram omtales nærmere i Finansdepartementets budsjettokumenter. Kjøp av kvoter fra Den grønne utviklingsmekanismen vil også være viktig for oppfyllelsen av de vesentlig strammere forpliktelsene under Kyotoprotokollen som Norge har påtatt seg i andre forpliktelsesperiode, frem mot 2020. Regjeringen har varslet Stortinget om at vi vil komme tilbake

med en gjennomgang av strategien for statens kjøp av klimakvoter for andre forpliktelsesperiode under Kyotoprotokollen i revidert nasjonalbudsjett.

Den grønne utviklingsmekanismen er en resultatbasert mekanisme hvor kvotene utstedes etter at utslippsreduksjonene er oppnådd. Det stilles omfattende krav til å dokumentere at utslippsreduksjonene faktisk har skjedd gjennom det enkelte prosjekt. For at prosjektene skal kunne godkjennes må det dokumenteres at de er ”addisjonelle”, dvs. at utslippsreduksjonene ikke ville blitt realisert uten inntekter fra mekanismen. Før kvotene kan utstedes fra godkjente prosjekter må det også dokumenteres at prosjektene er gjennomført som forutsatt. Prosjektene må også godkjennes av vertslandet og går gjennom høringer med berørte parter. Hvert prosjekt og alle kvotene som utstedes gjennom prosjektet skal også kontrolleres av uavhengige tredjeparter før de kan godkjennes av FN.

Siden oppstarten har det vært en kontinuerlig forbedring av Den grønne utviklingsmekanismen basert på erfaringene som er gjort med prosjekter og håndheving av regelverket. En rekke norske aktører, både myndigheter og private, har vært engasjert i utviklingen av regelverk og prosjekter, samt kontroll av disse. Samtidig som dagens system har gode mekanismer for å sikre utslippsreduksjoner, arbeides det kontinuerlig for å gjøre systemet bedre og mer robust. Landene under Kyotoprotokollen skal gjennomgå regelverket for Den grønne utviklingsmekanismen i 2013, og her er Norge en aktiv part i diskusjonene.

SPØRSMÅL NR. 1194**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Alf Egil Holmelid****Besvart 24. april 2013 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Det er en del elever i skolen som helt eller delvis mangler funksjonell tale og har behov for andre uttrykksformer og spesiell oppfølging. Betegnelsen ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) omfatter ulike måter å kommunisere på og brukes av denne elevgruppa. Jeg viser til stortingets anmodningsvedtak nr. 349 fra mai 2009 der regjeringen bes om å vurdere lovendring som skal sikre at elever som har behov for ASK får likeverdige rettigheter.

Hva har regjeringen gjort for å følge opp dette vedtaket?»

Svar:

Stortinget har i anmodningsvedtak nr. 13 fra oktober 2008 bedt regjeringen om å vurdere forslag til tiltak slik at elever som har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) får innfridd sine rettigheter. I anmodningsvedtak nr. 349 fra mai 2009 bes regjeringen om å vurdere lovendring slik at elever som trenger ASK sikres likeverdige rettigheter. I tillegg har Stortinget i anmodningsvedtak nr. 350 fra mai 2009 bedt regjeringen om å gjennomgå Statped-systemet samt å vurdere å opprette ett eller flere nasjonale kompetansesentre for ASK.

Anmodningsvedtakene ble fulgt opp gjennom Meld. St. 18 (2010-2011) Læring og fellesskap, som ble behandlet i Stortinget 18. november 2012, og etterfølgende forslag til lovvedtak. I meldingen til Stortinget foreslår departementet å innføre en egen lovbestemmelse om ASK. Videre foreslås det at Statped (statlige spesialpedagogisk støttesystem) omorganiseres til én virksomhet med fire flerfaglige regionsentre. I meldingen konkluderes det med at med en regionsenterstruktur vil det ikke være hensiktsmessig å opprette egne kompetansesentre for ASK. Kompetanse om ASK skal videreutvikles som en del av flerfagligheten slik at den samlede kompetansen i Statped kan utnyttes på best mulig måte.

For å tydeliggjøre rettighetene for elever med behov for ASK vedtok Stortinget 12. juni 2012 en egen lovbestemmelse i opplæringsloven (§ 2-16) og privatskoleloven (§ 3-14) om opplæring av disse elevene. Det ble også vedtatt tilsvarende bestemmelser i opplæringsloven for lærlinger, lærekandidater og voksne. Lovendringene trådte i kraft 1. august 2012.

Kunnskapsdepartementet har avholdt møter og hatt konstruktiv og verdifull kontakt med ISAAC Norge, en interesseorganisasjon for alle som bruker og legger til rette for ASK, i prosessen fram mot nye

lovparagrafer. ISAAC har kommet med innspill og forslag til lovbestemmelsen om ASK og har belyst hva de mener er viktig å sikre for gruppen som bruker ASK.

Den nye lovbestemmelsen sier klart og tydelig at elever som har behov for ASK skal få benytte egnede kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmidler i opplæringen. Bestemmelsen viser videre til reglene om spesialundervisning. Det er understreket at når elever med behov for ASK har behov for spesialundervisning, skal dette inkludere nødvendig opplæring i å bruke ASK. Den nye bestemmelsen om ASK skal bidra til å sikre rettighetene og bedre mulighetene for dem som har behov for alternative og supplerende kommunikasjonsformer. Bestemmelsen innebærer ikke nye rettigheter, men er en tydeliggjøring av allerede gjeldende rett og presiserer det som følger av reglene om tilpasset opplæring og spesialundervisning. At ASK har fått en helt egen bestemmelse i loven vil kunne øke bevisstheten og kunnskapen om ASK.

Ytterligere har Kunnskapsdepartementet i brev av 11. mars 2013 gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å vurdere behovet for og eventuelt utvikle en veileder for opplæring av elever og voksne med behov for ASK. Aktuelle brukerorganisasjoner skal involveres i dette arbeidet, og ISAAC Norge har allerede blitt kontaktet av direktoratet i denne sammenheng.

Som følge av forslag til tiltak i meldingen Læring og fellesskap ble Statped fra og med 1. januar 2013 omorganisert til én virksomhet med fire flerfaglige regionsentre. Omorganiseringen skal sikre brukerne likeverdig tilgang til Statpeds tjenester uavhengig av hvor i landet de bor. Statped skal blant annet hjelpe kommuner og fylkeskommuner med å legge til rette for ASK. Statped skal også gi tilbud om opplæring for foreldre til barn og unge med behov for ASK.

Tilrettelegginger for ASK har vært et høyt prioritert område i tilskuddsordningen for særskilt tilrettede læremidler i de siste årene. I perioden 2010-2012 er det blitt gitt til sammen 21,4 mill. kroner i tilskudd til læremiddelprosjekter med ASK-tilrettelegginger av en total tildelingssum på 54,4 mill. kroner; hhv. 4,6 mill. kroner i 2010, 5,5 mill. kroner i 2011 og 11,3 mill. kroner i 2012.

Det er Utdanningsdirektoratet som forvalter tilskudd til utvikling av læremidler på områder som ikke er ivaretatt av det kommersielle markedet. En

rekke prosjekter med tilskudd fra Utdanningsdirektoratet er under utvikling eller er gjennomført:

- læremidler som har barn/elever med behov for ASK som hovedmålgruppe (eksempelvis ASK-IT skole – språkutvikling, norsk, samfunnsfag, engelsk 1.-4. trinn, ASK for Ipad, Nyheter i bilder – samfunnsfag 1.-10. trinn)
- ordinære læremidler som også har tilrettelegginger for ASK (eksempelvis TV2 skole – norsk, samfunnsfag, naturfag, kunst og håndverk, matematikk, Cappelen Damm - norsk, engelsk og naturfag)
- veiledningsmaterieell for lærere om utvikling av språk og grunnleggende ferdigheter i barnehage og grunnskole

Årets utlysning er på 15 500 000 kroner, og prioriterer prosjekter som har tilrettelegginger for ASK, innen barnehage og grunnskole. Midlene ble lyst ut i april, med søknadsfrist i juni.

På bakgrunn av ovennevnte mener jeg at regjeringen har gjort mye for å sikre rettighetene og bedre mulighetene for dem som mangler funksjonell tale og har behov for ASK. Elever med ASK er en uensartet gruppe med ulike forutsetninger og behov, og ASK omfatter et mangfold av kommunikasjonsmåter. Målsettingen er at alle barn og unge med behov for ASK skal få den kommunikasjonshjelpen de har rett til og som er tilpasset den enkelte bruker.

SPØRSMÅL NR. 1195

Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 2. mai 2013 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Hvorfor mener statsråden det er akseptabelt at ukontroversielle utbyggingsprosjekter av småkraft skal ha saksbehandlingstid i departementet på snart to år etter godkjenning fra NVE?»

BEGRUNNELSE:

Utbygging av småkraftverk har vært et viktig tverrpolitisk satsningsområde over flere år. Et enstemmig Storting har støttet opp om ordninger for å stimulere til slik utbygging. For at utbygging av småkraft skal få en reell innvirkning på den samlede kraftproduksjonen i Norge, er det avgjørende at saksbehandlingen etter søknad om bygging behandles effektivt og raskt.

Jeg er nylig gjort kjent med saksbehandlingstiden for det som fremstår som ukontroversiell utbygging av småkraftverk (Fjellet Småkraftverk, Godal Småkraftverk og Bestul pumpestasjon). Sakene har ligget til endelig sluttbehandling i OED siden august 2011, altså snart to år etter at NVE godkjente utbyggingen. Prosjektet hadde oppstart i 2002 og har gått gjennom ulike offentlige myndigheter i 11 år.

Svar:

For det alt vesentlige gjelder dette saker hvor NVE har gitt konsesjon, og hvor disse har blitt påklaget til OED. Olje- og energidepartementet og Norges vassdrags- og energidirektorat har fått betydelig økt kapasitet for behandling av konsesjonssaker. Resultatene av dette kommer klart til syne i økningen av antall behandlede saker. I 2012 ble 50 klagesaker knyttet til små vannkraftverk endelig avgjort i departementet, og antallet saker til behandling ble med dette kraftig redusert.

På den annen side skal enhver klagesak av småkraftverk og av vassdragsreguleringstiltak behandles i tråd med alle de krav til saksbehandlingen som fremgår av forvaltningsloven og den sektorlovgivning det omsøkte tiltaket omfattes av. Selv om saksbehandlingen i enkelte tilfelle kan ta tid, er det min oppgave å sørge for at det fremdeles gjøres gode helhetlige vurderinger i konsesjonsbehandlingen.

Jeg er svært opptatt av at den positive utviklingen i antall konsesjonsvedtak opprettholdes og styrkes fremover.

SPØRSMÅL NR. 1196**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 29. april 2013 av miljøvernminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Avisa Glåmdalen har de siste to dagene hatt oppslag som illustrerer både hvorfor forvaltningen har liten troverdighet og at vi kan være i ferd med å miste kontroll med utviklingen i ulvestammen. Det "dukke" plutselig opp et nytt ulverevir som ynglet i fjor og det er rekordmange grenseflokker med ynglinger.

Når forventes statsråden å ha ferdig utredninger rundt ulv, grenseflokker og samarbeid med naboland?»

BEGRUNNELSE:

Det er fortsatt to-delt målsetning som gjelder i rovviltpolitikken. Stortinget har ikke tatt en reell diskusjon om noe reservat. Allikevel utvikler grenseområdene i ulvesona til å bli et reservat der ingen inngrep foretas. Belastningene er nå så store at næringsmuligheter i utmark fortrenses fullstendig og ingen erstatninger gis. Det er uforståelig at en statsråd kan se på dette uten å ta tak i utfordringen og uten å gjøre stortinget oppmerksom på konfliktnivået det skaper og de utslag dette gjør mht. utvikling av sivil ulydighet og annet som ikke er ønskelig.

At flokker med yngling "dukke opp" mer enn ett år etter at ynglingen var et faktum, viser at målsetningene nærmest er umulig å praktisere og det viser en forvaltning som stadig undergraver sin egen troverdighet.

Det haster med å rette fokus mot disse utfordringene. Tillit og troverdighet er grunnleggende forutsetninger for god styring og det er med beklagelse det kan konstateres at begge deler er på et minimumsnivå hos de som er direkte berørt av utfordringene.

Svar:

Å spore ulv er ofte vanskelig. Som oftest beveger de seg over store områder, og ulvepar som danner revir kan bruke store arealer. I mange tilfeller er vi avhengige av sporsnø for med sikkerhet å kunne konstatere at det er ulv i området. Selv om Norge, i samarbeid med våre naboland, har ett av verdens beste overvåkingssystemer for rovvilt, vil vi fortsatt kunne oppleve at det først etter en tid lar seg verifisere at vi har revirmarkerende par eller familiegupper i et område.

Som det framgår av avisa Glåmdalen, som representanten Gundersen viser til, hadde forskere allerede i fjor vinter mistanke om at ytterligere ett ulvepar, ut over det som fra før var kartlagt, hadde tilhold i Kongsvinger. Dette ble imidlertid først bekreftet på seinvinteren. I følge Rovdata var det etter DNA-analyser at det ble bekreftet at paret har valper.

Det aktuelle reviret som har fått navnet Hersjøreviret, holder altså til i Kongsvingerområdet og er ett av flere grenserevir. På norsk side befinner reviret seg innenfor det som av Stortingets er vedtatt som forvaltningsområde for ynglende ulv (ulvesonen) og skal forvaltes deretter. Vi arbeider nå med en evaluering av ulvesonen med grunnlag i utvalgsrapporten som ble overlevert til Miljøverndepartementet 15. oktober 2012. Miljøverndepartementet hatt flere møter med Miljödepartementet i Sverige på statssekretærnivå der forhandlinger om fordeling av grenseflokkene har vært tema. Det er ikke forhandlet frem en avtale med svenske myndigheter på nåværende tidspunkt. For øvrig har vi et løpende samarbeid om ulveforvaltningen med Sverige.

SPØRSMÅL NR. 1197**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 2. mai 2013 av helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«22 prosent av østfoldinger som fastlegen søker rehabilitering for på privat institusjon, får avslag av Helse Sør-Øst RHF. Dette gjelder i stor grad mennesker med kroniske lidelser. Mange har sykdommer som krever høy kompetanse for å kunne gi god rehabilitering, andre har behov for intensiv rehabilitering. Begge deler er spesialisthelsetjenestens ansvar. Dette kan det ikke forventes at kommunehelsetjenesten kan gi.

Mener statsråden at kronisk syke får den spesialistrehabiliteringen de trenger?»

BEGRUNNELSE:

Mennesker med kroniske lidelser har behov for rehabilitering for å hindre forverring av sykdommen og gjenvinne funksjonstap. God rehabilitering kan innebære fortsatt å kunne stå i jobb, opprettholde selvstendighet i hverdagen, etc. Rehabilitering har stor innvirkning på livskvaliteten.

Svar:

Alle pasienter som henvises til spesialisthelsetjenesten blir vurdert i henhold til gjeldende lovverk: pasient- og brukerrettighetsloven, prioriteringsforskriften, prioriteringsveiledere og forskrift om habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator. Dette betyr at rehabilitering i spesialisthelsetjenesten innvilges dersom følgende vilkår er oppfylt:

- pasienten har et visst prognosetap med hensyn til livslengde eller en ikke ubetydelig nedsatt livskvalitet dersom helsehjelp utsettes
- pasienten skal ha forventet nytte av behandlingen
- de forventede kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt

I prioriteringsveileder for fysikalsk medisin og rehabilitering er det i tillegg anført at pasienter som henvises til rekonvalesens/avlastning blir vurdert til ikke å ha behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten.

Det er etablert regional koordinerende enhet i alle helseregionene. Disse enhetene har oversikt over regionens private og offentlige rehabiliteringstilbud, tilbudenes innhold, kapasitet og ventetider, og kan gi informasjon om private og offentlige rehabiliteringstilbud til pasienter, pårørende og samarbeidspartnere, for eksempel fastleger. Enhetene vurderer henvisninger fra fastleger og avtalespesialister til private rehabiliteringsinstitusjoner. Om lag 15-20 prosent av søknadene får avslag ut fra ovennevnte kriterier. Sykehusene sender ved behov pasienter direkte til rehabiliteringsopphold i private rehabiliteringsinstitusjoner, uten vurdering fra regional koordinerende enhet.

I tillegg til rehabilitering i private institusjoner gis det tilbud i helseforetakene i regionen.

Det kan være kapasitetsutfordringer innenfor noen fagområder. Dette tar de regionale helseforetakene hensyn til blant annet når det inngås nye avtaler med private rehabiliteringsinstitusjoner.

Samhandlingsreformen forutsetter at kommunene skal få en sterkere ansvars- og oppgavemessig rolle. Dette gjelder også rehabilitering. Helsedirektoratet har ledet en arbeidsgruppe som bl.a. har gitt en beskrivelse av pasientforløp med fokus på hvilke forløp som bør være henholdsvis kommunens eller spesialisthelsetjenestens ansvar. Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helsedirektoratet, som ledd i oppfølging av arbeidsgruppens rapport, om å utarbeide veileder til forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator, og foreslå nye kvalitetsindikatorer og aktivitetsdata.

SPØRSMÅL NR. 1198**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Ida Marie Holen****Besvart 29. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringspartiene stritter imot nye finansieringsløsninger når det gjelder veibygging, for eksempel uttalte samferdselsministeren nylig til ABC nyheter at «vi kan verkene ops'e oss ut eller bevilge store statlige midler utenfor handlingsregelen. Det er forsøk på å trikse fram friske penger til vei».

Hva er bakgrunnen for at regjeringen i strid med dette synet på handlingsregelen nå går inn for økt bruk av prosjektfinansiering i Nasjonal Transportplan?»

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet er positiv til prosjektfinansiering, fordi man kan bygge vei- og jernbane langt mer effektivt hvis man bygger lange sammenhengende strekninger av gangen uten å være avhengig av de årlige statsbudsjettene. Fremskrittspartiet vil derfor finansiere samfunnsøkonomisk lønnsomme vei og jernbaneprosjekter gjennom statlige infrastruktur-selskaper. Riksvei SF skal investere i nye samfunnsøkonomisk lønnsomme riksveiprosjekter og Jernbane SF skal investere i nye samfunnsøkonomisk lønnsomme jernbaneprosjekter. Dette prinsippet brukes allerede innen norsk luftfart, der statseide Avinor eier 46 norske flyplasser. Prinsippet brukes også av Statnett som eier det norske kraftnettet. Fordelen med infrastruktur-selskaper som Avinor og Statnett er at de kan bygge ut infrastruktur uavhengig av de årlige statsbudsjettene. Dette gjør det mulig å bygge ut store

sammenhengende prosjekter, og selskapene kan også lånefinansiere sine investeringer.

Svar:

Det er viktig med effektiv og forutsigbar gjennomføring av samferdselsprosjekter. Prosjekter bør defineres helhetlig på en hensiktsmessig måte, og når de er vedtatt bør de gjennomføres rasjonelt og effektivt. Regjeringen har fulgt opp de økonomiske rammene i NTP 2010-2019, noe som har skapt forutsigbare forhold for gjennomføring av samferdselsprosjekter og dermed bidratt til at prosjekter kan gjennomføres med rasjonell framdrift.

I Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 beskriver Regjeringen en ny ordning for særskilte prioriterte prosjekter. Ordningen skal sikre effektiv bruk av statlige midler til samferdselsformål. Ordningen innebærer blant annet en særskilt prosjektorganisasjon, tiltak for styrket kostnadskontroll i prosjektet samt egne stortingsvedtak om oppstartsbevilgning og samlede forpliktelser for prosjektene. Ordningen innebærer også at i det enkelte års statsbudsjett skal det beløp som er nødvendig for å holde rasjonell framdrift innarbeides, med mindre særskilte forhold foreligger og Stortinget derfor vedtar et annet beløp. Denne ordningen skal sikre de prioriterte prosjektene forutsigbar finansiering og rasjonell gjennomføring innenfor eksisterende budsjett-system.

SPØRSMÅL NR. 1199**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Ida Marie Holen****Besvart 30. april 2013 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Lignings-ABC har blitt endret flere ganger de siste årene når det gjelder skatt på tilbakebetaling av overkurs i aksjeselskap. I 2006-utgaven ble tilbakebetaling av overkurs ikke ansett som utbytte, i motsetning til Lignings-ABC 08/09.

Er tilbakebetaling av innbetalt overkurs skattepliktig som utbytte hvis en enkelt aksjonær selv har innbetalt kapitalen, og er det rimelig at forståelsen i Lignings-ABC 08/09 medfører skatteplikt og tilleggs-skatt for dem som lojalt foretok tilbakebetalinger i 06-07?»

BEGRUNNELSE:

Skatteloven angir at "tilbakebetaling av innbetalt kapital, herunder overkurs", ikke er skattepliktig utbytte. Denne bestemmelsen har ligget fast i flere år og har ikke vært gjenstand for debatt på Stortinget. Det ser ut til at Skatteetaten i den senere tid har anlagt et unntak og innført skatteplikt i noen situasjoner. Dette skjer gjennom en absolutt forståelse av aksje-for aksjeprinsippet, som innebærer at dokumentert innbetalt overkurs i visse tilfeller blir skattepliktig som utbytte for den enkelte personlige aksjonær. Slik prinsippet oppfattes følger skatteposisjonene den enkelte aksje, noe som innebærer at den enkelte aksjonær kan ha ulike skatteposisjoner knyttet til sine respektive aksjer i selskapet. Forståelsen går ut på at innbetalt overkurs som kun er innbetalt på enkelte aksjer, ved tilbakebetaling til samme aksjonær blir skattepliktig utbytte på de aksjer som det ikke er innbetalt overkurs på. Skatteetaten anvender ikke nevnte prinsipp på tilbakebetalinger til personlige aksjonærer i børsnoterte selskap.

Eksempel: aksjeeier stifter et selskap med 10 aksjer a pålydende NOK 10 000, totalt NOK 100 000. I ettertid trenger selskapet mer kapital og aksjonæren utvider antall aksjer med 1 og innbetaler NOK 1 000 000 per aksje. Totalt innbetalt kapital NOK 1 100 000 (hvorav NOK 990 000 i overkurs og NOK 110 000 i aksjekapital). Senere tilbakebetaler selskapet en del av kapitalen i form av overkurs (NOK 990 000) i sin helhet til den personlige aksjonæren. Dette medfører slik vi forstår skatteetatens praksis at NOK 900 000 skal skattlegges som utbytte, til tross for skattelovens § 10-11 klare utgangspunkt om at tilbakebetaling av innbetalt kapital er skattefri. Skatteetatens forståelse er at aksjene nr 1-10 (som ikke har innbetalt overkurs bak seg), selskapsrettslig skal ha en forholdsmessig

andel av tilbakebetalingen. Dette blir for disse aksjene klassifisert som skattepliktig utbytte.

Vi forstår det også slik at skatteetaten godtar ulike selskapsrettslige tilpasninger i forkant av en slik utdeling, som gjør hele tilbakebetalingen skattefri. Det fremstår derfor som at skatteetatens praksis er en felle for uforvarende skattytere. Det må selvsagt være åpenbart at for skattytere har intensjonen vært å tilbakebetale den innbetale kapital og ikke foreta et skattepliktig utbytte hvilket gjenspeiles i den regnskaps-, selskaps- og skattemessige håndtering.

Skatteetatens Lignings-ABC har i dag en grundig beskrivelse av dette forholdet som åpenbart må kunne omtales som en skattefelle. Tidligere utgaver av Lignings-ABCen problematiserte ikke overnevnte problemstilling. Skattedirektoratet tilkjennegav først sitt klare rettslige standpunkt i Lignings-ABC 08/09 side 46 flg. som ble utgitt den 28. november 2008.

Svar:

Det er riktig at skatteloven § 10-11 annet ledd sier at innbetalt aksjekapital og innbetalt overkurs ikke skal regnes som utbytte ved utdeling fra selskapet. Unntaket referer seg til det skatterettslige utbyttebegrep. I retts- og ligningspraksis er det lagt til grunn at innbetalt kapital er en individuell skatteposisjon som følger den enkelte aksje, også ved eierskifte. Denne praksisen er blant annet utledet av Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 1957 s. 1239. En konsekvens av at innbetalt kapital anses som en individuell skatteposisjon, er at aksjer i et selskap kan ha ulik størrelse innbetalt kapital, også innenfor den enkelte aksjonærs beholdning.

Ved revideringen av Lignings-ABC 2008/2009, ble det tatt inn et nytt punkt 8.2 på s. 46 (s. 42 i Lignings-ABC 2012/2013) som omhandler nettopp det forhold at skatteposisjonen innbetalt kapital knytter seg til den enkelte aksje. Hensikten med å utvide omtalen av tilbakebetaling av innbetalt kapital var å gi ytterligere veiledning om rettstilstanden og ligningspraksis på et område som ikke er detaljregulert i lov eller forskrift. Den utvidede omtalen reflekterer ikke noen endring av ligningsmyndighetenes praksis når det gjelder den skattemessige behandlingen av tilbakebetaling av innbetalt kapital.

Jeg går ikke nærmere inn på spørsmålet om det kan være aktuelt å ilegge tilleggs-skatt i forbindelse med enkelte transaksjoner. Det spørsmålet er overlatt til ligningsmyndighetene og vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sak.

SPØRSMÅL NR. 1200**Innlevert 19. april 2013 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 26. april 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Inga Marte Thorkildsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre bedre forutsigbarhet for ideelle aktører på barnevernsfeltet, herunder ivareta klageadgang for kommuner som får avslag ifm. ønske om bruk av ideelle familiesentra?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller vil her bl.a. vise til både gjeldende lov om barneverntjenester og de foreslåtte endringer til loven i Prop. 106 L (2012-2013). Ideelle aktører på barnevernsfeltet forpliktet i dag til å stille en viss kapasitet tilgjengelig for det offentlige, uten at det finnes noen forpliktelser motsatt vei mht. å benytte disse plassene. For endel av disse institusjonene er det heller ingen klagemuligheter for kommunene dersom Bufetat gir avslag på søknad om plassering i f.eks. ideelle familiesentra.

Spørsmålsstiller synes dette vitner om en dårlig bruk av ressursene i barnevernet, og at fokuset på barna derfor kommer i bakgrunnen i en kamp mot ikke-offentlige aktører.

Svar:

Hensynet til barnets beste skal alltid legges til grunn ved valg av barneverntiltak til det enkelte barn. En viktig oppgave for barnevernet er å gi barnet stabil og god voksenkontakt samt sørge for kontinuitet i omsorgen. Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har ansvaret for å drifte og etablere institusjoner. Etaten må sørge for at alle barn som har behov for det, får et forsvarlig institusjonstilbud. Bufetat kjøper barneverntjenester for å dekke etatens samlede behov for denne type tjenester.

Vårt utgangspunkt er at kapasiteten i eget statlig tiltaksapparat skal utnyttes på en best mulig måte før private tiltak tas i bruk. Dette for å sikre en best mulig utnyttelse av offentlige ressurser. Jeg ønsker et barnevern der ideelle organisasjoner har en selvsagt plass, og i mindre grad et markedsstyrt tilbud. Bufetat har gjennom tildelingsbrevet for 2013 fått følgende oppdrag: "Ved kjøp av private plasser skal ideelle aktører prioriteres fremfor andre aktører." Bufetat løser dette oppdraget ved å gjennomføre særskilte konkurranser for ideelle organisasjoner ved kjøp av institusjonsplasser. Kjøp av disse plassene innebærer også at staten betaler fullt eller delvis for ubenyttede plasser. I tillegg til dette har de fleste ideelle organisasjoner supplerende avtaler. Disse avtalene innebærer at staten kun betaler for plasser som tas i bruk ut-

over de plasser som kjøpes i de særskilte konkurransene. Dette på lik linje med andre private aktører.

Bufetat er i gang med å vurdere hva som vil bli fremtidig behov på dette området. Dette gjøres for å gi best mulig sikkerhet knyttet til den kapasitet som kjøpes. Kjøp av plasser må også sees i sammenheng med utnyttelse av kapasitet i eget tiltaksapparat. I dette arbeidet er også Bufetat opptatt av hva som gir tilstrekkelig sikkerhet og forutsigbarhet for drift for den enkelte ideelle aktør.

Over lengre tid har det vært betydelig vekst i antall barn og unge som trenger hjelp fra det statlige barnevernet. For å opprettholde et godt faglig tilbud til disse barna må det gjennomføres omstillingstiltak i det statlige barnevernet. Omstillingen i statlig barnevern vil også kreve nye vurderinger knyttet til kapasitetsbehov og kjøp av private plasser. Dette må også sees i sammenheng med regjeringens fremleggelse av Prop. 106 L (2012-2013) (endringer i barnevernloven) som Stortinget skal behandle før sommeren.

Representanten Horne er opptatt av at kommunene skal ha en klageadgang når de får avslag på søknad om plassering i f.eks. ideelle sentre for foreldre og barn. Sentre for foreldre og barn er i henhold til barnevernloven å anse som en institusjon, og inngår i Bufetats samlede institusjonstilbud.

Sentre for foreldre og barn har over tid vært et viktig tilbud til utsatte familier med sped- og småbarn. Bufetats oppgave er å bistå kommunene ved plassering i sentrene og fordele eksisterende heldøgns plasser. Bufetat har imidlertid ikke plikt til å tilby plass i et senter for foreldre og barn.

Bufetat er i dag heller ikke forpliktet til å utvide det eksisterende tilbudet og det er ikke inngått sentrale avtaler om kjøp av plasser fra de ideelle på dette området. Dermed er sentrene ikke forpliktet til å stille en viss kapasitet tilgjengelig for det offentlige. I Prop. 106 L foreslår departementet å vurdere hvordan tilbudet til utsatte sped- og småbarnsfamilier kan styrkes.

Vurderingen av tildeling av en eksisterende plass i et senter for foreldre og barn, vil bygge på de samme prinsipper som ved plassering i institusjon. Oppgave og ansvarsfordelingen mellom stat og kommune følger av barnevernloven og er nærmere beskrevet i Q-06/2007: Oppgave – og ansvarsfordeling mellom kommuner og statlige myndighet - herunder betalingsordninger i barnevernet. Det fremgår her at det er kommunen som avgjør om barnet skal plasseres i

fosterhjem eller i institusjon, mens Bufetat har det avgjørende ordet med hensyn til hvilken institusjon det enkelte barn skal plasseres i. Dette fordi Bufetat, i kraft av sitt ansvar for det samlede tilbudet, har ansvar for å sikre et likeverdig og differensiert institusjonstilbud av høy kvalitet. Dette forutsetter statlig styringsmulighet over bruken av plasser. Bufetat vil også ha oversikt over hvilke plasser som til enhver tid er ledig og som best passer det enkelte barns behov.

Også ved fordelingen av eksisterende plasser i sentre for foreldre og barn er det Bufetat som må ha det avgjørende ordet. Kommunens opplysninger om barnets og familiens behov utgjør imidlertid et vesentlig faglig grunnlag. Det er derfor viktig at statlig og kommunalt barnevern har en god dialog forut for vurderingen.

